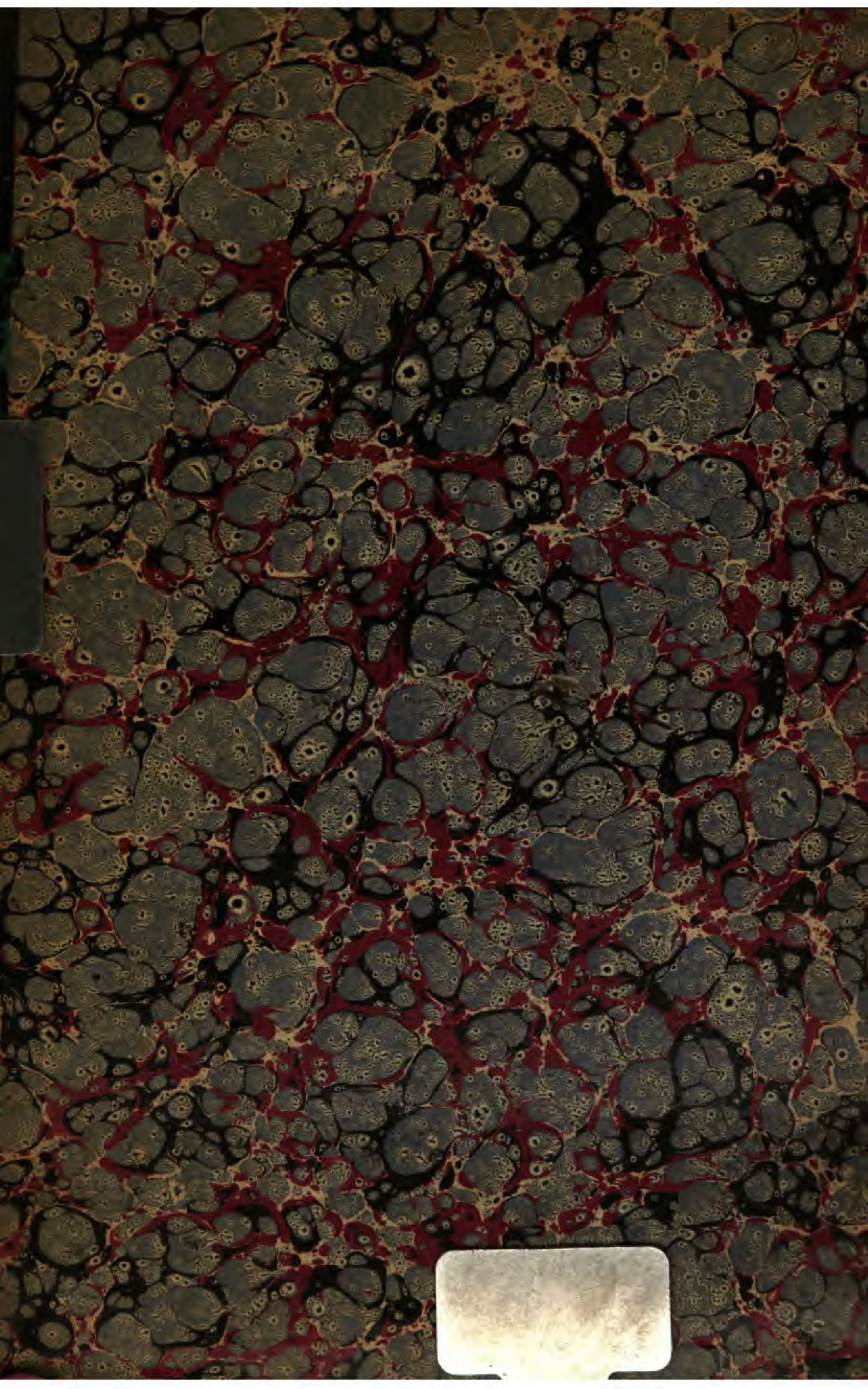
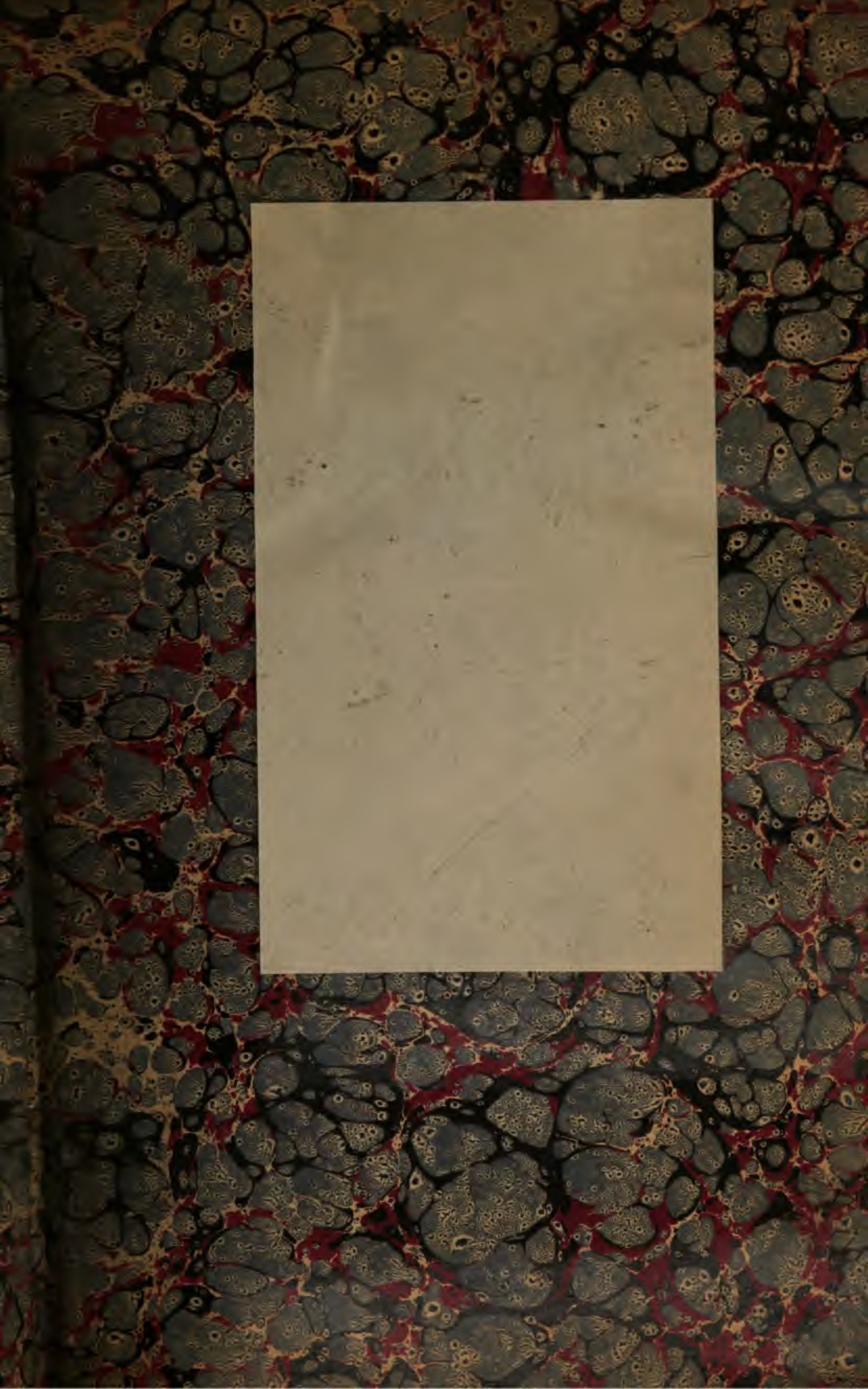

SPICILEGIVM

ADDENDORVM LEXICIS LATINIS

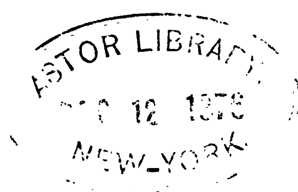
COMPOSVIT ADNOTAVIT

Karl
CAROLUS PAUCKER.

Opinionum commenta delet dies,
naturae iudicia confirmat.

MITAVIAE
APVD E. BEHRE
1875.

VIRO ILLVSTRI

COMITI

DEMETRIO TOLSTOY

REI LITERARIAE ET SCHOLASTICAE PER ORBEM TERRARVM ROSSICVM PRAEFECTO

STVDIORVM ANTIQVITATIS

ARTIVM OPTIMARVM SEMPER PARENTIS

FAVTORI AC PRAESIDIO

SPICILEGIVM HOC OPEROSVM

QVALECVNQVE VIDEBITVR

ΕΣ ΑΕΙ ΚΤΗΜΑ

BENIGNE PERMITTENTI

DEDICAVIT

AVCTOR.

SVMMARIVM CAPITVM.

*) Eas uoces, quas in Forcellini Tot. Latinit. Lexici editione noua quam curauit De-Vit (tom. I—V p. 368, Prati 1858—73) iisdem de fontibus, e quibus nos hauseramus, dum haec (toto anno) typis exscribuntur, deprehendimus iam additas, quoties tamen retinuimus, literarum formis minus pinguibus (in ante editarum synopsi: non inclinatis) dissignauimus.

**) Quibus superaddenda sunt haec: p. 297 n. 92 ind.: confixura (p. 309), — frixura (p. 313); — ad p. 303 n. 98 cl. add. p. 315: exciderunt praeterea [319 a] uirguncula, — [364 a] [confragus], — [C 463 a] infulcire, — [C 471 a] oblatrare; — et p. 46 in n. 11 l. 2 scr.: Val. Fl., spicifer Herc. Oet. 601, Manil., all.; — p. 305 ind.: 46* (substitutio), — 134* spontaneus, — 142* semirosus, — 149* in-fucatus; — p. 306 ad 'subiugare': legitur etiam „Ampel. 32, 5"; — p. 307 l. 6 add.: prouectio, et l. 21 del.: inexoratus (III* p. 11); — p. 314 in n. 101 ind.: indicina, p. 315 ib. l. 1 ind. praelocutio (Aug. et pecc. orig. 7 al.), l. 2 scr.: reludere, l. 4 ind. superstruere, l. 15 ind.: professe, l. 16 ind.: regyrare.

EXPLICATIO SIGLORVM.

Cf. p. 256 et 263.

A = C. Paucker Addenda Lexicis Latinis, Dorpati 1872, Glaeser (A* = ib. p. 1*—17*).

B = eiusdem Subindenda Lexicis Latinis e quinti potissimum p. C. seculi scriptt. (Mélanges gréco-romains de l'Acad. Imp. des Sciences de St. Pétersbourg tome III p. 399—458).

C = C. Paucker Subrelicta Addendorum Lexicis Latinis, Dorpati 1872 (Leipzig, K. F. Köhler Antiquarium) p. 1—32,
C* (uel 2) = eiusdem libelli pars II, p. 1* sqq.
I uel Beitr. I (uel 1) = eiusd. auctoris Beiträge zur lateinischen Lexicographie und Wortbildungsgeschichte: I (Mélanges gr. rom. de l'Ac. Imp. etc. t. III p. 459—95).
II uel Beitr. II = eiusd. Beiträge etc.: II (l. l. p. 496—545).
III uel Beitr. III (uel 3) = eiusd. Beiträge etc.: III (l. l. p. 599—687).
I* uel Zus. (uel 1*) = eiusd. Zusätze zu 'Beitr. z. lat. Lexicogr. etc. I et II' (Dorp. 1873).
III* (uel 3*) = eiusd. Nachträge zu 'Beitr. z. lat. Lexicogr. etc. III', Dorpati 1874 (Mitau, E. Behre).
III** (uel 3**) = eiusd. Anhang zu 'Beitr. z. lat. Lexicogr. etc. I—III', Dorpati 1874 (et praecipue quidem index, qui ibi legitur p. 1—25).
IV uel Erg. I (uel 4) = eiusd. Ergänzungen zum latein. Lexicon: I (Zeitschrift für österreichische Gymnasien 1873, p. 331—345).
IV* (uel 4*) = eiusd. Nachtrag (I) zu 'Erg. z. lat. Lex. I' (ib. p. 506—508).
IV** (uel 4**) = eiusd. Nachtrag II zu 'Erg. z. lat. Lex. I' (ib. 1874, in fasc. VIII).
V uel Erg. II (uel 5) = eiusd. Ergänzungen zum lat. Lex.: II (Zeitschr. f. österr. Gymn. 1874, p. 97—105).
VI uel Erg. III (uel 6) = eiusd. Ergänzungen z. lat. Lex.: III (ib. p. 106—118).
HA = eiusd. De Latinitate scriptorum historiae Augustae meletemata ad apparatum uocabulorum spectantia, Dorpati 1870 (156 et 59* pgg.).
uett. = auctores latinitatis, qui ante Antoninorum tempora scripserunt (e quibus pA = qui post obitum Augusti).
recc. = auctores latinitatis, qui post Hadrianum imp. scripserunt.

In uocibus asterisco (*) praenotatis non de ipsis per se agitur, sed de aliqua earum significatione. Alia sigla uel scripturae compendia aut per se facile intelliguntur, aut suis locis explicantur.

Ceterum cf. praefatiunculam in C p. III sq.

Dorpati, mense Septembri a. MDCCCLXXIV.

C. P.

Abdite: Ambros. Job et Dauid I, 9, 29 *quae abdite occulta penetrauit.*

ableuare: Ambros. De bono mortis 5, 16 *et nos, dum in corpore sumus, usum mortis imitantes ableuemus animam nostram ex istius carnis cubili, et tanquam de isto exsurgamus sepulcro,* id. De fuga seculi 7, 38 *ableuare se a seculo, alleuare se a corpore* al., Egesipp. De bello Jud. (C s. u.). Cf. C p. 17 * sq. n. 2, exemplisque ibi allatis conuenientiae in uerborum delectu inter Ambrosium eumque qui historiam belli Judaici secundum Josephum latine scripsit subindito: accersire (uid. p(ars) II s. u.), adulescentula aetas Ambr., Eges. I, 96, 2, alleuamentum (p. II s. u.), internecare transl. Ambr. Noe 15, 55, Eges. IV, 17 *sata,* sed et alii, interfusio Ambr. Hexaem. II, 3, 11 *ut . . in profundo interfusiones aquarum terrae medio separentur,* Eges. III, 26, 1.

abrasio: incerti auct. De contemptu mundi (Patrolog. lat. ed. Migne tom. 40) 3 *capillorum*

---

abarticulamentum A; — *abbreuiator* C, cf. Forcell. Lex. ed. De-Vit s. u.; — *abdicabilis* A*; — *abhorrescere* C; — abigare A*, cf. abigator gloss.; — *ablingere* A.

minimam partem in capitibus retinent (clerici), *ut per eorum abrasionem se minimam terrenorum sollicitudinem habere designent.*

absconditio: Augustin. in Job 7 'aut tanquam seruus metuens dominum suum et consecutus umbram': *quod significat absconditio Adae a facie Domini et tectio foliorum, de quibus umbra fit;* — absconsio Cic., Chalcid.

absentiare (absentia): Petr. Chrysolog. (c. 405—50 p. C.) serm. 71 *Christi regnum prolongat et absentiat a nobis.* Formam 'absentare' lexica agnoscunt (transit. Cod. Theod. XII, 1, 84), legiturque ea sane in Petr. Chrys. serm. dub. 4 in eisdem illis uerbis iteratis; at cf. exsentiare S(acra) S(criptura) uers. antiq. Marc. 3, 21 'quoniam exsentiat eos' (Rönsch Itala und Vulgata, Marb. u. Leipz. 1869, p. 192).

accensor: Aug. in Euang. Joann. tract. 23,3 *lucernae,* gloss.

accessibiliter act.: Claudian. Mamert. De statu animae I, 3, 1 (quod in Deo uirtus est, et in homine uirtus est:) *hoc tantum differens, quod illic substantialiter, hic accessibiliter,* ib. 2; adi. (pass.) Tert.

---

absedere C; — *absolutio A*; — absolutiuus C, add. Seru. „ad. Aen. X", u. 18; — *abstersio* A; — *acceptabiliter* A*, compar. Aug. in psalm. 67, 39 'multi sensus Scripturarum latent, . . nec asseruntur commodius et acceptabilius, nisi cum respondendi haereticis cura compellit'; — *accersitor* C; — *accidia* (accidere) A.

accidiosus (q. desidiosus, ab 'accidia', corr. ex 'acedia': A p. 2): Regula Benedicti (529 p. C.) 48 *ne forte inueniatur frater accidiosus, qui uacat otio aut fabulis, et non est intentus lectioni.* Cf. Rönsch op. cit. p. 126.

accommode: Rufin. intpr. Origen. De principiis I, 1, 7 *quasi apte accommodeque formatum ad hoc, ut . .*, Rusticus (sec. VI med.) Contra Acephalos p. 1219 t. 67 Migne *accommode ad nostram salutem suam pensans intentionem;* — adi. accommodus (= accommodatus HA p. 75) Verg., Stat., Solin. 45, 5, Lampr. Diadum. 5, 3, Cod. Theod., Pall., Firm. math. II, 10, alii.

actiosus: Cassiod. Var. XI praef. *ne quis possit offendi, quod in praetoriano culmine constitutus sic omnimodis actioso pauca dictauerim;* — actuosus Cic., Sen., all. Cf. affectiosus, affectuosus; praesumptiosus, praesumptuosus, et A ad u. fictiosus.

adarmare: Facundi (c. 551) Pro defens. trium capitulor. IV, 2 *rhetoris confectionibus odibilem adarmauit linguam aduersus coelestes deos.*

addictor: Julian. Pelag. ap. Aug. Contra secund. respons. Juliani I, 48 *pande, quis est innocentium addictor.*

adductorium: S. S. uers. ant. Exod. 26, 36

---

accubitor B; — *acinaticus* A*; — *acora,* ae A, cf. Beitr. III; — *adaequitare* A*; — *addiuinare* ib.

ap. Aug. Quaestt. in Heptateuch. II, 177, 8 *et facies adductorium* (uers. Vulg.: tentorium in introitu tabernaculi) *de hyacintho et purpura et cocco torto et bysso torta, opus uariatoris,* Aug. ib. 19.

adescatio: Ps.-Soran. quu. medic. (Anecdota graeco-latina ed. V. Rose II) 31 *diaetica dicitur adescatio* (et est artificiosa uictus factitatio cett.) Cf. adescatus Coel. Aur. (cibis nutribilibus).

adiacentia: Aug. De natura et grat. 51 *uoluntatis infirmitas, uel potius uoluntatis adiacentia et perfectionis indigentia.* Cf. inf. 'subiacentia'.

adiocari: Petr. Chrysol. serm. 152 *arridebat paruulus occisori, gladio adiocabatur infantulus.*

adiuuamentum Isid., „gloss." et **adiuuatio** Diom.: C. s. u. Cf. iuuamen Boeth., Cassiod. Var. VII, 47 al., Acr. ad. Hor. Epod., iuuamentum Veg. uet., — iuuaturus Sall. Plin. ep., Theod. Prisc. Medic. praesent. II, 1, adiuuaturus Petron., iuuatus Theod. Prisc. I, 10 'praemundatis oculis, . . iuuatis ciborum continentia', II, chron. 19 bis, iuuauerunt id. II, chr. 17, adiuuaui S. S. uers. ant. et Dig., — et similia istis heteroclita, ut sunt discrepauit Aug. Contra Faust. Manich. XV, 1 ex., personasse Prud., alia.

---

adgeniculare ib.; — *adhumeralis* ib.; — *adinspiratio* ib.; — *adintelligere* ib.; — *adiunctiue* ib.; — *admentiri* ib.

adminicula, ae: Venant. Fort. uita Radegund. 19 *iubebat adminiculae, ut unde uel quanti essent pia cura requireret*, — i. q. ministra, ut est ib. inf.

admollire (?): Anthimi[1]) De obseruat. cibor. (ed. Rose l. l.) 86 *si . . per dies aliquos admollierint* (pruna cruda).

* **adulterari** trans.: Cassiod. (Epiph.) Hist. eccl. tripart. XII, 4 *aliqui adulterati sunt hanc epistolam.*

---

admonitiuncula A; — *adoperari* ib.; — *adopertio* B; — *adoptiue* A*; — *adordinatio* ib.; — *adsubrigere* A; — *aduersarietas* B; — *aduersim* A; — aduigilantia B; — *adunatrix* A*; — *adunitio* ib.; — *aegritas* A; — *Aeneanicus* C.

1) Curiosuli huius scriptoris quasdam cum indiderim dictiones, alias tamen in addenda lexicis latinis recongerere dubitaui, ueluti : ad horam (unde : adora) = nunc (tout à l'heure) 14 'qualiter (lardum) melius comedatur, ad horam expono : si assatum fuerit . .', saepius tamen = modo, paulo ante 25 'duo rustici sic ad horam captum turturem comederunt', 60 'radices . . aptae sunt, tamen ut V aut amplius dies collectae macerentur; nam, si ad horam collectae fuerint, grauare solent', 23, 51 al.; — capriare q. tenerare, macerare : 23 (pulli pinguiores) 'capriati facti melius comeduntur' cum gl. marg. 'tenerati', 24 (caprientur); — * deuenire (devenir) 81 'elixet caseum . . et omnino, quomodo lapis, . . sic deuenit', 11, 12, 34, 35, 70; — medus (Meth) 76 al., Is.; — melca 78 'oxygala . . quod latine (?) uocant melca'; — salemoria s salmoria (saumure) 43 'ita ut (anguillae) in salemoria tangantur (i. e. intingantur), dum assantur', 29; — sera subst. (la sera, le soir) 23 'hiberno tempore ante biduum occidantur, nam aestiuis diebus ante sera tantum'; — teco (tacon i. e. saumoneau) 45; — tisicus pro phthisicus 76, 77, 90, tisana 16, 64. Cf. Rose in indice. Graecismi uidentur esse int. cett. sin uero ellipt. (εἰ δέ, εἰ δὲ μή: Kühner Griech. Gramm. t. II, p. 987) 28 'pectus tantum comedatur, si potuerit, sine sale; sin uero, intingatur in sale'; — est quando praef., non est qualiter 14; — praeterea si (ἄλλως τε κἄν) 51, 90.

aequiportio: Dionys. Exig. († c. 556) transl. Procli epist. de fide p. 410 t. 67 Migne *iustitiam* (dixerunt) *optimam aequiportionem.*

aequiuocatus: Rustic. c. Aceph. p. 1224 *quae dicuntur aequiuocata, eo quod solo nomine ac non etiam definitione participent, . . ut canis pictus et uerus* (p. 1228 aequiuoca).

aestiuitas: Venant. Miscell. III, carm. 12, 30 (ardua marmoreis suspenditur aula columnis), *qua super aestiuitas cernit in amne rates.*

affestinare: Ps.-Soran. De pulsibus p. 278 (Rose l. l.) *ueloces* (pulsus) *sunt qui modico momento, quantum uelocitas affestinare uidetur, ita diastolen simul et systolen perficere possunt.*

afflaticius: auct. Hypognost. IV, 1 *a Marso, id est incantatore, inspectus afflaticius dicitur.*

agnellinus: Anthim. 5 *carnes.*

aliqualiter: Pseudo-August. Ad fratres in eremo serm. 2 *quando* (mali) *discordant, tunc mundus aliqualiter tranquillatur,* serm. 6.

allator: Petr. Chrysol. serm. 121 *Abraham . .*

---

aequisonatio ib.; — *aeriuagus* B; — *aesculari* A; — *aeternaliter* A* et Ergänz. I; — *aeterne* B; — *affectionalis* B et Ergänz. I; — *affirmatus,* u C; — *affluitas* A*; — *affluxio* Beitr. II; — *agnifer* A*; — *agnotinus* C; — *alapizare* B; — *aleatrix* C; — *allectorius* A; — *allocutiuus* ib.; — alopeciosus ib; — *alphita,* ae uel *aphita* (afica) ib.; — *alsitare* C.

ipse allator prandii ad coquinam . . sollicitus addixit uxorem.

* **alteruter** pronominis instar reciproci (ἀλλήλων) tam substantiue pro 'inter se' uel 'inuicem', quam adiectiue, ita ut sit q. mutuus, abusionis recentiorum in Historia ecclesiastica tripartita (quam translatam de graeco per Epiphanium Scholasticum a Cassiodoro, cuius inter scripta habetur, constat esse editam) maxime frequentatae exempla ex hac potissimum collecta apposui, anteriorum aliqua subieci: Hist. trip. I, 11 *ne se alterutrum nudos uiderent,* 13 *debere nos . . alterutris, quae apud singulos aguntur, insinuare,* 19 *nobis inter alterutros pro paruulis . . contendentibus causis,* et ib. aliq(uoties), II, 4 *quia pessimum . . uideretur, ut destructis hostibus . . sacerdotes alterutros iacularentur atque confunderent,* ib. inf., 7 bis, III, 10 *post haec ab alterutris discesserunt, illi quidem ut . ., Alexander autem . .,* ib. inf., V, 10 *cum illic bellum saepius inter alterutros exercerent, modo isti, modo illi uictores esse uidebantur,* 16 *neque Arimino conuenientes alterutris [inter se] consonare potuerunt,* VI, 11 *cum alterutros, ut uulgi moris est, excitarent,* IX, 34 (lapides) *ingentes et alterutris illigati,* V, 34 plur(ies), VI, 29 et 30, VII, 9, 16, 23, IX, 12 et 19, X, 7, XI, 11 bis, XII, 6 (al., q. uterque, I, 13 *multorum dierum iter est locorum medio positorum, quo degebat alteruter,* cf. Vulg. Gen. 13, 11); — I, 11 *cum maxima diligentia* (monachi Aegyptii) *per successionem traditionis alterutrae*

curant uirtutes antiquorum memoriae tradere monachorum, I, 19 *reuertimini ad alterutras amicitias,* II, 2 *age nunc imitantes diuinam clementiam in alterutrorum ueniam condonantes accusationes aboleamus alterutras*; — Hygin. „munit. castr. 43“ *nec longe ab alterutrum,* Tertull. „apol. 39“ *uide . . ut pro alterutro mori sint parati: ipsi enim ad occidendum alterutrum paratiores erunt,* id. „ib. 9“, et adi. id. pudic. 2 *alterutra oppositio,* fug. persec. 1 *diligentia,* Aug. nuptt. et concup. I, 10 *coniuges, qui ab alterutro separati sunt,* ib. inf., Trin. VII, 4, 7 *amici cum relatiue ad alterutrum dicantur, possunt dici tres amici, quod inuicem sibi sunt,* VIII, 6, 9, c. Faust. XIII, 18 *libros propheticos et apostolicos . . alterutris uocibus sibimet concinentes,* Oros. hist. I, 1, „Bachiar. repar. laps. 21“, [Hilar.] intpr. anon. in Job comm. III p. 205 tom. 16 Orig. opp. ed. Lommatzsch *haec ad alterutrum loquebantur, de his se inuicem interrogabant.*

altescere: Cassiod. Expos. in Psalter.[2]) ad ps.

---

altifrons B; — *altiuagus* A; — *amandula* pro amygdala ib.; — *amarizare* A*; — *ambidexter* A*, add. „Cassian. Collat. VI, 10, Beda“; — *ambisinister* A*; — *amendare* ib.; — *amplectibilis* A* p. 17*.

2) Peculiares Cassiodori uoces ex hac potissimum eius in Psalterium Expositione multas in hoc spicilegium retulimus (cf. C p. 27*), ceteras fere, quae nimirum ab aliis iam erant regestae, congregatas infra ascripsimus: comprobabilis in ps. 104, 36 al., consonatio (cf. inf. ad u. 'assonatio), enudare in ps. 108, 9 al. (part perf. et Myth. Vat. I), figuratiuus in ps. 143, 6 'illud Dauid figuratiuum fuit proelium' al. (cf. C. p. 8*), infastidibilis in ps. 139, 14 al., nauanter in ps. 97 s. f., 104, 37 al., perstrictim

91,5 'nimis profundae factae sunt cogitationes Tuae'.. *dicendo 'nimis profundae' significat tanto plus hanc aestimationem altescere, quanto de ipsa potuerit aliquis sedule uehementiusque tractare.* Cf. C p. 7, n. 4, et in calce huiusce libri Epimetrum II: laterculus uerborum figurae inchoatiuae.

* ancon: Aug. quu. in Heptat. II, 109 'facies duos anconiscos columnae' (Exod. 26, 17, ubi Vulg.:.. duae incastraturae fient) . . *anconiscos dicit, quos uulgo uocamus ancones, sicut sunt in columnis cellarum uinariarum, quibus incumbunt ligna quae cupas ferunt.*

anniuersalis: Aug. c. Faust. XIX, 6 *azymorum anniuersale ius,* XXXII, 3 *sacrum*, gloss. Labb.; — uulg(atius est) anniuersarius; cf. Epimetr. I.

appensio: Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 74 (amplissimam esse nostri negotii dignitatem,) *ut ipsa rerum consideratio et appensio indicat, quas*

---

anaclitus B; — *anathemare* ib., add. Aug. c. Faust. XX, 8 'anathemanda stultitia', XXI, 9; — *ancillare* act. C; — *ancoratus* A*; — *angarizare* B; — *anguiger* B; — *angulariter* C (scr.: Boeth. . . . al.); — *anisatum* A*; — *annutatiuus* C; — *antenouissimus* ib.; — *apomeli* (-mel) A; — *apostema,* ae ib; — **apparitio (ἐπιφάνεια)* C (p. 2 et 24*) et Beitr. III, add. „Isid. Orig. VI, 18, 6".

in ps. 70 s. f. 'de ipsis p. aliquid commemorare curabimus' al., „Inst. Diuin. praef.", praeconialis in ps. 7, 18 'confessio praeconialis', in 135, 5 'per narrationem praeconialem' al., silentiose in ps. 118, 82 al., temnibilis in ps. 21, 6, in 43, 23, 25, in 98, 2 al. Alia talia ex eiusdem libris Variarum alio loco (in Beitr. III) composuimus.

tuemur, ita etiam uester pauor, id. ib. II, 140 et 141, VI, 16; — appensor Aug. (uerborum, — appendere uerba Cic.)

appetitorius: Dionys. Exig. Gregorii Nyss. de creat. hom. 31 *appetitoriam quandam uim eius rei quae deest, et expulsoriam eius quae superfluit corporibus inserens;* — appetitor Lampr. C. Theod. eccl.

appetitrix: Aug. De contin. 3 (continentia) *illius* (boni) *amatrix et appetitrix, huius* (mali) *uero et hostis et testis est, et decus appetens et dedecus fugiens* (appetitrix mss. Vat., — al.: spectatrix).

arbustulum: Aug. De correpť. et grat. 14 *qui quolibet plantante . ., et quolibet in agris uel arbustulis operante dat incrementum, Deus.*

arcuaticus: Dynam(idiorum libri: Class. auctt. ed. Mai t. VII) II, 121 (folia uerbenae) *arquaticis prosunt*; — arcuatus (-qu-) Varr. Cels.

assertrix: Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 5 *uoluptatem sexuum tabem esse generis humani, assertricem iuris diabolici.*

assistentia: inc. quaestt. ex utroque Testam.

---

applausus, us A; — aptabilitas et -ter A*; — *aqueus* A; — *aquilonaris* C (-lis ps. II s. u.); — *aquilonianus* A*; — *arctatio* C; — *argentile* A; — armator et-rix C; — armifactor B; — *arsura* A; — *artificalis* ib.; — *artigraphia* ib.; — *asellifer* B; — *asellio* app. ib.; — *aspectio* ib. et Erg. I; — *assecutio* A* et Erg. I; — *assellatus*, us A; — *assisa* C; — *assolidare* B; — *assolitus* A.

(t. 35 Migne) 115 *Dei nostri assistentia* („Ms. Colbert.: ducio") *imploranda est ad tutelam.*

assonatio: Cassiod. in ps. 1, 1 *etymologia est oratio breuis, per certas assonationes ostendens, ex quo nomine id quod quaeritur uenerit,* id. in 135 praef. Cf. consonatio id. in ps. 72 p. 244 Garet 'instrumentorum musicorum consonatione', in 150, 5 al. (assonare Ouid. Pers., Cassiod. in ps. 102, 1, trans. Appul.).

assonus: Cassiod. in ps. 135 pr(aef.) *hoc imitati poetae assona carminum floscula condiderunt, supernarum uirtutum sonos ad mundana studia transferentes,* id. in 54, 26 *uerbis euangelii assona ueritate consensit,* it. in 68, 38. Cf. absonus, consonus, dissonus, — resonus p(oet.)

assultatio: Dionys. Exig. Greg. creat. hom. 19 (sic auida porcorum edacitas occasiones auaritiae praestitit), *sic assultatio equi exordium superbiae facta est.*

astipulatrix: [Fulgent.] serm. 10 *lux mihi adfuit testis, adfuit et natura astipulatrix, quae meum non esse filium proclamaret;* — masc. astipulator uett.

attaminatio: Aug. c. Crescon. III, 56 (postulatio aduers. Felician. et Praetextat.) *deprauationis huius* (sc. haereseos Maximiani) *attaminatione fuscatus.*

---

astago ib; — **astruere* B; — *attestator* C add. Aug. De bapt. VII, 41, 81 'et iste attestator est consuetudinis'; — *attitulatio* C (p. 25); — *attonsio* ib.

attrectabilis: De miracc. S. Steph. (c. sec. V in.) II, 2, 6 *quadam sibi uisibili et attrectabili manu os suum corrigi et compalpari persensit.*

auctorate: compar. Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. II, 19 *quod . . non suo sermone . ., sed Euangelii testimonio quasi auctoratius denegauit;* superl. id. ib. V, 30 *euerberat eum praeceptor suus, et in ius auctoratissime* (mss. auctorissime) *trahit.* Cf. inf. s. u. demersus.

auolatio: Aug. in ps. 85, 7 *nec inuenit* (homo orans ad Deum) . . *obices quosdam, quibus retineat auolationes suas et uagos quosdam motus.*

aureosus: Cassiod. (?) in Cant. 5, 11 *elatae palmarum sunt rami productiores et excellentiores, interdum aureosi coloris, crispantes et semper ad excelsa tendentes;* — aurosus Lampr., Pall., Veg. uet., Herm. Pastor I, 4, Eustath. Hexaem. VII, 6 'aurosam lanam maritimae nutriunt pinnae', Plin. Val. De re medica II, 37 'spumae argenti aurosae'. Cf. HA (= De Latinitate scriptorum historiae Augustae meletemata ad apparatum uocabulorum spectantia, Dorpati 1870) p. 29*, n. 37, p. 27*, n. 7, A n. 36, et infra 'lipposus'.

aurifossor: Cassiod. (Epiph.) Hist. trip. XI, 15 *quoniam Persae aurifossores, quos a Romanis ad mercedem acceperant, reddere contemnebant.* Cf. Beitr. II, n. 19.

---

auricularis A, add. Isid. Or. XI, 1, 71; — *aurorescere* C (p. 25).

Beatificator: Aug. in ps. 99, 3 *Deus noster, beatificator hominum.*

beneficiosus: [Fulg.] serm. 53 *o miraculo referta beneficiosa uindicta*, Not. Tir.

bibitio: Eucher. homil. 9, intpr. Orig. comm. in Matth. 95 *bibitionem eius* (calicis) *effugiens*, Ps. Aug. serm. 294 („Caesarii“), 8, „gloss.“; — bibitor Sid.; part. perf. bibitus Capitol., Aug. in Joann. tr. 32, 4 'bibito isto liquore' (ebibitus id. Ciu. D. XXII, 6), [Hilar.] anon. in Job p. 226, intpr. Iren., Pl. Val., C. Aur., ut tard. IV, 3, 60 'post bibitum lac', S. Placit. Medic. ex animal. 14, 13, Anthim. 75, 76, alii postt., bibiturus Vulg., Hier., Cassiod.

bilinguitas: Cassiod. in psalt. praef. 15 *sine dolo bilinguitas.*

binatim: Facund. defens. IX, 1 *quanta possint in eius libris similia binatim ac singillatim posita reperiri.* De aduerbiis in -tim (-sim) cf. HA p. 52* sq., A n. 5. Quae talium exempla Georges Zeitschr. f. oesterr. Gymn. 1873, H. 4, p. 261 addit 19 — non meis ille quidem copiis, quas nusquam ex-

---

bacchator A. p. 17*; — *bacellus* Hier. pro bacillus Is. C; — *balsamaria* A; — *basilicarius* C, gloss.; — *bellificare* A; — *benedicibilis* C; — *beniuolenter* ib., add. comp. (beniuolentius) „Boeth. diff. Top. 4“; — *bestialiter* B et Erg. I; — *bicubitalis* C.; — *bipotens* B; — bisextium A, add. „N. Tir.“; — *bistacia* B; — *biumbris* ib.; — *blasphemator* ib. et Erg. I; — *blasphemiter* A*; — *blateare* B; — *blatta* q. glis A; — *bombulio* B.

hibuerim —, eorum 9 conumerااueram, totidem consulto non conumeraueram: 6, quia adhuc e glossariis tantum innotescunt, 2, quia incertae sunt lectionis, 1, quia coniecturale tantum. Quod superest unicum, mucronatim Charis. II, p. 182 K., refero acceptum. Ergo iam cognita me habere profiteor aduerbiorum in -tim (-sim) exempla recc. 154.

boniloquium: Cassiod. (Epiph.) hist. trip. I, 14 *per boniloquia ficta;* — *boniloquus* Ps. Aug. A n. 78.

bursarius: Ps. Aug. ad fr. erem. serm. 28 *te* (Judam) *bursarium fecit,* — a bursa (i. crumena) ib. s. 33 'bursam euacuare' (byrsa gloss.)

Caballicare (-igare): Anthim. praef. p. 67 R. *si quis caballicando et in labore festinando amplius potum praesumpserit, commouendo se in equo uexabitur;* — caballicatio intpr. Alex. Trall. (Rose p. 99), caballatio Cod. Just. Cf. Plin. mangon-ic-are, pastillicare, recc. flamm-ig-are, fumigare, humigare, manicare (mane), ouicare, tenebricare et sim. (gnarigare pr., albicare, nigricare, crispicare Gell., uariegare App. Aus.).

caecatio: inc. de uisit. infirmor. (t. 40 Migne) 8 *o exterminanda cordis caecatio;* — caecator P. Nol.

---

breuialis C; — *breuiatim* ib.; — *breuiculus* ib. et Beitr. III; — *brumosus* C; — *buccellago* A; — *bulimiacus* ib.; — *buxtula* ib.; — *cachecticus* C; — *cacologia* B.

caementatus: Primasii (sec. VI med.) comm. in Ep. I ad Cor. c. 3 *ne . . uelut male caementati lapides de aedificatione Dei cadatis.*

calamatum (?): Cassiod. (Epiph.) Hist. trip. VII, 16 *habitu militari sumpto et calamato caput operiens Syriam peragrabat.* Dubitaueram (praeuio, ut deinde uidebam, De-Vit), an legendum esset calama**uco**, quam uocem e glossariis Quicherat Add. Lex. Lat. retulit: 'galerus, calamaucus', — 'galerus, calamaucus pelliceus', — 'pileum Phrygium, hoc est calamaucus'.

calamtis: Dynam. II, 37 *calamtis genera sunt tria,* 38 *calamtis hoc est nepetae folia,* — pro calaminthe App. herb., cf. Macer XV.

caldare: Anthim. 76 (ut uas illi fictile sit) *et bene caldetur;* — excaldare Vulc. Gallic., Apic., Marc. Emp.

calidatio: [Aug.] Categor. decem 12 *calidatio et frigidatio; sic enim θερμότητα et ψυχρότητα placet dicere.*

calliculus: intpr. Joann. (Chrysost.) serm. de consol. mort. (p. 1161 sq. t. 40 Migne) 6 *undique errorum calliculi sunt praeparati.*

calycularius: Coel. Aur. tard. pass. II, 13, 159

---

* *caerimonia* A*; — *caerulosus* B; — *calcatio*: torcularis „Isai. 63, 2 ap. Cypr. ep. 63, 7, Cypr. ib.", Victorin. Petau. C; — *caliginare* A, add. „Ps. Cypr. XII abus. 2"; — *camia* A; — *campanella* ib.

aut herbae sideritis . . aut calycularíae . . aut semperuiuae, IV, 3, 52 *aut herbae calyculariae* (γρ. caricariae) *uel semperuiuae*; — herba calycularis, id. ib. II, 7, 102 'succum herbae calycularis, quam Graeci ἑλξίνην uocant', 13, 153, App. herb. (calycaris C. Aur. tard. IV, 3, 55).

campestrari: Aug. nuptt. et concup. II, 30 *quis ignorat, qui campestrantur* (h. e. qui campestribus se succingunt) *quas partes corporis contegant?*, — campestratus id. contra duas epistt. Pelag. I, 16, 32 al.

candidatio: Aug. in psalm. 103 serm. 3, 15 *Libanus . . interpretatur*[3]) *candidatio . . uidetur autem candidatio esse seculi huius, modo nitentis . . in pompis suis,* Primas. in Apocalyps. I ad c. 1 *ideo* (aurichalco) *Libani* (eos comparauit), *quia electi, interpretatur enim* (sc. uox Libanon) *candidatio,* ac propemodum eadem Cassiod. (?) in Cant. 4, 8.

---

canceratio B; — *cancrosus:* Hier. (?) in ps. 133 'pedem cancrosum et putridum', Placit. A, „Veg. uet." add. Georges Zeitschr. f. oesterr. Gymn. 1873 p. 262; — caniculatus A; — *cantula* ib.

3) Nimirum 'interpretatur' passiue, ut Ciu. D. XVI, 2 'Sem . . interpretatur nominatus', eodemque modo Tert. Ad Natt. I, 8 'christianum nomen de unctione interpretatur', Hier. in Abac. II, ad 3, 11 sqq. 'Jesus saluator interpretatur', et persaepe cum hi tum alii eccl., nec non alii recentioris aeui scriptores. Insolentius passiue imprecatus Aug. ep. 13, 2 'imprecato Deo', admirari Isid. Syn. II, 28 'praeexspectata res non admiratur, cum acciderit'. Cf. Neue Lat. Formenlehre uol. II, p. 217.

capessibilis: Marii Mercatoris (qui supparis Augustino fuit aeui) intpr. Nestor. serm. 7, 42 *quis suspicatur Deitatem furacibus manibus capessibilem esse?*, id. excerptor. Nestor. coll. II, 15.

capticius (q. captiosus): Facund. defens. V, 2 *si quaeris cognoscere, quod non istis obscuris et capticiis adinuentionibus, sed sua sponte conspicuis et euidentibus documentis, quae uere facta est negatio, demonstretur, attende quaeso qualis fuerit . .*

captorius: Aug. c. Faust. XX, 17 (pastor ad capiendam bestiam) *pecus suum solet ponere in illa captoria tendicula, non membrum suum;* neutr. subst. Ps. Aug. serm. 205, 1 *ut, qui ante captorium iaciebat in salo, uerbi nunc retia spargat in mundo.*

cap-ulare, capellare (unde chapler, chaplar, — cf. cāpus s. capo, kappen) q. concidere, secare, elidere: Mela (piscis . . ictu capulantium interfectus), Hier. in ps. 118 *tolle, capula, seca,* Anthim. 75 *bucellas capulatas et minutas,* 43 *assae ita ut capellentur partes,* „Legg. barb. utraque forma freq.“ (cf. Hildebrand Gloss. lat., Goett. 1854, p. 45); — capulare Colum. (capulantur boues).

caricula (carica): Hieron. in Amos III, ad 7, 14 sqq. *sycamina . . agrestes afferunt ficus, quae, si non uellicentur, amarissimas cariculas faciunt.*

---

capreolinus ib.; — *capsilago* ib.; — *carboneus* B; — *carcinosus* A.

caritatiuus: Alberici serm. in Scholasticam p. 944 t. 66 M. *ipsa opera magis ex adeptione alicuius temporalis quaestus, quam ex intentione prodeunt caritatiui affectus*; adu. Damas. ep. dub. 2, 6 (B s. u., ubi uide annotata; add. intempestatiuus Thom. thes. intemperatus).

carniuorax: [Fulg.] serm. 22 *uermium carniuorax agmen* (cf. A. n. 57); — carniuorus Plin. Coripp.

causalitas: inc. quu. ex utroq. Test. 122 (nihil plane differt in substantia, quia uerus Filius est); *differt autem in causalitatis gradu* („Ms. Colb.: in causa uel gradu"), *quia omnis potentia a Patre in Filio est.*

cerofarium: De miracc. S. Steph. II, 2, 4 *duo*

---

carnisumus B; — *carpobalsamum* A; — castidicus A*; — catathematizare ib.; — *catechizatio* B, „intpr. Iren."; — *cattinus* B; — *catuligenus* ib.; — *cauditus* ib.; — *cauitas* A et Beitr. III; — * *causalis* C; — * *causari* B; — *causidicari* C; — *causos* A, add. Ps. Soran. quu. med. 113 'quid est causos? ardor uel incendium in febribus nimius et acutus cum siccitate nimia et cholerae reiectione . .', ib. 87; — cautelitas A; — *celatio* C; — *celebriter* B; — *celsithronus* A; — *celtica* subst. ib.; — centennis ib.; — centenodius ib., add. Dynam. II, 35 'polygonus hoc est sanguinaria siue spinatica (γρ. spinatia) hoc est centenodia'; — *centipedium* C; — *centupliciter* ib. et Erg. I; — *cerasium* A; — * *cerebrum* A p. 9 et 19* (= κρανίον, ut iam App. Met. IX, 40 in. 'ubi . . militem . . in suam perniciem aduertit efferari, iamque inuersa uite de uastiore nodulo cerebrum suum diffindere'; — *cerio* A; — *cetinus* ib.

cerofaria luminosa, pariter igne flammantia, ib. inf., — ¿ ceroferarium (Forc. Lex. ed. De-Vit, — ceroferarius Isid. Or., id. eccl. off. II, 14, 1, gl.)

charaxatura: Remig. Remens. (+ 533) Testam. *in quo* (testamento) *si qua litura uel charaxatura fuerit inuenta, facta est me praesente, dum a me relegitur et emendatur.*

chrismarius: Ven. Fort. uita Germ. 47 *quo .. cum chrismariis suis diaconum direxit;* — chrismalis (missa): Forc. ed. De-Vit. Cf. 'anniuersalis'.

Christigenus: [Fulg.] serm. 52 *Christigeno exercitui,* ¿ Prud. 'Christigenam domum'. Cf. recc. in -genus (gignere): saxigenus Prud., ambigenus, aquigenus, fluctigenus, indigenus, limigenus, nubigenus, terrigenus, unigenus, alia (cf. B ad u. catuligenus); — alia quaedam in -genus sunt denominatiua (genus, eris), ut multigenus Lucr. 'multigenis uariata figuris', quinquegenus Aus., similigenus (*ὁμοιότροπος*) C. Aur.

circumadiacere: Aug. Trinit. XII, 15, 24 *quemadmodum oculus carnis uidet, quae in hac corporea luce circumadiacent.*

circumcellionicus: Aug. c. Petilian. II, 92, 208

---

cholagogus ib.; — *cholicus* ib.; — *chymiatus* ib.; — cibulla A; — .*cicerculum* Marc. Emp. A, Not. Tir.; — *cicindile* C; — *cimussatio* Beitr. II; — *cinerulentus* C; — **circinus* A*; — circio A; — *circumcisor* Beitr. II; — circumfinium A*; — *circumfossio* C.

ubi est circumcellionica fortitudo? Cf. fullon-icus, mangonicus, mirmillonicus Fest., — recc. histrionicus, mulionicus, gurdonicus Sulp. Seu. (a ¿ gurdo, pro gurdus).

circumgyratio: Dionys. Exig. Greg. creat. hom. c. 24* *corpus* (aethereum) *quod circulari circumgyratione moueatur* (circumgyrare Veg. uet. I, 26, Aldh. laud. uirg. 11, gyrare recc., gyratus iam Plin.)

circumincisio: Coel. Aur. tard. II, 1, 11 *nisi ex aliqua hoc fuerit circumincisione confectum.*

circuminsidiari: Aug. in ps. 139, 11 *conquerebatur . . de circumlatrantibus et circuminsidiantibus malignis hominibus.*

circuminspicere: Aug. Collat. cum Maximino p. 728 M. *qui superiorem non habet, a quo circuminspiciatur;* — circuminspectans auct. ad Herenn. IV, 50 et 55 (ut Kayser in edit. 1854 sec. mss. scripsit; uulgo tamen editur: circumspectans).

circummouere: Dosith. p. 62 Keil *circummoueo* περιχινῶ, Coel. Aur. acut. pass. II, 10, 70 *si ante oculos eorum quisquam digitos circummoueat, palpebrant aegrotantes.*

circumplexari: [Fulg.] serm. 10 *acceptum pue-*

---

circummundare ib.; — circumobuersari A*; — circumrotundare ib. (p. 17*); — *circumrumpere* C.

rum circumplexatur; — circumplecti uett., it. intens. amplexari; recc. complexari.

circumspirare: Priscian. De uentis p. 58 Rose (uentos) *aut quiescere flatu, aut circumspirantes in circuitu recipientium se locorum uideri ex altera positione impetum facere.*

circumtundere: Aug. c. epist. Parmeniani I, 1 *uocibus circumtunsus euigilauit,* „S. S. ap. Tichon. septem reg. 4."

circumungere: Coel. Aur. acut. III, 3, 13 *oportet.. circumungere corpus aegrotantis oleo dulci.*

clamorosus: Aug. De orat. p. 1115 t. 47 Migne *non clamorosa petitione, sed tacite et modeste inter ipsas pectoris latebras precatur,* — pro usitatiore clamosus (cf. A. n. 32).

clause: Aug. consens. euang. III, 1 *adhuc clause significauerat per testimonium Scripturae, ab eo se tradi qui manducaret eius panem.* Cf. inchoate inf. s. u., colligatius „doctr. christ.", inculcate inf. s. u., praeuise s. u., suppresse s. u.

cloacinus: Aug. c. Faust. XX, 11 *ex cloacinis*

---

circumsoluere ib.; — *circumspectabilis* B; — circumuolutatio A; — *citrinus* ib.; — *clamatio* ib., add. Hier. in ps. 119 sec. exp., Coel. Aur. tard. I, 4, 114 'strepitus, clamatio, circulatus cursus', IV, 8, 106; — *clarificus* B; — *clauiculus* A; — *cleptare* A*; — *clibanites* A.

aquis (Cloacina cognomentum Veneris uett.). Cf. (a local. appell.) cisterninus (aqua), marinus, orcinus, uicinus, Limentinus, — agrest-inus (lilia) Commod., coelestinus inscr., Nemestrinus.

clysteriare: Dyn. II, 101 (cucurbitis) *in aqua coctis ischiaticos clysteriabis;* — clysterizare Veg. u., C. Aur.

coadesse: Rustic. c. Aceph. p. 1218 (inf. s. u. irrecusabiliter).

coadimplere: Rustic. c. Aceph. p. 1205 *in Christo, qui coadimplet trinitatem,* ib. p. 1219 D.

coaequatio: Oros. c. Pelag. p. 602 Haverc. *iuxta hunc qui se iam comparat in coaequationem unici filii Dei.*

coamator: Aug. in ps. 33 serm. 2, 6 (quomodo illum amat?) *ut non inuideat coamatori suo,* in ps. 72, 33.

coappellare: Rustic. c. Aceph. p. 1213 *coapellari Deum tanquam alterum cum altero.*

coaptabilis: Rustic. c. Aceph. p. 1225 *res coaptabilis quaternario numero.*

---

coabducere A*; — coacticius B; — *co-actio* A; — *coactiuus* B; — *coaedificatio* A* et Beitr. III; — *coaeternalis* B; — *coaeternitas* A (p. 12 et 19*), C p. 24 * et Beitr. III; — *coaeuitas* C; — * coagulatio transl. „Rufin. Clem. Recogn. III, 4“, Vigil. Taps. B; — *coalumna* C; — coamens B; — *coangustatio* C (p. 26); — coapostata B; — *coarianus* ib.

coattestari[4]: Aug. in Ep. ad Rom. expos. 18 *Spiritum sanctum manifestissimis coattestantibus signis antequam baptizaretur accepit.*

coexstinguere[5]: Rustic. c. Aceph. p. 1213 *dicere oportebat, quia occisus esset homo, et non coexstinctus Deus.*

cogitator: Appul. Polemon. Physiogn. p. 109 (Anecd. gr.-lat. ed. Rose I) *quemcunque perspexissent physiognomones . . habere proximum uultum . . nec proposita cogitatione cogitanti . . cogitatorem pronuntiabant*, p. 125 *magnarum rerum cogitatorem atque perfectorem* al., gloss. *βουλευτικός, λογιστικός*, — cogitator-ium Tert.

---

coauspicari A*; — **coctio* concr. A (p. 12 et 19*), add. „Vulg." (De-Vit); — *codia* A, cf. codium Dyn. II, 56 'codii agrii hoc est papaueris agrestis'; — *coemittere* A*; — coerudire ib.; — *coexcitare* B, „cf. Hilar. in ps. 124"; — *coexsistere* A (p. 12 et 19*) add. Hist. trip. I, 15 'coexsistit ingenito Deo Filius'; — *coexsultare* B; — *coextendere* C (Marium Mercat. citat De-Vit); — *cognitrix* A.

4) Cf. co-ad-cedere, coaddere, et, quae sicuti supra regesta quatuor *recc.* sunt (quae, ut dehinc in congenerum uocum laterculis facere placuit, cursiuis literarum formis distinximus): *coaccusare* Primas. in Apoc. IV, 16, *coadiuuare, coadmixtus, coadolescere, coadorare, coadscendere, coadsignare, coadsumere, coadunare.* De toto autem hoc genere bipraepositionatorum (si ita loquenti uenia datur) uerborum uide 'breuiarium' in 'Beiträge zur latein. Lexicographie und Wortbildungsgeschichte' I col. 263—66 Bull. de l'Ac. Imp. de St. Ptsbg. t. XVIII (p. 491—95 Mélanges Gr.-Rom. t. III) cum appendicula in 'Zusätze zu Beiträge etc. I und II' (Dorp., Juni 1873) p. 2.

5) Cf. *co-e-lectus, coemendatus, coemittere, coeruditus, coexcitare, coexsistere, coexsultare, coextendere,* — omnia recc.

cognominalis: Aug. c. Petil. III, 16, 19 *sibi* (Petilianus) *propter aduocationem . . Paracleti nomen imponat, atque ob hoc se cognominalem Spiritus sancti non esse, sed fuisse deliret,* [Hilar.] intpr. anon. in Job III p. 229 *eodem nomine appellatur et cognominalis illi uocitatur, sed non idem ipse est, sed alius.*

cohibentia: Facund. defens. VII, 3 (Timotheum, Apollinaris discipulum, a beato Athanasio per ignorantiam temporibus beati Damasi sedi apostolicae commendatum,) *atque ab ipso papa Damaso sine cohibentia haeresis simpliciter esse susceptum*, V, 4, VIII, 7 s. f., X, 2 *accusent concilium de cohibentia et consensu malorum*, quo tamen loco (et aliis quoque) scribendum esse uidetur conibentia, hoc est coniuentia, — quod uocabulum inde ab ineunte fere seculo quarto a scriptoribus frequentatur, ueluti (omissis locis qui in Klotzii et Georgesii lexicis citantur) Capit. Gord. 23, 7 'si quidem . . et ipse pro parte aliquantulum saperet, nec per spadones . . uel ignorantia uel coniuentia uenderetur', Cassian. (sec. V) Coenob. Just. VI, 9, Greg. Hist. Franc. IX, 38 'si uos nullam coniuentiam praebuissetis', IV, 16, V, 14, all. Ceterum 'cohibentia, inclusio' gloss. Isid.

coimaginare: inc. quu. ex utroq. Test. 106 *ut imago Dei esset homo, quia dono Dei coimaginari haberet Filio Dei, . . coimaginati, ait* (Paulus Rom.

---

cognoscentia ib.; — cohaereticus B; — coidololatra ib.; — coimitator ib.; — coincipere A*; — coinfantiari ib.; — *coinfirmari* ib.

8, 29), *Filio Dei* (Vulg.: conformes imaginis Filii Sui).

co-ingenitus: Cassiod. (Epiph.) hist. trip. I, 15 *alii* (dicunt Filium) *coingenitum*. Cf. inf. comminister, compropheta, compersonalis, concausalis, congeminus, et B n. 5.

coinquinabilis: Aug. Contra Fortunat. 1, 1 *summum errorem puto, Deum . . ex aliqua parte uiolabilem aut coinquinabilem aut corruptibilem credere*, ib. inf., c. Faust. XX, 9 al., „Prosper ex Manich. anath. 2".

cointelligere: Facund. defens. IX, 5 *homo assumptus* (a Deo Verbo) *ex unitate personae eius accepit, ut . . in unius Filii appellatione cointelligeretur*, ib. inf.

comminister: Mar. Mercat. p. 804 t. 48 M. in inscr. epist. *religiosissimo et sanctissimo comministro Cyrillo Nestorius;* Cassiod. (Epiph.) Hist. tripart. I, 13, 14 et VII, 10 affert De-Vit.

commixtrix: Aug. nuptt. et concup. II, 13 *uis*

---

colatorium C, add. Dion. Ex. cr. hom. 9 (ubi 31 'excolatorium' habetur); — *collector* (colligere) ib.; — *collibratio* ib. (p. 26); — *collutare* B; — combinatio C; — comblasphemus B; — comestura A suppl. ex Forc. Lex. ed. De-Vit et Rönsch Itala p. 40; — *commaculatio* C et Erg. I; — *commaculator* C; — *commassare* A*; — commasticare ib.; — commercialis C; — *comminanter* ib.; — *comminax* A (p. 21*); — *comminutio* B et Erg. I; — *commissalia* C.

uoluptatis confectrix commixtrixque seminum; — masc. (in -tor) non comparet.

commixtus, us: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 17 *diuersitatem sexus ad hoc institutam, ut et commixtui pararetur et partui.*

communificare[6] (*κοινοποιεῖν*): Rustic. c. Aceph. p. 1224 *communificari tanquam super una persona, et diuidi tanquam super duabus naturis,* p. 1174 *euangelicas et apostolicas de Domino uoces scimus deiloquos uiros quasdam quidem com-*

---

commortificare B; — *compaginator* A; — compallidus B.

6) Alia recc. uerba in -ficare figurata, quotquot adhuc congregaui, infra scripta sunt: altificare, amarificare, angelificare, astrificare, auctificare, beatificare, bellificare (A s. u.), blandificare, candificare, canificare, castificare, circum-aedificare, commortificare (B s. u.), con-corporificatus, con-glorificare, con-sacrificare, con-significare, con-testificari, con-uiuificare, crassificare, crucificare, damnificare, deificare, densificare, dignificare (A* s. u.), ditificare, diuersificare, donificare, dulcificare (inf. s. u.), e-ludificari (B s. u.), expergificare, falsificare, fortificare, fructificare, gaudificare gl., glorificare, heredificare (A* s. u.), honorificare, humificare, humilificare, hymnificare, imbrificare, iustificare, latificare, leuificare (A* s. u.), lucrificare, maestificare, mirificare, modificare et -ri (modificatus pass. iam Cic.), mollificare (inf s. u.), morbificare (inf. s. u.), morificare, mortificare, mundificare, nardificare, naturificare, nigrificare, nullificare, nutrificare (A s. u.), odorificare, opificare, pinguificare (Aug. serm. 361), potentificare (A s. u.), prodificare (ib.), propriificare (inf. s. u.), pulcrificare, radificare, rectificare, regnificare, re-uiuificare, saluificare, sanctificare, sapientificare, sensificare, sentificare, specificare, splendificare, stultificare (inf. s. u.), suauificare, suificare (inf. s. u.), super-aedificare, tabificare, tristificare (B s. u., cf. Beitr. III), turificare, turrificare, uanificare (Ps. Cypr. sing. cler. 16), uerificare, uirginificare (A s. u.), uilificare, uiuificare, uotificare, uulnificare (inf. s. u.).

munificantes, quasdam uero diuidentes, quod Cyrilli Alexandrini dictum, de graeco translatum, p. 1193 rursus legitur, itemque paene eisdem uerbis Liberat. breuiar. 8.

compartlcipatio: Hier. in Eph. II ad 3, 5 sqq. *ubi una comparticipatio est, uniuersa communia sunt;* — comparticipare Ambr., — ri depon. Arn. iun. (Quicherat s. u.).

compatrioticus: uita Caesarii (episc. Arelat. sec. VI.) I, 3, 21 *popularium seditione . . clamante, quod in traditionem ciuitatis aduersariis personam compatrioticam noctu destinasset antistes;* — patrioticus A s. u., compatriota Myth. Vat. III, inscr.

compersonalis: Rustic. c. Aceph. p. 1175 *compersonalis nec illi* (Patri) *nec nobis,* et aliq. ib.

complasmare: Rustic. c. Aceph. p. 1208 *si quis dicat, tanquam in propheta secundum gratiam inoperatum, et non secundum substantiam coniunctum et complasmatum Verbum,* ib. inf., p. 1213 *complasmari Deum carni.* Cf. A n. 58.

completiue: Rustic. c. Aceph. p. 1222 *id quod aeque ac similiter et completiue ad id, ut sit quidque, participatur a personis, substantia est.*

---

compassor ib.; — *compassum* s(ubst.) A: — *compastoralis* ib.; — comperditus B; — compestilens ib.; — *complanatio* ib.

complexabilis: Cassiod. in ps. 39, 15 *qui arenam maris et guttas pluuiarum stellarumque multitudinem complexabili qualitate cognoscit;* — complexibilis Chalcid. A s. u., complectibilis Boeth.

compropheta: Hier. in Jon. ad 1, 2 *uidens Jonas comprophetas suos mitti ad oues perditas domus Israel.*

concalefactio: Aug. De ordine I, 24 *in pannos suos recidunt, quorum concalefactione tabificati scabiem uoluptatum aerumnosarum scalpunt libentius, quam ut . .*

concantare: [Fulg.] serm. 1 *Isaias sub uinea dilecta concantat, faciens sub palmitibus spinosis ecclesiam, quia 'puer natus est nobis, filius datus est nobis'* (Is. 9, 6).

concausalis: Ps. Soran. quu. med. 51 (causarum quaedam dicuntur initiales, . .) *aliae uero concausales.*

concinenter: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 77 *sin omnia concinenter* (fuisses locutus).

---

complexatio A; — complexibilis ib.; — complosio ib.; — *compositorius* B; — compraesens C; — *compressor A p. 17*; — *compromissio* C; — *compromissiuus* ib.; — *compsallere* ib.; — compugnanter A; — *compulsus*, u C (App. Met. VIII, 5 expunctum; cf. Hildebr. ad l.); — concarnifex B; — conceptim A; — *concite* A*.

conclusiuus: Primas. in I Cor. c. 7 *conclusiua collectio est: prudentibus sane semper meliora facienda sunt;* adu. Cassiod.

concoenare: Mar. Merc. Cyrilli incarn. Vnig. 34 *nemo sibi conuenire dicitur neque conçoenare;* — concoenatio Cic., concoena masc. (pro concoenator) gl. *σύνδειπνος*.

concolere: Rustic. c. Aceph. p. 1229 *nec templum nec altaria deo ab antiquis coadorabantur et concolebantur.*

concordanter: Ven. Fort. uita Albini Andegau. 9 *ad pontificalem gradum c. eligitur.*

concrepantia: Cassiod. in ps. 44, 15 '*ab intus*' *significat secreta sensuum, non concrepantiam labiorum* [7]).

---

concolligere ib.; — *condegere* C; — *condescendibilis* B; — *condescensio* Philastri haer. B, „Hilar. frgm. hist. 12 n. 3" (?), Rustic. c. Aceph. p. 1176 'c. non perfectam affert laetitiam, tanquam quae non propter id quod principaliter quaeritur proprie fiat, sed propter infirmorum fragilitatem', „Dionys. Exig. uita Pachom. 32", Ps. Euch. et Greg. M.: B.

7) Recc. sunt in -ntia (a part. praes. uel sim.): abnuentia, adiacentia, adipiscentia, aduigilantia, aequiparantia, aequisonantia, aientia, allubentia, apparentia, armipotentia, assistentia, attollentia, benefragrantia, beneolentia, carentia, cernentia, circumferentia, circumfluentia, circumspicientia, cognoscentia, cohibentia, colligentia, compatientia, competentia, compugnantia, concedentia, concidentia, concrepantia, concupiscentia, conferentia, confluentia, conspicientia, consulentia, contingentia, conualescentia, conuertentia, defetiscentia, deficientia, delinquentia, deuergentia, dictoaudientia, diffluentia, dignoscen-

condescensorie: Rustic. c. Aceph. p. 1176 *dispensatiue* (cf. C p. 6* et 25*) *et condescensorie propter pacem dictum est a . . Cyrillo in epistula ad Joannem 'consubstantialis nobis secundum humanitatem'*, ib. inf. *alioqui manifestum est, quoniam*

---

condesperatus B; — *condimentarium* C; — *condiscumbere* ib.; — *conditorius* adi. A; — condonatrix A*.

tia, discentia, disconuenientia, dissonantia, distemperantia, diuinantia, efficantia, effigientia, effluentia, effulgentia, erubescentia, exigentia, expanescentia, expedientia, exsistentia, exsultantia, extollentia, exuberantia, exundantia, falsidicentia, festinantia, fluentia, fructificantia, horrentia, ignoscentia, immoderantia, impeccantia, impoenitentia, impraescientia, improuidentia, inabstinentia, inaudientia, incongruentia, inconsonantia, inconuenientia, indeficientia, indictoaudientia, indifferentia, inelegantia, inexperientia, innotescentia, inobaudientia uel inobedientia, inobsequentia, inreticentia, insufficientia, inualentia, inundantia, iuuantia, maleloquentia, manentia, mercantia, multiloquentia, multinubentia, multiuorantia, nescientia, nocentia, nolentia, noscentia, obaudientia, obtemperantia, obtinentia, obuenientia, offerentia, olentia, omnicognoscentia, omniexsistentia, omnifluentia, omniintelligentia, omnipotentia, omniuidentia, omniuiuentia, oppugnantia, oscitantia, parientia, paruipendentia, peccantia, perferentia, peruigilantia, placentia, praeabundantia, praecedentia, praecellentia, praecipitantia, praecognoscentia, praeeminentia, praexsistentia, praeintelligentia, praenoscentia, praepollentia, praepotentia, praescientia, praeualentia, praeuidentia, priuantia, pudentia, quiescentia, recordantia, refrigescentia, refulgentia, relactantia, reminiscentia, renidentia, renitentia, repetentia, resipiscentia, resistentia, resplendentia, reuiuiscentia, sequentia, sibiplacentia, splendentia, squalentia, suaueolentia, suauifragrantia, subiacentia, subintelligentia, subsequentia, subsistentia, subtililoquentia, sufferentia, sufficientia, superabundantia, superantia, supereminentia, suspicientia, sustinentia, titubantia, transscendentia, tumentia, uacantia, uerberantia, ueridicentia, uolentia, urgentia, — 177 (noue regesta 44). Cf. HA. p. 11* (cl. 57*), A n. 25, C p. 18 n. 12.

condescensorie dictum est, ut lucraretur Orientales al.; — adi. non comparet, nec magis primitiuum (in -sor).

conducibiliter: Aug. lib. arbitr. III, 23 *cum aeger aqua frigida conducibiliter delectatur* (adi. iam uett).

confari: Cassiod. in ps. 29,13 *'confitebor'* . ., *quasi confabor, id est cum sanctis aeterna Te uoce laudabo.*

confatio: Cassiod. in ps. 74, 1 *confiteri est, sicut saepe diximus, multorum confatione aliquid profiteri,* in 99, 1.

confectus, us: Aug. in ps. 147, 24 *propter confectum tunicae futurae.*

confrictio: Coel. Aur. tard. III, 2, 16 *dentium confrictio siue concubitus;* — confricatio (p. II s. u.)

confusor: Aug. in ps. 32 serm. 2,5 *propter quosdam iniquos discretores et turbulentos confusores.*

congeminus: Aug. in ps. 77,9 *sic Esau congemino suo . . Jacob* (praelatus est), *sic Phares . . congeminum suum etiam nascendo praecessit* (Gen. 38, 27 sqq.).

---

confaecatus A; — confibulare C; — confibulatio ib.; — *confluxus,* u B; — *confortator* C; — *confragositas* A; — *confusibilis* B, add. „Aug. Ciu. D. VII, 24" (?); — *congelescere* C (p. 5 et 25*); — *congloriari* C.

coniudicare: Petr. Chrysol. serm. 65 *coniudicat Patri.*

conscissura: Aug. in ps. 49, 9 *retia rupta significabant conscissiones et conscissuras haereticorum et schismaticorum.*

consolatrix: Aug. in ps. 55, 20 *suam reliquerat adiutricem, non mariti consolatricem,* Cassiod. in ps. 5 concl. (-tor uett.).

conspectare: [Fulg.] serm. 1 *pater ille sub scala conspectat Dominum non scalae incubantem, sed de terra nascentem* (cf. conspecta-bilis Ps. Cypr C s. u.).

conspiranter: superl. Aug. quu. in Hept. VI, 18 *nec istos tam cito deleuisset, nisi conspirantissime contrairent.*

consputum s.: Cassiod. in ps. 68, 11 *flagella, consputa, quae . . perpessus est,* — pro consputatio Isid.

consternanter: [Hilar.] anon. in Job II p. 197 *numquid consternanter tulisti requiem et gloriam?*

---

coniugabilis A; — *conquaestio* B; — *conquaternare* Vict. Pet. C, a quo sua mutuatum Primasium cit. De-Vit; — consacrilegus B; — consancire A*; — consceleratus B; — *conscotinus* ib.; — **conscriptor* A* et Beitr. III; — *consectatus*, u. C et Beitr. III; — *consecutor* A; — consedulitas ib. p. 17*; — *consegregatus* A*; — conseminatus ib.; — conserpentinus B; — conseruulus ib.; — *consparsio* ib.; — *conspectabilis* C; — conspissare A*, add. Ps. Soran. quu. medic. 185 'ita conspissatur ut . .'; — *constupratio* C et Erg. I; — *consubstantiatus* A.

consulentia: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 15 *pertingit ad negationem potentiae reprehensio consulentiae.*

consumptorius: Cassiod. in ps. 65, 10 *iste ignis non consumptorius, sed purgatorius est* (consumptor Cic. all.).

consutio: Ps. Soran. quu. medic. 233 *consutio iuncturam . . et conglutinationem futuram pollicetur,* 245 (s. u. discoriatio).

contaminate: inc. quu. ex utroq. Test. 126 *si quis . . turpiter et contaminate uersetur.*

contaxare: inc. de unit. Trinit. p. 1207 t. 42 M. *quod* (Spiritus) *Trinitati contaxatur, quod nouit, capit et regit omnia, . . quod apostolos eligit.*

contectio: Aug. c. Julian. II, 6, 16 (s. u. succinctio).

contemptibiliter: Aug. doctr. christ. IV, 28 *quia non c. uiuit.*

---

consummate Erg. I; — *consummatorius* B; — *contemperamentum* A*; — *contemplatorius* B; — *contenebratio* A, add. „Prosp. in ps. 103"; — *contenebricare* A* (intr. et „III Reg. 18, 45 ap. Lucif. pro Ath. I", cit. De-Vit); — *contestatorius* B, add. „frgm. iur. ciu. ed. Mai. p. 41"; — contionabilis A; — *contradictiuncula* B et Erg. I; — *contradistare* A; — contraglutire ib.; — contraiacens C, add. „Boeth. de intpr. ed. pr. II, p. 352 Migne"; — *contrariari* A.

contuibilis: Cassiod. in ps. 147, 2 *contuibilem Deum,* ib. ad u. 3 *contuibilem Deitatem.*

contumeliari: Petr. Chrysol. serm. 11 *non criminentur naturam, non contumelientur auctori,* „gloss." Cf. synonyma huic uerbo uerba denominatiua conuiciari, ex- et obprobrare, iniuriare (B), ignominiare.

conuersor: Aug. in ps. 84, 8 (ad u. 7) *cum uocat te* (Deus ad Se), *conuertit te; cum conuertit te; sanat te; cum sauauerit te, uidebis conuersorem tuum, cui dicitur 'et plebs Tua laetabitur in Te'.*

conuiciosus: Aug. c. sec. resp. Jul. I, 11 *conuiciare quantum potes; quis enim conuiciosus hoc non potest?,* gloss. Hildebr.; — adu. *conuiciose* Aug. serm. 126, 8 'qui hodie conuiciose clamat, heri libenter audiebat', c. Petil. III, 15, 18.

* **copula** pro copulata (uel copulatus) h. e. coniux: Cassiod. Var. I, 37 *feris insitum est copulam suam extrema concertatione defendere* (. . uidemus tauros feminas suas cornuali concertatione defendere . ., et inf.: ita pro copulatis sibi animas ponunt), II, 10 *a tempore, quo iugalem copulam*

---

contyrannus B; — conuegetare et conuegetatio A; — *conuersia* ib.; — connersibilis ib. et Beitr. III; — *conuictiuus* C; — conuiperinus B; — *conuiuiolum* C; — *conuocator* ib.; — *conuolutus*, us A; — coobaudire A*; — coomnipotens B; — *coopifex* B et Beitr. III.

animo uitiata dereliquit (sc. Agapita nomine quaedam), ib. 14, V, 33; — cf. copula pro copulatio i. e. coniunctio matrimonialis Cod. Theod., Nou. Val., C. Just.

***coquere:** Dynam. I, 21 *aqua, ubi radix eius* (apii) *coxerit, contra uenena prodest,* 49, II, 90, 106.

cornipedus: Dracont. carm. (ed. Duhn) VII, u. 81 (acer equus,) *orbita cornipedo sequitur quem ducta uolatu.*

coronatio: Aug. Ciu. Dei VII, 27, 2 *coronatione uirilium pudendorum, mercede stuprorum,* „gl. Cyr. *παστός, ἐπὶ νύμφης,* coronatio, thalamus“.

correferre: Mar. Merc. expos. fid. Theod. 6 *correfertur* (nisi scribend.: coeffertur) *tam nuncupatione quam honore et Filii et Domini;* — correlatio Beda (Quich. s. u.).

correquiescere: Aug. quu. euang. I, 8 *cum non inuenerit, in quibus delectationibus correquiescat,* intpr. Ignat. ep. ad Mar. Cassob. C s. u., „Actt. S. Bonif. mart. n. 13“.

corresurgere[8]**:** „Rufin. bened. patriarch. I, 6“,

---

cordatio B; — *corporealis* ib.; — *corpulentiuus* C; — *corrationaliter* A (p. 14); — *correptor* A; — *correquiescere* C; — *corrigium* ib.

8) Cf. con-re-cumbere, corresupinatus, corresuscitare, — ipsa quoque recc.

Primas. in Ep. ad Rom. c. 6 *si complantati non sumus, nec corresurgemus.*

corruptilis: Primas. in Ep. I ad Cor. 15 *corpus corruptile in gloriae resurget augmentum,* N. Tir.; — usitatius erat corruptibilis, et ipsum recc.[9]).

coruscabilis: Cassiod. in ps. 118, 18 *sacerdos ueste pulcherrima et coruscabili tegebatur.*

coxale: Hier. in Zachar. III, ad 11, 14 *'et praecidi uirgam meam secundam, quae appellabatur funiculus', quae . . sic mihi haerebat, ut in Jeremia perizoma et cinctorium atque lumbare, siue, ut consueto uerbo utar, coxale sit appellata,* gl. Isid.

---

corsaluium ib.; — *cosmetorium* ib.; — *cossyphus* ib.; — *counare* ib., add. C. Aur. acut. III, 5, 60 'seruandus . . est supradictorum counatus atque coaceruatus usus'; — *counire* A, add. „Vig. Taps. c. Ar. II, 25 et 41"; — *counitio* A; — *coxendicus* C; — *cratella* ib.; — crementare A*, add. Fulg. M. III, 8; — *cremialis* (gremialis) A (oleum gremiale et Anthim. 67, 78); — *crepatio* A et Beitr. III; — *crepitatus*, us C.

9) Cf. declinata eodem modo e uerbis primitiuis eisdem bifariam et in -ilis et in -ibilis: flexilis, flexibilis; sensilis, sensibilis; deletilis, delebilis; — clusilis, *clausibilis* (cf. ann. 4); docilis, *docibilis;* electilis, *electibilis;* fastidiliter, *fastidibilis;* in-sensilis, *insensibilis;* missilis, *missibilis;* nexilis, *nexibilis;* scissilis, *scissibilis* Th. Prisc. (p. II s. u.); sculptilis, *sculptibilis;* sessilis, *sessibile* (¿ sedile, *sedibilis* inf. s. u.); structilis, *structibilis;* solutilis, *solubilis;* — *apertilis, apertibilis; in-collectilis, collectibilis; fluxilis, fluxibilis; inductilis, inductibilis; partilis, partibilis; reptilis, reptibilis; uersilis, uersibilis* et *uertilis, uertibilis.* De bifaria uel in -alis uel in -abilis figuratione (ut rationalis, rationabilis, — manabilis, manalis) uid. C p. 22 sq. n. 16.

crescibilis: Rustic. c. Aceph. p. 1172 *quod augetur, crescibile* (est). Cf. C p. 17 n. 9.

crudaster[10]: Anthim. 21 (ficatum incisum . .) *ungatur de oleo . ., et sic in subtiles carbones assetur, ita ut crudastrum sit, et calens ipsum manducent.*

crudiuus: Anthim. 74 (reliqua legumina si coctiua fuerint . . comedes;) *nam si crudiua* (sic codd. plurr., γρ. tamen et 'cruda'), *satis grauissime nocent.*

cuniculum (pro cuniculus): „Varr. ap. Capr. de uerbb. dub.", Festus (?) ap. P. Diac. p. 50 M.,

---

cristiger A; — *crucicola* C; — *crucifixor* B et Beitr. III; — *crudelescere* C; — *cubitatio* A*; — cucurbitella A; — *cumulanter* C; — curtalinus B; — *custodiarius* adi. A*, add. „inscr. ap. Grut. 48, 1"; — *cyclamen* A; — **cyclicus* A*.

10) Cf. alicastrum, Antoniaster, apiastrum (apiastellum App. herb., — apiastra Seru.), calamister et -strum, caluaster gl., canaster gl. μιξοπόλιος, catulaster s. catlaster gl. βούπαις, clargaster (=clericulus, cf. Cang. Gloss. med. et inf. Lat.), claudaster gl., falcastrum Is. Orig. XX, 14, 5, filiaster gl. θυγατριδοῦς, formastrum opus gl. Philox., fornaster Titin. ap. Fest. (γρ. formaster), fuluaster App. h., Fuluiaster, grauastellus Plaut., lotaster Grat., mancaster gl. Hild., mentastrum, nigellastrum gloss. Dief., nouellaster Marc. Emp., ocimastrum gl. Dief., oleaster, palliastrum App. (ut Met. I, 6: scissili palliastro semiamictus), parasitaster Ter., patraster (q. socer) inscr., petalaster (furfur) gl. Dief., philosophaster (uid. Ergänz. I s. u.), pinaster Plin. (pinastellus App. h.), porcaster „Aldh.", porcastrum App. h., pueraster gl. ἀντίπαις, pullaster gl. πῶλος et pullastra Varr. (subiicienda oua *'potius ustulis* — sc. gallinis — *quam pullastris'*), rapistrum, recaluaster Vulg., salicastrum (uitis in salictis crescens) Plin., siliquastrum id., surdaster. De hoc genere uid. L. Schwabe De deminutiuis graec. et lat., Gissae 1859, p. 71—73.

Cassiod. (Epiph.) hist. trip. VI, 12 *quem etiam in cunicula deposuere foetentia* (Cassiod. Var. VIII, 30: antiquos cuniculos). Cf. flosculum Cassiod. (supra s. u. assonus) et floscula inf. s. u., et de tali nominum per genera uariatione A n. 18.

cymbalaria (herba): Dynam. II, 79 *cyclamini id est cymbalariae sucus;* — cymbalaris App. herb. Cf. 'anniuersalis'.

Damnabilitas: auct. Hypognost. V, 7, 11 *aliquos .. in omni scelere et damnabilitate .. perdurasse,* gloss.

decarminare: Cassiod. in ps. 130, 3. 4 *sed hic ordo nobis uerborum faciendus est, ut uersus huius decarminata contextio ipsa se magis exponere uideatur: si non humiliter sentiebam, sicut ablactatus super matrem, sed exaltaui animam meam* (textus ipse, quem exponere praesumpsit C., non demutato uel decarminato ordine uerborum, sic habet: si non humiliter sentiebam, sed exaltaui animam meam, sicut ablactatus super matrem suam, — in uers. Vulg.: . . sicut ablactatus est super matre sua); — simpl. carminare (carmen) Sidon.

decerptor: Aug. c. sec. resp. Jul. I, 16 (si hoc non fecisti, ille fecit qui de libris tuis ea, quae comiti Valerio putauit mittenda esse, decerpsit;) *quod eum non credens ego fecisse mendaciter, auctori tribui, quod decerptori debui,* ib. 23; — decerptio

---

debullire A*; — *decamyrum* A; — *deciformis* A*.

Non. p. 127[a] (ed. Gerlach et Roth), Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 23 (pomorum).

decliuus: Cassiod. in ps. 16, 5 *cum ad uitia prolabimur, leue iter est ac decliuum,* — pro usit. decliuis. Cf. accliuis (-us Ouid. Met. II, 19, Manil. I, 232), procliuis (-us Plaut. mil. 1009, Varr.), — indecliuis A, ¿ recliuis Pall. I, 6, 15 'campo . . ad solem recliui' (γρ. reclini), VII, 2, 3 (sed γρ. reclines).

decolorate: comp. Aug. De duab. anim. 2, 2 *quanto decoloratius uiuat peccatrix anima* (decolorati corruptique mores id. ep.).

decrustare: Ven. uit. Germ. 77 *cum saxa frigus decrustaret, et aquas in crustam uerteret;* — crustare Plin. all., concrustatus Amm., incrustare Varr. Hor. postt.

dedignare act.: Dracont. carm. (ed. Duhn) IX, 28 *tumulos aut ossibus urnas dedignant animae.* Cf. dignare prisc., dignari pass. etiam Lucr. Cic.

dedolatio: Ps. Soran. quu. medic. 246 *anatresis id est pertusio et perforatio ossis decisi, desecatio, derasio aut dedolatio.*

defensabiliter (defensibiliter?): Cassiod. in ps. 79, 12 *maceria . . quae solet uineas defensabiliter*

---

decolligare ib.; — *decoratio* B, add. „Dion. Ex. cr. hom. 19"; — *defatiscere* C; — *defectibilis* ib.; — * *defectus*, us A; — *deficax* ib. p. 21*; — defigurare A*.

circuire; — adi. defensabilis exstat iam apud Ambr., defensibilis tamen legitur apud Cassiod. de anim 2.

definienter: Aug. in Joann. tr. 14, 8 (si nondum accepisti testimonium eius:) *accipe, et signas, . . definienter agnoscis, quia Deus uerus est.* Cf. s. uu. conspiranter, dissonanter, interroganter, reluctanter, renitenter, et alia huiusmodi Augustiniana, ut continuanter gen. ad lit. IX, 15 s. f. al., doctitanter „gen. ad lit. imperf. 6" (doctitare gloss.), inconuenienter, inhianter c. sec. resp. Jul. I, 70 al., omnipotenter, praetereunter ep. 9, 4 al., proficienter (uid. inf. in ind. subpag.)

deflammatio: Ps. Soran. quu. medic. 245 (cauterismo subiacere) *incensionem et deflammationem et cetera his similia.*

* **deflectere:** Aug. in ps. 140, 25 (si interrogetis bene Graecos, negant graecum esse pascha.) *sonat ibi quidem πάσχειν, id est pati, sed non solet sic deflecti: passio enim πάθος graece dicitur, non pascha.*

defloratiuncula: Ps. Aug. Specul. 33 *non temeritate praesumptionis, sed auiditate tui desiderii huic defloratiunculae operam dedi, ut breue et manuale uerbum mecum de te semper haberem, ex cuius lectione, quoties tepefio, in tuum reaccendar amo-*

---

defiteri ib., add. Not. Tir.; — *deflorator* B; — **defluxio* A.

rem. Ad significationem cf. C p. 5* s. uu. deflorare et defloratio.

defoedare: [Fulg.] serm. 69 *noli defoedare coronam meam,* serm. 67.

deicida: Petr. Chrysol. serm. 172 *Judaeos haec* (inuidia) *fecit esse deicidas; deicidas diximus, non quo peruenit, sed quo facinus hoc tetendit.*

Deipassianus: Marcellin. Com. Chron. ad a. 512 *Deipassianorum quaternitas,* Rustic. c. Aceph. p. 1215 *qui Deum passibilem dicunt, Deipassiani uocantur.* Cf. traducianus inf. s. u.[11]).

deitare: Rustic. c. Aceph. p. 1201 *Deo inhumanato, homine uero deitato, uel qualitercumque quis*

---

dehonestas ib.; — *deificatio* B, add. „Mar. Merc. Nestor. serm. 2"; — delatrare C; — *delauatio* Th. Prisc. A, gloss. gr. lat. De-Vit (uerbum Th. Prisc.; — *delauatus* I, 32 'non delauatis prioribus', delotus IV, f. 314ᵃ Ald., delauabis I, 1 et 4 —, Apic. VIII, 7 'porcellum liquamine delauas'; — cf. praelauatus Th. Prisc. I, 27); —.* *delegare* c. acc. et inf. A*; — *deliciose* ib. et Beitr. III, add. „Aug. serm. 66, n. 3 ed. Mai."; — *delinitio* Beitr. II; — delinitrix A.

11) Adiectiuorum in -anus inclinatorum a nominibus appellatiuis (uel etiam a propriis dumtaxat non immediate, ut Romanus, sed per compositionem, ut cis-rhen-anus, r. transdanuuianus, deriuatorum) laterculos nondum me confecisse satis plenarios aegre nunc fero. Eorum tamen huius generis, quae olim perfunctorie e lexicis potissimum manualibus (ut Georges Lat. deutsch. Handwörterbuch ed. VI), enotaui, conumeratis paucis quae ipse adinueni, uett. sunt 72 — quo in numero p(ost) A(ugustum) 26 —, recc. 67. Cf. HA p. 17*.

nominat, it. p. 1192 A, 1203 AC al., — uocabulum ab ipso Rustico, ut uidetur, confictum, licentiosius quam rationabilius, ex eo, puto, quod est deitas; usitatius utique eccl. deificare.

deliquatitudo (deliquatus): Cassiod. in ps. 67, 3 *quoniam in iudicio Dei a facie Ipsius sic dispereunt peccatores, quemadmodum cerae deliquatitudo proximo igne consumitur.* Haud pauca quidem exstant in -ti-tudo desinentia a -tus finitis deriuata adiectiuis (ut altitudo, certitudo . .), a talibus uero inclinata, quae originitus sunt censenturque participia, haec tantum reperio: uett. beatitudo Cic. et postt.; partitudo Plaut. Aul., postt., sanctitudo pr(isc.), — recc. directitudo Cassiod. (inf. s. u.), disertitudo, promptitudo, rectitudo. Syncopata sunt (uidelicet -ti- ante inclinamentum, quod est -tudo, eliminata): assuetudo, consuetudo, desuetudo, mansuetudo, sollicitudo, recc. dissuetudo, insuetudo, inquietudo, quietudo.

demarcescere: Hier. (?) in psalm. 89 (herba quae uiret ac floret . .) *ad uesperam quasi demarcescit et decidit.*

demersus adi.: Rufin. Orig. in Cant. III p. 10

---

delubricare B; — demessio ib.; — denariarius C; — *denegatio* B, add. „Philastr. haer. 50, Gild. I, 15, gl.“; — *denotabilis* C; — deorbitare A; — *deosculatio* C; — *deplorabilis* ib.; — *deplorator* ib.; — **deponere* A; — deprehensibilis B; — *depressor* A.

Lomm. *qui . . demersiora scrutantur*, Coel. Aur. acut. II, 32, 165 (pulsus) *sui comparatione demersior* [12]).

depunctio: Ps.-Soran. quu. medic. 245 (s. u. discoriatio).

derelictor: Hier. (?) in ps. 88 *derelictores legis, iudiciorum oblitores.*

desecatio: Cassiod. in ps. 130 praef. *ramorum desecationibus*, in 149, 7 *unus ensis, sed duas desecationes habet*, Ps.-Soran. quu. med. 246; — desectio Col., Cassian.; cf. exsectio uett., exsecatio Cassiod., — resectio Col., resecatio Salu. et Valerian. (sec. V uterque) C p. 18* (secaturus iam Col., praesecatus App., resecatus Eumen.).

---

derasio A et Beitr. III; — deriuabilis A; — derogatiuus C; — *descriptionalis* A p. 17* et C p. 25*, cf. De-Vit s. u.

12) Participiorum perf. pass. instar nominum attributiuorum per comparationis gradus motionis exempla recc. hoc loco addimus haec: armatior Aug. ep. 73 s. f. (superl. „Sen. Benef. V, 4"), auctoratior Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. IV, 111 'dictiunculas protulisti, quibus si aliquid auctoratius potuisses offendere, ab his procul dubio temperasses' (cf. sup. s. u. auctorate), eliquatior inf. s. u. eliquatus adi., exercitior Coel. Aur. tard. I, 4, 99, cf. P. Diac. p. 81 M., expurgatior inf. s. u. expurgatus, feneratior Ambr. De paradiso 8, 41, impressior App. Polem. Physiogn. p. 106 Rose (Anecd. I), it. p. 141, lucubratissimus u. ps. II 'lucubratus', obstrictius s. u. obstricte, perpensior Ambr. in Luc. II, 1, segregatior Rufin. inf. s. u. expurgatus, separatior Ambr. De Elia 17, 91.

desiccatiuus: Dyn. II, 25 *cyminum uirtutem habet calidam et desiccatiuam,* Macer Florid.

desolator: Hier. in Amos III, ad 7, 4 sqq. *'cum carbonibus desolatoriis'* (Ps. 119, 4): *de his altaris carbonibus desolator carbo duorum Testamentorum forcipe prenditur, et Isaiae labia purgat, ut possit uerbum Domini prophetare,* Hier. (?) in ps. 119 et 140 ex., inc. de uisit. infirm. 8 *quid huic consolatori uel potius desolatori respondendum sit, si forte requiras,* „Aug. serm. 115 n. 5 ed. Mai.: astutia desolatoris uel fraudatoris" (quem locum unum habet De-Vit s. u.).

detersio: Coel. Aur. tard. II, 14, 203 (ob purgationem sordis . . foeni graeci decoctus succus, . .) *habet enim uirtutem foeni graeci semen mitissimae detersionis.*

detractorius: Ps. Aug. ad fratrr. erem. s. 3 *inflammat linguae mobilitas in adolescentia ad iocosa, . . sed in senili aetate ad detractoria* (detractor p. II s. u.).

deuiator: Ps. Aug. ad fratrr. erem. 29 *puritatis.*

---

desiderator B, add. „S. S. uers. ant. Num. 11, 34"; — *desociare* A; — desperaliter ib. p. 18*; — despuens B; — desubitare A; — *desudescere* C, add. „gl. Plac."; — *desuspicere* B; — *detabescere* A*; — deterioratio A; — *detestabilitas* B; — **detractatio* A*; — detuitio A; — deuiabilis ib.; — **deuotatio* C; — *diacalaminthes* A et Beitr. III; — *diacanthes* A.

diacardamum: Coel. Aur. tard. III, 4 (de iecorosis et lienosis), 55 *conuenit . . diaoriganum et diacardamum uel diathapsias et diasbestum.* — **diacentaureum**: id. ib. III, 8, 115 (cf. Amman ad l.). — **diaherpyllium**: Th. Prisc. A s. u., C Aur. tard. III, 5, 77 *trochiscos ex herpyllo uel feniculo confectos uel ex aristolochia, quos diaherpyllum uel* (= et) *diamarathrum et diaristolochian appellant.* — **diahyssopum**: id. ib. III, 8, 114 *medicamen quod appellamus d.* — **diamarathrum**: u. diaherpyllum. — **dianitrum**: C. Aur. tard. III, 8, 113 *quod appellatur d., ex fico atque nitro et absinthio confectum.* — **diaoriganum**: id. ib. III, 4, 55 (s. u. diacardamum), 8, 115. — **diapipereon**: id. t. II, 14, 212, III, 4, 59 diadyoinpipereon (IV, 3, 76 diatrionpipereon). — **diaristolochia**: u. diaherpyllum. — **diar(rh)oos**: C. Aur. t. II, 13, 159 *illud medicamen, quod libris celerum passionum memorauimus, de cardiacis scribentes* (ac. II, 37, 201), *et appellauimus diarhoos,* 4, 85, III, 2, 30 (*διὰ τοῦ ῥοῦ* Gal.). — **diasbestum**: id. ib. III, 4, 55. — **diomphacion**: id. ib. II, 4, 85 *ungendae gingiuae . . item . . diarhoos* (medicamine) *et diomphacion* (*ἡ δι' ὀμφακίων*) *et oenanthio* (scribendum puto: diom-

---

diacastoreum ib.; — *diaceraso*n ib.; — diachrisma ib.; — *diacitrium* ib.; — *diacopon* ib.; — *diagentiana* ib.; — *dialthaeon* ib.; — diamygdalon ib.; — *diapeganon* ib., add. C. Aur. t. III, 8, 149 'utitur diapegano, quod ex ruta conficitur'; — *diaprasion* A; — *diarhodinon* ib.; — *diarrhoicus* ib.; — *diascorodon* ib.; — diasteaton ib.; — *diatheriacon* ib.; — *diffluentia* B.

phacion uel dioenanthes, cf. Alex. Trall. VII, 14, VIII, 7 al.).

diffugare: Aug. in ps. 41, 10 *nebulis diffugatis* Marcellin. Com. Chron. ad ann. 484 *exsulatis diffugatisque plus quam CDXXXIV orthodoxorum episcopis;* — cf. aufugare Ven. Misc. II, 9, 22 'aufugantur crimina', defugare Th. Prisc., effugare inf. s. u. effugatio.

diffusitrix: Fab. Claud. Gordiani Fulgentii De aetatibus mundi X p. 139 Mus. Rhen. Nou. t. XXIII *Atlanteas Niliaci liquoris diffusitrices cataractas intrepidus spectat;* — fusitrix p. II s. u., diffusor inscr., Petilian. ap. Aug. c. Petil. 92, 202 ex.

dinumerabilis: Cassiod. in ps. 150 concl. *qui arenam maris, . . creaturarum omnium naturas dinumerabili quantitate complectitur.*

dinumerator: Aug. in ps. 55, 10 *aucupes uerborum, dinumeratores paene syllabarum.*

directitudo: Cassiod. in ps. 101, 30 *intende, quare sit positum 'dirigetur'; scilicet quoniam, quae ibi suscepta fuerint, in aeterna directitudine collocantur, ubi nihil prauum, nihil potest esse distortum.* Cf. sup. ad u. deliquatitudo.

---

digestor A; — *dignificare* A*, add. „intpr. Ignat. ad Rom. 2 al."; — *dilapsus*, us B; — *dilectus*, us A; — *dilemmatus* C; — *dilucidare* Erg. I, cf. B; — dioxus A; — *dipsychus* et *dipsychia* C; — *director* A*; — *discalceare* C, cf. „Diom. I p. 378 K. (disculcio)".

discessor: Adamani s. Adamnani De uita S. Columbae I, 6 *quod . . monachum . . discessorem . . nauigio susceperit.*

discinctibilis: Coel. Aur. signif. diaet. pass. 40 *quomodo discernis critice sudantem, hoc est discinctibili sudore, qui est necessarius, — ab eo qui diaphoresi soluitur?;* — „cod. distinctibilis", — quod et uerum esse puto, graeci *κριτικός* interpretamentum.

disciplinabiliter: Cassiod. in psalt. praef. 4 *chordarum fila disciplinabiliter plectro percussa,* in ps. 150, 4, hist. trip. I, 11; adi. id. in ps. 4, 4, in 150, 4 al., Isid.

discordiose: Aug. bapt. III, 15, 20, Facund. defens. X, 2 *quod crudeliter et discordiose fecerunt,* „Dionys. uit. Pachom. 45" (adi. Sall., postt.)

discoriatio: Ps. Soran. quu. medic. 245 (operationes chirurgiae . . generales sunt . .) *discoriatio, subcoriatio, depunctio, consutio, curatio, subcuratio, impunctio* . . (discorio ἀποδέρω gloss.).

discrepabilis: Cassiod. in ps. 100, 1 *si hae duae res discrepabili sibi uarietate dissentiant.*

discursor: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 5

---

dispensatorie A, C p. 6* et 25*, add. Hier. in Philem. ad 1, 10 'ut Philemon ille, prudenter et dispensatorie tantum in praefatione laudatus, non auderet negare, ne suis laudibus uideretur indignus', id. ib. ad u. 22.

uos discursores ciuitatis; — discursator Amm. XXI, 7, 4, XXIX, 4, 7 al.

disseminator: Ambr. in ps. 36, 49 *luxuriae magistri, disseminatores incontinentiae,* gloss. Hildebr.

dissignator: Aug. morr. Manich. 13, 30 (electus uester tribus signaculis praedicatus, si quotidie ita uiuat, ut . ., . . reprehendi potest,) *damnari autem tanquam signaculi dissignator omnino non potest; si autem . . frusto pernae . . labra unxerit, solutor signaculi et gehennae illico destinatus . . iudicabitur,* cf. 16, 51 (corruptor signaculi); — dissignare Aug. Ciu. D. (XV, 16,2), c. Faust. Manich. XXV, 1, cf. Eugraph. ad Ter. Adelph. I, 2, 7; de scriptura autem dissignator loco eius q. e. designator Klotz Lex. s. u.

dissonanter: Aug. genes. ad lit. IV, 33 *de quo creatore scriptura ista narrauit, quod sex diebus consummauerit omnia opera sua, de illo alibi non utique dissonanter scriptum est, quod creauerit omnia simul* (Eccl. 18, 1).

distinctibilis: uid. discinctibilis.

distorsio: Aug. in ps. 66, 7 *merito prauitatis*

---

distemperantia A; — *distensio* ib. (p. 23 et 19*) et Beitr. III; — *diuinaculum* C (ad 'cod. Ashburnh.' add.: et ap. Rufin. Orig. in Num. ad l.); — * *diuinitas* concr. A, add. „Ps. Asc. ad. Cic. diuin. in Caec. 13, 41“; — *diuisibiliter* B; — docibilitas C; — *doctrinatus* A*; — *documentare* C; — *dolatorius* B; — dorsuosus A; — *dropacista* C.

et distorsionis et peruersitatis suae iudicem uenientem timebant; — distortio uett., cf. A p. 23.

dubitate: Rustic. c. Aceph. p. 1202 *hoc ipsum non dubitate posuit;* — indubitate Oros.

ductrix: Dar. Phryg. 36 (Neoptolemus) *Amazonum ductricem Penthesileam obtruncat.*

dulcificare: Petr. Chrysol. serm. dub. 6 *oratio . . ieiunium dulcificat.*

dulcisapa (q. caroenum, ut uidetur): Aldhelm. laud. uirginit. 60 *quantum distat d. a merulento temeto,* gl. Dief. (cf. Is. Or. XX, 3, 15); — dulcisapus Thom. Thes. 'quod dulce sapit', gl. Dief.

Effectorius: Aug. immort. anim. 14 *illa effectoria uis uacare non potest, quin id quod ab ea factum est tueatur,* ib. 15, de gen. ad lit. op. impf. 4, 16.

effragrare: Ven. u. Germ. 75 *cum . . sinceritate dogmatis pectora plebis cogeret diuinis effragrare pigmentis.*

effugatio: [Hilar.] anon. in Job III p. 238 *mortis diem celebramus utpote omnium dolorum de-*

---

dulcifluus B; — *duodecastylus* A*; — *duodeciformis* ib.; — *duricors* ib. (p. 16* et 22*) et Beitr. III; — effectuosus A; — *efferascere* C; — *efficantia* B; — *efficiabilis* (?) ib.; — *efflatio* C; — effluentia ib.; — *effrigere* ib.; — *effulgenter* ib.; — effulgentia A; — effulsio ib.; — *effutilis* ib.

positionem atque omnium tentationum effugationem, Adaman. uit. Columb. III, 12, gloss. Cyr.; — effugare Hier., intpr. Iren., Auien., Caes. Arel., alii, fugator Tert., [Fulg.] serm. 59 'fugiat fugator, timeat persecutor'.

eiectatio: Ps.-Soran. quu. med. 39 *fracturis ossium et eiectationibus articulorum.*

eliquatus adi: Mar. Merc. Subnot. in uerba Juliani 9, 4 *probabiliora et eliquatiora sensa doctrinae.*

eminenter: Aug. in ps. 95, 1 *regno . . euidenter atque eminenter accepto;* compar. Amm. Sidon.

eneruiter: Aug. c. Faust. XXII, 50 *non eneruiter blandus,* „Eugypp. Thes. 23".

ennoematicus: Cassiod. in ps. 5, 6 *ennoematicae definitionis hanc esse uirtutem, ut negando quod non est hoc quod intendit declarare uideatur,* ib. inf. (*ἐννοηματικός* Justin. Martyr).

enudatio: Ambr. Noe 29, 112 *si enudationem eius* (animae) *discusserimus . . haec est enim enudatio uelut ebriae mentis, ut nesciat quod delinquat.*

---

elicitor B; — *elisor* ib., add. Cassiod. in ps. 80, 1 'non adiutor, sed elisor'; — *elucubratio* B; — *eludificari* ib.; — *emadescere* A; — emedullare A*; — emissaculum A; — emollescere A*; — *emplasma* A; — *encolpismus* ib.; — encolpizare ib.; — *encryphias* C; — **enuntiatio* A*.

enuntiator: Aug. quu. in Heptat. II, 17 *nihil aliud esse prophetam Dei, nisi enuntiatorem uerborum Dei hominibus,* „inscr."; — enuntriatrix Prud., Innoc. pap. (sec. V).

enutritio: Hier. in Matth. IV, ad 24, 19 *initia habent fidei, ut enutritione indigeant magistrorum.*

ericinus (ericius): Aug. c. Faust. XXX, 1 *leporina et hericina carne,* ib. XXXII, 3, et, ut nunc uidetur, Plin. Val. V, 33, ubi γρ. hysicini (pedes), cf. A p. 35. De carne ericii uel erinacei (irenacei) Plin. Hist. Nat. XXX, 21, 65.

erutor: S. S. uers. uet. Ps. 69, 6 ap. Aug. in ps. 69, n. 8 *adiutor et erutor* (Vulg. liberator) *meus es Tu, Domine* . ., et Aug. ib. *Tu adiutor et erutor: indigeo auxilio, adiuua; implicatus sum, erue; nemo enim eruet de implicationibus nisi Tu,* Ps. 143, 2 ap. Aug. ad l.

euolatio: Hier. in ps. 54 *non ab alio sumam* (γρ. summam) *euolationem euadendae mortis, nisi a me ipso; potestatem habeo ponendi animam meam, et potestatem habeo iterum sumendi eam.*

---

enuntiatus, us C. — epistolariter A*; — equistrator C; — *erector* A et Beitr. III, „inscrr." De-Vit; — *ereptare* A*; — *errollus* A p. 18*; — *essentialitas* A; — essentitas ib.; — *estus* part. ib. et C p. 25*, cf. Aug. Specul. ad Exod. 22 et comestio p. II s. u. (comestus et Anthim. 92 'si comesti fuerint' et saep.); — *euchymus* A; — euersare C; — *eupatorium* A, cf. „App. herb. 45".

exacinare: excc. ex Physiol. 10 (erinaceus) *ascendit per uitem et exacinat eam, ita ut cadant omnes acini in terram.*

exalapare: Aug. in ps. 49, 6 *non adhuc exalapandus et flagellandus* (alapare gl., alapari dep. Commod.).

exaltatiue: Cassiod. in ps. 9, 33 *nunc exaltatiue propheta se conuertit ad quintam* (partem).

exaltatrix: Aldhelm. De septenario col. 216 t. 89 Migne . . *declamator declamatrix*, . . *exaltator exaltatrix* . .

examaricare: [Hilar.] anon. in Job II p. 137 *ipsis doloribus examaricati atque exaggerati amariores . . et peiores efficiuntur*; — amaricare S. S. uers. uet. et Vulg., Aug. (amaricatio p. II s. u.), inamaricare S. S. (Rönsch p. 193), Aug.

examinatrix: Aug. De sancta uirginit. 46 *si examinatrix desit tentatio* (examinator Tert. Aug. intpr. Iren. Cassiod.).

exaporiari: S. S. uers. uet. B s. u., Rufin. Orig. in Cant. p. 305 *nec aporiati exaporiantur, nec deiecti pereunt* (cf. A n. 58).

exarmatio: Ps. Cypr. sing. cler. 39 *armatura uirium et exarmatio fluxurarum.*

---

exaggeratorie A*; — *exagitatio* A p. 26 et 19*, add. „Aug. serm. 121, n. 4 ed. Mai., gloss. gr. lat." — *exaltator* C; — *exanhelare* A*; — exarguere ib.; — excalceatio ib.; — *excandidare* C.

excantator: Hier. comm. in Joel prol. *excantator uenenatorum morsuum.*

excessio: Hier. Orig. in Jerem. hom. 13 ex. *ut ante excessionis diem, si fieri potest, peccatorum sordibus emundati cum sanctis ualeamus assumi,* „Lact. ad Stat. Theb. IV, 599."

excitatorius: inc. de uisit. infirm. II, 3 *exteriora signa pigritantis etiam fidei aliquando excitatoria.*

excruciator: Aug. c. Gaudent. I, 21 *non tibi uideatur excruciator cordis leuior esse quam corporis.*

exenia (c. prosth. pro xenia): Aug. in ps. 25 enarr. 2, 13 *munera non solum pecunia est, . . non solum exenia* („omnes mss.") *sunt,* „P. Diac. uita Greg. 24". Cf. exempla ap. Rönsch Jt. p. 467, ut e S. S. uers. uet. estatio pro statio, Estephanus (Estienne), iscientia, inscr. Afr. ismaragdus (émeraude); cf. et Lachmann. ad Lucr. IV, 283, Corssen Ausspr. Vocalism. u. Betonung der latein. Sprache [2] t. II, p. 286—8.

exercitatorius: Aug. epist. 26, 2 *sapientia, quos*

---

excarnatus A; — excelsitudo A*; — **excessus* (ἔκστασις) B, add. „Vulg. Act. 10, 10 et 11, 5"; — *excisor* C, add. Adaman. De locis sanctis I, 4 'ferramentorum uestigia, quibus dolatores siue excisores in eodem usi sunt opere'; — *excitor* C; — excitus, us A; - exclamatiue A; — **exclusio* (ouorum) ib.; — *exclusorium* s. ib.; — *excolatio* A*; — excusamen ib.; — *excrepare* C; — *excretio* A. p. 18*; — *excubator* B; — *excubialis* ib.

primo alligauerit et exercitatoriis quibusdam laboribus edomuerit, soluit postea, liberatisque sese donat ad fruendum, „inscr.“ (exercitorius Tert. Gai. Dig.).

exfilare: Cassiod. in ps. 38, 13 *a quibusdam uermibus sericum dicitur exfilari,* cf. P. Diac. Fest. p. 83; — exfibulare Prud., exfoliare Apic. IV, 129, exfornicari S. S. Ep. Jud. 7, exfigurare et exfretare gloss.

exhaustorius: Aldh. Septen. (inf. ann. 30).

exoccupare: Petr. Chrysol. serm. 65 in. *exoneremus animos, abiiciamus curas, exoccupemus sensus,* „Sarisb.“

exoratiuus: Cassiod. in ps. 17, 32 *'Deus meus', aggressus est dicere nescio quid exoratiuum, et subiunxit ei exitum inopinatum: 'impolluta uia Eius'.*

exordinatio (i. deiectio de ordine, ordinati depositio): Reg. Bened. 65 *hinc suscitantur inuidiae, rixae, detractiones, aemulationes, dissensiones, exordinationes;* cf. inf. 'quod si neque sic correxerit, tunc deiiciatur de ordine praepositurae'.

expalmare: Aug. in ps. 56, 13 *colaphis percussum, expalmatum manibus,* gloss. gr. lat. '*ῥαπίζω* expalmo, alapo', gl. Isid. et Thom. Thes.

---

exinanitas C; — *exoperatus* A*; — *exorbitatio A*; — exordialis B; — *experimentare* A; — *expetenter* B; — explanatiuus C; — *expositio q. depositio A*, suppl. „Tert. pall. 5 (indumenti)“; — *exprobranter* C.

expolitor: Aug. in ps. 85, 12 *adducant fabros argentarios, aurifices, expolitores, sculptores, faciant deos.*

expulsorius: Dionys. Exig. (s. u. appetitorius).

expunctrix: Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 37 *haec augusta uirtus, expunctrix uniuscuiusque meritorum;* — expunctor Tert.

expurgatus adi.: Rufin. Orig. de princc. I, 1, 7 *si* (mens) *expurgatior et segregatior sit a materia corporali.*

exsanguescere: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 14 (mens humana) *obruitur grandine timoris et doloris procellis, atque ad omnia exsanguescens dubia compos sui non sinitur manere consilii.*

exsculptio: Aug. in Joann. tr. 1, 9 *cum . . fabricam illam ad exsculptionem perfectionemque perduxeris.*

exsecutorius: Aug. c. Petil. III, 25, 29 *quidquid uel iudiciaria uel exsecutoria potestate . . fecerunt.*

exstirpator: Aug. in Joann. Epist. ad Parthos

---

exsalatus A; — exsaturatio ib.; — *exsecratus*, us C; — exsecutrix B; — *exsequenter* A; — exsiliatus A* add. „Aug. s. 189, 1"; — *exsistentia:* Mar. Victorin., Cand. Arian. (quos cit. B), Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 8 'munus dicit piorum exsistentiam filiorum' (respiciens ad Aug. nuptt. et conc. II, 25: munus piorum propagatio est fecunda filiorum) al., Cl. Mam. an., Chalcid., Ferrand. (quos cit. B), Cassiod. Var. I, 10; — *exsistentialis* B, add. „hist. trip. V, 39"; — *exsistentialitas* B; — *exsistentialiter* ib.; — **exstantia* syn. exsistentia ib.

tr. 2, 8 *exstirpatorem siluae,* it. in ps. 95, 6, Reg. Bened. 31 *neque prodigus sit aut exstirpator substantiae monasterii,* et

exstirpatrix: Caesarii Reg. ad uirgines recapit. 20 *neque prodiga sit exstirpatrix substantiae monasterii, sed omnia mensurate faciat;* — exstirpatio Colum.

exsufflator: Aug in Joann. tract. 11, 13 *aduersus exsufflatores Christi, aduersus blasphematores baptismi.*

exsulator: Petr. Chrysol. s. 123 *ipse Dominus primi hominis id est contumacis serui exsulator aduenit;* — exsulare trans. Hyg. fab., Dict., exsulatio Flor.

exsultatiuus: Cassiod. in ps. 37 diuis. *post haec prouenit, quae semper poenitentibus datur, exsultatiua conclusio.*

extaediari: [Hilar.] anon. in Job III p. 232 *loquebatur . . quasi extaediatus et molestiam passus atque anxius pro uehementioribus passionibus;* — taediari S. S. uers. ant., intpr. Iren. (locos Rönsch p. 158), intpr. Orig. in Matth. 90 (act. taediare Lampr., part. taedians Tert. Ambr. Veg. uet.).

---

exstrangulare A*; — *exsufflatio* B et Erg. I; — *exsuffocare* A*; — extemporaneus ib.

exterminabilis: Cassiod. (Epiph.) hist. trip. IX, 15 *et non uaniloquia et exterminabiles quaestiones ab isto audire patiamini clericos uestros aut plebem;* — inexterminabilis S. S. Sap. 2, 23 'quoniam Deus creauit hominem inexterminabilem', Aug. pecc. orig. 4 al.

extraordinarie: Hier. in Eph. I, ad 2, 13 *ut eum semper, quem diligebat, etiam superflue et extraordinarie nominaret* al.

Fabricabilis: Aug. gen. ad lit. op. impf. 4, 15 *ut Spiritum operantem, aquam uero unde operaretur intelligamus, id est materiam fabricabilem,* et inf. *materia informis, materia fabricabilis,* gl. Philox. ἐογάσιμος.

fabricamentum: Primas. in Ep. ad Hebr. c. 5 *quasi fabricamenta.*

fabricatorius: Aug. Ciu. D. XII, 25 *si potentiam suam, ut ita dicam, fabricatoriam rebus subtrahat* (Deus), id. de gen. ad lit. op. impf. 4, 16 (cf. Georges l. l. p. 262).

facinorose: Aug. quu. 76, 1 *etiamsi . . facinorose flagitioseque uiuerent, saluos se esse posse per fidem,* c. sec. resp. Jul. V, 64; adi. Cic., pstt.

---

extricatio A; — *fabricius* adi. A, add. „Grom. ed. Lm. p. 401" (?); — *fabrilitas* B; — *fabulatio* A, add. „Vulg. Ps. 118, 85"; — *facia* A; — *factrix* B; — *falsor* A p. 18*.

famelicare: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 10 *non famelicas, sed reficis.* Cf. lubric-are (delubricare B), musicari, publicare, rusticari, uaricare.

fascinator: Primas. in Ep. ad Gal. ad c. 3 *qui apud nos inuidus, in graeco significantius ponitur βάσκανος, fascinator;* gloss.

fauorare: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 5 *fauoratus a sancto . . episcopo Valerio,* serm. 4, serm. 21; — fauorabilis p A. Cf. color-are, honorare, laborare, odorari (-re), torporare Turpil. ap. Non., Lact., uaporare, rigorare Plin., teporatus id., — *dulcorare* (ad Georges Lex. s. u. add. Hier. in ps. 76 'dulcorauit mare mortuum et amaras aquas') et *indulcorare* „Theoph. uita S. Macar. 13", gl., *ex-humorare, nidorare* N. Tir., *pudoratus, saporatus, uigorare* (cf. ann. 4).

fecundator: Jul. ap. Aug. c. Jul. VI, 8, 23 *fecundatorem mulierum,* it. c. sec. resp. Jul. I, 66.

fermentatio: Liberat. (sec. VI med.) Breuiar. causae Nestorian. 8 *fermentationem aut commixtio-*

---

famen C add. „inscr., gloss. φάτις, βάξις"; — *famidus* A; — *familiosus* ib.; — *fare* C; — *fatigator* ib.; — *fauillatim* A*; — *fellineus* ib., add. C. Aur. tard. IV, 7, 92; — *fenugraecum* A, add. C. Aur. acut. III, 3, 16; 8, 78 (sed tard. II, 14, 203: foeni graeci, et sic al.), „gloss."; — *fermentatrix* Beitr. II; — *fermentosus* A; — *festinantia* B add. „Actt. SS. Tarachi et socc. n. 10"; — *fibulatorium* s. A*.

nem naturarum, Rustic. c. Aceph. p. 1203 *non dixit sanctorum doctrina naturarum permixtionem, non dixit confusionem* al. (¿ pro ferrumentatio; — ferruminatio Paul. Dig., gl. *σιδήρου ἕνωσις ἐκτὸς μολύβδου*.

* **ficatum** significatione dilatata quoduis iecur, etiam hominis (foie, cf. Diez Roman. Wörterbuch uol. I [3] p. 174): Coel. Aur. signif. diaet. pass. 93 *ex quibus* (sc. signis apprehendis) *eos, quibus ex iecore, hoc est ficato, sanguis proiicitur?*

ficticie: [Hilar.] anon. in Job I p. 15 *iusti . . non plane, sed ficticie;* — adi. Plin. Vlp. Mar. Merc. (Beitr. I s. u.).

figuraticius: Primas. in Ep. ad Hebr. c. 10 *quatenus a figuraticiis transirent ad ueritatem;* cf. c. 9 p. 745 'aspersionibus figuratiuis in lege uti' [13]).

---

ficta C; — *fictiosus* A; — *fictorius* ib.; — figuratim A*.

13) Adiectiua deriuata a uerbis bifario inclinatu uel in -icius uel in -iuus, sicut figuraticius et figuratiuus, in promptu habeo haec (uett. et recc. discriminata, uti praemonitum est supra n. 4): *additicius, additiuus; aegrotaticius, aegrotatiuus;* ascripticius, ascriptiuus; *assimulaticius, assimulatiuus; coacticius, coactiuus;* collaticius, collatiuus; collecticius, collectiuus; *compacticius, compactiuus; compositicius, compositiuus; donaticius,* donatiuum; *erraticius,* erratiuus Front. diff.; *figuraticius, figuratiuus* (p. II s. u.); impositicius, impositiuus; *indicticius,* indictiuus; *inducticius, inductiuus;* insiticius, insitiuus; *instauraticius,* instauratiuus; inuecticius p. A., *inuectiuus; oblaticius, oblatiuus; obrepticius, obreptiuus; prouocaticius, prouocatiuus; subditicius,* subditiuus; subrepticius, *subreptiuus;* suppositicius Varr. Mart., *suppositiuus; traducticius, traductiuus;* translaticius, translatiuus.

figuratrix: App. Polem. Physiogn. p. 105 *figuratricem corporis animam esse;* — figurator Arn., Ps.-Tert. C p. 8*.

finaliter: Ven. Fort. uita Maurilii 25 *ut autem finaliter dicatur, indicibilia Maurilii multa sunt opera,* „Ps. Cassiod. amic." (qui flocci faciendus est); — adi. finalis Aug., ut Ciu. D. VIII, 8, Don., Macr., JCti, Sid.

floscula, ae: [Fulg.] serm. 6 *uideant unam flosculam capitis mei.* Cf. sup. ad u. cuniculum.

fluxuosus: Ven. u. Germ. 45 *uenarum fluxuosi riuuli suscitantur, neruorum imbecillis stupor excutitur,* Hier. (?) in ps. 104 *inter fluxuosas* (γρ. fluctuosas) *huius mundi felicitates.*

foculare, is: Aldhelm. laud. uirginit. 38 *cum tamen cocturam aut assaturam alimentorum in focularibus praeparatam ad edulium refutaret.*

forasticus: Aldh. Septen. col. 167 M. *seculares et forasticae philosophorum disciplinae,* gl. Placid.

---

figuratus, us C; — *filialitas* A; — *fixio* A et Erg. I; — flagitiare C; — *flammifluus* B; — flammipotens ib., add. Drac. carm. (ed. Duhn) VI, 5 (Cupido); — *florituru*s A (et. „frgm. intpr. epist. Clement. pap. Spicil. Solesm. I p. 293"); — foeterosus A; — *foetosus* ib.; — **forensis* q. forasticus, exterior, extraneus A: add. Ambr. Hexaem. III, 3, 13 'una aquarum iugisque et continua congregatio est, sed diuersi sinus maris, ut quidam de scriptoribus forensibus ait', VI, 9, 58 'frons . . quae signis forensibus internam exprimat uoluntatem'.

formabilitas: Aug. gen. ad lit. V, 4 *in principio fecit Deus coelum et terram secundum materiae quandam, ut ita dicam, formabilitatem.*

fraglare: Dracont. carm. (ed. Duhn) X, 287 *mirata . ., subito quod sparsus ubique ambrosius sic fraglet odor,* ib. 119, gloss. Hildebr. 'fraglantes, bene olentes', — pro fragrare.

fraudifer: auct. Hypogn. IV, 1 *fraudifero flatu uenenosa et mortifera libido inflixa est* (protoplasto); — fraudiger [Cypr.] carm. de Genesi (114).

frenatio: Aug. c. Jul. V, 7, 25 *libidinis expugnatione, oppressione, frenatione et ad nihil illicitum permissione.*

frendescere: [Fulg.] serm. 11 *alia* (h. e. altera) *crudelitate frendescens doloris,* N. Tir.

frigidatio: [Aug.] Categ. 12 (s. u. calidatio).

friuole: Hier. in Mich. II, ad 7, 8 sq. *aliqui friuole mentiuntur,* „Symm. pap. ep. 1".

frontispicium (frontispice): inc. auct. (sec. V) De promiss. et praedictionib. Dei III, 38 *titulus*

---

formatilis A; — *formidator* B; — *fotor* ib. (fotio gl.); — *frequentatus,* us ib.; — -*frigui* A p. 31 et 19*, add. refriguisse Aug. bapt. VI, 3, 8, 'cum refriguerit' frgm. medic. (Class. auctt. ed. Mai. t. VII) p. 459 (cf. rugii Hier. in Osee III, ad 11, 10 et 11: . . rugierint . . rugierit); — **frixorium* A*.

aeneis literis in frontispicio templi conscriptus 'Aurelius pontifex dedicauit'; Thom. Thes. 'frontispicium, frontis inspectio' (hunc citant Quich. et De-Vit). Ad figuram cf. aus**pi**cium, extispicium, haruspicium 14).

fructificantia: [Hilar.] anon. in Job I p. 25 *olim . . uiua atque crescentia cupiebant homines pecora atque agriculturam pro uictus fructificantia.*

frumentalis: Cassiod. in ps. 34, 21 *non in leuibus paleis, sed in frumentalibus granis;* — frumentarius uett. Cf. Epimetrum I.

---

fructuositas A; — *fruitio* C p. 10 et 25* add. Hier. in Philem. ad 1, 20 'ne putes illam fruitionem dici, qua nos saepe nostri inter nos praesentia delectamur'; — *frustratorie* B; — *fumigatio* A, add. C. Aur. tard. I, 4, 122; — *fundamentalis* B et -ter ib.; — fundate ib; — *furculosus* A.

14) Cf. porro aqu*ag*ium, stilli*cīd*ium, stiri*cid*ium, *bouicīdium,* fordicidium, *fratricidium,* homicidium pA (quo compendio significatur, uocem inueniri apud scriptores, qui post Augustum fuere, sed fere ante Antoninos), *infanticidium,* matricidium, parricidium, tyrannicidium pA, galli*cin*ium, tibicinium, uaticinium, man*cip*ium, municipium, participium, domi*coen*ium Mart., cor*dol*ium, aedi*fic*ium, artificium, (beneficium), lanificium, *lorificium,* (maleficium), mellificium, *nidificium,* opificium, *orificium,* panificium, *sanctificium,* uelificium Hyg. fab., ueneficium, lumbi*frag*ium, denti*fric*ium pA, *capitilauium,* spici*leg*ium, aquae*lic*ium, *alieniloquium, altiloquium, blandiloquium, boniloquium, breuiloquium, falsiloquium, fatiloquium, inaniloquium, longiloquium, magniloquium, (maliloquium,) minutiloquium,* multiloquium, *parciloquium,* pauciloquium, *risiloquium, soliloquium, spurciloquium, stultiloquium, turpiloquium, uaniloquium,* ueriloquium, armi*lustr*ium, tubilustrium, mal*luu*ium, tauri*nic*ium, prim*ord*ium, lani*pend*ium, sti(pi)pendium, auri*scalp*ium pA, dentiscalpium Mart., *solsequium,* feni*sic*ium, iu*stit*ium, solstitium, *noctisurgium,* ferri*ter*ium Plaut., *facitergium, manutergium, manutigium,* pannu*uell*ium, *misereuiuium, uiuicomburium.*

furiositas: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 36 *nihil turpius in pastore furiositate.*

Gargarismus: Coel. Aur. tard. II, 7, 99 *tum gargarismum damus calidum mulsum*, 6, 92, 13, 154; — gargarisma ib. 8, 116 'gargarismatibus utendum', 7, 108, Theod. Prisc. I, 10 et 15, II, chr. 7 (abl. pl. gargarismatis) al., Marc. Emp. p. 300 D, 304 G. Cf. A p. 25 ad u. encolpismus.

gaudenter: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 10 *ad mortem g. perrexerunt*, 26, Adaman. uita Columb. I, 16, II, 30, id. De locis sanct. II, 28, III, 4.

gannatura: Aldh. laud. uirginit. 47 *cum calumniae gannatura* (γρ. gannitura) *prolatum*, ib. 51 *subsannantis gannaturae ludibrium*, ib. 56, id. Septen. col. 171 t. 89 Migne al.

gehennalis: Aug. anim. orig. III, 6, 8 *supplicio gehennalis ignis ardere*, Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 68, Fulg. Rusp. Ad Trasim. III, 34 *aeterno . . gehennalis tormenti supplicio* al.

gemellarium: Aug. in ps. 80, 1 (fit in torculari conculcatio tribulatio pondus:) *et in his oleum eliquatur occulte in gemellarium, amurca publice per plateas currit*, ib. inf., ib. 11, 17 al., — gemellar

---

galacticus A; — *gallicaris* ib.; — *galnapis* C, add. „Caes. Arel. Test. et gloss."; — *genesiacus* B.

Col., adi. gemellaris „Itin. Burdegal.“ (De-Vit). Cf. frumentalis.

gentilicus: Aug. (?) Alterc. Eccl. et Synag. p. 1135 t. 42 Migne *Dei legibus aliena, quae gentilico more uiuebas*; cf. sputatil-icus et sim. A n. 47.

genuflexus part. perf. signif. mediali: Petr. Chrysol. serm. 61 *quod nomen omne, quod in coelo, quod in inferno est, tremens genuflexum summisso uertice confitetur* (iuxta Philipp. 2, 10); — genuflecti pass. Arnob. iun. in ps. 64 'non est . . gens, ex qua non genuflectetur Domino', nisi tamen seorsim 'genu flectetur' scribendum est, cf. De-Vit 'genuflecto'; genuflexio „Actt. S. Ignat. n. 7, Eucher. epit. Cassian. 1, n. 1“, Alcuin., gloss.

glariger: Aldh. laud. uirginit. 29 *in glarigeris sablonum litoribus.*

glaucire: App. Polem. Physiogn. p. 164 *qui glauciunt aliquatenus ut oues;* — glaucitare carm. de Philomela (glaucitat et catulus).

glorianter: Ps. Aug. ad fratrr. erem. s. 4 *quae glorianter . . sic uulnerata . . ducebatur ad carcerem.*

---

gera A (cf. hiera p. 11 s. u.); — *geusia* A; — *gibbosus* ib. (p. 32 et 20*) add. „Vig. Taps. Trin. II a med.“ (De-Vit); — *gignibilis* A; — gladiatoricius ib.; — *gladiola* ib. (ad formam cf. Quint. I, 6, 42); — *glarare* ib.; — *glatire* B add. „frgm. Suet. nat. anim. p. 250 Reiff.“ (glattilare Aldh.); — glebaticus ib.; — glebositas A; — *globatio* B; — *glorificatorius* ib.

glumulum (gluma: cf. A n. 18): Aldhelm. laud. uirginit. 19 *granigera spicarum glumula germinantes.*

glutitio: Ps. Soran. quu. medic. 59 *quid est cataposis? gluttitio cibi . .*

graniger: Aldh. laud. uirg. 19 (s. u. glumulum), ib. 28 *granigeris spicis*; — granifer Ouid.

grassatrix: Aldh. laud. uirginit. 26 *parcarum grassatrix non ulli parcentum atrocitas.*

gratificentia: [Hilar.] anon. in Job I p. 122 *solus super omnes . . immobilis gratificentiae et tolerantiae scuto se circumdans*; — cf. *ingratificentia* inf. s. u., et cetera generis eiusdem, ut beneficentia, maleficentia Plin. Lact., Chalc. in Tim. 286, magnificentia, munificentia, *honorificentia* (qua de uoce cf. Rönsch p. 50), *mirificentia.*

gratuite: s. u. perpetue.

gregiculus: Aug. ap. 93, 49 (tam late uastat haec pestilentia animas, ut multum mirer,) *si non etiam uestrum gregiculum penetrauit.*

gressutus: [Aug.] Categ. 7 *animal gressutum, uolatile, aquatile,* ib. 9 s. f., gloss. Hildebr. p. 158

**glutus* A et Beitr. III; — *glycy* A; — gratifice C; — *gratulanter* A p. 20* et 33, add. „Actt. S. Bonif. n. 3, Gaud. Brix. praef."

'gressutus, pedester', Thom. Thes. Cf. cinctutus, — astutus, cornutus, nasutus, belutus (beluae similis P. Diac.).

grosse: comp. Aug. De duab. anim. 11, 15 *malui grossius quam scrupulosius definire.*

gulositas: Ps. Aug. ad frr. erem. serm. 31 *gulositati per abstinentiam occurrere.*

gurgitare: Cassiod. in ps. 35, 8 *uino nimio gurgitati mentis oppressione torpescunt;* — in-gurgitare iam uett., ut et aliorum uerborum denominatiuorum, quae praepositionata tantum agnoscit antiquitas, formae simplices apud recc. demum emergunt, u. c. feminare, herbans, hereditare, maciare, nucleare, oculare, riuare, sanguinare, tabulare, albare, altare, dulcare, ebriare, foedare, nigrare, summare, tristare.

gyrouagus: Reg. Bened. 1 *quartum genus est monachorum, quod nominatur gyrouagum, qui . . per diuersas prouincias ternis aut quaternis diebus per diuersorum cellas hospitantur, semper uagi,* „Sarisb." Cf. areniuagus Lucan., *igniuagus* M. Cap., Coripp. Johann. IV, 24 (equos sc. Phoebi), it. VI, 371 al., *ludiuagus* inf. s. u., remiuagus Varr. sat Men., ueneriuagus id. ib., uulgiuagus Lucr., aliaque A p. 4 ad 'altiuagus'.

---

gruinus A; — *gulositas* Beitr. II; — *gynaecia* s. A.

Halatio: Cassiod. in ps. 37, 12 sq. *de uxore sua dicit* (Job. 19, 17): *halitum meum exhorruit uxor mea. Quid, rogo, extraneorum fastidia, dum halationes eius uxoris caritas sustinere non posset?* [15]); — inhalatio id. anim. 10 'cum suauissimis inhalationibus condiuntur', halatus, us M. Cap., inhalatus, us App.

---

haesitanter C; — *hemitritis* A; — heredificare A*; — *herinus* (?) A; — *hircigena* B; — *historiola* A; — *holochrysus* adi. ib.

15) *Dum* coniunctionis in 'cum' iura transgressae, usque adeo ut et ipsa cum coni. imperf. construi soleret, uestigia iam apud Augustei aeui scriptores rara quaedam exstant, plura quidem manuscriptis in libris delitescentia, aliqua ab editoribus quoque quamuis inuitis relicta. Qua de re adiri potest E. Hoffmann Construction der latein. Zeitpartikeln, Vindob. 1860, p. 99—101, qui locos affert Liuii — u. c. I, 40, 7 'dum intentus in eum se rex totus auerteret, alter elatam securim in caput deiecit' —, Vergilii (Georg. IV, 457), Vellei, Val. Max. all.; cf. Weissenborn ad Liu. l. l., Kühnast Livianische Syntax, Berolini 1872, p. 236 sq. Nondum quidem subsecuta hos aetas scriptorum in consuetudinem uidetur uertisse istam, si dicenda est, abusionem, quippe cuius uix ulla non modo apud Tacitum Suetonium Florum, sed ne apud Appuleium quidem eiusue aequales appareant exempla. At frequenter ei indulgent scrr. Hist. August. (sec. IV in.), Aur. Victor (et is qui 'Caesares' et is qui epitomen de Caesaribus conscripsit), Ammianus Marcellinus, saepius tamen hi quoque pristinum ac sollemnem particulae huius, ut temporalis, construendi usum (cum indicatiuo praesentis aut certe cum aliquo indicatiuo) reseruantes, — e. c.: Capit. Gord. 31, 1 *dum haec agerentur, Scytharum rex finitimorum regna uastabat,* Lampr. Heliog. 25, 8, Alex. 13, 2 (cum ind. praes. Lampr. Alex. 18, 4, Spart. Hadr. 14, 5, Seuer. 2, 4, Capit. Anton. Phil. 12, 13, Maximin. 9, 8, Max. Balb. 8, 2, Trebell. Gallien. 11, 1, Vopisc. Tac. 2, 1, c. ind. perf. Spart. Jul. 6, 3), — Vict. Caes. 39, 11 *Carinus . ., dum uictos auide premeret, suorum ictu interiit,* adeoque c. coni. plusqpf. 42, 16 *e quo* (pedestri magisterio) *dum altius . . conscendisset* (Siluanus), *obtruncatus est,* cf.

holosericatus: Aug. in ps. 85, 3 *et holosericatis et pannosis.*

homicidalis: [Hilar.] anon. in Job I p. 101 *cruentationem atque animum suum homicidalem;* — homicidialis intpr. Iren., intpr. Orig. in Matth.: A p. 14*, cuiusmodi uariantiae exempla sunt etiam praesidalis et praesidialis, parricidalis et -ialis.

---

homocidialiter A*.

Liu. XXI, 43, 1 in edit. Drakenb. (saepius Victor c. ind., ut 38, 3 'dum . . transgreditur, . . conflagrauit'), Epit. 41, 2 *hic dum iuuenculus a Galerio in urbe Roma obses teneretur, fugam arripiens . . in Britanniam peruenit,* 29, 9, utroque modo alternatim 41, 21 sq. *Constantinus, dum . . in aliena irruit, obtruncatus est . ., Constans uero uenandi cupidine dum per siluas saltusque erraret, conspirauere aliquanti militares in eius necem,* — Amm. XXII, 9, 1 *dum teneret imperium solus, nec motibus internis est concitus, nec . .,* ib. 11, 9 *dum aedificandae praeesset ecclesiae, cirros puerorum licentius detondebat, id quoque ad deorum cultum existimans pertinere,* ib. 3, 3; 9, 9; XXIV, 4, 21, XV, 5, 16 al. (sed etiam c. ind., ut XV, 5, 17, uel in orat. obliq.: perfertur Mediolanum nuntius, aperte Siluanum demonstrans, dum ex magisterio peditum altius nititur, sollicitato exercitu ad Augustum culmen euocatum). Dehinc apud posteriores quosque passim obuia sunt constructionis istius ut receptae iam in usum scriptorum exempla, quorum paucula quaedam pridem transitorie enotata indicasse nunc sufficiat: Latin. Pacat. Drepan. (sec. IV ex.) Panegyr. Theodos. 8, 5, Sulp. Seuer. (sec. V in.) uita Mart. 8, 1, 12, 1 et saep. (sed 9, 5 cum ind. praes.), Sidon. Apollin. ep. IV, 11 s. f., Victor Vitens. (s. f. sec. V) persec. Vandal. II, 14 et saep., Boeth. Cons. Philos. (525 p. C.) I, 1 *haec dum mecum . . reputarem . ., adstitisse mihi uisa est mulier reuerendi uultus,* Fulgent. Myth. II, 9 al. (Zink Der Mytholog Fulgentius, Virceb. 1867, p. 58), Exc. Vales. de imperatoribus 25, Gregor. Turon. (sec. VI ex.) hist. Francor. II, 8, IV, 3 et saepius. De dum c. coni. plqpf. cf. Beitr. z. lat. Lexicogr. III, n. 1, ubi multa e Cassiod. (Epiph.) Hist. tripart. congessimus exempla.

homonyme: Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 48 *scimus homonyme usurpari nomen hoc* (deus) *posse: 'sunt quippe dii multi . ., nobis tamen unus est Deus'* (I Cor. 8, 5).

Homuncionita: Mar. Merc. Blasph. Nestor. p. 929 Migne *Photinum* (ut qui Jesum nihil amplius fuisse quam hominem putauerit) *Romana ecclesia et participes huiusmodi prauitatis Homuncionitas nominat* (plures locos De-Vit addit, Philastri, Aug. haer., auct. Praedestinati). Cf. concellita, Donatista (quod figmentum reprehendenti Cresconio grammatico Augustinus concedit Contra Crescon. II, 1, 2) et talia A n. 8.

honorabilitas: Facund. defens. IV, 2 *tua honorabilitas nostram exiguitatem petens* [16]) *magis das quam sumis.*

humerosus: [Fulg.] serm. 9 *exsiccauit de illa*

---

homonymus adi. ib., add. „Prisc. XV, 6, 38"; — homousianista B; — *hortatiue* A; — **hospitale* s. ib., add. „gloss. κατάλυμα"; — *humecta* s. ib.; — humidare ib.; — humigare ib.; — *hydri* ib.; — **hydrops* trnsl. B; — hylicus A, add. „al., intpr. Iren. I, 5, 2".

16) Petere c. acc. pers. q. rogare aliquem iam scriptt. hist. Aug., ut Lampr. Alex. 3 ex. 'eosque petebat, ut . . in literas mitterent', Capit. Maximin. 2, 5 'imperatorem publice petit, ut . .', id. Pertin. 3, 5, sicque Claud. Mam. an. I, 3, 9 'ipse se quodammodo petit, ipse se . . pro nobis exaudit', Greg. Turon. hist. Franc. IV, 15 'petiuimus eum, sed noluit uenire', IX, 40 'petiit regina episcopum, ut . .'; cf. poscere aliquem e. c. Sid. ep. VIII, 7 'Deum posco, ut te filii consequantur', supplicare aliquem Greg. hist. Franc. IV, 5 (Dominum pro populo).

(naue confracta) *humerosam sentinam.* In procliui est corrigere: humOrosam (humorosus Coel. Aur. acut. II, 10, 66 'humorosis corporibus', id. signif. diaet. pass. 99, App. herb. 5 'in humorosis locis', Anthim. 62 al.), at cf. foeterosus A p. 30, facinerosus.

hymnista: Aldh. laud. uirginit. 18 *dulcem melodiam hymnista modulaturus.*

illectio: Cassiod. in ps. 120, 8 *ne . . blandimentorum illectione seducantur;* — illectatio Gell. (cf. A n. 68).

* **illusorius** q. fallax, deceptiosus (cf. * illusio B): Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 25 *Traducianos non esse aliud quam Manichaeos, distinctionem autem inter uos illusoriam quidem non fide uestra, sed imperitia contigisse;* al. Ambr., Aug. cons. euang. III, 13, 46.

illustrabilis: Cassiod. in ps. 118 p. 397 Gar. *diuisiones illustrabiles.*

imaginatus (imago) adi.: Remig. Rem. Testam. *imaginatum calicem*; sim., sed part., Lact. Inst. V, 13 ex. 'qui . . terram digitis suis imaginatam metuant et adorent'.

---

hypersarcosis ib.; — *hypocausterium* ib.; — *ibicinus* A; — *illaedere* (in-l.) B; — *illaedibilis* C; — *illaqueatio* ib.; — *illicitatio* B; — *illicenter* A p. 18*; — *illitio* A; — *illucidare* A p. 41; — **illusio*: q. derisio, insultatio B add. „Vulg. ps. 78, 4, Sirac. 27, 31"; q. phantasia, sensuum mendacium ib. (add. in fine: all. eccl.).

imbecillosus: Aug. uer. relig. 15 *corpus hominis . . post peccatum factum est imbecillosum et morti destinatum.* Cf. innumer-osus (ab innumerus) C p. 10* et alia exempla huius figurae A n. 36, quibus haec duo indenda.

imbrilis: Coel. Aur. De salutarib. praeceptis (Rose Anecd. gr.-lat. II) 39 *dulcia fontana uel imbrilia, fluminalia uel palustria,* — atque ita forsitan scribendum pro imbrialis etiam Coël. Aur. tard.

imitatorius: Aug. c. Jul. VI, 24 *nec originale secundum Catholicos, nec imitatorium secundum Pelagianos intelligendum esse peccatum,* „serm. 57 ed. Mai.".

immediabiliter: Rustic. c. Aceph. p. 1208 *quae non immediabiliter sunt unita,* ib. p. 1210 B et D; adi. nondum innotuit.

immendare (opp. emendare): Aug. Contra mendac. 3, 6 (quos non emendamus, quibus mendum, quo uerum tegendum existimant, non auferimus,) *sed nos potius immendamur, cum per tale mendum eos quaerimus, nec inuenimus, quemadmodum eis conuersis credere ualeamus, quibus peruersis mentiti sumus.*

---

imbecillari C, add. „gl. Philox."; — *imbenignus* ib.; — immanescere B; — *immaterialis* C p. 28 et Beitr. III; — immensibilis A.

* **immolatio** concr.: Aug. ep. 36, 30 *coena paschalis, qua coena incipiebat azymum et ouis immolatio manducari.*

immundare: Dracont. carm. (ed. Duhn) VIII, 589 *plangit, et albentes immundat puluere canos.*

imparcenter: [Hilar.] anon. in Job. I p. 76 (manus diaboli) *imparcenter cuncta perdit*, ib. p. 81 et 90, II p. 191 *Dalila, quae . . Samson in derisionem atque in mortem imparcenter tradidit*, III p. 225.

impariliter: Aug. quu. in Hept. II, 177, 3 *impariliter alterutrum* (p. 7 sq.) *incurrebant sex et quinque.*

impatefactus: Aug. (?) Specul. 27 *impatefactam nobis Tuae maiestatis speciem.*

impatibiliter: Mar. Merc. Procli homil. s. 23 *impatibiliter introiit, incorruptibiliter egressus est* (adi. impatibilis uel impetibilis Cic. all.).

impermutabiliter: Rustic. c. Aceph. p. 1203 *conuenire dicimus secundum unitionem indiscissibilem*

---

immixtio B; — impactus, u. A; — *impalpabilis* B, add. „uers. uet. Ignat. ad Polycarp. 31"; — *imparticipatus* A; — impartilis ib.; — *impassionabilis* B et -ter ib.; — imperagratus A; — *impertitiuus* C; — impinguatio B; — *impinguis* C; — implanator A; — *implantare* A*.

et impermutabiliter habentem propria carnis Deum Verbum, adi. Aug. Trinit. IX, 6, 11 (aeternitas), Oros. c. Pelag. p. 618, „fragm. Censorino adscrpt. 1“.

implastrare: Fulg. Rusp. ep. 9 (Victoris), 3 *minorauit se paululum magnitudo, ut, cum osculatur mortuum, implastraret animam, et redderet puerum uiuum,* — emplastrare Col., Pall.

impoenitibilis: Primas. in Ep. II ad Cor. ad c. 7, 10 *'in salutem stabilem': impoenitibilem.*

impraescius: inc. quu. ex uet. Test. 46 (homo) *per id, quod impraescius est, uarius et mutabilis est,* ex utroq. Test. 104, Ambr. (?) comm. in Ep. ad Rom. ad 3, 24.

impraestrictus: [Fulg.] serm. 53 *Verbum Deum . . intrepido mentis obtutu impraestricta acie contemplantem.*

impraetermisse: Possid. uita Augustini 31 *uerbum Dei usque ad ipsam suam extremam aegritudinem impraetermisse alacriter ac fortiter . . in ecclesia praedicauit.*

improducibilis: Hieron. intpr. Orig. in Jerem.

---

* *implebilis* pass. B, add. Arn. iun. De Deo II, 8 col. 281 t. LIII M. 'implens, non implebilis', cf. De-Vit s. u.; — *impletor* C, add. Aug. c. Petil. II, 14, 33 (prophetarum); — *implicitare* B; — *impraeuaricabilis* C (De-Vit habet „S. S. uers. uet. Hebr. 10, 23 codd. Sangerm. et Clarom.“); — *improbosus* A.

hom. 3, 1 *duo contraria sunt adamanti isti, malleus et incus improducibilis,* — quae tamen incus ib. inf. dicitur producibilis, h. e. in qua conflat opus productile, cuiusmodi est tuba productilis S S Vulg., Hier. l. l. 'necessarius est malleus, ut tuba productilis fiat', et aliq. ib.

improficuus: Rustic. c. Aceph. p. 1251 *improficuas pluuias lacrimarum* (proficuus C p. 16*).

impudefactus: Montan. (sec. VI in.) ep. 1, 7 *impudefactus adulter;* — pudefactus Gell.

impunctio: Ps.-Soran. quu. medic. 245 (s. u. discoriatio).

imputatiue (imputare): Cassiod. in ps. 4, 6 *'multi dicunt, quis ostendit nobis bona?' . . hoc imputatiue legendum est, quasi dicant: promittitur nobis, quod penitus non uidemus . .;* adi. Tert.

inambiguus: Alberici Diac. serm. in Scholast. p. 946 t. 66 M. *certi et inambigui,* ib. p. 948 B.

inamplexibilis: Cassiod. in ps. 17, 13 *quia loco inamplexibilis est;* — amplectibilis Paulin. Dian. (sec. V in.) A p. 17*, sed et complexibilis Chalcid. prae-

---

improsperitas A*; — impuderatus A; — impulsatrix ib.; — *impurare* C; — *inacceptibilis* B; — *inaestimabiliter* C, add. „Faustin. Trinit. 7, 1.“; — *inalienabilis* C; — *inalligare* A; — inapprehensibiliter A*.

bet A p. 13, cum Boethius habeat complectibilis, cf. HA p. 44 * sq., n. 7.

inarctare: Aug. c. epist. Manich. 25, 27 *ne ipsa Dei natura . . inarctetur*, ib. 28.

inarmare: Ven. Fort. uita Leobini 7 *coelestibus armis, orationibus uidelicet, se inarmans.*

incaducus: Rustic. c. Aceph. praef. *dum . . ad non tacendum merces incaduca proponatur.*

incapabilitas: Aug. c. Maximin. I, 9, 2 *ecce incapabilitatem habet Pater, quae non est tua.* Cf. inf. insensualitas, aliaque Augustiniana in -tas: corrationalitas, ineffabilitas c. serm. Arian. 19, al. (cf. C p. 24), mendositas c. Faust. XXXII, 16 'nonnullae codicum mendositates', nat. et grat. 61 al. (Cassiod. Inst. Diu. 4, ib. 15), nugacitas catech. 16, c. sec. resp. Jul. V, 15 al. ([Fulg.] serm. 54 ex.)

incentiue: Ven. Fort. uit. Leob. 10 *una de puellarum collegio incentiue impulsa petulantiae aestu.*

inchoate: Aug. gen. ad lit. VI, 11 *uel consummate inchoatus uel inchoate consummatus.*

---

inattingibilis C; — *incantatrix* ib.; — *incapacitas* A; — incarceratus ib. (De-Vit affert et. „Aug. serm. 48, 3 Mai.“); — incarnaliter ib.; — *incarneus* ib.; — *incestator* ib., C p. 9* et Beitr. III; — *incestuosus* A; — incinerare ib.; — *incircumspectus* B.

inclangere: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 28 *fit ut . . retecta sententia Manichaei nobis carmen inclangas;* — reclangere Amm.

in-clinabilis: [Hilar.] anon. in Job I p. 104 *Job . . in omnibus inclinabilis atque immobilis permansit* (at p. 133: indeclinabilem fidem eius et immobilem firmitatem); — inclina-bilis Sen.

incoercitus: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. IV, 41 *in pecoribus incoercitos dimisit affectus.*

incoinquinabilitas: Fulg. Rusp. Ad. Trasimund. I, 5 *de sapientiae incoinquinabilitate.*

incoinquinabiliter: Aug. De natura boni 44.

incomminutus: [Hilar.] anon. in Job II p. 137 *ut fundamentum immobilis, tanquam adamas incomminutus,* p. 157.

incompos: Appul. Polemon. Physiogn. p. 125 *incompotem mentis hominem.*

inconculcabilis: Fulg. Rusp. incarn. Filii 50

---

incoadunatio ib.; — *incognitio* C; — incognoscibiliter A; — *incoinquinabilis* Erg. IV, cf. A*; — *in-colatus* A; — *incommonitus* B; — *incomparabilitas* Erg. I, cf. C; — *incomprehensibilitas* A (p. 14* et 22*), add. Fulg. Ad Trasim. II, 1; — *inconciliare* (negat.) B, cf. in-conciliatus „Boeth. introd. Syll. Cat. p. 771: perpetua atque inconciliata discordia"; — *inconfuse* B et Beitr. III; — inconsone A; — inconstabilitas A*.

tale est, quod dicuntur mali Spiritum sanctum contristare et Filium Dei conculcare, cum et Filius Dei et Spiritus sanctus incontristabilis inconculcabilisque permaneat.

inconstruere: [Fulg.] serm. 11 *pulchrius caelabatur inconstructa parietibus moles,* — uerbi in-con-praefixi exemplum unicum.

inconsubstantialis: Rustic. c. Aceph. p. 1247 D; — consubstantialis Tert. et saepe eccl.

inconsumptibilis: Cassiod. in ps. 127, 2 *inconsumptibili perennitate seruatur;* — consumptibilis id. an. (3), intpr. Iren.

incontristabilis: Fulg. inc. Fil. 50 (s. u. inconculcabilis).

incontritus: Hier. Orig. in Jerem. hom. 3, 1 (s. u. inconuincibilis).

inconuincibilis: Hier. Orig. in Jerem. hom. 3, 1 *incontritus et inconuincibilis permanens.*

inconuulsibilis: Rustic. c. Aceph. p. 1184 *unitio;* — inconuulsus scrr. sec. V et postt. p. II s. u. (conuulsibilis nusquam reperio).

**insonsubstantiuus* B; — inconsummate ib.; — *incontrectabilis* B et Beitr. III; — *inconuertibiliter* B et Beitr. III; — *in-corporatus* A; — *incorreptibilis* C; — *incorrigibiliter* ib.; — incrassescere A*.

increabilis: Mar. Merc. serm. 1, 7 *non peperit creatura eum, qui est increabilis* (creabilis App. Ascl., Aug., Gaudent.).

increpator: Cassiod. in ps. 140, 6 *uir sanctus non in ira corripit, sed per dilectionem increpator accedit,* gloss. (increpatorius Sid.).

increpundia neutr. pl.: Fab. Claud. Gord. Fulgent. aet. mund. XI in. *ecce paruum adhuc ex increpundiis Roma subrigit uerticem,* — pro consueto crepundia.

inculcate: comp. Aug. c. Jul. V, 16, 63 *audi . ., quod eorum sensibus inculcatius intimetur, quos fallere affectas.*

indecernere: Gargil. Mart. (sec. III) De arborib. pomif. 4, 1 (Columella . . indifferenter . . sententiam promit . . affirmat a Nouembri mense per totam hiemem seri posse sc. castaneas) . . *Julius Atticus ex Nouembri in Februarium serere indecreuit.* Exemplum uerbi compositi cum in-de-, quod praepositionum in compositione cum uerbis copulationis genus nondum notatum est in nostro 'breuiario uerborum bipraepositionatorum', neque in ipso (uid. ann. 4), neque in appendicula (in: Zusätze zu 'Beitr. z. lat. Lexicogr. etc.' Dorp. 1873, p. 2).

---

incunctabundus A p. 20*; — *incuruitas* A; — indecibilitas A*; — indecliuis A.

indecorosus: [Hilar.] anon. in Job II p. 150 *quid hoc indecorosius atque illicitius?*, — decorosus Ambr. all. (p. II s. u.). Cf. *in-actuosus*, *inaquosus*, *inartificiosus*, *incopiosus* Tert., *indisciplinosus* (De-Vit s. u., adu. S. S. Sirac. Rönsch. p. 230), *inflexuosus*, *infrontuosus* Th. Thes., infructuosus p A et postt., ingloriosus Pl. ep., Arn. iun., intpr. Iren., inofficiosus, inspeciosus Petr., *instudiosus* App., irreligiosus Liu. postt.

indeficientia: Facund. defens. IV, 2 *tua ad Deum postulatio capsaci nostro indeficientiam ex paruo praestat.*

indeliberanter: [Hilar.] anon. in Job II p. 126 *melius est, ut congrediar, quam ante secundam luctationem indeliberanter fugiam; . . forsitan in secunda congressione uictoria ad me reuertetur.*

indesignatus: Victor. Tunon. De poenit. 8 (ubi propheta quod proposuerat explicuit,) *fert ille* (Dauid. rex) *indesignatam in se sub ueritate sententiam.*

indirumpibilis: Rustic. c. Aceph. p. 1208 *unitione* (dirumpibilis non inuenitur).

---

indeflexibilis B; — *indefloratus* ib.; — indeminutus A; — *indemutatus* A*, add. „Hilar. in ps. 122, 8"; indentare A; — indeprehensibiliter B; — *indicibilis* C. add. „Maxim. Taur. tr. 5 c. Jud. p. 805 M.", Ven. u. Maur. 25, Adaman. Columb. II, 30 (quasdam ante non uisas paene indicibiles patitur horrificas perturbationes); — **indifferenter* q. absque dilatione A p. 40 et 20*; — *indigeries* A, C p. 10* et Beitr. III.

indiscissibilis: Rustic. c. Aceph. p. 1203 (s. u. impermutabiliter).

indiscusse: „Aug. serm. 55, n. 2 ed. Mai.“, Mar. Merc. excc. Nestor. coll. II, 21 *indiscusse nolo faueatis* (adi. Aug. all.: Erg. I s. u.).

indispertibilis: Mar. Merc. Cyrill. incarn. Vnigen. 25 *incorporeus et indispertibilis* (dispartibilis Tert.).

* **indissimulabilis**: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 1 *a quo sum hactenus munere uaria et indissimulabili necessitate suspensus*, ib. 98 (cf. dissimulare B col. 194 sq.), al. Gell.

indissociatus: [Hilar.] anon. in Job I p. 23 (septem Job filii) *tanquam septem dies indiuisi et tanquam hebdomada indissociati*, ib. inf., III p. 214 (assederunt ei . .) *indiuulsi inseparati atque indissociati.*

indiuisiue: [Hilar.] anon. in Job III p. 236 *sicut corpus et anima idem sunt indiscrete atque indiuisiue* (diuisiuus Boeth.).

indomitabilis: Victor. Tunonens. poenit. 30 *incendio indomitabili;* — indomabilis Plaut., Fulg. cont. Verg., „Cassiod., Lact. Plac. fab. 136“ (De-Vit).

inducticius: Aug. de duab. anim. 12, 18 *nescio quas illas inducticias* (animas), gloss.

---

indiscernibilis A (add.: al.); — *indiscretio A*; — *indissimulanter* B; — *indocibilitas* A*; — *induratio* B et Erg. I (De-Vit habet: Philastr. haer. 128 lemm., Ruf. Orig. princc. III, 9).

indutor: Aug. c. Faust. VIII extr. *talium fabularum sordidus sartor aut mendicus indutor* (indutor-ius Paul. Sent. III, 7).

inebriatio: Aug. Ciu. Dei XVI, 1 *eiusdem Noe et uineae plantatio et ex eius fructu inebriatio;* — inebriator Tert.

inemigrabilis: [Hilar.] anon. in Job II p. 128 *immobilis et inexcitabilis et inemigrabilis atque simplex in iisdem semper iugiter permanens Deus.*

inexcessibiliter: Rustic. c. Aceph. p. 1186 *una et sola diuinitas inexcessibiliter omnium trium natura est personarum,* ib. p. 1187 A (adi. non comparet).

inexinanibilis: Mar. Merc. Cyrill. apol. adu. Orient. p. 947 *Clementiae Verbum exinanitur, quod natura inexinanibile est* (exinanibilis nusquam inueniebam).

infallibiliter act.: Aug. praedest. sanct. 15, 2 *illa infallibiliter facta hominis a Deo Verbo susceptio;* — adi. Beda.

---

inerratus C; — *inexcruciatus* ib.; — *inexitiabilis* ib.; — *inexperibilis* A*; — *inexplorabilis* C; — *inexquisitus* B add. „M. Merc Cyr. apol. p. 963, Fulg. pro fide cath. s. f."; — *inexsistentialiter* B; — *inexsolubiliter* ib.; — *inexustus* C; — *infamator* B et Erg. I; — *infamium* A (De-Vit habet Is. Or. V, 27, 26, ubi Otto: infamia).

infantiliter: Hier. Orig. in Jerem. hom. 1 p. 750 Vall. *neque enim scio (ut ita dicam) infantiliter loqui, et infractis uerbis iam grandaeuus cum pueris sermocinari,* [Fulg.] serm. 23 *unus de paruulis istis, qui infantiliter plangunt, cum illis pedes lauantur;* — adi. Justin. (XVII, 3, 20), App., Dig., Aug. serm. 174, 6, 239, 5 et freq., Rufin. prol. ad intpr. Orig. in Cant., intpr. Iren., Facund. defens. IV, 2.

infatuatio: [Hilar.] anon. in Job III p. 219 *animarum infatuatio atque cordium scandalum.*

infauste: Cassiod. an. 12 *ita perpetuae poenae tradentur, ut infauste semper exsistere comprobentur.*

infectrix: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. II, 105 *infectrix seminum culpa primi genitoris* („Aug. gramm. 6": pluraliter infectores et haec infectricia).

infidigraphus: [Hilar.] anon. in Job I p. 124 *non exstitit infidelis Deo neque infidigraphus neque ingratus,* ib. p. 115. Cf. recc. artigraphus, satirographus.

infime: Aug. ep. 18, 2 *uides in ista distributione naturarum, quid summe sit, quid infime, et tamen sit, quid medie maiusque infimo et minus summo sit.*

infirmare (in- praep.): Coel. Aur. acut. III, 4, 36 *insidente atque infirmata et stante passione.*

---

infertilitas C; — **infidelitas* q. incredulitas, irreligiositas B; — infiguratus A; — *infitiabilis* A et Erg. I; — *inflator* B et Erg. I.; — *informatus*, u. C; — *inframuraneus* A; — infrenabilis A.

infiscare: Aldhelm. laud. uirginit. 35 *ne ab imperatoribus locuples gazarum opulentia . . funditus infiscaretur;* — confiscare Suet. Tert. JCti.

infrequenter: Ambr. ep. (dub.) 55 (thesaurus) *habentibus non infrequenter perniciosus;* compar. „Boeth. in Arist. de interpr. ed. sec. p. 378".

infructiferus: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 3 *uere infructiferus es, et infructiferos facis qui te audiunt.* Cf. serm. 18 'o uermis mortifere', 33 'amor mortiferus', hoc quidem (mortiferus pro mortifer) praeitore Celso. Ceterum „infructifer" exhibent Klotz et De-Vit ex inscr. (arbores . . infructiferae), Ott Beitr. z. lat. Lexicogr. II, p. 2 e Don. ad Ter. (ap. quem ait legi: salsa et infructifera); add. Eust. Hexaem. II, 1 'arborum fructiferarum uel infructiferarum' (cod. Colb. II), — quibus e locis, utra fuerit nominatiui sing. masc. forma, non perspicitur.

infrunite: [Hilar.] anon. in Job III p. 220 *cum infrunite manducauerint uel biberint, . . et* (uiscera) *in dolorem atque in infirmitatem fuerint conuersa, . . tunc nimirum dicunt insipienter, quod fascinatus sit quilibet;* — infrunitus Sen., Macr., Vulg. Sirac. (31, 23: cholera et tortura uiro infrunito, et 23, 6).

---

ingenerabilis ib.; — ingraminatus B.

ingratificatio: [Hilar.] anon. in Job III p. 212 *cum cuilibet tribulatio aduenerit, tunc uidelicet illi* (amici mendaces) *discedunt et despiciunt, . . obliuionem atque ingratificationem omnium priorum ostendentes.* Cf. B n. 10.

ingratificentia: Fulg. Rusp. Ad Monim. III, 4 *dum ingratificentiam reddunt gratiae Saluatoris;* — gratificentia intpr. anon. in Job sup. s. u., ingratificus Att. trag. frgm.

inintelligere: inc. quu. ex utroq. Test. 105 *qui ad praesens septies honorantur* (Luc. 18, 30), *potest inintelligi, quia etiam in futuro septem partibus clariores ceteris futuri credantur.*

inoperare: Rufin. Orig. de principp. I, 3, 7 *hoc, quod donum Spiritus dicitur, manifestatur per Filium, et inoperatur per Deum Patrem,* „Petr. Diac. incarn. 3 (inoperasse) et eadem Fulg. ep. 16“. Sed idem Rufin. in eodem opere al. inoperari deponentium more, citante De-Vit, ut Tert. (adu. Marc. V, 17 ‘inoperatus est in Christum ualentiam suam’, II, 11).

inopinate: Aug. c. Faust. XXII, 50 *cum repente*

---

inindigens C; — *ininitiabilis* B (locos Hilarii affert De-Vit); — initiabilis B; — initialiter A add. „Aug. s. 175 n. 2 Mai.“; — *iniubilare* A*; — *iniuriare* act. B; — *iniuriator* C; — *in-natiuitas* A add. „Hilar. hist. fr. 14, 2“; — innigrare A add. „S. S. uers. ant. Job. 30, 30“; — *innotescentia* A; — inobauditio ib.; — *inobdormibilis* C; — inobsecrabilis A; — *inobseruanter* C; *inoperator* B; — *inopino* A.

atque inopinate . . reuocaretur, Conf. VIII, 6, 14 al., „intpr. Iren. IV, 33, 4“, Cassiod. (Epiph.) hist. tripart. III, 7 *sic inopinate nos adiit, ut . .*, ib. V, 35 (ex edd. Liu. et Sen. expunctum).

inopportunus (quod uocabulum Cic. Orat. III, 5, 8 et II, 5, 20 aliquot codd. ostendunt pro eo quod in edd. est: importuna et -num): Oros. c. Pelag. p. 618 *inopportunam historiam obscenissimo sermone contexens*, — et adu.

inopportune: Aug. c. Faust. XXII, 72, quu. euang. II, 18; — inopportunitas Idac. Chron.

inordinabiliter: Ps.-Soran. quu. medic. 184 (palindromos pulsus) *aut ordinem ascensus ac descensus immutabiliter custodit, aut inordinabiliter hoc perficit*, id. puls. p. 279 Rose; adi. non comparet (inordinalis et -aliter C p. 12).

inquantumcunque: Aug. Conf. XII, 6, 7 *unde utcunque erat, nisi esset abs Te, a quo sunt omnia, inquantumcunque sunt?*

inquiens (inquam): [Hilar.] anon. in Job III p. 206 *putatisne, inquientes, unde haec uniuersa obuenerunt?*, „Cl. Mam. an. I, 3, 4 *inquiens scriptum: Domine, ne . .* (Ps. 37, 2)“, Rustic. c. Aceph. C

---

i n o r d i n a l i s C; — i n q u i e s c e r e ib. add. „intrans. Hilar. in ps. 120, 16“.

p. 26*, „Ps. Cypr. XII abus. 3 p. 155 Hartel, Greg. M. ep. VIII, 24, XII, 8“, Adaman. Columb. III, 3 *taliter ad eos inquiens: si uos, ait, uideretis . .*, id. locc. sanct. II, 6, III, 2, Aldhelm. ep. 1; *inquio* Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. IV, 9 *si igitur, inquio, non nisi per sexum fetus . .*, Rustic. c. Aceph. C l. l., „Greg. Tur. de mirac. 5 Jul. 45 p. 882 Ruin.“, Prisc. et Eutych. Neue lat. Formenl. t. II, p. 475.

insanifusor: Aug. c. Faust. XIX, 22 interpretans nomen Manichaeum, tanquam a μανία et χεῖν deriuandum.

inscalptio: Jul. Valer. II, 28 *Cyri conditorium erat lapide uisendo, cuius siue natura perspicua, siue inscalptio adeo tenuis erat ut . .*

inscrutabiliter: Mar. Merc. epist. 2 Cyrilli, 6 p. 806 *inenarrabiliter atque inscrutabiliter factus homo;* adi. Vulg., eccl.

insectio (insecare): Ps.-Soran. quu. medic. 235 *quibus insectionibus singulae partes obaudiunt? rectis incisionibus obaudiunt crura et collum . ., caput autem . . et subuentralis pars inferius planis insectionibus.*

inseducibilis: [Hilar.] anon. in Job II p. 188

---

inscissura A; — *inseducibiliter* A*.

ipse ille immobilis, indeclinabilis, insubuertibilis, inseducibilis; — adu. A*.

insensualitas: Aug. c. Faust XV, 4 *per lapidis insensualitatem significatum est cor non intelligens, et per carnis sensualitatem significatum est cor intelligens,* gen. ad lit. op. impf. 5, 24 *insensibilitas quaedam uel si melius insensualitas dicitur* (insensualis Cassiod. res). Vocem 'insensibilitas' praeter Aug. l. l. usurpant Ambr., Mar.- Merc. Nest. c. Pelag. tract. 3, 2, [Aug.] Categ. 18 'insensibilitatem, quam Graeci ἀναισθησίαν uocant', Cl. Mam. an., Boeth., Isid. quu. in Exod. 31, 1, Ps.-Soran. quu. medic. 208.

* **insertio**: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. III, 102 (te id, quod fueras propulsare conatus, statim absolutis arripuisse sermonibus,) *etiam illorum scriptorum, quae ad Bonifacium miseras, insertione patefeci.*

insessio: Cassiod. in ps. 21, 12 *obsidio dicta est quasi hostium insessio, id est hostilis circumdatio;* — sim. insessor q. obsessor, insidiator Symm. (uiarum), Merobaud. (Libyes), P. Diac. Fest. (p. 111), al. ac propr. Jul. Val. (sc. currus).

insibilator: Aug. in Joann. tr. 8, 6 *serpens ueternosus, uenenorum insibilator et inspirator antiquus.*

---

insidiatio ib., add. „gloss."; — *insistenter* C.

insignanter (insignienter?): Primas. in Apoc. I ad c. 4 *gloriam insignanter praedicat.*

inspectionalis: Ps.-Soran. quu. medic. 7 *semiotica est inspectionalis* (pars medicinae), 28.

inspiratrix: Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 98 *Manichaeus dicit: in omnibus hominibus inspiratrix malae uoluntatis tenebrarum natura delinquit, et aliud facere non potest.*

insubuertibilis: [Hilar.] anon. in Job II, p. 188 (s. u. inseducibilis).

insupportabilis: [Hilar.] anon. in Job I, p. 95 (subito spiritus uenit ab eremo ita fortis . .) *ita terribilis atque insupportabilis, ut . . illideret eam* (domum) *super filios tuos, et mortui sunt,* II, p. 196 *poena insupportabilis;* — supportare q. sustinere (supporter) ib. I p. 29 'uniuersa in hoc corpore terreno . . supportauit atque sustinuit', p. 123, II p. 149 al., et all., quos cit. B col. 222 et C p. 20* sq., supportatio inf. s. u.

intaminabilis: Aug. c. aduers. Leg. et Proph. I, 50 *Spiritus sanctus intaminatus et intaminabilis.* Cf. A p. 16*.

---

insubditus A; — insubstantialis ib.; — insubstantiatus ib.; — *insuccidus* C; — *insufferibilis* A*; — *insultanter* Erg. I; — *insultator* Erg. I, add. Aug. in ps. 41, 8, Aldh. laud. uirg. 45; — *insurrectio* A*; — *insustinibilis* A; — *intaminare* C; — in-taminate A.

integulatus: Aug. in ps. 128, 11 *herba quae nascitur in tectis, in solario integulato.*

intenibilis: Aug. c. Fortunat. 1, 3 *quod incorruptibilis sit Deus, . . quod inadibilis, intenibilis, impassibilis.* Alia in -bilis Augustiniana sunt int. cett. amissibilis (etiam Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 18), copulabilis Mus. II, 26, IV, 32 'cum sibi copulantur qui inter se sunt copulabiles pedes', imperturbabilis Trin. IX, 6, 11 al. (Oros.), inconuersibilis gestt. Pelag. 6, 20 al., ineuulsibilis, irregressibilis, irretractabilis.

in-tentabilis: inc. auct. (sec. V) de uocat. omn. gentium II, 35 *neminem Dei gratia intentabilem facit,* gloss.

interannuntiare: Liberat. breuiar. 6 *per interannuntiantem diaconum tale acceperunt responsum.*

interdictus, us: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 20 (s. u. pomulum).

interfectorie: Aug. c. epist. Parmen. III, 2, 14 *non interfectorie percutitur, sed medicinaliter uritur;* — adi. Ambr. Aug. Isid.

interpretabiliter: Dionys. Exig. Cyrill. epist.

---

intellectuare A et Beitr. III; — intelligentialis A; — intelligentialitas A; — intelligentitas ib. p. 26; — intenebrare A; — *intentiosus* A; — interficies A.

synod. p. 13 t. 67 *Migne epistolis . . consensum praebuit . . sancta synodus . . uelut recte interpretabiliterque conscriptis* (adi. Tert.)

interroganter: Aug. in Job 34 *interroganter pronuntiandum.*

intersilere: Aug. ord. I, 19 *post hoc intersiluit modice.*

intertrudere: Aug. de ord. I, 7 *folia* (decidua) . . *angustiis canalis intertrusa.*

interuallatio: Coel. Aur. signif. diaet. pass. 42 *cum uentris nimio fluxu, quo humor spumosus atque creber . . frequenti interuallatione egreditur, uirium concadente substantia cum membrorum frigido torpore,* ib. 45.

intitubabilis: Cassiod. in ps. 134, 2 *qui perseueranti et intitubabili uoluntate in Ipsius sancta credulitate*[17] *consistitis,* in 120 s. f. (titubabilis non agnoscitur).

---

interseptio B; — *interuentor A; — *intracoelestis* ib.

17) credulitas non est hic, ut apud uett. fere, credendi quaedam facilitas, sed, quasi quis dicat credentia, synon. pietas, fides, ut freq. ap. ecclesiasticos, sed posteriores (non Tertull., Cypr.), e. c. Hieron. intpr. Orig. in Ezech. hom. 5, 3 'multo nobis utilius fuerat, diuino non credidisse sermoni, quam post credulitatem adhuc rursum ad peccata conuerti, quae ante commisimus', ib. 12, 1, Petr. Chrysol. serm. 60 'sermo creat auditum, auditus concipit fidem, credulitatem parturit fides, confessionem credulitas

intrinsecus, a, um: Ps.-Aug. ad fratr. erem. 5 *intrinseca bella,* Cassiod. in ps. 118, 82 *lumina cordis intrinseca.* Cf. extrinsecus adi. Greg. M., Beda (uita Cuthb. 16: quia . . pressuras contemneret extrinsecas), — penitus, a, um, uti iam Plaut. 'ex penitis faucibus' . ., deinceps, cipitis App. 'deincipiti die' (Neue FL II, p. 517, qui confert etiam impunis App. Met. III, 6: non tam impunem me . . credebam fore), mordicus Hyg. fab. 273 'quem equi mordici distraxerunt', pereger, gris Vlp. Aus. Venant., incassus Sulp. Seu. dial. „III (II), 10, 3 non incassa temptamina", clanculus Aldh. Septen. col. 169 M. 'clanculo cordis cogitatu', id. laud. uirg. 44 'clanculis latebris' al. (unde adu. clanculo App. Macr. Amm. Aug. — cf. Freund Lex. s. u. — et clancule gloss. Vatic.), et hoc genus alios linguae uel potius loquentium errores.

inuertibilitas: Aug. De morib. eccl. cath. 13, 23 *nisi Dei naturae esset ac ipsius substantiae, cui soli incommutabilitas atque, ut ita dicam, inuertibilitas semper est* (γρ. inconuertibilitas — cf. sup. s. u. conuertibilitas —, uel inconuersibilitas); „frgm. Ambros." habet De-Vit.

---

inturbabilis A*; — *inualitudo* A; — *inuectabilis* B; — *inuenibilis* A*; — *inuersabilis* A; — *inuersibilis* ib.

nutrit' (cf. Ep. ad Rom. 10, 17), 61, 63 al., Liberat. breuiar. 22 'fidei meae credulitas', Cassiod. in ps. 8, 11 'in Domini credulitate permansit', in 12, 7, in 25, 3, in 117, 24 'quam suauia uerba sancta nobis probatur eructare credulitas', al.

inuiolabilitas: Rustic. c. Aceph. p. 1249 *in propriae impassibilitatis inuiolabilitatibus permanens.*

inuiscare: [Fulg.] serm. 69 *de istis pullis uolebat auceps tentationis inuiscare laqueis perpetuae mortis; sed ille recurrit ad matrem, et dulcem repetit nidum,* Not. Tir., Thom. Thes.

inurbaniter: Aug. c. Faust. Manich. XII, 1 *non improuide nec inurbaniter.* Cf. securiter Aug. inf. s. u. et A n. 70, ad signif. HA p. 154 (ubi add. Sid. ep. IX, 9 perurbane, Non. p. 12[a] Gerl. et Roth 'uafrum est callidum . . et urbanum').

irrecusabiliter: Rustic. c. Aceph. p. 1218 *ubi coadesse et referre* (sc. est), *illi irrecusabiliter quantitas secundum naturam,* p. 1247 B, 1251 D; adi. Hier., Cod. Just.

irrefragabilis: Ps.-Aug. ad fratrr. in eremo serm. 55 *uerum est . . et irrefragabile,* Thom. Thes., — adu. **irrefragabiliter** Venant. Fort. uita Hilar. I, praef. 1 *irrefragabiliter ueteris dispositionis catholici dogmatis fundamenta custos obseruas;* „auct. hist. Datian. 1 et 20".

irrefutabiliter: Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul.

---

inuiscera ib.; — *inundantia* ib. (p. 44 et 20*); — *ios* A. *irradiatio* ib. p. 42; — *irrecessibilis* A*; — *irreconciliabilis* C, add. „Actt. Niceph. mart. n. 6"; — *irrefrenabilis* A p. 41 et Erg. I; — *irreparabiliter* B et Erg. I; — *irreseratus* B.

I, 48 *his irrefutabiliter concessis,* ib. 63, II, 16, IV, 51 al.; adi. Arn., Rustic. (C p. 11*).

irretractabiliter: Facund. defens. XII, 3 *irretractabiliter esse custodienda Chalcedonensis decreta concilii;* adi. Aug.

irreuolubilis: Oros. c. Pelag. p. 617 *tam irreuolubilis status constitutorum in suis quibusque causis temporum, ut propter electos suos dies seculi abbreuiari dixerit Dominus, non auferri.*

irruptus, us: Fab. Claud. Gord. Fulgent. aetatt. mundi XI, p. 141 *urbis irruptum anserinae uocis indicio * erutum.*

itinerator: Ven. Fort. u. Mauril. 24 *peregrinus quidam . . Maurilium . ., quatenus ab ipso uerbum salutis audire potuisset, . . cum aliis peregrinis itinerator auidus expetebat.*

* **iudicabilis** act.: Ambr. in ps. 37 *iudicabili quodam uigore et auctoritate censoria odit uitia;* pass. M. Cap.

iussorius: Ps.-Aug. ad fratrr. erem. serm. 56 *si aliquis nostrum ad procuratorem suum literas dirigat, et ille non solum non impleat, quod praecipitur, sed etiam ipsa iussoria relegere dedignetur.*

---

ischiasis C; — *iubilus* A.

Labiliter: Aug. gen. ad lit. III, 3 *quidquid aquarum siue labiliter undosum et fluidum est, siue uaporaliter tenuatum atque suspensum;* — adi. Arn. Amm., Aug. l. l. 7, 9, in Joann. tr. 124, 5 'labilis uitae', C. Aur. acut. I, 1, 30 'labiles in passionem', II, 37, 216 'cuiusquam labilis qualitatis, quod facile lubrica faciat intestina', Cassiod.

laboratus, u: Ven. u. Radeg. 13 *non minore laboratu.*

laesibilis act.: Liberat breuiar. 12 *Flauianum laesibilis nouitatis reum dignum mortis* 18) *debitum suscepisse;* — illaesibilis eccl., sed pass., sicut et illaedibilis Isid. 'corpus . . et inuulnerabile et illaedibile' eo loco, quem indicaui C p. 10.

lampabilis: Cassiod. in psalt. praef. 17 (de diuersis gentibus sanctorum beata collatio,) *serenarum*

---

labescere A* (cf. p. 22*) add. Aldh. laud. uirg. 50 'in luxum labescit'; — *lactatio* A add. „Mar. Merc. Nest. ep. 2 ad. Cyr. n. 14"; — *laicalis* A (p. 44 et 20*) et Erg. I; — lamentosus A.; — lampago ib.

18) Dignus (et indignus) graeca syntaxi cum genitiuo construere „auctoritate ueterum" — ut Plauti (qui Trin. 1153 'salutis dignus' scripsit, teste Non. p. 339b, cum tamen in codd. Plauti 'salute' sit), Balbi ap. Cic. epp., Vergilii aliorumque poetarum — recc. quoque nonnunquam sibi indulserunt, ut schol. Germ. p. 45 B., Capit. Max. et Balb. 17, 2 'legiones dignam Romani principatus speciem receperunt', id. Gord. 21, 3 'digna memoratus', Sulp. Seu. uita Mart. praef. 1 'ne omnium reprehensionis dignissimus iudicarer', ib. 9, 3 'episcopatus dignissimum', Ps. Cypr. laud. martyr. 21, Dict. IV, 15 'nihil in his dignum doloris'.

mentium lampabilis coetus, in ps. 48 in. al., — a lampare, quo uerbo Cassiod. saepe utitur (p. II s. u).

lanipendium: Caes. Arel. Reg. ad uirgg. 30 *quae lanipendio praeponantur*, inscr. Cf. n. 14.

lanuginare: Aug. in Job 38 *tanquam lanuginantem tramam.*

lapillosus: Aldh. Septen. col. 218 t. 89 Migne, it. col. 227.

laruula: Aldh. Septen. aenigm. 14, n. 9 *quoniam me laruula terret*, gloss.

latrocinanter: Aug. ep. 35, 3 *uiolenter uel latrocinanter si quid audendum putauerint.*

lenocinatio: Cassiod. in ps. 15 concl. *inanium lenocinatione uerborum* (lenocinator Tert.).

* **leuatio** ut t. t. metr. q. ἄρσις: Aug. Mus. II, 18 *partem pedis sibi leuatio uindicat, partem positio* et aliq., IV, 29 al.

lĕuiare: Venant. uita Leob. 23 *ad leuiandum fratris sui infirmitatem;* — alleuiare Vulg., Ambr.

---

lapidatrix ib.; — lapsanium C add. „Cassian. Inst. IV, 22 al.“; — *largifer* A; — *largiflue* ib.; — lassabundus C; — lauriculus A; — *laxus*, us ib.; — legisdatio Beitr. II (add.: al.); — *lenticulatus* A; — *leporarius* s. B; — *leptopyrexia* A; — *leucoma* ib.; — *leucophlegmatia* ib.; — *leuicutis* C; — *lēuificare* A*; — *leuisticum* (libysticum) A, add. libesticum Dyn. I, 63; — *lexiua* A; — *libentiose* ib.

licentiose: Aug. gen. ad lit. VIII, 11 *licentiose abuti propria potestate* (adi. Sen. Quint. postt.)

linguositas: Rustic. c. Aceph. in. *pariter conuenit absque omni linguositate et ipsas, prout possibile est, uerbis proferre res;* — linguosus Petr., Vulg. Sirac. et Ps., Aug. serm. 9, 2 'linguosis artibus' al., Ps. Aug. serm. 228, 3, all. recc.

lippescere: Hier. in Sophon. ad 3, 19 sq. *cum Lea lippescit, et non amatur a Jacob.*

lipposus: [Fulg.] serm. 17 *caeci, claudi, surdi, lipposi* (cf. aureosus p. 12 s. u.).

liquefactio: inc. auct. de tripl. habitac. 2 *fletus et liquefactio oculorum.*

litigiose: Aug. c. duas epp. Pelag. III, 4, 13 (sed dicat aliquis: quomodo uetus appellatur, quod post CDXXX annos factum est per Moysen, et nouum dicitur, quod ante tot annos factum est ad Abraham?) *Qui ex hoc non litigiose, sed studiose mouetur, intelligat primum, quia . .* (transscripsit ad uerbum Primas. In Ep. ad Gal. c. 3; cf. s. u. praecipitator).

---

lichena ib. (cf. p. II s. u. decada); — *lichenicus* ib.; — *ligator* C; — *lignicola* C p. 27; — *limatura* A; — limitamentum ib.; — locularis (syn. localis) ib.; — loculatus partic. ib.; — logium A* add. „intpr. Iren. I, 18, 4, Is. Orig. XIX, 21, 6"; — *longarius* A; — *longiare* C; — *lubricatio* B et Beitr. III; — lucrare act. B add. „Actt. S S. Luciani et Marciani n. 5"; — *ludificabundus* A.

ludiuagus: Cassiod. in ps. 1, 6 *uentorum ludibriis, quae corpora facile mobilia in auras aethereas ludiuaga compulsione transponent* (cf. sup. s. u. gyrouagus).

luminator: Aug. c. Faust. Manichaeum XX, 12 *sicut unam rem dicitis et lunam et nauem minorem et luminatorem nocturnum.*

Maculatim: Aug. gen. ad lit. V, 10 *quemadmodum dicitur omnis uestis facies colorata, etiamsi non continuatim, sed maculatim fiat.*

maestificus: [Fulg.] serm. 14 *dum . . maestificis horroribus dura eos tormentorum series implicaret,* s. 22 *clangor,* „epitaph. Alc. Auiti in."

magnisonus: Hier. intpr. Orig. in Jerem. hom. 3, 1 *tubae magnisonae;* — cf. grandisonus (p. II s. u.).

malefieri: Coel. Aur. signif. diaet. pass. 89 *morsum stomachi patiuntur, malfiunt, infrigidantur.* Cf. malefactio Th. Prisc., auct. Dynam., et ad uerbi figuram A p. 50, n. 46 cl. p. 22*, ubi exemplis add. et fabrefacere (-fieri), r. uilefacere.

---

luminalis adi. ib.; — *luminarium* B; — *luricula* A; — *lustriuagus* B; — *lutefieri* A; — lutina C; — *luxatus*, us A; — *madefactio* ib.; — *magniloquax* C; — *Maiorica* A (Maioricensis Erg. I s. u. Minorica); — *malefactio* A et Beitr. III; — *malefidus* A*, cf. C p. 26*.

malens: Hier. in Matth. II, ad 14, 4 *malens periclitari . ., quam esse immemor praeceptorum Dei* (ep. 108, n. 19: De-Vit), Aug. c. Jul. IV, 14, 68 *nec desunt huiusmodi* (continentes et sobrii), *qui, quantum natura petat, aut minus refectionis assumant, malentes . . minus id sumpsisse quam amplius.*. Cf. Neue Lat. Formenl. t. II, p. 471.

maleuole: Aug. in ps. 68 serm. 2, 7 *ne . . maleuole imprecari uideatur,* Primas. in Apoc. I, ad 6 *quod illi ad suam maleuole poenam exercent, Deus . . ad suorum redigens utilitatem.*

mamillaris adi.: Dyn. II, 96 *tumores;* — mamillare subst. Mart.

mammare: S. S. Marc. 13, 17 ap. Aug. in ps. 95, 14 *et uae tunc praegnantibus et mammantibus* (Vulg.: nutrientibus), — „S. S. I Reg. 15, 3 ap. Vercellone Var. Lect. t. II p. 250 *a puero usque ad infantem mamantem* (Vulg.: et paruulum atque lactentem), Aug. in ps. 39 *mamantes . . id est lactentes*“; gloss. Labb. mammare, θηλάζειν (quod est et praebentis mulieris et sugentis infantuli). Cf. et Rönsch p. 156.

---

malesanus C add. Aug. c. Faust. XVIII, 1 ‘quia . . eum acsi impium ac malesanum ne audiendum quidem existimarent’; — *maliloquentia* C; — *mamillatus* ib.; — *mancipalis* A add. „N. Tir.“; — *mancipiolum* B; — *mandalia* A; — *mandragoricus* C (De-Vit: Gen. 30, 15 uers. uet.); — manducabilis A.

manentia: Aug. ep. 11, 3 *manentiam quandam, ut ita dicam* (sc. habet omnis substantia).

manufactilis: Hier. in ps. 118 *manufactilem* (deum gentilium).

mariambulus: Aug. in ps. 39, 9 *attende Petrum nostrum, non funambulum, sed, ut ita dicam, mariambulum.*

maritaliter: Aug. in Joann. tr. 31, 3 *zelare* (adi. Ouid. et pA).

maturator: Ven. Fort. u. Mauril. 15 *ascensa puppi inchoati itineris coepit maturator exsistere* (maturatio Tert.).

melliger: Aldhelm. laud. uirginit. 4 *melligeris caltharum frondibus . . incubantes* (apes); — mellifer Ou. Claud.

membripotens: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. II, 11 *ut consensu paene mundi membripotens regina mentium, expugnatrix honestatis et inuicta animorum omnium captiuatrix turpitudo baccharetur.* Cf. B ad u. flammipotens.

---

manganum C, add. „Nebrid. ap. Aug. ep. 8"; — *martyrarius* A; — *masculare* ib.; — *materiosus* ib.; — *matricularius* ib., add. „gl. Isid.", Aldh. laud. uirginit. 52; — **matrix* i. metropolis A; — maturascere C; — *meatio* A; — *meconicus* ib.; — **mediare* intr. ib.; — *medicatorius* B; — *mediolum* A et Beitr. III; — *meditator* B, add. Ambr. in ps. 118 serm. 13, 8 'meditator Legis et Euangelii praedicator', ib. sup.; — *membrositas* B.

memorabiliter: Aug. c. Jul. II, 7, 21 *habes Ambrosium doctorem meum et a tuo memorabiliter praedicatum*, Mar. Merc. Cyrill. apol. adu. Orient. p. 951 *qui propter dogmatum scientiam memorabiliter ab omnibus collaudantur*, „Hormisd. pap. ep. 78“ (adi. uulg.).

mensurabiliter: Aug. (?) Specul. 20 *numerabiliter es innumerabilis, ac iccirco mensurabiliter immensurabilis, et ponderabiliter imponderabilis*; — adi. Vulg., Prud., Cl. Mam. an. „II, 4, 2“ al.

mensurate: Caes. Reg. ad. uirgg. recap. 20 (s. u. exstirpatrix), Bened. Reg. 48, Cassiod. in ps. 69, 5 *ille competenter et mensurate facit omnia*; — mensuratus Boeth. geom., lib. colon. in Grom. uett., Cassiod.

mensurator: Hier. in ps. 44 *sic pertinet* (ad Christum) *et calamus, scilicet quia mensurator et scriptor est*; — mensuratrix Beda.

mentalis: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 19 *uidebimus Regem regum mentalibus oculis et humanis.*

mercantia: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 3 *non est tibi necesse . . mercantias pertractare, unde uiuas; nam mercantiam in monacho usuram occultam existimamus*, id. s. 36.

---

mersio ib. (Dionysii Exig. locum habet De-Vit).

mersura: Cassiod. in ps. 54, 25 *fouea mortalis, mersura terribilis, ubi nec spatium ullum conceditur, nec ipsa miseris respiramenta praestantur.* Vocabula deriuatiua in -tura (-sura) recc. adhuc computaui 129 (cf. A n. 20).

messura (metere): Primas. in Gal. c. 6 *pro qualitate uel diuersitate sementis diuersas non facere messuras* (uox e Diom. I p. 378 iure expulsa).

miliginus (milium): Dynam. I, 14 *miligina farina* (γρ. milicina, cf. A n. 23, et fabaginus, oleaginus, siliginus inf. s. u., uitigenus uel -ginus), — miliacius P. Diac.

milluplus: inc. de tripl. habitac. 3 *post centuplum eius spatium uel milluplum.* Cf. A p. 79 ad 'septuplus'.

minctus, u: Coel. Aur. signif. 136 *minctu uiridis urinae,* 151, 152 al., at id. tard. II, 1, 12 'mictus' editum habetur.

ministerialis adi.: Rufin. Orig. principp. I, 5, 1 *sunt quidam sancti angeli Dei, quos Paulus ministeriales spiritus appellat* (Hebr. 1, 14, ubi et in antiquiorum uersionum rell. et in uers. Vulg. 'administratorii spiritus' habetur), [Hilar.] anon. in Job II p. 128; — subst. Grom., C. Theod., Not. Dign.

---

ministratus, us B et Beitr. III; — *Minorica* A p. 51 et Erg. I; — *minutare* A; — miseratrix Beitr. II; — *mitigatus,* u C.

mollificare: Caesar. epist. hortat. ad uirgg. *si quid praestari non conuenit, petitionem eorum honestate saltem sermonis mollifica,* gloss. (nam Macri Floridi, quem citat Rönsch p. 179, nulla est auctoritas, et App. De deo Socr. p. 131 Hildebr. est e coni.).

mollitorius: De uirt. herbar. 30 p. 137 Rose *malua uirtutem habet purgatoriam et mollitoriam uentris.*

morbidare: Ps. Aug. Specul. 30 (s. u. tumidare), alius Ps. Aug. ad. fratrr. in eremo serm. 49. Cf. C ad 'roscidare'.

morbificare: Coel. Aur. salut. praecc. 19 *gestatio post cibum morbificat.*

morosus (mora): loco singulari, Cassiani, quem B col. 211 exhibui, nunc accedunt Cassiod. in ps. 34, 20 'Domine, quando respicies?': *pro consuetudine infirmitatis humanae dicitur, cui morosum uidetur, quodcunque futurum est, quae mox, ut cupit aliquid, festinat implere,* id. Var. I, 29 *ne . . incipiat iter fieri morosum, quod ad celeritatem constat esse inuentum,* Thom. Thes. prol. ad lit. V *laudabilius esse, quod cum morosa deliberatione ad unguem postremo apte perducitur, quam quod subito . . prorumpit in effectum,* Aldh. laud. uirg. 59 *moro-*

**morosus* A; — *montensis q. montuosus ib.; — *mortiferare* ib., add. „mortiferor gloss. νεκροῦμαι"; — *motiuus* ib.; — mulcebris ib.

sam dictandi intercapedinem scrupulosa ecclesiastici regiminis sollicitudo denegabat.

mulsa subst.: Plin. Valer. II, 37 *ex mulsae cyathis duobus*, 39, V, 11 *aquosa mulsa, quae ualet purgare*, et saep. (aqua mulsa IV, 23 al.), De uirt. herb. 41 *ex mulsa frigida* al.

multiformitas: Aug. uer. relig. 21 *temporalium specierum multiformitas ab unitate Dei hominem lapsum per carnales sensus diuerberauit.*

mundatrix: Aug. in ps. 142, 8 *uenit . . assumens carnem mundam mundatricem;* — mundator Tert. Firm. m.

municipatio: Hier. in ps. 133 (conuersatio nostra in coelis est:) *ibi habemus municipationes nostras.*

murana subst.: [Hilar.] anon. in Job II p. 167 *cur extra ciuitatem egressus et super aceruum stercoris atque muranam sedens spectaculum temet ipsum cunctis transeuntibus praebuisti?*, ib. inf., p. 181 *tu solus in murana*, III p. 214 *et ubi assederunt* (amici Job)? *foris in murana atque in aceruo stercoris et in strata? non, absit . . quamdiu* (cf. A n. 37) *uenirent illi uiri, illo usque foris in murana, in strata omnibus euidenter ostendens passionem suam . .* (postquam uero memorati uiri uenerunt, . . introiuit in ciuitatem, et sedit in domo). ¿ Cf. franc. (in

dial. Heluetica) moraine = congeries quaedam lapidum, hisp. moron = collis.

mustuosus: Cassiod. in ps. 79 s. f. *ista uinea pro botris mustuosis sanctos infert fructus;* — mustulentus Plaut. frgm., App. Ad terminationem -u-osus cf. A n. 26.

mutilitas: Dionys. Exig. Greg. creat. hom. 12 *contingit ut hi qui musicae periti sunt suam nequeant ostendere disciplinam propter instrumenti mutilitatem artis industriam renuentis.*

Natitare: [Hilar.] anon. in Job I p. 98 *ad instar nauium, quae in pelago natitant.*

naufragabilis: Caesar. ep. 2 p. 1134 t. 67 Migne *honestatis portus et ignominiae naufragabilis locus* (cl. p. 1159 B, — γρ. portus); naufragalis item recc., cf. C p. 22 sq., n. 16.

naufragator: Aug. serm. ab A. Maio repert. (Spicil. Rom. t. VIII) 1 *ecce naufragator; ubi es tu, potentissime gubernator?*

nodabilis act.: Victor. Tunon. De poenit. 3 *uulnus*

---

mutabundus C; — myrepsicus A*; — *mysterialis* A; adu. etiam. „intpr. Iren. I, 3, 1"; — naricornus ib.; — nascibilitas B; — *nauseamentum* ib.; — neruicus B; — *neurotrotus* A; — *nigella* A add. C. Aur. tard. II, 1, 33; — nigellatum B; — *nigrogemmeus* A; — *nodamentum* B; — *nominabilis* A add. „intpr. Ignat. ad Eph. 4"; — nominarius A; — *nominatus* adi. Tert., Hier. et Rufin. A p. 21*, Junior Philos. A p. 55, Aug., Cass. (Epiph.) hist. trip. et Reg. Bened. Beitr. III; — nouissimalis C; — * *nubifer* pass. ib.

tuum . . mox ut ingemueris, superinducit inde nodabilem cicatricem.

nubiger: Cassiod. an. praef. *nubigeras pluuias*, — signif. pass., ut nubifer Ps. Aug. C s. u., pistriger Sid., — nisi potius legimus nubigenas, ut Stat. Silu. V, 2, 131. Ceterum „Isid. Or. X, 194: niger quasi nubiger".

numerabiliter: Ps. Aug. Specul. 20 (s. u. mensurabiliter).

***numerositas** (*εὐρυθμία*): Aug. doctr. christ. IV, 20 *si quisquam huius numerositatis peritus clausulas eorundem numerorum lege componat, quod facillime fit mutatis quibusdam uerbis, quae tantundem significatione ualent, uel mutato eorum quae inuenerit ordine*, id. ib. 26, 56, ib. 55, 109 *nostri corporis numerositas.*

nuncupatiue: Hier. in ps. 26 *in domo Domini, in uita perpetua, quia quamuis Ecclesia hic dicatur domus, tamen non proprie, sed nuncupatiue*, Facund. def. I, 4 *non potest beatam Virginem uere et proprie dicere matrem Dei, sed nuncupatiue potius ac perfunctorie*, et ib. aliq.; adi. C p. 13* et Beitr. III.

nutrimentalis: Dionys. Exig. Greg. creat. hom. 15 *tres differentias uitalis potentiae ratio de-*

---

nuncupamentum A; — nundina sing. C add. „transl. Aug. serm. 31 n. 1 ed. Mai."; — *nutriculus* C; — *nutrificare* A.

prehendit, id est nutrimentalem . . et sensualem . . et rationalem.

Obcelare: [Fulg.] serm. 11 *nihil sensibus tuis obcelatur*, Fulg. Rusp. Ad Monim. II, 5 in. (? γρ. obuelasse).

oblitor: Hier. in ps. 88 (s. u. derelictor).

obrepilatio: Vita Caes. Arel. II, 1, 2 *uelut si qui solent aqua frigida respergi, ita omnia membra uel* (= et) *uenae eius . . in obrepilationem suspensa sunt, ut corpus ipsius aliquantum horrore simul et tremore quateretur.*

obsecrator: Ven. Fort. uit. Germ. 6 *quasi ante se habens praesentiam Domini pro uoto supplicis obsecrator accedit.*

obstipatio (stipare): Laurent. hom. 1 *nec poterat eum uidere, turbarum obstipatione* (in ed. Migne est: obstirpatione) *seclusus; modicae namque staturae erat.*

* **obstipus** trnsl.: Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. III, 38 *ne exsistat quis usque adeo obstipus, ut perspicuis sibi uelit sententiis approbari, Deum uidelicet non aliter iudicare, quam iudicari imperauit,*

---

obbibere C; — *obdormitio* A add. Aug. in ps. 75, 10 (cf. Erg. I*); — *obeditor* B; — *oblatiuncula* ib.; — *obrepenter* C; — *obrubescere* ib.; — *obsecundari* dep. A.

id. ib. IV, 129 *postquam . . uoluntaria peccata patuerunt, quorum reiectio exspectabatur, tunc demum in obstipam punitorum profanitatem scriptoris assurgit inuectio* (dicitque illos tantam inisse cum criminibus familiaritatem, ut innata quodammodo uiderentur).

obstipe: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 25 *quid nos tam obstipe ueritatis solius rationem sequendam putamus . .?*

obstricte: comp. Aug. Ciu. Dei II, 24 ex. *ut . . per haec ipsis etiam daemonibus multo obstrictius subderetur,* ib. 28 (obstrictior P. Nol., citante De-Vit).

obsurdare: Aug. in ps. 57, 15 *et ipsos* (haereticos) *inuenimus esse serpentes indignatione obsurdatos, nolentes audire medicamentum a sapiente;* — surdare Calp. ecl., gloss.

obsurdefacere: Aug. c. Faust. XXXIII, 6 *quos contra testimonia scripturarum obsurdefecit iniquitas.* Cf. 'squalefacere'.

obtectus, u: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. IV, 65 *ut, quod ille in secreta corporis parte constituit, nos totidem uerecundo operiamus obtectu.*

obtemperator: Aug. in ps. 134, 1 *ueneratores nominis sui, obtemperatores mandati sui id docet, ut . .;* — obtemperatio Cic., Aug. (Beitr. III s. u.).

---

obtectio B.

obtenebratio: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 49 *ut nihil aliud sit obtenebratio, quam splendoris exclusio;* — obtenebrare S. S. uers. ant. et Vulg., Cypr. (Rönsch p. 195), „Hier."

obtractatio: Coel. Aur. signif. 31 *digitorum obtractationem pauitantes palpebras recondunt.*

obturbatio: Rufin. Orig. de principp. III, 3, 4 *si* (anima) *nullam ex imminenti aspiratione obturbationem uel alienationem mentis incurrat,* „id. Clem. Recogn. I, 9"; — obturbator Ascon. ad Cic. diuin. in Caec.

occasionaliter: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 18 *sic . . occasionaliter in animo superbi inuidia nascitur* (adi. non comparet).

octonalis: uid. 'quaternalis'.

officialitas: inc. quu. ex utroq. Test. 101 *assiduae stationes domesticae et officialitas, quae per suggestiones . . nunc plurimum potest.*

omniscius: Ps. Aug. Specul. 16 *omniscium et*

---

obtusitas A (p. 56 et 21*); — *occasiuus* ib.; — *occlarescere* ib.; — octaedrus ib.; — *octiformis* A*; — *oenelaeum* A; — oenoferus C; — **offerre* A; — *offirmatio* C; — *ominalis* ib.; — omnicognoscentia A; — omniexsistentia ib.; — omniintelligentia ib.; — *omniuidentia* ib.; — omniuiuentia ib.; — *omphacis* et *omphacitis* ib.; — operabilis ib.

cunctipotens Verbum Dei. Cf. multiscius App., omniperitus inc. eleg. I in Maecen. 110.

operatiuus: Aug. quaestt. 63 *illa quae per Verbum facta sunt operatiua potentia.*

oppugnantia: Dionys. Exig. epist. de rat. paschae p. 513 M. *omnem oppugnantiam sublatam fore credideram.*

orsorius (?): S. S. Judic. 16, 13 ap. auct. de promiss. et praedict. Dei II, 22, 45 *si alligati fuerint capilli capitii mei in palo orsorio, infirmabor* (alia omnia Vulg.).

orthodoxe: Rustic. c. Aceph. p. 1219 *intende, quia*[19] *orthodoxe habentem dixit* (Cyrillus) *episto-*

---

opificius ib.; — *opinato* C add. „Diom. I p. 406"; — opinatrix A; — *opisthographia* B; — *opprobari* C; — *optus* A; — *orphanula* ib.; — * *osculum* q. orificium. ib.

19) De quia = quod c. uerb. finito pro sollemni obiectiuae uel obliquae enuntiationis modo infinitiuo (acc. c. inf.) usu uel abusu, peruagato in recentiore ac uulgari Latinitate, cf. Buenemann ad Lactant. p. 826, Rönsch Itala p. 402, qui exemplorum e latinis S. S. uersionibus copiam proponit. Addidi, quos in promptu habebam, scriptorum, maximam partem ecclesiasticorum, locos, serie temporis, quantum liquebat, seruata: Tertull. De anima 5 'credo, quia mendacio possunt' (sc. animas ab inferis mouere), id. „idol. 20, adu. Judaeos 9, adu. Marcion. IV, 10, praescr. haer. 4", Cyprian. hab. uirg. 15 'nescientes, quia opus Dei est omne quod nascitur' et saep. (uid. ind. uerb. in edit. Hartel s. u.), Lactant. Inst. VI, 22, 3 al., Hieronym. intpr. Orig. in Ezech. hom. 5, 2 (c. coni.) 'debemus nosse, quia non statim, ubi fames fuerit, sequatur et mors', ib. 4 'quid mihi prodest, quia honorem maio-

lam (Athanasii) *ad Epictetum,* „Fac. def. II, 4, Dionys. cod. can. reg. eccl. ex concil. Chalced. n. 14".

OSSOSUS: Coel. Aur. salut. praecc. 36 *sicci uel ossosi,* Thom. Thes., — ossuosus Veg. uet.

---

ostentatorie B; — *osticus* A; — *ostracodermus* ib.; — *ouificus* B; — *oxycra*(s), *tis* A; — pactuari C; — *palliare* A.

ris accipio?' al., Ambros. De fide II, 14, 125 sqq. al., Rufin. intpr. Orig. in Cant. I in. 'meminisse oportet, quia libellus .. dramatis in modum conscribitur', id. Clem. Recogn. VII, 34 'quid putatis, quia ego immisericors sum solus . .?', X, 11 al., Augustin. serm. 9, 3 'ignoras, quia ille testis est cogitationum tuarum', id. in Joann. tr. 14, 8 (sup. s. u. definienter), tr. 7, 18 'omnis qui uerba latina intelligit scit, quia dolus est, cum aliud agitur, et aliud fingitur', Conf. XI, 25, 32 'ecce, Deus meus, coram Te, quia non mentior; sicut loquor, ita est cor meum', in ps. 123, 9 et 14 al. (sed haud scio an saepius 'quod', u. c. cum coni. De uera relig. 32: unde illam nosti unitatem, secundum quam iudicas corpora, quam nisi uideres, iudicare non posses, quod eam non impleant?, de serm. mont. I, 16, 50: comminatus est iurans et uehementer affirmans, quod, si certo die, quem constituerat, aurum non exsolueret, occideretur, de gen. ad lit. IV, 33, 52 s. f.), Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul., e. c. V, 63 'irrefutabiliter dictum est, quia per opus Dei opus diaboli transire non sinitúr', Sulp. Seuer. Dial. I, 12, 5 'mementote, quia non sine fenore istum apud uos depono sermonem' et saep. (uid. ind. uerb. in edit. Halm s. u.), Saluian. Gub. Dei IV, 124 sq. 'peruulgatum hoc fere apud nobiles atque ignobiles sacramentum est: per Christum, quia hoc facio, .. per Christnm, quia nihil aliud dicturus sum ..', III, 73, VII, 257 al., Vincent. Lirin. p. 316 ed. Brem. (c. coni.) 'unde probatur, quia sacrae legis exemplis diabolus uti soleat', Fulgent. Rusp. Ad Monim. I, 21 al., [Fulg.] serm. 1 'Isaias concantat . . quia Puer natus est nobis' (sup. s. u. concantare), Cassiod. e. c. in psalm. 16 s. f., Rustic. c. Aceph. p. 1192 (s. u. praedemonstrare), 1200 D, 1204 C, 1213 B, 1219 B, 1236 A et saep., Gregor. Turon. hist. Franc. III, 14 'ut sciat, quia rex

Palpebrarius: Coel. Aur. tard. IV, 2, 17 *collyria, quae Graeci βλεφαρικὰ uocant, nos palpebraria dicere poterimus;* — palpebralis Prud. (cf. s. u. anniuersalis).

---

sum ego, . . renuntiate regi, quia rex sum sicut ille', VI, 5 'quod autem ais, quia ipse non generet, audi prophetam', I, 43 bis, II, 34, VIII, 21 et saep. (II, 15: et dicant, quia In domo regis melius non aspeximus, cf. IV, 47), et sic alii eccl.; — Macrob. Comm. in Somn. Scip. I, 6, 62 et saep. (Jan ad l. l.), Coel. Aurelian. tard. I, 5, 171 'non aduertentes, quia . . cibi abstinentia uires corporis uexat' et sic saepe post tale potissimum (non aduertens, -ntes quia), ut tard. I, 4, 136, II, 1, 56, III, 4, 66, 8, 101, acut. II, 24, 138, 38, 220, non coniiciens quia . . 24, 139 (non aduertens, quod . . constringit ac. II, 9, 44, cf. tard. I, 5, 171, III, 5, 78, non adu. sequente acc. et inf. tard. III, 8, 147), acut. II, 10, 65 'sciendum, quia . . fit', 39, 125 (ignarus quia . . potest; cf. tard. III, 4, 61: nescii quod quaedam . . medeantur), ac. III, 6, 70 'dicentes, quia . . febres corpora grauant', I, 1, 22, tard. III, 1, 12 (erit memorandum, quia . .), 8, 129 'erit respondendum, quia plurimi hydropes sine ulla iecoris duritie in passionem uenire probantur' (quod post uerb. declar. ac. II, 33, 174: dicunt, quod . . adsit, 29, 154: adiiciens, quod . . constringat, tard. III, 8, 124: ait, quod uideatur, IV, 3, 62: asserentes, quod sit . ., III, 8, 146), Boeth. De mus. IV, 2 'dico, quia b eius quod est c multiplex est' al., Fulg. Cont. Verg. p. 152 Munck. 'uide, quia et pugillationem exercet' (cf. Muncker ad l.), schol. Iuuen. IV, 38 'et Suetonius refert, quia caluus fuit (Domitianus)'. Pariter et quoniam usurpari constat, ueluti S. S. Rom. 2, 2 uers. Vulg. 'scimus, quoniam iudicium Dei est secundum ueritatem in eos, qui talia agunt', et saepius in antiquioris uersionis rell. (cf. Rönsch. l. l.), Tert. idol. 22 'si Deus uidet, quoniam propter ipsum feci, pariter uidet, quoniam propter ipsum fecisse me nolui ostendere', Cypr. ep. 8, 3 'uidetis, quoniam et uos hoc facere debetis', 21, 1, 77, 2 al. (uid. Hart. in ind. s. u.), Ambr. De fide II, 14, 128, Julian. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 4 'certum est, quoniam nos possit liberare Deus noster, sed, utrum uelit, est incertum', Pelag. ap. Aug. gestt. Pelag. 30, Cl. Mam. an. I, 24 'uereque dicitur, quoniam Deus dilectio est' (Jo. Ep. I, 4, 8), Boeth. mus. II, 25 'dico, quoniam diapente in sesquialtera proportione consistit', IV,

* **palpitare** c. acc.: Dracont. carm. (ed. Duhn) V, 281 *moriens tremibundos palpitat artus,* X, 244, „cf. Orest. Trag. 727".

pancratiarius: Aldh. Septen. col. 211 t. 89 M. *theatrales pancratiariorum pompae in scammate palaestrico peraguntur,* „gloss." (Quich.).

panicoctarius: Petr. Chrysol. serm. 99 *in manu panicoctariae mulieris* (uar. lect.: panicoctricis). Coniiciat sane aliquis scribendum esse panicoc**tur**arius, comparatis talibus, ut sunt confecturarius, flaturarius, uecturarius, denique cocturarius gloss. ἑψετής. Attamen exstant in copiis recc. et alia -arius finita, quae cum (pani-) coctarius conuenire uideantur et figura et genere significationis, ut collectarius, directarius, rogatarius, subactarius, depositarius (etiam q. depositor Dig.), uectarius (equus) Varr., uolutarium; nam alia quaedam figura quidem ipsa quoque similia sunt illi, significationis autem genere disparilia, ueluti coniectarius, compromissarius, creditarius, legatarius, locatarius. Quod uero attinet ad formam 'panicoctrix', compositorum

2 al., Rustic. c. Aceph. p. 1176 (s. u. condescensorie), Facund. def. IX, 4 (s. u. reconuertere), Greg. Tur. hist. Franc. IX, 10 'noui, quoniam, quaecunque petieris ab eo, obtinebis' al., — Coel. Aur. tard. III, 8, 100 'non aduertit, quoniam . . celer dicitur passio non sola, quae repente conficitur, uerum etiam ea, quae celeriter solui posse monstratur', it. II, 1, 53, sim. IV, 3, 78 (non coniiciens, quoniam . . perspicitur), I, 5, 173 'nescii, quoniam feruor . . tumoris est signum', it. II, 1, 83.

in -tor (-sor), -rix exempla B n. 2 et Beitr. II n. 19 composuimus.

panificus masc.: Petr. Chrysol. s. 166 *panificus imber*, subst. gloss. ἀρτοποιός, — fem. Vulg. I Sam.

parator: Aug. c. Cresc. I, 8 *contentiosus .. uel animosus paratorque rixarum.*

paregorizare: Aug. in ps. 122, 11 *paregorizamur quotidie medicamentis Dei*, Ps.-Soran. quu. med. 15 *paragorizando reprimit* (medicina), *ne ad aegritudinem consurgat* (ib. 32: paragoriam affert dolentibus membris); paregoridiare Dyn. II, 72 (chamaedrys) *trita cum calida podagricis paregoridiat mire* (cf. gargaridiare pro -zare Beitr. III s. u., baptidiare, catomidiare, iudaidiare Commod., et A n. 58), pari(e)goriare Thom. Thes.

parochensis: Montan. († 534) epist. 1, 4 *parochenses presbyteri;* — parochitanus Isid., parochialis „bulla Joann. III pap.“ (420 p. C.), Greg. M.

parricidans: Fab. Claud. Gord. Fulg. aet. mund. XI p. 141 *coniugem trucidat .. et parricidanti cruore sacrificat* (nisi legend. parricidali).

participator: Justinian. imp. fid. conf. ap. Agapet. pap. ep. 1 *sequacem horum factum nec non et participatorem;* — participatrix intpr. Iren.

---

paracharaximus B; — *parochitanus* C; — *parotida* A; — *partectum* ib.; — participabilis ib.

parturibundus: De miracc. S. Steph. II, 2, 2 *propere ad reuisendam filiam, unam et solam suam maximam curam, mater parturibunda reuertitur,* — indendum exemplis adiectiuorum participialium recc. in -bundus A p. 49 sq. congestis[20]).

pauefacere: Aug. quu. in Heptat. VII, 27 *pauefecit uel obstupefecit Sisaram, ut traderet eum* (De-Vit: intpr. Ital. Judic. 4, 15), gloss., pauefiat „Vict. Capuan. harm. Euang. 157 lemm.", pauefactus antt. (cf. s. u. squalefacere), — expauefacere Hyg. f.

pauperascere: Fulg. Rusp. serm. 5, 6 s. f. *sicut adipiscendo pauperascit appetitor iniquitatis, ita reddendo ditescit redditor caritatis,* Thom. Thes., — pauperescere Arn. iun. (cf. C p. 5 sq.), pauperare Com. uett., Varr., Hor., Lampr., Firm. m. I, 2 'pauperata luminibus', Sid. ep. IV, 11 'censu pauperatus'.

---

parygrum ib.; — *passionabilis* B; — *pasta* s. (sc. auis) A et Beitr. III; — *pasta* s. (πάστη) A (Plin. Val. locus, mutilatus a typotheta, sic habet: farinae de sigala duas manus plenas tolles: facies pastam); — *pasta* s. (herba) ib.; — *pastillulus* ib.; — *pastilitas* ib.; — **patella* ib.; — **patiens* s. ib. add. C Aur. tard. II, 5, 87; — *patrioticus* s. ib.; — *pauesci* C p. 26*.

20) Cui indiculo Georges Zeitschr. für oesterr. Gymn. 1873 p. 261 indi iubet, tanquam omissa a nobis („nicht bei P."): aurigabundus, balabundus, uiabundus Jul. Valer. III, 33 (Class. auctt. e Vatic. codd. ed. Mai. t. VII), uisabundus, quae insunt, excepto 'uiabundus', quod cur non receperim si quis scire uelit, inspiciat locum Jul. Valerii quaeque ad illum annotauit editor Romanus.

pauxillitas: Ambr. Hexaem. VI, 9, 54 (forma humani corporis est uenustior, status erectus et celsus,) *ut neque enormis proceritas sit, neque uilis et abiecta pauxillitas.*

pellaciter: Aldh. laud. uirginit. 44 *cum Eugeniae falsum . . stuprum . . Melanthia . . pellaciter impingere moliretur;* adi. Verg., Arn.

* **penetrabilis** q. penetralis (cf. C n. 16): Laurent. hom. 1 *ad regni superni penetrabilia non peruenit quisquam, nisi egerit poenitentiam,* — signif. uerbali et quidem act. Verg. (frigus, telum), et idem ille Laur. ib. 'penetrabili clamore'.

perapertus: Petr. Chrysol. serm. 40 *utilitas.*

perdecipere: Petr. Chrysol. serm. 29 *aurum Judaicum popu[illegible]i . . sic specie perdecepit, ut hoc esse deum cred[illegible]nt.*

perdefessus: Petr. Chrysol. serm. 112 *iam fesso curis et curationum uexationibus perdefesso.*

perdeflere: Petr. Chrysol. serm. 166 *intra generis humani primordia perdeflenda.*

---

pecorinus A et On. lat. gr.; — *pecuaria,* um C n. 32; — **pecus* (fetus humanus) A et Beitr. III; — *pedulis* s. C add. „Reg. Bened. 55: indumenta pedum, pedules et caligas" (cf. pedule p. II s. u.); — *pentafolium* A; — *perardescere* B (quo pertinet perarsit P. Nol. carm. 23, 404); — *perassus* A; — *percalidus* ib.; — perceptus, u B; — *percludere* A; — *perdamnare* C, cf. De-Vit t. IV p. 580; — *perdibilis* A; — *perditus,* us C.

perdiuidere: Petr. Chrysol. serm. 164 *ista, in qua Ecclesia coniungitur Christo, Synagoga, quae mater est et socrus, permanet suo iam marito perdiuisa.*

peregrinulus: Ven. Fort. uita Germ. 64 *decet hic illud inseri, qualiter peregrinula sit reuocata lux oculi* (sc. oculi euulsi, supra maxillam dubio pendentis cum uisu); cf. eiusd. uit. Alb. 16 'fugatis tenebris sol olim peregrinus illuxit' (i. e. homini qui oculorum luce priuatus fuerat).

pereuacuare[21]: Vita Caesar. I, 4, 39 *cum* (ampullula) *pereuacuata fuisset.*

perfatuus: Aug. c. duas. epp. Pelag. II, 4, 7, „Innoc. pap. I ep. 25 ad concil. Mileu."

perfragrans: [Fulg.] serm. 27 *qui . . intra uiscera olearum pinguedinem coagulat olei perfragrantis.*

perfucare: Petr. Chrysol. serm. 115 *tota dolis et simulationibus perfucata.*

---

perfossio A; — *perfractio* ib.; — *perfricatio* ib. add. C Aur. tard. I, 1, 49 'ut . . sit . . nocens appositio sanguisugarum, ex quibus perfricatio atque commotio . . consequitur'.

21) Cf. per-co-gnoscere Plin., perinungere Varr., pertransire p A; *percomesus, perconfirmare, perconterrere, percooperire; perdescendere* Caes. Arel., *perdescribere; perefferre, pereffiare, pereffluere, pereffodere, peremensus, perexcaecare, perexire, perexplicatus, perexsiccare, perexspectare, perextimescere; perimplere, perindigere, perinstringere, perinundare; perobrigescere; pertraiicere* (regesta in superioribus Addendis omisi).

pergustus, us: Seueri epist. de Judaeor. Minoricens. conuers. p. 830 t. 41 Migne *pluuiam mellis multi, quibus intellectus requirendi et pergustus agnoscendi datus est, probauere.*

perimpius: Ambr. (?) comm. in Ep. ad Rom. ad 1, 27 *idololatria perimpium . . delictum.*

permaxime: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 69 *terrore . . permaxime concussus* (permaximus Ps. Porc. Latro, Ps. Quint. decl. Tribun. Marian.).

permonere: Primas. in Apoc. V ad c. 18 *si ad eorum personam ea loca, quibus permonemur, redigi debent,* „Gelas. ep. 9 n. 1 ex."

pernubilare: Victor. Tunon. poenit. 10 *si . . oculos tuos scelerum caligo pernubilet;* — enubilare, in-, ob-nubilare recc.

perobtunse: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 24 *perobtunse naturam reprobans connubia laudasti.*

perpetim: Bened. ep. ad Maurum *tibi ac com-*

---

perhumilis C; — **periculosus* pers. A; — *perimplere* ib. (auctoratius testimonium habet De-Vit: Cypr. sent. episc. 29); — *perinquietus* A; — *perinterficere* ib.; — *peripneumoniacus* ib.; — *perlustrator* ib.; — *permarcescere* ib.; — *permigratio* ib.; — *permixtus*, u. C; — *pernitidus* A; — *peroccultus* C; — *peroffendere* ib.; — peroptatus A; — *perperire* C.

militonibus tuis contra omnium perpetim munimen praebeant impedimenta malorum, gloss. Labb. Recurrere uidetur aduerbii forma e locis Plin. et Appul., in quibus olim legebatur, expulsa.

perpetue: Cassiod. in ps. 62, 4 *perpetue se esse uicturos,* in 114, 1, „Hormisd. ep. 121. n. 3", gl. Cyr. Alia sunt apud Cassiodorum aduerbia declinata in -e loco usitatioris eorundem terminationis in -o: gratuite in ps. 118, 53 'gratuite illatum malum' al., Var. I, 10, continue (Beitr. I et III s. u.), false (Beitr. III s. u.), inopinate (p. II s. u.), necessarie (ib.).

perplures: Ven. uita Maur. 15 *unde perpluribus placebat, et bene ab omnibus amabatur;* — perplurimi „Rufin. Euseb. hist. eccl. VI, 7", Beda.

perprandere: Ven. u. Germ. 30 *unde, antequam perpranderet, se de mensa sanctus proripuit.*

perprocliuis: Petr. Chrysol. serm. 49 *ad Deum cunctatur, ad idola perprocliuis.*

perscrutatrix: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. II, 103 *interrogationem perscrutatricem animi tui et dogmatis;* — perscrutator Aug., postt.

persecurus: Petr. Chrysol. serm. 175 *esto persecurus.*

---

personaceus A add. Dyn. II, 80 'personaciae id est lappae', „Garg. Mart. cura boum in."; — *personalitas* B et Beitr. III.

personatio: Cassiod. in ps. 150, 3 (tuba) *spiritu retracto completa terribili personatione dilatatur* (ib. inf. personare). Cf. consonatio, uocem et ipsam Cassiodori peculiarem (p. 11), resonatio inf. s. u.

persordidus: Ambr. (?) in Rom. ad 1, 27 *passio*.

* **pertendere** q. attendere uel intendere (sc. animum): Laurent. hom. 1 (aspicite, publicani, intueamini, peccatores), *pertendite, auari, fures atque raptores*.

pertractator: Aug. c. Faust. III, 2 *diuinarum scripturarum pertractatores diligentissimi*.

pertusio: Ps.-Soran. quu. medic. 230 *spissis pertusionibus plenum os et in modum spongiae effectum asperum et sanguinolentum*, 246; — pertusura Coel. Aur., Pl. Val.

peruarius: Ven. Fort. u. Mauril. 23 *peruariis uulneribus obsessos atque foedatos;* — adu. Cic.

* **peruigilare** trans.: Ven. Misc. III, carm. 20, 14 *te pastore sacro peruigilante gregem*.

perunire: Primas. in Ep. ad Cor. 15 *connexus uel perunitus homo Deo*.

---

perstricte B (cf. perstrictim p. II s. u.); — *perstulte* C; — *perstultus* ib.; — *pertraiicere* ib.; — *peruersare* A; — *perustio* ib. (De-Vit „Anth. ed Burm. t. II p. 69“ citat); — *perutiliter* A.

petibilis: Possid. uita Aug. 20 *quod tibi a iudice tot curis obstricto petibile uisum fuerit, admones subseruiente uerecundia.*

petralis: Cassiod. in ps. 39, 2 *uirtutes quemadmodum rigidae sunt et immobiles, sic habent uiam petralem, ubi non inquinatis, sed mundis pedibus ambulatur;* cf. lapidaris terminus inscr.

phantastice: Nebrid. ap. Aug. ep. 8 *quae quasi commercio quodam a corpore in animam phantastice transferuntur,* „Gelas. pap. tr. 3, n. 18"; — adi. in Aug. epp. l. l. aliq., et ap. all. (inde a sec. V: C p. 14*).

* **pinguescere** q. spissescere, crassescere (cf. A p. 64): Th. Prisc. I, 19 *oliuarum amurcam coques . . tertio molli uapore, quo pinguescere possit; cum uero coagulauerit, reponis in uas mundum,* Ambr. in ps. 36, 14 *prorumpentia semina, si fuerint obumbrata, tenuantur, soli obiecta pinguescunt.* Sim. tamen iam Plin., ut XIV, 6, 54 uinum Maroneum 'uetustate pinguescere'.

pityida, ae *(πιτυΐς)*: Coel. Aur. acut. II, 29, 160 *pityida et ruta . . et pulegio atque origano* (usi sunt

---

phantasmari ib.; — *phoenicites* ib.; — pigmentalis C; — *pigritare* ib.; — **pinguedo* et *pinguitudo* q. spissitudo, et sic *pinguis* A, sed hoc sim. Plin., ut XVI, 62, 145: (maior hedera) folio duriore ac pinguiore (i. crassiore); — *pinguificare* C; — *piscariola* A; — *placitio* C p. 29.

ad peripneumoniam), 159; — pitydia, orum Plin. Cf. A p. 47 sq.

plangimonium: Victor. Tunon. De poenitent. 6 *mortem suam lacrimis funerant, et uitam plangimoniis prosequuntur.* Cf. alimonia et -ium, gaudimonium, parci- uel parsimonia et (recc.) -ium; querimonia, et, si forte, regimonium, sessimonium.

plausio: Cassiod. (Epiph.) hist. tripart. II, 1 *gratiarum actionis imaginem secundum nos apostolica plausione constituens.*

plectrifer: Dracont. carm. (ed. Duhn) X, 285 *plectriferi germana dei* (plectriger Orest. trag. 86).

poenosus: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 48 *o quam durum, o quam poenosum, o quam lacrimabile,* id serm. 55. Ad signif. cf. * poenalis B.

pollescere: Aldh. laud. uirg. 32 *si diuina charismatum gratia pollesceret* (Athanasius), 37 *cum secundis meritorum successibus in practica pollesceret.*

pollutrix: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 5 *affectionem sensibus destinatam sanctorum omnium pollutricem.*

---

platula A; — *plaustrari* C; — *plenarie* A add. „Hilar. Spicil. Solesm. I p. 139, Ambr. in gest. Conc. Aquil. n. 47"; — *plenescere* B; — *plexilis* A; — *pluuialiter* C; — *podius* A; — *poliaris* ib.

pompatilis: Aug. (?) Alterc. Eccl. et Synag. p. 1132 *pompatili fastu;* — pompaticus App. Tert. Hier., Aug. serm. 73, 6, Ps. Cypr. XII abus. 5, Isid. Cf. HA p. 20*[22]).

pomulum: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 20 *interdictu unius pomuli testimonium deuotionis expetitur,* „Paulin. Petroc. Martin. V, 452"; — pomuscula, orum Anth. Lat. (171 R., 3).

ponderabiliter: Ps. Aug. Specul. 20 (s. u. mensurabiliter); adi. Vulg. Prud. Cl. Mam. an.

ponderate: Hier. in ps. 36 *cum omnia ponderate et non fraudulenter enarrat;* — ponderatim Cassiod.

possibiliter: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. II, 52 *hic affectus animi, quod possibiliter uoluerit imitantis, hominem pro diuersitate causarum aut accusat aut prouehit,* „Maxim. Taur. hom. 94".

posticiaria s.: Caesar. Reg. ad uirgg. 23, 28.

---

pompositas B; — *porisma* C; — porrigibilis A; — *portesis* ib.; — poscula ib.; — postsequi C (*postsequens* A); — *potamentum* C; — **potare* causat. A (ut praepotare C. Aur. tard. I, 1, 47 'aqua praepotandus' al.); — *potentificare* ib.

22) Cetera, quotquot inueniebam a primitiuis iisdem significatu aequali et in -aticus et in -atilis expressa, infra composui: aquaticus, aquatilis, — erraticus, *erratilis,* — fluuiaticus, fluuiatilis, — lymphaticus, *lymphatilis* (Venant. De uita S. Mart. III, 135), — *pluuiaticus* Marc. Emp., pluuiatilis, — scenaticus, scenatilis, — uenaticus, *uenatilis* (u. Cang.), — umbraticus, umbratilis, — uolaticus, uolatilis.

praeaccipere: Cassiod. in ps. 105, 31 *qui iam tantis miraculis praeacceptis non credidit Dominum quae fecit esse facturum,* gloss.

praecaecare: Ven. Fort. u. Germ. 33 *praecaecatis oculis;* — caecare, ex-, occaecare uett.

praecantatrix: Aug. in ps. 127, 11 *quaerentes sortilegos, euntes ad praecantores et praecantatrices.*

praecantor: Aug. in ps. 127, 11 (u. uoc. praeced.), Ps. Ambr. serm. 24, 6 *qui colunt augures . . uel aruspices, diuinos et praecantores.*

praecipitator: Aug. aliquoties, ueluti c. duas epp. Pelag. I, 4 *nec purgando defensores, sed extollendo praecipitatores liberi arbitrii,* grat. et lib. arb. 14 in. *cum fuerint conuicti non defensores, sed inflatores et praecipitatores liberi arbitrii,* quae hinc mutuatus propemodum eisdem uerbis refert Primas. in Ep. ad Tit. c. 2.

praeconditus: Aug. gen. ad lit. VI, 23 (sed quid aliud dicitur, cum hoc dicitur, nisi angelicum spiritum quasi parentem esse animae humanae,) *si sic in illo inest animae humanae creandae praecondita ratio, sicut in homine futurae prolis suae,* ib.

---

praeabundantia C; — *praeaeternus* A; — praeaptare ib.; — **praecantare* aliquem ib.; — praecausa A; — **praecipitatio* trnsl. C et 4* add. Ambr. (?) precatio II, n. 12; — praeconfundere A.

inf., ib. 28 (Deum simul omnia creauisse,) *quaedam conditis iam ipsis naturis, quaedam praeconditis causis.*

praeconialiter: Cassiod. in ps. 17 *praeconialiter uindicatur ecclesia* al., Var. X, 11; adi. id. (ann. 2).

praeconspicabilis: Cassiod. in ps. 96, 6 'et uiderunt omnes populi gloriam eius' . . *ut quidam uolunt, praeconspicabilis Domini significatur aduentus.*

praedemonstrare: Rustic. c. Aceph. p. 1192 *praedemonstrauimus, quia non ex duabus personis Dominum dicat.*

praedeterminare: Aug. orat. p. 1126 t. 47 Migne *horarum spatia praedeterminantes.*

praedux: Dracont. carm. de Deo B s. u., carm. (ed. Duhn) III, 15 (si forte magister tollatur,) *doctrina potens qua praeduce ductor antistesque tuus,* X, 131.

praefatigatus: (i. ante fatigatus): Coel Aur. tard. III, 7, 94 (Themiso) *igneo in loco uel feruenti fricari iubet praefatigatos sudoribus aegrotantes.*

---

praeconuincere B; — *praecustodire* C; — praedestinator B; — *praedictor* ib.; — praeeuangelizare C; — *praeexcelsus* B; — praeexercere A; — *praeexsistentia* B, cf. Beitr. III; — praeexsistentialis B; — *praeexspectare* C; — *praefascinare* A (et N. Tir.).

Cf. s. uu. * praefundere, * praerumpere, * praesumere, praetorrere[23]).

praefigurator: Aug. coniug. adult. 6 *tanquam Noui Testamenti praefigurator;* — praefiguratio Aug. all. (p. II s. u.).

---

praefinitiue A.

23) Amat Coelius Aurelianus uerbis uti compositis cum prae- significatu tali h. e. temporali. Exempla infra scripsi, ea quae peculiaria esse uidentur Aureliani diductis literis distincta: praebibere acut. III, 8, 96 'dant castoreum praebibendum' al. (Cic. App.; Hier., Aug. Conf. III, 4, 8: hoc nomen Saluatoris mei . . tenerum cor meum praebiberat), praecalefacere tard. III, 6, 87 'praecalefacto intra uestes aegro' al. (Scrib., Th. Prisc. II, chr. 1), * praecauere tard. I, 1, 47 'imminente augmento, duas praecauens (q. ante praetermittens) horas, unctiones adhibet', ac. II, 22, 130 (cf. praecautio acut. I, 15, 131, II, 37, 202, q. uitatio t. II, 13, 161: cum praecautione uehementium commotionum, al.), * praecoquere tard. IV, 3, 38, ac. III, 4, 42 'mulso in quo praecoquit ficum', II, 18, 107 et saep. (al. Plin.), praecurare (etiam Aug. util. cred. 24), prae-datus tard. III, 7, 95 'post coenam imperat uomitum praedato passo', I, 1, 21 al., * praefectus tard. I, 4, 79, II, 1, 22 'praefecta uaporatione scarificamus', 17, 218 al., praefouere, praegestus, praelauare t. III, 4, 63 (cantabrum, Th. Prisc., praelauitur App.), praelaxatus, * praelinere t. III, 8, 120 (praelitus, — alio loco praelinitus, cf. A n. 72), praemixtus (Apic.), praemollire tard. IV, 3, 54 'illa duo (adipem et tragacanthum) infusione praemollienda', II, 6, 92 (Quint.), praemouere (p. II s. u.), praeordinare (etiam Vulg. s., Ambros. precat. alt. 15: ad uitam praeordinatus aeternam), praepati ac. II, 34, 180 'praepati in cardiacis . . cor . ., siquidem ideo cardiaca dicatur passio, quod ex cordis ueniat causa', 183, * praepotare (cf. * potare p. 122), praepurgare ac. III, 4, 41 'clystere praepurgatos phlebotomamus', tard. II, 1, 39 al., praeroboratus, * praescribere ac. II, 2, 9 'quae in phreneticam passionem uenturos designare praescripsimus', Vell. (?), praeseruare t. I, 4, 140 'ante accessionem phlebotomandos . ., si ordo fuerit augmentorum praeseruatus' (q. ante obseruatus), 1,

* **praefundere** q. praeeffundere: Coel. Aur. acut. II, 18, 111 *frequenti mutatione aqua innouanda, praefusa scilicet anteriore;* — al. tard. II, 7, 110 'noxius est usus pilei uino calido praefusi' (sup.: pileum uini calidi infusione inflatum capiti imponendum) al., — pro pleniore forma praeinfundere, qua et ipsa utitur Coel. Aur. ac. II, 37, 200, tard. IV, 3, 47 al.

praegnare: Dracont. carm. (ed. Duhn) X, 577 *heu male conceptis praegnatur terra uenenis,* „Aug. s. 72, n. 1 Mai." (praegnantur), — praegnans uett. (it. praegnatio antt.). Inde part. perf. est:

praegnatus, a, um: Fulg. Rusp. Ad Trasim. II, 1 (humanae conditionis infirmitas . .) *coelestis illuminationis praegnata conceptu,* „Aug. s. 119, n. 16 ed. Mai.", — unde opinetur aliquis decurtatum esse 'praegnas' (q. pro praegnans); cf. damnatus, damnas Quint. VII, 9, 12, ICti (damnas esto); inquietus, inquies, etis; magnatus Vulg. (ut Sirac. 8, 10: seruire magnatis in medio magnatorum), magnas; mansuetus, mansues; sanatus, sanas Fest.; turbinatus, turbinas inscr. Orell. 3304, alia; —

---

48 al., praesiccare (App. h.), praespicere, praetangere, *praetegere t. I, 5, 157 'ligatio sine ulla quassatione, praetectis articulis ex lana', 4, 112, 5, 168, II, 1, 33, 3, 67 et saep., praetingere t. IV, 3, 50 'mediis partibus apponendae lanae . . oleo constrictiuo praetinctae', II, 4, 75 al. (Ouid.), praeuexatus, praeuitiatus, praeungere t. II, I, 34 al., Th. Prisc., — qui sic habet (praeter annotata) praefomentare, praemundatus, praeuaporare, praedispositus (Liu.?).

famul Enn., figel et mascel recc. h. g. alia Corssen Ausspr. Vocalism. etc. d. lat. Spr. uol. II (Lips. 1859), p. 55, eiusd. Krit. Nachtr. z. lat. Formenl. p. 253—57; cf. et HA c. II, 4, specialiter p. 75.

praeiactitare: Cassiod. in ps. 36, 14 (peccator) *qui se fugitiua felicitate praeiactitat;* — praeiactare schol. Bob. in Cic.

praemialis: Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 36 *ut, quoniam ista* (resurrectio uitae) *praemialis est, mors quoque corporis . . ostendatur esse poenalis,* ib. aliq., Caesar. ep. 2 *praemiale sibi periculum indicit, qui bellum suscipit cum natura,* Cassiod. in ps. 45, 6 *quasi praemiale beneficium.*

prae-nominare: Rustic. c. Aceph. p. 1236 *quia* (n. 19) *nonnunquam praenominatur caro, et postea deitas, ostendit . . Gregorii lectio, dicens ita . .;* — praenomin-are Varr. ap. Non., [Val. Maxim.] X (de praenom.), 4.

praepollentia: Aug. in ps. 70 serm. 1, 15 (laudatus est Deus in omnibus bonis factis suis . .) *in fecunditate terrarum . ., in omni praepollentia nascentis ubique creaturae.*

---

praeintelligentia ib.; — *praeitor* C, add. „Hilar. in Matth. 11, 1"; — praeiudiciabiliter Symm. pap. ep. B (adi. „id. ep. 4"); — **praeiudicium* trnsl. A; — *praelineatus* B; — praemagnus C; — *praenoscentia* A add. „Mar. Vict. adu. Ar. I, 33"; — *praenuntiatiuus* C; — praeponderatio A add. „gloss."; — praeprincipalis A; — praeprincipium ib.; — praeregnare C.

***praerumpere**: Coel. Aur. acut. II, 21, 128 *purgatiua medicamina . . praerumpunt corpus atque sollicitam* (= periculosam: cf. tard. IV, 3, 37) *eidem passioni* (pleuritidi) *solutionem prouocant.* Cf. ann. ad 'praefatigatus'.

praesagator: Adaman. Columb. III, 27 *ueridicus praesagator.*

praescienter: [Hilar.] anon. in Job I p. 77 *praescienter scio constantiam Job atque deuotionem, quam habet circa me.*

praesentatio: Aug. in ps. 59, 6 (quid futurum est in iudicio? arcus est extentus;) *adhuc in comminatione est, nondum in praesentatione* al., De miracc. S. Steph. II, 5, 1 (ad Deum referenda sunt tua delicta, ipsi . . erunt praesentanda:) *non enim talis praesentatio ultra erit infructuosa* (in Cod. Just. XII, 29, 2 pro 'praestationem' sc. tironis alii legunt: praesentationem).

praesignatio: Aug. c. Faust. XXII, 83 *ea . . facta . . collegit propheta narrator, quorum interpositio non uacaret a praesignatione rerum, quas intenderat prophetari;* — praesignator inscr.

praespeculari depon.: Rustic. c. Aceph. p.

---

praesagax A; — *praescriptare* ib.; — *praescrutari* C; — *praescrutatio* ib.; — *praeseminator* B; — *praesentialiter* ib., cf. Beitr. III; — *praesuasio* C.

1233 *praespeculemur compositioni simplicia;* — part. perf. significatione passiua Amm.

praesubsistere[24]: Rustic. c. Aceph. p. 1188 *quae secundum te a principio praesubsistent personae.*

praesulari: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 5 *sciebam praesulari sanctum senem Valerium;* — praesulatus, us Cassiod. (Epiph.) hist. trip. aliique sec. VI scrr. (C p. 16*).

* **praesumere** i. prius demere: Coel. Aur. tard. II, 13, 160 *mala cydonia . . torrida praesumpto tegmine,* I, 1, 43 (cf. n. 23).

praesumptiue: Aug. c. Faust. XXIV, 1 *nos . . hoc . . interiori ac nouo homini deferamus, neque id temere aut praesumptiue, sed a Christo discentes,* Cassiod. in ps 25, 2 'proba et tenta', *non praesumptiue dicitur, sed hoc emendationis gratia fieri postulatur;* adi. p. II s. u.

praesumptorius: Aug. collat. c. Maxim. 13 *ne*

24) Ad hoc uerbum et ad superius relata: prae-ad-cipere, prae-de-monstrare, praedeterminare cf. cetera antecedente praebipraepositionata recc. (omissis iis, quae in superioribus Addendis retulimus): praecolligere, praeconditus Aug. Gelas., praeconfiteri, praedefinire intpr. Iren., praedemere, praedesignatus, praedigerere, praediuidere, praeeligere, praeexigere „Aug. s. 120 n. 1 Mai.", praeexsistere, praeimpendere, praeinfundere, praeinstare, praeinstruere, praeintelligere, praeinterrogare, praeostendere, praesuscipere, praesuspectare; — uett. talia exstant 12, quorum 3 sunt pA, 5 Ouidii, usitatius antiquioribus uix ullum.

praesumptorio spiritu quidam putarent, quod . .; adu. Tert.

praesumptrix: Petr. Chrysol. serm. 109 *temeritatis poenam praesumptrix seruitus non euadit;* — masc. praesumptor Tert. Amm. Aug., Leo ep. 10, 9, alii postt., maxime eccl.

praetorrere: Coel. Aur. tard. III, 8, 112 *igne praetorrenda* (arena), *atque ita corpori admouenda* (cf. sup. s. u. praefatigatus).

praetumere: Cassiod. (Epiph.) hist. tripart. I, 10 *mediocritatem docens eum, qui eloquii supercilio praetumebat,* „Cassiod. in ps. 75, 12".

praeuentio: Aug. c. Gaudent. I, 14 *quaecunque . . praeparauerat dicere, . . ante sunt nostra praeuentione refutata,* Rufin. Pamph. apol. pro Orig. p. 298 t. 24 Lomm., Primas. in Gal. c. 6 (praeuenitur humana fragilitas in leuioribus, quae ex insperato contingunt:) *ceterum non est praeuentio, ubi aliquid cum consilio diu meditato committitur,* „Nicet. spir. sanct. 1"; — praeuentus, u[25]) p. II s. u., praeuentor Amm., Not. Dign.

---

praetitulatio B (alium Rufini locum cit. De-Vit); — *praeuaricatorius* ib. et Erg. I.

25) Subieci laterculum nominum figurae uerbalis in -tus (-sus) recc., quotcunque adhuc congregaui (quae ipse regessi, diductione literarum discriminata, quae praeter illa absunt a lexico Georges, cursiuis formis): abactus, abigeatus, abolitus, ac-

praeuiator: Ven. Fort. u. Hilar. II, 9 *quo illa fidens nuntio cum ipso sanitatis suae praeuiatore laeta percurrit;* — praeuiatrix id.

---

cinctus, *acquisitus, acutus,* adeptus, adhortatus, adiutus, admissus, admixtus, admorsus, *adoratus,* affirmatus (-u), afflictus, aggressus, alitus s. altus, allectus, ambulatus, animaduersus, annisus, antistatus, applausus (-us sing.), aratus, arreptus, assellatus (-us s.), *assumptus,* attentus, *attonitus, attractus,* aucupatus, auscultatus, barritus, blateratus, caesus, calcatus, cauillatus, *causidicatus,* circumgressus, circumlatratus, *clamatus,* coalitus, cogitatus, comesus, *commemoratus,* commixtus (-ui), communicatus, compaginatus, compulsus (-u), concitatus, *concitus,* conclusus, conculcatus, conditus, conductus, *confabulatus,* confectus (-um), *conflatus,* confluxus (-u), confractus, congregatus, conscensus, consectatus (-ui, -u), conspiratus, *consputus,* conuersus, *conuocatus,* conuolutus (-ibus), copulatus, crepitatus (-ui), deceptus, deductus, defluxus, defunctus, deletus, demersus, *deminutus,* denotatus, denuntiatus (-ui), derelictus, desitus, detentus, detractatus, *dictatus,* dictus, difflatus, dilapsus (-us pl.), dilectus (-us s.), direptus, discruciatus, *disparsus,* distractus, dolatus, editus, educatus, effatus, effigiatus, efflatus (-us s.), elaboratus, enuntiatus (-u), eruditus, exactus, excitus (-u), excruciatus, excussus, *exhaustus, expeditus,* expiatus, expostulatus, exscreatus, exsecratus (-ui), fartus, fatus, figuratus (-u), fixus, foratus, fretus, frequentatus (-us, -u), frictus, garritus, *gelatus,* genitus, gingritus, gradatus, halatus, hirritus, iaculatus, imitatus, immissus, impactus (-u), impensus, imperatus, impetratus, impressus, *inanitus* gl., inclinatus, increpitus, indagatus, indultus, inflictus, influxus, informatus (-u), infractus, *ingemitus* gl., ingestus, inhalatus, inscensus, insessus, inspectus, inspersus, instigatus, *insultus* (p. II s. u.), insutus, interceptus, interdictus (-u), intergressus, interpellatus, introuocatus, inuasus, inuocatus, irritatus, irruptus (-um), laboratus (-u), lambitus, laxus (-ui), *libitus,* litigatus, locutus, luxatus (-um), machinatus, meditatus, *mensus,* micatus, mictus, minctus, ministratus (-u), mitigatus (-u), monstratus, mutatus, narratus, netus, nouatus, obauditus, obnexus, obnisus, obtectus (-u), obtrectatus, obuentus, occubitus, occupatus, opertus, opitulatus, oppexus, palpatus (-u), parentatus, participatus, perceptus (-u), perculsus, perditus (-us s.),

praeuise: Aug. in ps. 63, 7 *repente, id est insidiose, quasi inopinate, quasi non praeuise.*

prauicors: Aug. in ps. 124, 2 *prauicordes sunt, id est qui rectum cor non habent,* gloss.; — prauicordius S. S. Os. 14, 10 ap. Aug. in ps. 146, 7, Vulg. Sirac. Cf. mundicors Aug., Ps. Euch., tardicors Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 16, ep. 93, 31 al., duricors, bicors, et ipsa recc. (torticordius Aug.).

pressoriolum: Caesar. reg. ad uirgg. 26 *claues de arcellis uel pressoriolis uestris registoria teneat.*

---

praeuisio C; — *prauiter* ib.; — prela ib.; — *presbyteralis* B; — primitiualis A; — *primitiuatus*, us B; — *primogenitor* A; — *primogenitus*, us B; — *principator* C.

pergustus (-us s.), permixtus (-u), pertractus, possessus, potatus, praefatus, praegnatus, praegressus, praescriptus, praescitus, praetractatus, praeuentus, *pransus*, primogenitus (-u), proculcatus (-ui), proditus (-u), prolapsus (-u, -us, -uum), prolatus, promotus, pronuntiatus, *propitiatus*, prosectus, protectus, protractus, prouectus, *pulsatus*, *radicatus*, raptatus (-us gen.), reboatus, reciprocatus, recogitatus, recordatus, redactus, redimitus, refectus, reflexus, reformatus, *refractus*, reiectus, remeatus, remorsus (-us sg.), renutus, repertus, reseratus, retentus, retractatus, retractus, retrocessus, retrogressus, reuentus, reuersus (-u), reuibratus, rigatus, rosus, ructatus (-ibus), ruditus, rugitus, sacrificatus, scortatus, *sectus*, sedatus, separatus, septus, sessus, sibilatus, spretus, sputus, *sternutus*, stimulatus (-u), stipulatus, structus, submersus, subministratus, submissus, subuectus, succentus, *suffectus*, supergressus, suppetiatus, sustentatus, sustentus, temperatus, tersus, toleratus, traditus, transcensus, uagatus (-us pl.), *uallatus*, *uaratus*, ueneratus (-u), uibratus, unctus, *uociductus*, uolitatus, uolutus, uoratus (-u), uulgatus. Multa in his sunt Tertulliani singularia, ut: pertractus, praegnatus, praescriptus, praetractatus, prolatus, recogitatus, recordatus, reformatus, retractatus, retractus (10 inter 73 p- et r-).

processorius: Vita Caesar. Arel. I, 4, 32 *casula* (cf. A p. 5 * sq.) *quam processoriam habebat.*

proditus, u: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. III, 168 *qualitatem rei . . criminatorum eius, qui tamen se ei seruire profitentur inuitos, proditu uindicabo.*

producibilis: uid. s. u. improducibilis.

prolapsus, us: Rufin. Orig. principp. II, 1, 1 *diuersitatem ac uarietatem motuum ac prolapsuum eorum, qui ab illa initii unitate atque concordia, in qua a Deo primitus procreati sunt, deciderunt,* „Aug. in ps. 109, 17, Gelas. pap. ep. 30, 7“.

proluuium: Ambr. De uirginib. I, 4, 18 *exemplum taciturnitatis et proluuium castitatis, uicta est cupiditatibus, quae tormentis uinci nequiuit* (cf. Non. p. 254[a], Seru. ad Aen. III, 217).

promptitudo (promptitude): Facund. defens. III, 3 *ut cum gaudio et promptitudine et alacritate passiones adirent,* ib. inf., „Actt. S. Ignat. ep. et mart. n. 4“, Onom. lat. gr. Cf. sup. s. u. deliquatitudo, et A p. 12 * not.

---

proculcatus, us ib.; — *proculus* adi. ib; — *prodefacere* A, add. „Lex Visigoth. 6, 4, § 3“ (cf. prode praep. Charis. II p. 236, comp. prodius Varr. ap. Non. p. 33[a]: Neue Formenl. t. II p. 575); — *prodificare* A; — *prodificatio* ib.; — *profectoria* subst. ib.; — *proficienter* B et C p. 26*; — *proficue* A et C p. 16*; — *progenerator* Erg. I; — prolitare A; — *promanare* B; — promulgatrix ib.; — *propinator* C.

propitiatorius adi.: Ambr. fug. sec. 3, 14 *bonitas Dei propitiatoria;* — propitiatorium s. idem aliique.

propositor: Aug. de duab. anim. 8, 10 *nescio quomodo saepe in altercando magnae quaestionis propositor personam magni doctoris ostentat, plerumque ipse ipso, quem terret, in eo, de quo terret, indoctior,* id. in Joann. tr. 19. 16 *ut ipse esset expositor, qui propositor*[26]).

---

26) Amat Augustinus nomina uerbalia in -tor (-sor) et -rix et adhibere solito crebrius et affigurare noua. Etenim permulta apud eum inueniuntur propria ac pecularia ipsius, pleraque solius, aliqua et ab uno alteroue scriptore usurpata post ipsum. Cuiusmodi sunt haec per literas infra descripta (quorum quae regessimus ipsi diductis, ut solemus, distinximus literis): accensor, acquisitor (Georges l. l. p. 269), ademptor, appensor, attestator, beatificator, blasphemator, captiuator (cf. Beitr. III s. u. captiuare), confortator, confusor, coniunctrix, consolatrix, conuersor, conuocator, coronator in ps. 134, 11 al., decerptor, dehortator in ps. 80, 11 al., deplorator, depraedator bapt. VI, 1, 1 al., dictor, dinumerator, discriminator, dissipatrix, effusor in ps. 58 s. 1, 15 al., enuntiator, exactrix (etiam Ennod. ep. III, 30), exaltator, examinatrix, excaecator, exclusor in ps. 54, 23, in 67, 39, spir. et lit. 10, 17 al., excruciator, excusator, exstirpator, exsufflator, fatigator, formidator, fotor, impeditor, impletor, indutor, insanifusor, insibilator, insignitor, insultator, intellector, irrigator in ps. 88, 7 al., iustificator c. Petil. II, 15, 35 (hominum), grat. Chr. et pecc. orig. I, 26 al., lacerator (etiam Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. IV, 3), luminator, manducator, mundatrix, murmurator, naufragator, numerator, obeditor, obtemperator, occursor, oppignerator, oppugnatrix c. sec. resp. Jul. VI, 6 al., ordinatrix, parator, perceptor lib. arb. II, 20 al., persecutrix, pertractator, plantator, praecantator, praecantatrix, praecantor, praecipitator, praefi-

propriificare: Rustic. c. Aceph. p. 1245 *corpus diuinitatis Filii templum, . . ita ut* (corpus) *propriificaret ea quae huius erant diuina natura, . . propriificationis autem nomine deputare et carnis proprietates (generationem dico et mortificationem) aut errantis . . est mentis aut . . aegrotantis,* et ib. aliq., p. 1248 A.

propriificatio: Rustic. c. Aceph. p. 1245 (s. u. propriificare) et ib. aliq., p. 1246 A.

prosator: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 90 *alterum* (Abraham) *esse prosatorem carnis innocuae, alterum* (diabolum) *seductorem miserae uoluntatis,* 120, Mar. Mercat. Subnotat. (adu. Julianum) 5, 1 *in illis prosatoribus generis humani,* 6, 1, 9, 6 et 9; — prosatrix gloss. Isid.

prosurgere: [Fulg.] serm. 11 *mendaces simulque uoraces prosurgunt.*

protitulare: Aldh. Septen. col. 173 t. 89 M.

---

protectrix B.

gurator, praenuntiator c. Faust. XXII, 79 al., progenerator, progressor, propinator, propositor, reconditor, redhibitor, refactor, restauratrix, sensificator, separatrix, sperator, suffragatrix, superintentor, tactor, terminator, tolerator, trucidator Ciu. Dei XVI, 43 al., triturator, turificator, uenenator, uentricultor, uiolatrix bon. coni. 4 al., uisitator in Joann. Ep. ad Parth. tr. 2, 10 al., — 94 (per nos regesta 49), hoc est cunctorum -tor (-sor), -rix terminatorum, quaecunque recc. in Beitr. II col. 352—66 congregauimus (accedentibus, quae deinde subnotauimus in Beitr. III n. 10), 7 %. Cf. C n. 17.

Isidorus duobus uoluminibus, quae Synonyma . . protitulantur (p. a. praetitulauit), col. 172 *Prosper in libro quem Epigrammata protitulauerat.* Cf. titulare C p. 22*.

protracte: Pauli et Steph. Reg. ad monach. 7 *ut* (psallendi modus) *nec nimium protracte, nec supra modum correpte, sed . . temperata semper modulatione dicatur* (compar. Sarisb.).

prouector: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 17 *adiutores et prouectores* (γρ. peruectores) *iustitiae* (bis), „Gelas. pap. ep. 14 n. 23"; — prouectio Lact., usitatius recc. prouectus, us.

psalmidicus: Aug. (?) Alterc. Eccl. et Synag. p. 1137 M. *respice quod psalmidicus ait . .* (Ps. 67), „Hormisd. ep. 124, 1", — pro usitatiore eccl. psalmographus; cf. psalmicen Sid., hymnidicus Auien., „Faustin. presb. (sec. IV p. med.) de Trinit. 4", Coelestin. pap. (423—32) B, Cassiod. C p. 25*, Greg. M. (cf. Cang. Gloss.).

pseudopastor: Hier. in Eph. II, ad 4, 11 sq. *pseudopastores et pseudomagistri.*

pullulamentum: Dionys. Exig. Greg. creat.

---

prudenticulus A; — psallentium ib. (habet Quicherat); — pseudocastus B; — pseudochristianus A, cf. Beitr. III; — psiathus B add. „Dion. u. Pachom. 43"; — psoalgicus A; — psychogonia ib.; — *pudescere* person. B; — *pugnatio* C; — *pullinaticius* A.

hom. 30 *radicum pullulamenta nondum priuata uiuacissimo uigore;* „Petr. Chrysol. s. 56 in."

pulsabulum[27]: [Fulg.] serm. 54 *obstupuit in cithara corporis pulsabulum uocis.* Legebatur hoc uocabulum etiam App. Flor. 15, sed e coni. pro corrupto 'suosabulum' codd. (Krüger: suscitabulum). Ergo nunc lexicis non tam additur, quam uindicatur.

purpuramentum: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 18 *illa pessima tinea, quae purpuramenta uirtutum demolitur.*

---

puluescere C; — *pupare* B; — *purare* (pus) A; — **purgatio* concr. ib.; — *purificatiuus* ib.; — *pustella* ib.

27) De nominibus in -bulum (-bulus, -bula) inclinatis (canonice a uerbis) uid. Corssen Beitr. z. lat. Formenl. p. 359—63, cl. HA p. 42* sq. (A p. 92 n. 76, ib. p. 25). Quaecunque adhuc collegimus huiusmodi, indidimus infra scripta, — ea quae non sunt apud Corssen cruciculae appositione distincta, quae recc. sunt auctoritatis quo ann. 4 praediximus modo, denique quae uidentur esse denominatiua, uncis inclusa: acetabulum (acetare App. herb., gl.), †*canabula*, ae (cf. canalis), (†cartibulum), conciliabulum, (†cunabula, orum et incunabula), (†desidiabulum Plaut.), †*dicibula* Tert. et *dicabula*, orum M. Cap., (†*digitabulum* gl.), †*excipiabulum* Seru., fabula (fatibula ?), †denti -frangibulus et -um, †nucifrangibulum, †*fundibulum* et in -fundibulum, †*in-fumabulum*, *ignitabulum*, incitabulum Gell., *inquinabulum*, latibulum, †*mandibula* (C p. 12*), *medicabulum*, †mendicabulum, natabulum, †*ex-orabulum* (cf. oraculum), pabulum, patibulum, †*pedibulum* (pedire gl.) Greg. Tur. hist. Franc. III, 15, rutabulum, (sessibulum, cf. sediculum), stabulum — et naustibulum, prostibulum et -la, ¿ uestibulum, cf. obstaculum —, subula, †*in-subulum*, suffibulum, suscitabulum, tabula, tintinnabulum (cf. tintinnaculus, *-lum* Non. p. 28^a^), tribulum et -la, uectabulum Gell., Non. p. 38^b^ (cf. uectaculum Tert.), uenabulum, *uertibulum* et *-la* (cf. uerticulus, -la, -lum: A n. 18), uocabulum.

putens adi.: Aldh. laud. uirginit. 35 *putentissimis* . . *lotii odoribus.*

Quantitudo: Coel. Aur. salut. praecc. 10 *secundum Asclepiadem et Erasistratum* (sanitas est res) *uniformis, nolunt enim summum sanitatis et quantitudinem* (sic cod. Lond.) *esse.*

* **quatenus** pro **ut** catachresin cum in Cassiodoreis, in Variarum praesertim libris Cassiodori et in edita ab eodem historiae ecclesiasticae uersione latina, crebro usurpatam inuenissem, post eandem cum ab aliis interdum usurpari (u. c. Venant. Misc. III, c. I s. f., Aldhelm. laud. uirg. 35, 36), tum ICtorum eloquio esse familiarem. Quorum e scriptis Dirksen Man. Latin. fontt. iur. Rom. s. u. 'quatenus' demonstrabit exempla, partim aequaeua fere Cassiodoreis (imp. Justiniani Cod. Just. III, 28, 35, III, 41, 26, VII, 7, 1 pr., Jul. epit. Nou.), partim, ut uidentur, etiam antiquiora, ueluti Vlpiani et Pauli, qui uixerunt ineunte sec. III, exempla quae affert ille singula, quarti sec. Cod. Theod. XIV, 4, 6 (389 p. C.) 'auctoritas tua . . suo insistat officio, quatenus id . . intactum faciat perdurare', quinti seculi C. Just. II, 8, 1 et 7, 13. Locos autem quos collegi Cassiodoreos regesturus hoc praemonitum uolebam, admissam esse in eis uideri istam parti-

---

pyramoides ib.; — **pyxis* (medicamen) ib.; — quadricolor C; — *quadrimodus* ib. add. „Hilar. Trin. VIII, 29"; — *quammagnuscunque* A.

cularum permutationem ita praecipue ($^3/_5$), si colon coniunctiuum, a 'quatenus' in 'ut' locum subrogata incipiens, aptum esset a colo alio coniunctiuo 'ut' coniunctionem praeferente: ut . ., quatenus . ., — semel tantum, Var. VIII, 30, permutatione inuersa, ita ut non ut posterius, sed ut anterius loco cesserit: quatenus . ., ut . . Locos ipsos subsequenter partim indicaui, partim apposui: Var. III, 31 *Joannem uirum spectabilem . . ad haec . . dereximus inquirenda, ut cuncta suo ordine discussa nobis relationis obsequio lucidentur, quatenus quid de singulis rebus aut de praesumptoribus earum fieri oporteat . . censeamus,* I, 35 *a qua* (torpedine) *tantum infigentium dextrae praegrauantur, ut per hastam, qua fuerit uulnerata, ita manum percutientis inficiat, quatenus uiuae substantiae pars sine sensu aliquo immobilis obstupescat,* I, 36, V, 16 et 19, VII, 31, X, 21 et 23, XI, 3, XII, 5 et 24 ex., XI, 11 (si quis uendentium non seruauerit, quae praesentis edicti tenor eloquitur,) *per singulos excessus sex solidorum mulctam a se nouerit exigendam, et fustuario posse subiacere supplicio, quatenus eum et damni metus terreat, et praedicta poena uehementer affligat,* I, 21, IV, 45, V, 9, XII, 4 et 26, Chron. praef.; — hist. tripart. V, 17, *ut euocantes te moneremus, quatenus communionem scelestissimi Athanasii . . abnegare non differas,* X, 27 *misit ad ciuitatis episcopum rogans, ut iuberet ei qui ligauerat, quatenus eius uincula resolueret,* IX, 24 *meretrices in eis* (tabernis) *prostare faciebant, quatenus per eas plurimos deciperent, alios*

qui pro pane ueniebant, alios qui ibi pro luxuriae turpitudine festinabant, IV, 27, 28, V, 21, VI, 1.

quaternalis: Adaman. locc. sanct. I, 2 *bis quaternales portus habet,* ib. 3 et 22, III, 4 *per quaternales singulas uices,* — cuiusmodi idem scriptor noue habet porro: **trinalis** uita Columb. III, 22 *usquequo illi trinales* (i. e. tres) . . *dies et totidem noctes terminarentur,* id. locc. sanct. III, 3 *eorundem trinalium lignorum;* — **quinalis** uit Col. II, 16 *huius* (hominis pauperis) *buculas quinales* (h. e. uaccas quinque) *aequaliter benedicens;* — **octonalis** locc. sanct. I, 22 *octonalium lucernarum.*

quinalis: uid. 'quaternalis'.

quotidianarius: Ps. Soran. quu. medic. 146 *quotidianarius typus* (febris) *quotidie necessario patitur, planetae autem sine hoc sunt.*

Radicalis: Aug. c. Faust. XIII, 12 *non intelligunt, ibi esse . . quodammodo germanam atque radicalem christianam societatem, unde istos separauerunt;* — adu. Aug., Jul. uita contempl.

* **rancidus** trnsl. q. acerbus, fastidiosus, infensus: Ennod. ep. III, 11 *despicientes rancida potentum fastidia,* 5 *rancido despicientes cuncta neglectu,* IV,

---

**quilibet* relat. ib., cf. Beitr. III 'ubilibet'; — *quotuslibet* B; — **quousque* relat. C; — rabidosus A; — ramicosus ib.; — *ranaceus* ib.

23; — cf. rancor (rancune) Hier., Aug. ep. 73, 1, Cassian. Coen. Inst. XII, 27 'cum contra fratrem rancorem quendam in corde conceperit', 29, id. Collat. V, 16, XVI, 6 et saep., Ennod. ep. V, 23 al., Primas. in Hebr. 12, Paul. et Steph. Reg. ad monachos 19 'ne paruissima occasione aut rancor inter fratres de iniustitia aut . . aperiatur', ib. 26 (animorum), Ps. Aug. ad frr. erem. s. 9 'ab ira procedit rancor, a rancore odium', Isid. reg. monach. 17, 3, quu. in Deuter. 16, 3 (alios cit. De-Vit); propr. Pall., Marc. Emp. 20 p. 331 Steph. (stomachi).

rapanapus: Dynam. I, 36 *rapanapi calidissimi sunt et conturbant corpus.* Cf. napocaulis A s. u.

reagnoscere: [Fulg.] serm. 29 *cito reagnoscenti et cito de se confitenti.*

reburrus (rebours): Aug. c. Faust. VI, 1 *coluum ac reburrum et similis notae hominem non constituere sacerdotem,* ib. 9 (cf. Leuit. 13, 41), N. Tir., gloss. ἀνάσιλλος, Thom. Thes.

recipiscere: Ven. Fort. u. Germ. 16 *hinc stupentes digiti uigorem pristinum recipiscunt.*

---

raptatio ib.; — raptatus ib.; — *raripes* C; — *rasorium* A; — *rationabilitas* B add. C p. 17* et „Hilar. in Gal. 24“ (cit. De-Vit); — recaluities C; — *recapitulari* A; — recaptiuatus ib.; — *receptatrix* C; — *recessa* ib. et „Itin. Burdigal. in.“; — *recogitatio* B et Erg. I; — recompaginare B; — *recompensare qm A.

reconciliatrix: **Cassiod. in ps. 40, 1** ***reconciliatricem humani generis eleemosynam.***

reconditio: Aug. in ps. 58 serm. 1, 6 *consilium reconditionis inuenit, ut destructis ueteribus apothecis nouas construeret ampliores.*

reconfirmare: Primas. in II Cor. 1 *ut ipsi reconfirmemini, non uos debere pertimescere passiones.*

reconstringere: Ps. Soran. quu. medic. 251 *ut et iuncturae reconstringantur atque coeant.*

reconuertere[28]: Facund. defens. IX, 4 *reconuertentes dicere, quoniam* (n. 19) *anima caro est et caro anima.*

rectificatio: Junil. De partib. diuin. leg. II, 29 *rectificatio contrariorum* (sc. doctrinae uel legi Christianae), *ut sibyllarum uel prophetarum*, gloss.; —

---

reconditor C; — *recongerere* ib.; — *reconiungere* A; — *recorrectio* C; — **recreatio* q. oblectatio Chalcid. A (id. script., cit. De-Vit, proprie: r. mundi, it. gloss. παλιγγενεσία); — *recrinitus* B.

28) Cf. re-co-gnoscere, *recogere*, recolligere, *recollocare*, *recommemorari*, recomminisci, *recommonere*, *re-com-paginare*, (¿ an: re-compagin-are; exstat tamen simpl. paginare), *recompensare*, *recompingere*, recomponere, *reconcedere*, *reconcludere*, recondere, reconducere Plin. postt., reconflare Lucr., *recongerere*, *reconiungere*, *reconsiderare*, *reconsignare*, *reconstruere* (Cassiod. in ps. 144, 8 'miserator quoque est, cum res cadentes sua pietate reconstruit' al., Jorn.), *recontinere*, *reconualescere*, *reconuincere*, recorrigere. Praeterea binis praepositionibus, quarum prior est re-, praeaucta uerba inueni uett. 3, recc. 19.

rectificare Ps. Cypr. sing. cler. 40 '(singularitas) cupidinem domat mentemque rectificat' (ubi tamen editor nouissimus e cod. Sangerm. 839 'castificat' scripsit), gloss. Cyr.

recusatiuus: Coel. Aur. salut. praecc. 22 *nocentium recusatiua* (sc. praecepta), *ut 'ne quid nimis'*.

redhibitor: Aug. in ps. 58 serm. 2, 1 *quam sumus nos deuoti redhibitores, tam debetis uos esse auidi exactores,* gloss. Philox.

redimicula, ae: [Fulg.] serm. 5 *spinae cornibus eius* (arietis) *tanquam redimiculae fuerunt et ornamenta gemmarum,* — pro redimiculum uett. Cf. n. 45.

rediscussio: Hier. in Naum. 2, 10 *excussio, rediscussio, quam eius ait esse 'qui non semel excutitur, sed frequenter'.*

refactor: Aug. in Joann. tract. 38, 8 *hominis formator et reformator, creator et recreator, factor et refactor* (refector Suet., inscr., Nouatian.)

refocillatrix: Aldh. De septenario col. 167 t. 89 Migne (dominicae orationis intercessio . . purulentis animarum ulceribus) *medicinae refocillatrix.*

reformabilis: Hier. in ps. 2 *uas figuli antequam*

---

refiguratio ib.; — *reflorere* ib., add. „Ferrand. ap. Mai. Nou. Coll. t. III, p. 169 (refloreat)"; — *refrigeraui* intr. (¿ refrigerascere) A; — *refrigerosus* C uel (rectius) -*iosus* Beitr. III.

in testam fuerit obduratum, si dissipetur, reformabile est.

refutatiuncula: Aug. (?) Alterc. Eccl. et Synag. p. 1133 *Dominum . . cum . . miserabili refutatiuncula blasphemasses.*

registoria, ae (regesti s. thesauri curam gerens): Caesar. Reg. ad uirgg. 26 (s. u. pressoriolum).

relactantia: Ps. Soran. puls. p. 275 Rose (ut lectulo insedeas propter has ualitudines quae modico sedentis motu in peius periculum prouocare consuerunt,) *sicuti est sanguinis fluxus aut perniciosa relactantia* (Rose: reluctantia).

relatrix: Dracont. carm. (ed. Duhn) IX, 17 *fama.*

relectio: Bonifac. pap. II (530 sq.) t. 65 p. 42 M. *ex relectione libellorum,* Facund. defens. V, 2 *post relectionem eiusdem* (epistolae), „gestt. collat. Carthag. ad fin.“

reluctanter: Aug. lib. arbitr. III, 69 (s. u. renitenter).

remoratio: Aug. don. perseuer. 17, 3 *remorationem meam ferant, quibus ingenio praeuolare do-*

---

regenerator Beitr. II; — regestorium A; — *rehebescere* B; — *reignire* C; — *reinterpretari* B et C p. 18*; — *relapsio* B; — remedialiter ib.

natum est, Rufin. Clem. Recogn. IV, 17 *absque ulla remoratione discedunt,* id. Orig. in Rom. et Paul. Nol. B col. 218.

remorsus, us: Primas. in Gal. ad c. 5 *legis praecepta ad reuindicandum parata, ut morsum sequatur remorsus.*

remurmuratio: Cassiod. in ps. 37, 14 *nulla contra Deum remurmuratione.*

renascibilitas: inc. quu. ex nouo Test. 50 (baptismus non debuit cessare,) *quia forma renascibilitatis est a Christo coepta,* quu. ex utroq. Test. 115, 127; cf. nascibilitas Gennad. B s. u.

renitenter: Aug. lib. arbitr. III, 69 (anima) *quae nec libenter nec indifferenter, sed potius renitenter et reluctanter intenditur in eam passionem corporis sui, qua eius unitatem atque integritatem labefactari moleste accipit.*

reserabilis: Cassiod. in ps. 1 pr. *nunc claues psalmorum reserabiles apponamus, ut . . Regis nostri palatia introire mereamur.*

---

renitentia C; — *repensator* B; — repensitatio C; — *replantare* A et B; — replasmare B add. „intpr. Iren. III, 18, 2"; — replasmatio B; — repropitiatio ib.; — repropitiator ib.; — repropitiatorium A; — repudiabilis B; — **requirere* qm. de re A; — resigillare ib.

resociare: auct. Hypogn. III, 9, 14 *fidelium numero resociandum.*

resonatio: Cassiod. in ps. 150, 4 *tympanorum est . . tensi corii sonora resultatio, quod musici disciplinabili mensura percutientes geminata resonatione modulantur,* Ps.-Soran. quu. medic. 226 (quid est apechema?) *resonatio rupturae testae in alia parte, non ubi fit uulnus,* ib. 219.

resonus subst. q. resonatio uel resonantia: Coel. Aur. tard. III, 8, 105 (ascitem sequitur uentris inflatio . ., et pro corporis motu liquoris collisi sonitus,) *uel ad concussum palmae resonus tanquam semipleni utris,* ib. 106, IV, 5, 82 *si palma fuerint partes pulsatae, ut tympani resonum fingunt,* ib. 83; 7, 93; — resona subst. gloss. gr. lat. ἠχώ.

resudatio: Coel. Aur. signif. 79 *quot sunt differentiae sanguinis fluoris? tres: eruptio, uulneratio, resudatio,* 82 *ex quibus resudatione* (sc. factum fluorem apprehendis)?

resultator: Cassiod. in ps. 9, 27 *in ore habebit . . amaritudinem, quando resultatoribus suis poenam mortis indicet;* — resultatio id. in ps. 150, 4 (s. u. resonatio), id. Var. II, 24 al., et alii ante eum (C p. 18*).

---

resolidare B; — *resplendescere* ib., N. Tir.; — restructio A p. 18*; — retiatus A; — *retrarius* C.

retrocessio[29]: Aug. quant. anim. 37 *si deiicitur desuper maior, minor autem contra sursum uersus iacitur, ubi obuiam uenerint, repercussio minoris et retrocessio fiat necesse est* (retrocessus, us App. dogm. Plat. I, 8).

reuindicare: Primas. in Gal. ad c. 5 (s. u. remorsus).

rubicundosus: Dynam. II, 35.

ructatus, us: Aug. c. Faust. V, 10 *ut uestris ructatibus cito purgentur*, XX, 13.

rusticola: Ven. Fort. Misc. V, carm. 5, 107 *res*

---

reuelamen A; — *reuersim* ib.; — reuersus, u C; — *reuidere qm. A add. „Cassiod. ad Actt. Ap. 51"; — reuiuefacere A; — reuiuiscentia ib.; — rhythmizari ib.; — roborabiliter ib.; — roboramentum B; — *roscidare* C; — *rosura* A; — rotabundus ib.

29) Praeter digesta in nostris Addendis Augustinus nomina in -tio (-sio) a uerbis inclinata noue habet et peculiaria ac pleraque solus haec fere: admemoratio, breuiatio gestt. Pelag. 32, 57 al., coaptatio gen. ad lit. X, 21 al., confricatio (p. II s. u.), conscissio ep. 51, 3 al., conuictio (conuincere) Contra sec. resp. Jul. V, 27 'ut non uerborum meorum conuictione, sed librorum tuorum multitudine gaudeas' al., „Xyst. pap. III ep. 4", depropitiatio, diffamatio, dilapsio, discissio ep. 33, 2 al., „Hilar. Trin. X, 39", euigilatio, excaecatio, excommunicatio fid. et opp. 2, 3, ib. 19, 34 al. (praeter Aug. in lexx. non citatur nisi Gestt. coll. Carth. apud De-Vit), expergefactio in ps. 3, 5 al., „intpr. Iren. IV, 22, 1", imperfectio In Gal. 12 al., irreptio ord. II, 38 (falsitatis) al., mansuefactio (Oros. add. De-Vit), obduratio quu. in Hept. II, 24 al. (cf. C p. 13*), peremptio In ps. 59, 5 al., perfructio doctr. christ. I, 22 al. et perfruitio (C p. 14*), ploratio, praerogatio (p. II s. u.), secutio, trituratio quaestt. 61, 1, in ps. 54, 19 al.

sacra rusticolas, urbanos excitat omnes al., „Aethici Cosmogr. 44^{a}, et ut uar. lect. Prud. c. Symm. I, 107. Cf. foedifragus pro foederifragus, circellio Aug. pro circumcellio, et hoc genus alia, de quibus uid. A p. 30 n. 32 et p. 19*.

Sacramentalis: Cassiod. in ps. 8, 11 *hunc esse ex his primum psalmum, qui se repetitione uersuum sacramentali iteratione congeminant;* — sacramentarium Gennad., „auct. serm. Dominic. inter Monum. uet. ad Arianos pertin. p. 651 t. 13 M.“ Cf. Epim. I.

salicula (salix): Aldhelm. laud. uirginit. 4.

saluamentum: Venant. u. Alb. 9 *ut beata unius actio generale fieret saluamentum.*

***sanabilis** act.: Coel. Aur. tard. IV, 8, 124 *erit sanabilius, ut . . usum primo adhibeamus congrui cibi ac potus.*

sanatorius[30]: Cassiod. (Epiph.) hist. tripart.

---

sabbatizatio C; — *saccellare* A; — *saccomel* ib.; — *saepefatus* ib.; — salictor ib.; — *saluatrix* B et Erg I, add. „Prosp. epigr. 39, 3, Laurent. Nouariens. hom. 2 s. f.“; — *salutatiuus* A (De-Vit habet Apul. de nota aspir. 10).

30) Adiectiuorum in -orius — proprie: -t(s)or-ius — quaecunque adhuc collegi exempla conexui, quorum quae recentioris sunt auctoritatis (quae numero multum exsuperant) literis, prout solemus (ann. 4), expressimus inclinatioribus, regesta per nosmet diductioribus, — ea uero, quae quasi defecta suis sunt primitiuis, utpote originariis in -or nominibus substantiuis non comparentibus, diple (>) appicta notauimus, adiecto uel insuper

XII, 2 *dum quidam portus in ore Ponti Euxini constitutus ex antiquo Pharmacus appellaretur, id est uenenarius, mutato nomine eum locum Sanatorium nominauit* (Atticus episcopus).

---

adiecto signo exclamationis (!uel!>), si quae aut fictura uidebantur constitisse anomala, nimirum non ab -or finitis in -ius, sed ab aliquolibet primitiuo declinata in -orius (ut a consist-ere consist-orium) uel -t(s)orius (ut a terra territorium), aut certe significatione degenerasse, ita ut essent instar -iuus uel -bilis finitorum (ut: ! occisorius Tert. q. qui occidi potest, interfectibilis) aut instar -arius (ut: ! > piperatorium): absolutorius pA, acceptorius pA, > *acclinatorium*, accubitorius pA, accusatorius, *actorius*, *adductorium*, *adiuratorius*, adiutorium pA, *administratorius*, *admonitorium*, *aduentorius*, adulatorius pA, > *adundatorium*, *aedificatorius*, *aestimatorius*, agitatoria, *agrimensorius*, aleatorius, *allectorius*, *altercatorius*, *alucinatorius*, amatorius, ambulatorius B Alex. et pA, > *amictorius*, > *amputatorius*, *apparatorium*, *appellatorius*, *appetitorius*, *aratorius*, *assertorius*, *assessorius*, > astrictorius pA, > *attractorius*, aucupatorius pA, auditorium *(-us)*, *auguratorium*, *baiulatorius*, *balneatorius*, > barbatoria pA, *bellatorius*, > *calamistratorium*, calatorius, *calcatorium*, *calculatorius*, > *calefactorius*, ! > candidatorius, *captatorius*, *captorius*, *castigatorius*, *cauillatorius*, censorius, > *cessorius*, > *chalatorius*, *cinctorium*, *circitorius*, circulatorius pA, *circumcisorium*, *circumscriptorius*, *circumuentorius*, *cisorium* (caesor), > *citatorium*, clamatorius pA, > *cocinatorius*, *coenatorius*, *cogitatorium*, *cognitorius*, > *colatorium*, *collusorie*, ! > comatorius Petr. (acus), *commemoratorium*, *commendatorius*, *commissorius*, *commonitorius*, *communicatorius*, *completorium*, *compositorius*, > *compunctorius*, > concalfactorius pA, concertatorius Cic., Boeth., *concisorius*, *concursatorius*, > *condescensorie*, conditorium pA, *confessorius*, *conflatorium*, > *confrixorium*, *confutatorium* (inscr. libelli cuiusdam Mar. Victorini), *conseruatorius*, ! > *consistorium*, consolatorius, *constitutorius*, *consultatorius*, *consummatorius*, *consumptorius*, *contemplatorius*, > *contestatorius*, *contradictorius*, > *coopertorium*, *copulatorius*, *correptorius*, *corruptorius*, ! > *cosmetorium*, *cruciatorius*, *curatorius*, *cursorius*, damnatorius, > *deambulatorium*, *deceptorius*, declamatorius, > decretorius pA, > *decursorius*, *deductorius*, *defensorius*, > defunctorius pA, *dehortatorius*, > *delacrimatorius*, *delatorius*, *delegatorius*, *delenitorius*, *delusorius*, *demonstratorius*, *deportatorius* (deportator gl.), *depositorius*,

sapidulus: Mar. Merc. Nestor. serm. 12, 6 *ut eorum contiones etiam elegantes et sapidulas superemus* al.

---

deprecatorius, depulsorius pA, *derisorius*, *deriuatorius* (deriuator gl.), *derogatorius*, *descensorius*, *desolatorius*, desultorius, *detractorius*, deuersorius, *deuoratorium*, dictatorius, *digestorius* (q. digestiuus), *dilatorius*, *dimissorius*, *directorius*, *diribitorium*, *discretorium*, discussorius pA, *dispensatorius*, *disputatorius*, *dolatorius*, dormitorius pA, *effectorius*, ! > *effeminatorium* Thom. Thes. 'domus meretricum', *effusorium* et *-ie*, *elatorie*, *emendatorius*, *emptorium* Thom. Th. („ἐμπόριον?": cf. A n. 22), > *emunctorium*, *epulatorium*, ! *ereptorius*, erogatorius pA, *euocatorius*, *exaggeratorie*, *examinatorius*, *exceptorius*, excisorius pA, *excitatorius*, *exclusorius*, > *excolatorium*, *excusatorius*, excussorius pA, *exercitatorius*, *exercitorius*, *exhauritorius* gl. Isid. (hauritor), > *exhaustorius* Aldh. De septen. col. 214 tom. 89 M. 'rota putei exhaustoria antlia uocatur', *exhibitorius*, *exhortatorius*, *exoratorium*, *expiatorius*, *explanatorius*, *exploratorius*, *expugnatorius*, *expulsorius*, *exsecutorius*, *exstructorius*, *exsuperatorius*, *extenuatorius* (extenuatrix Macer sulph.), *exterminatorius*, > extractorius pA, exulceratorius pA (exulceratrix), *fabricatorius*, *factorium*, *famulatorius*, *fascinatorius*, *fatigatorius*, feneratorius pA, *fertorius*, > *fiblatorius*, *fictorius*, *fideiussorius*, *fistulatorius*, *fossorius*, *fractorium*, > *frixorium*, *frustratorius*, *fusorius*, *generatorius*, *gestatorius*, gladiatorius, > *glorificatorius*, *glutinatorius*, > *gratatorius*, *gratulatorius*, gustatorium pA, *hauritorius*, *hortatorius*, ! > *hostorium*, *iaculatorius*, *illusorius*, *imitatorius*, imperatorius, ! > *incorruptorius*, *increpatorius*, > *incursorius*, *inductorius* et ! *-ium*, *indutorius*, *infectorius*, *infusorium*, *instigatorius*, *institorius*, *institutorius*, *insultatorius*, *interdictorius*, *interemptorius*, *interfectorius*, *interpretatorius*, *interrogatorius*, *introductorius*, > *introitorius*, *inuitatorius*, *irrisorius*, *iudicatorius*, *iuratorius*, *iurgatorius*, *iussorius*, *lacrimatorius* (-tor Forc. s. u.), *latratorius*, *lauatorium*, *laudatorius*, ! > legatorius, *libatorium*, > *liciatorium*, *lictorius*, > *liquatorium*, *litatoria* (= σπονδεῖα) S. S. uers. uet. (Theol. Quartalschrift 1870 p. 36), > *lucubratorius*, *ludificatorius*, lusorius pA, *mandatorius*, *mansorius*, *medicatorius*, *meditatorium*, *mensorius*, meritorius et *-um*, messorius, *metatorius*, > *mictorius*, ministratorius pA, *missorium*, > *mollitorius*, monitorius pA, *moratorius*, *motorius*, *mundatorius*, *mutatorius*, *natatorius*, *negatorius*, *negotiatorius*, *nominatorius*, *notorius*, nugatorius, > *nuptorium*, *nutri-*

saporosus: Ps. Aug. ad fratrr. erem. serm. 69 *uinum bibebas saporosum*, „Constantin. Afric. de febr. 4".

---

torius, obiurgatorius, *oblatorius*, *oblectatorius*, > *obligatorius*, ! *occisorius*, ! *occupatorius*, *occursorius*, *offertorium*, olfactorium pA (-trix), olitorius, *operatorius*, > opertorium pA, oppugnatorius pA, oratorius, ! > *orsorius*, *ostentatorie*, pabulatorius pA, *pacatorius*, pacificatorius Cic., > *palmatorius*, *pariatorius*, *peccatorius*, *percussorius*, *peremptorius*, > *perfunctorius*, perfusorius pA, > *perlusorius*, *persuasorius*, *petitorius*, *pictorius*, ! > *piperatorium*, *placatorius*, *plantatorium*, *portatorius*, *portitorium*, *possessorius*, *potatorius*, potorius pA, *praecentorius*, > *praecinctorium*, *praecursorius*, praedatorius, praediatorius, *praedicatorius*, *praefectorius*, > *praelusorius*, > *praemeditatorium*, *praemonitorius*, *praeparatorius*, *praesumptorius*, praetorius, *praeuaricatorius*, pransorius pA, *precatorius*, > *prensorium*, pressorius pA, > *priuatorius*, *probatorius*, *processorius*, *procuratorius*, *profectoria*, professorius Tac., prohibitorius pA, > *proiectorius*, ! > promuntorium, *propitiatorium* et *-us*, *prosecutorius*, *protectorius*, *prouocatorius*, ! > *puellatorius* (?), pugillatorius, pugnatorius pA, ! > *pultorium*, > punctatori-olae Cato ap. Fest., *punctorium*, *purgatorius*, > *purificatorius*, *putatorius*, quaestorius, > *quietorium*, *rasorium*, > *rebrachiatorium*, *receptorius*, > *reclinatorium*, *reconditorium*, > *recubatorium*, recuperatorius, *redhibitorius*, *refectorius*, refrigeratorius pA, > *refusorius*, *refutatorius*, ! > *regestorium*, *relatoria*, ! *repertorium*, repositorius, *repropitiatiatorium*, repugnatorius Vitr., *repulsorius*, > *requietorium*, > *rescissorius*, > *resolutorius*, *restitutorius*, > *resumptorius*, *retentorius*, *reuelatorius*, *reuocatorius*, *risorius*, *rixatorius*, *sacratorium*, *sacrificatorium*, saltatorius, salutatorius pA, *sanatorius*, sarritorius pA, *sarsorius*, satorius, scalptorium Mart. (in lemm.), scansorius Vitr. (scansor gl. Philox. al.?), *scenofactorius*, scriptorius pA, > seclusorium, *sectorius*, *secutorius*, *seductorius*, senatorius, > *sensorium*, ! *sepultorium*, *sequestratorium*, > *serratorius*, *seruatorium*, sessorium pA, > *siccatorius*, signatorius pA, *significatorius*, *simulatorius*, speculatorius, *statorium*, *stratorius*, *strictorium* et *-ia*, *structorius*, suasorius pA, > *subiunctorius*, *subsannatorius*, *successorius*, > *succinctorium*, sudatorius Plaut., *sufflatorium*, suffragatorius Q. Cic., > *suffusorium*, *sulcatoria*, > *suppletorium*, > *supportatorium*, > *suppositorius*, > suppuratorius pA, *susceptorius*, sutorius, tectorius, tentorium et *-us*, *tergiuersatorius*,

sarracius (sarra = serra Quicherat s. u.): Dynam. II, 52 *multi* (lactucam siluaticam) *bene sarraciam uocant, quod dorsus eius in modum serrae est,* — scriptura haud scio an rectiore quam sarralia „Isid. Or. XVII, 10, gl. Pap."

sarsurius: Caes. Arel. reg. ad uirgg. 42 *opere sarsurio de pannis aut linteis,* — opus sarsOrium Ennod., Greg. Tur.; sarsor „Gestt. purgat. Caeciliani p. 732 Migne", gloss.

Saturniacus: Aug. c. Faust. XX, 13 *patres nostri longe fuerunt a Saturniacis catenis, quamuis . . sabbati uacationem obseruauerint.*

saumarius (saugmarius, „sanmarius" De-Vit) pro sagmarius (Lampr. Vop., Seru., Isid.): Ven. Fort. u. Germ. 3 *duorum saumariorum cum pane onera,* gloss. Dief. (Frcf. 1867) p. 324, „gloss. ap. Mai. Class. auctt. t. VI p. 513" (hinc factum sommier).

---

saturies C; — *saxatilis A; — *saxifragia* A et *saxifrica* ib. et Beitr. III.

! > territorium, textorius pA, tonsorius pA, *tractatorium,* > tractorius Vitr. et *-ia, -iae* subst., > *trahitorius, traiectorium,* > *transcursorius,* > *transfunctorius, transitorius,* > *transmeatorius, tributorius, trituratorius, triumphatorius, tutorius, uastatorius,* uectorius, uenatorius Nep. et pA, > uersoria, ueteratorius Cic., uiatorius pA, uindemiatorius, uinitorius pA, > *uiscatorium, uisorium* (θέατρον), unctorius pA, *uocatorius,* uomitorius pA, *usurpatorius,* — 467: uett. 104 (pA 58, singularia M. Cic. 3, Q. Cic. 1), recc. 363, — > 96 (uett. 17, recc. 79): ! > 12 (4 uett., 8 recc.). Cf. HA p. 39* (cl. 58*).

saxiperium (saxum, pera, — sacciperium Plaut.[31]): [Fulg.] serm. 74 *ille tendebat arcum, iste* (Dauid) *parabat saxiperium,* ib. inf., cf. S. S. I Reg. 17, 40.

scelerator: Adaman. Columb. III, 7 *in . . sceleratorem protulit sententiam, dicens . .*

Scipioneus: Fab. Cl. Gord. Fulgent. aet. mund. XI p. 141 *Scipioneas Punici triumphi uictorias.* Cf. alia talia -ĕus finita, ut Caesareus, Romuleus, Apollineus, Castoreus, Herculeus (-ius), Venereus (-ius).

---

scabia A p. 28 et Erg. I; — *scabritudo* A; — *scalpellare* ib., gloss.; — *scatebrosus* B add. „schol. Bern. ad Verg. Georg. II, 348"; — *scenifactor* A; — *scia, sciade* ib.; — *scnips* ib.; — *scortinus* ib.; — *scriniaria* subst. C; — *scripturula* B; — *scrutabundus* A; — *scrutamen* B; — *scrutinare* ib.; — *sectatrix* C et Erg. I; — *secundina* s. A.

31) Compositorum e binis substantiuis nominum in -ium (-ius, -ia) exempla non possum afferre nisi haec nec multa nec magni momenti: arcisellium Petron., assipondium Varr., ¿ cauaedium Plin. ep. (cauum aedium), domicoenium Mart., solifundium? (aquifolium uel acrifolium, *manifolium,* melofolium Plin., nardifolium id., manipretium, *Graecostadium,* uesticontubernium Petr.), — acupedius, *domicurius?, dom(i)naedius, domnipraedia, negotinummius* App., *testicorius.* Quibus etiamsi adiungere uelimus composita ex adiectiuo et substantiuo, si tamen a compositis cum nomine aliquo numerali (cardinali) aut cum aduerbio numerali (ut uninomius Is., unipetius Marc. Emp., uniuiria Treb., inscr., unomammia Plaut., biennium . ., diuerbium . ., dupondium, quinquertium . ., trimodium . .) abstinuerimus, — ne ita quidem admodum multa accesserint, cuiusmodi quidem sunt aequinoctium, priuilegium, pA: aequilibrium, aequipondium Vitr., latifundium, plenilunium, — *aequicrurius,* angusticlauius Suet., *austronotius,* crassiuenius Plin., *duricorius,* grandiscapius Sen., laticlauius pA, latifolius Plin., *medilunia, multimammia, omnimorbia, prauicordius* et *torticordius, primicerius, secundicerius . ., primiscrinius, rotundifolius, suauiludius* Tert.

securiter: Aug. in Joann. Ep. ad Parth. tr. 10, 8 *timet, sed securiter*. Cf. A n. 70.

secutrix: inc. de assumpt. Mariae 7 *absque dubio religionis fide et uerae credulitatis caritate secutrix*.

sedibilis: Cassiod. in ps. 1, 1 *cathedra est ex aliqua materia composita forma sedibilis, quae nos curuatos molliter a dorso suscipit, suoque gremio demissos uelut habilis theca complectitur*.

seductibilis: Aug. in ps. 54, 22 *animas seductibiles;* — seducibilis intpr. Iren.

segregatus adi.: Rufin. Orig. principp. I, 1, 7 (s. u. expurgatus).

sellaris, subst. (sc. equus): Vita Caes. Arel. II, 2, 20 *ad sellarem ipsius appropinquari se permitti rogauit;* — sellaria iumenta Veg. uet.

semicorrectus: Aug. contra mendac. 3, 6 *per hoc mendacium et nos erimus ex ea parte peruersi, et illi semicorrecti, quandoquidem istud, quod putant esse pro ueritate mentiendum, non in eis corrigimus*.

semiuigil: Victor. Tunon. poenit. 13 *semiuigiles oculos*.

---

sedecennitas ib.; — *seditionari* C p. 19*; — *semialpha* A; — *semiaridus* C; — *semigelatus* A; — *semimixtus* A; — *seminatrix* ib. et Erg. I; — *semiuncialis* A; — *sentuosus* B; — *separabiliter* C add. Aug. c. serm. Arian. 32 al.

septemplicare[32]: Petr. Chrysol. serm. 139 *septemplicat septimanas,* ib. inf. *septemplicatus.*

septifarius: Cassiod. in ps. 28 diuis. *septifaria narratione.* Cf. A n. 80, p. 96.

septigranius: Dynam. II, 86 *lathyridis hoc est septigraniae grana septem.*

septimanarius: Reg. Bened. 35 'de septimanariis coquinae' . . *septimanarii* . . *accipiant super statutam annonam singulos biberes* (parua quaedam uascula) *et panem* (iidem ib. inf. dicuntur, ut alias solent, semigraeco uocabulo hebdomadarii).

septinubus: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 30 *cum ei Sadducaei quaestionem exemplo septinubae mulieris intulissent;* — multinubus Hier., binubus Cassiod. (Epiph.) hist. trip.

sequipeda: Aldhelm. laud. uirginit. 50 *easdem sanctae Ecclesiae sequipedas,* id. ep. 1, „Sarisb.", — pro (?) sequipes gl. Dief. (cf. agipes, tremipes, *uincipes*)[33], utique = pedissequa.

---

septenatio A; — *septuplus* ib. add. Aug. in ps. 78, 16 'septupla retributione', Ps. Ambr. Trinit. 26.

32) Cf. multiplicare *(commultiplicatus), simplicare (res-),* duplicare (con-, *re-*), triplicare pA, quadruplicare, quinquiplicare Tac., octuplicatus Liu., decemplicatus, *centuplicare* (*simplare, duplare, tri plare, quadruplare, decuplatus;* cf. A p. 79 s. u. septuplus).

33) Declinationis in -pedus, -peda pro -pes in compositione nominum exempla infra scripsi: aequipedus App., bipeda Pall.,

***sermo** abusiue de uoce aliqua singulari postt., u. c. Rufin. Orig. princc. I pr. 8 *non idem sensus ibi ex isto sermone ἀσωμάτου* (sup.: appellatio ἀσωμάτου) *indicatur, qui.. ostenditur, cum de incorporea natura a philosophis disputatur,* Cassiod. in ps. 21, 1 *δέος sermo graecus est, qui latine interpretatur timor* al., Hist. trip. VI, 21 *sciendum quia, licet antiqui philosophi hunc sermonem* (h. e. uocabulum ὑπόστασις, substantia) *reliquerint, tamen iuniores philosophorum pro substantia subsistentiae sermone sunt usi,* — qua superinducticia uocabuli potestate usi sunt, qui inscripserunt Nonii caput IV 'de uaria significatione sermonum' (h. e. uocum, ut aduorsum, anima . .), et Fulgentii libellum 'expositio sermonum antiquorum' (h. e. interpretatio uocum antiquarum).

sermocinator: Fulg. Rusp. Contra serm. Fastid. 17 *sicut sermocinator, dum ueritatem quam meminit loquitur, quod a se prolatum indicat, hoc intus in mente repositum monstrat;* — sermocinatrix Quint. App.

siliginus (siligineus: cf. HA p. 21* sq.): Dynam. I, 7 *fortior his omnibus est siliginus* (panis).

---

seruitialis C; — *sescla* A; — *sexcuplex* B, ubi legendum est: (sextuplex) . . (sextuplus); — *seuehi* C; — *significator* et *-trix* B; — *siliquastrensis* A; — *siluicaedus* ib.; — *simiator* Beitr. II; — *similimembrius* A; — *simplium* C; — *sinapiscus* (?) A.

centipeda s. Plin., Arn. Isid., decempeda s., fluxipedus Auien., millepeda s. Plin., Hier., multipeda Plin., al. Grom., quadrupedus Fronto, Amm., scru(pi)peda. Cf. C p. 18, n. 10.

sincerascere (¿ an: sincerare, Diom. I p. 364 K. 'sincero, sinceraui'): [Fulg.] serm. 16 *aer sincerauit, mundumque efficitur coelum.*

singultuosus: inc. uisit. infirm. I, 1 *ora singultuosa.*

sitibundus: Ven. Fort. uit. Radeg. 21, gloss.

situatus (situé): Ps.-Aug. ad fratrr. erem. serm. 37 *ciuitas in monte situata.*

sociabiliter: Aug. mus. V, 15 *has* (particulas) *sociabiliter iungimus, quia unum cum omnibus* (numeris) *habet societatem.* Sic noue Augustinus aduerbia usurpat ab adiectiuis -bilis finitis declinata (praeterquam quae nos regessimus) int. cett. haec: exitiabiliter, imputribiliter, indeclinabiliter (ceterum cf. C p. 10*), ineuitabiliter quant. anim. 37 al. (C l. l.), inexpiabiliter, instabiliter, insuperabiliter corr. et grat. 12, 38 al., tractabiliter (Beitr. III s. u.)[34]).

somnolenter: Hier. in ps. 118 *non otiose et*

---

solaneus ib.; — **solatium* ib. et Erg. I; — *soniuagus* A p. 4; — *sonorosus* A.

34) Cf. ann. ad. uu. clause p. 21, definienter p. 40, inurbaniter p. 92, aliaque peculiaria Augustini declinata ab adiectiuis aduerbia, ut acutule, adulatorie, anniuersarie c. Faust. XXXII, 12 'ea anniuersarie in Ecclesia celebrantur, quae . .' al., coniugaliter c. Jul. V, 10, 41 al., conuiciose sup. p. 34, gratulatorie, imaginaliter cur. mort. 12 (uidere qm), impariliter s. u., informiter bon. coni. 20 al., interfectorie s. u., procellose, — conglobatim.

somnolenter, sed strenue uigilanterque (adi. somnolentus Solin. App. gl.).

sons neutr. subst.: Aldhelm. ep. 3 *ob inextricabile sons protoplastorum* (adi. in nomin. sing. Fest., Aus., cf. Neue op. cit. II p. 64 sq.).

soporatio: Cassiod. in ps. 3, 4 *soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.*

spinositas: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 29 *glebarum spinositas pro corporibus regionibusque uariatur.*

splenditenens: Aug. c. Faust. XV, 6 *splenditenentem magnum, sex uultus et ora ferentem, micantemque lumine,* ib. 5 *ostende nobis moechos tuos, splenditenentem ponderatorem et Atlantem laturarium,* XX, 9 bis, ib. 11 et 12. Cf. B n. 7.

spoliabilis: Mar. Mercat. Nestor. serm. 12, 2 *nunquam spoliabile Deitatis uestimentum.*

spurcalis: Aldhelm. laud. uirginit. 25 *cui* (draconi) *paganorum decepta gentilitas . . fanaticae lustrationis spurcalia turificabat.*

---

sordifluus ib.; — *sorditas* ib.; — *sospitatio* B; — *sperator* ib.; — *sphaeropaectae* C; — *spicella* A; — *spicosus* ib.; — *spinulentus* ib.; — *spiritifer* C; — *spleniacus* A.

squalefacere: Petr. Chrysol. serm. 164 *quidquid naturalis squalefecerat luxus, quidquid arefecerat brumalis rigor*. Compositi uerbi facere (fieri, factare) cum praefixo uerbali exemplorum recc. indiculo, quem A p. 50, n. 46 exhibuimus, indenda sunt, praeter hoce, obsurdefacere (sup. s. u.), pauefacere (s. u., — part. perf. Ouid. Sen. trag. Ambr.) putrefieri (putrefacere uett.), tabefacere et tabefieri (inf. s. u.), turgefacere (C p. 30, n. 36).

stannatio: Hier. in Amos III, ad 7, 7 sqq. (s. u. stannatura).

stannatura: Hier. in Amos III, ad 7, 7 sqq. *hoc uerbum* (Enach) *Aquila γάνωσιν, Theodotio τηκόμενον interpretati sunt, quorum alterum stannaturam . . significat, ut illa sartago, quam legimus in Ezechiele* (c. 4), *in qua populi obsidione uallati frixura significatur, . . et in regno Jeroboam . . per stannaturae uocabulum demonstretur. Dominus itaque cernitur stans supra murum stannatum . ., et in manu eius stannatio siue trulla caementarii, qua solent superinduci parietes.*

stiuarius: Aldh. laud. uirginit. 28 *coelestis aratri,* id. Septen. col. 164 t. 89 M.

---

squamicutis C; — *squinantium* A (cf. C. Aur. tard. II, 1, 25: ex . . squinanto); — *stafisagria* A; — *steriliter* C et Erg. I; — *stibium* C; — *stimulatus*, u ib.; — *sting*(ch)*us* A, cf. Dynam. II, 49; — *stipamen* C; — *stirpeus* A; — *stolpus* ib.

stomachatio: Cassiod. in ps. 33, 2 *quo furore succenditur, qua stomachatione cruciatur?*

stultificare: Hier. Orig. in Jerem. hom. 5 s. f. *ad mundi sapientiam stultificandam.*

suauifragrantia: Aug., ut fertur, serm. ad neophyt. s. f. *odorem suauifragrantiae . . diffundunt;* — suaueolentia Aug., Sid.; peculiaria Augustini sunt in -ntia: adiacentia (sup. s. u.), circumfluentia, manentia (sup. s. u.)

suauiloquium: Aug. mendac. 11 *istis placere libet de suauiloquio, qui tamen ueris mallent placere,* 14 al., „Ps. Cassiod. amic.", qui nullius est auctoritatis.

subadmiratio: Dionys. Exig. Greg. Nyss. creat. hom. 10 *quod etiam mihi uidetur uel maxime prae omnibusque in nobis subadmiratione dignissimum.*

subadunare: Cassiod. in ps. 134, 4 *dum Ecclesiae populum diuersarum gentium congregatione subadunauit.*

subclausus: [Appul.] Polemon. Physiogn. p. 128 *oculi subclausi* (γρ. occlausi) *et coniungentes palpebras.*

subcoriatio: Ps.-Soran. quu. medic. 245 (s. u. discoriatio).

---

streperus B; — *strophicus* A; — *structibilis* B; — *struthioninus* A; — *stymmaticus* ib.; — *styraca* ib.; — *subadmiratio* Beitr. II; — *suballigatura* A p. 18*; — *subcommunis* C; — *subconumerare* ib. p. 30.

subcrepare: Aug. de beata uita 3 (superbum studium inanissimae gloriae, quod ita nihil intus plenum atque solidum habet,) *ut inflatos sibi superambulantes succrepante fragili solo demergat ac sorbeat.* Cf. inf. s. uu. subfrondere, subimplere, subuelare, et al. cum sub- compos. Aug. substomachari (etiam Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 16).

subcuratio: Ps.-Soran. quu. medic. 245 (s. u. discoriatio).

subdefectio: Aug. quu. in Heptat. VI, 30 (hunc eis humanum timorem Dominus noluit imputare,) *etsi apparet in eo quaedam subdefectio fidei,* I, 26; — subdeficere Curt., Aug. quu. in Hept. VII, 49 'animo . . subdeficiente et delinquente' al.

subdefluere: [Appul.] Polem. Physiogn. p. 161 *oculi parui tenebrosi sicci caui subdefluentes rigidi.*

subdeligere: [Aug.] Categ. 6 *ii qui signa formant primum immensum subdeligunt lapidem, dehinc paulatim . . abscindendo superflua ad formandos uultus et membra perueniunt.*

subdescendere: Mar. Merc. Commonit. 4, 6 *quinetiam subdescendens hunc ipsum sensum latius in eodem sermone libelli huius exsequitur,* id. Nest. serm. 3 p. 770 bis, excc. Nest. coll. alt. 1 bis.

---

subdeprimere B.

subdolosus (subdolus): Cassiod. in ps. 106, 34 *qui terram illam fructiferam . . subdolosis mentibus habitare uidebantur,* „gloss. Hildebr. subdolosus, astutus“; — subdolositas Isid.

subelectio: Ps.-Aug. ad fratrr. erem. serm. 39 *subelectio est quando de bonis electis eliguntur meliores.*

subeligere: Ps.-Aug. ad fratrr. erem. serm. 39 *de his subelegit filios Leui, qui . . in tabernaculo Domini ritu perpetuo deseruirent,* ib. inf.

subenarrare: [Hilar.] anon. in Job II, p. 174 *ob hoc solum illos* (nuntios diabolus) *reseruauit, ut consequenter dolores subenarrarent.*

subfrondere: Aug. serm. Mai. 3 (uitis) *quae umbraculis opacata coelestibus subfrondet.*

subiacentia, ae: Rufin. Orig. de princc. IV, 1, 34 *cum sensus noster omni qualitate ab intellectu suo remota ipsum subiacentiae solius, ut ita dixerim, punctum contuetur, et ipsi inhaeret, nequaquam respiciens ad mollitiem uel duritiem uel calidum uel frigidum . . substantiae, tunc simulata quodammodo cogitatione his omnibus qualitatibus nudam uidebitur intueri materiam.*

subimplere: Aug. c. epist. Manich. 22, 24 *ab inferiore parte . ., qua hostili cuneo subimpletur.*

subindicare: Mar. Marc. Cyrill. incarn. Vnigen. 31 (mysticus est Scripturarum — Gen. 32, 24 — sensus:) *subindicare enim uidetur Judaeorum obluctationem, qua utebantur cum Christo.*

subinscribere[35]) (παρεγγράφειν): Rustic. c. Aceph. p. 1208 B.

subintromittere (subintermittere?): Facund. defens. IX, 1 *non subintromissum habes regnum, sed ex sempiterno omnium regnas, et in aeternum regnas,* ib. inf. Ceterum cf. in ann. 35.

submurmuratio: Aug. in ps. 36 serm. 3, 8 *unde ista uestra submurmuratio, unde iste strepitus . .?* (submurmurare p. II s. u.).

* **subrigere** bestiis: Aug. in ps. 56, 14 (martyres) *in carcerem missi sunt, bestiis subrecti sunt, alii ferro*

---

subindignari B, cf. Beitr. III; — *subiniungere* C; — *subintelligentia* A; — *subiugatio* ib. (p. 84 et 21*) add. Aug. in ps. 119, 7; — *sublatere* C; — *sublunaris* A; — *submotatio* ib.; — *subpartiri* C; — *subrelicta*, orum subst. A; — *subrisio* C et Erg. I; — *subsanium* A; — *subsannatorius* C.

35) Ad regesta a nobis bipraepositionata, quorum prior praepositio est sub-, cf. *subadiuuans*, sub-ad-mouere et subadsentiens pA, subdealbare, subdeficere (s. u. subdefectio), subdiffidere Cic. ep. s., *subdistinguere*, suberigere Sil. et recc., *subexcusare*, *subexplicare*, *subincrepitare*, *subindere*, *subinducere*, subinferre Rut. Lup. postt., *subinflare*, *subingredi*, subiniicere Sen. rhet., *subinstillare*, subinuidere, subinuitare, *subinuolare*, *subintelligere*, *subintroducere*, *subintroire*, *suboblatus*, subperturbare Sen., *subrecitare*, subrefectus Vell., *subrelinquere*, *subremanere*, *subresonare*, *subsuperpartiens*, *subtransire*.

percussi, alii ignibus concremati, in ps. 51, 8 *ut multum saeuias, subrecturus es bestiis,* in 36 s. 3, 13 *alios crucifixerunt, alios bestiis subrexerunt* („cod. Vatic. et Gallic. mss. uno excepto qui habet: subiecerunt"), in 59, 13; — cf. calcar equo subrigere M. Aur. ap. Front., et dirigere Vop. Prob. 19, 6 'occisi sunt multi (leones in amphitheatro), qui dirigere nolebant, sagittis'.

subsarcinare (sarcire): Victor. Tunon. poenit. 29 *si nihil quod boni operis incremento conscientia subsarcinetur habebimus.* Cf. consarcinare Gell. Amm., sarcinator et -trix (ἀκέστρια gloss., sed et al.). Cf. et B col. 219 s. u. scrutinare, et aliud subsarcinare (sarcina) ib. col. 220 sq.

subsequius: Cassiod. in ps. 9, 5 *'in seculum seculi' . . seculum futurum Domini significat regnum . . et . . dictum est seculi, id est huius, quo nunc utimur, subsequium.* Cf. consequius, exsequiae, obsequium, prosequium Paul. Diac.

subspissus: Ps.-Soran. puls. p. 279 (pulsus) *pleureticorum subspissus et uelox est.*

subsummare: Primas. in Apoc. V ad c. 21 *duodenarius numerus centum quadraginta quatuor con-*

---

subsarcinare B; — *subscindere* A; — *subsequentia, ae* ib.; — *subsistentialis* B; — *subsoluere* A; — *substypticus* ib.

ficit per se subsummatus. Cf. consummare, recc. et simpl. summare.

subtectio: Aug. quu. in Heptat. II, 177, 15 *a facie tabernaculi facta est unius ueli duplicatio, a tergo dimidii subtectio;* — subtegere Aug. ib. n. 14 et 22 al., Jul. Val., gl. Plac. (C * s. u.).

subtemporalis: Rustic. c. Aceph. p. 1191 *non est idem . . intemporale subtemporali,* et eadem id. p. 1202 B.

subterfugium: Facund. defens. I, 3 *Nestorianorum noua supterfugia* (Joann. Sarisberiensem, sec. XII, cit. Forc. Lex.). Cf. confugium p., diffugium Tac., effugium, profugium, refugium, suffugium pA, transfugium Liu. Tac., postt. (ut et Egesipp. Bell. Jud. I, 14, IV, 19).

subterinserere: Aldh. Septen. col. 219 t. 89 M. *nomina primae et secundae* (declinationis), *quae ad paeonis primi regulas subterinserere . . conabimur.*

subterintendere *(ὑποβλέπειν):* [App.] Polem. Physiogn. p. 126 (oculi risui uoluptatique permixti) . . *qui sicci sunt et subterintendunt, malitiae sunt indices.* Cf. subter-ad-texere A p. 85.

subtermittere: Aug. quu. in Heptat. II, 177, 14

---

subteradnexus ib.; — *subteradtexere* ib.; — *subtiliare* ib.; — *subtililoquium* ib.

ut dimidium redundans . . subtegeretur, id est omnia ipsa quindecim cubita subtermissa tegerentur.

subtremulus: Ps.-Soran. puls. p. 280 (pulsus) *cardiacorum minor spissus uelox . . et ipsa directione subtremulus.*

subuelare: Aug. lib. arb. II, 38 (si sol) *subuelaretur nubilo;* — uelare, ad-, circum-, de-, reuelare, *con-, ob-, praeuelare.*

subuentralis: Ps.-Soran. quu. medic. 235 (s. u. insectio); — uentrale Plin., uentralis humor Macr., subuentrile Marc. Emp., gloss.

subumbilicum: Hier. in Zachar. I, ad 2, 18 sq. *in uisione imaginis, quae habebat aureum caput et pectus argenteum et subumbilicum aeneum* (Vulg. Dan. 2, 32: uenter et femora ex aere) *ac pedes ferreos et fictiles.*

succiduus (succedere) q. succidaneus: Ven. Misc. IV, 25, 10 *cui* (Theodechildae reginae) *frater, genitor, coniux, auus, atque priores culmine succiduo regius ordo fuit,* neque secus Sid. ep. VII, 6; — succiduus (succidere) Ouid. Stat.

succinctio: Aug. c. Julian. II, 6 (quid tam in promptu est, quam succinctoriis uel praecinctoriis

---

* *subtus* praep. C; — *subunare* A.

. . lumbos hominum contegi uel praecingi . .?) . . *ecce unde contectio* (γρ. contextio) *et succinctio foliorum.*

* **suggestus,** us = suggestio propr.: Vinc. Vict. ap. Aug. anim. orig. II, 4 *ut illi* (sc. corpori) *necessarius uideatur pasturae suggestus, cui competit et ipsos habere uestitus.*

* **sulcare** trnsl. q. exarare, elaborare: Ven. Fort. uita Mart. prol. *ita ut breuissime . . totum illud opus uersu . . cursim et impolite inter friuolas occupationes sulcarim,* id. uita Mart. I, u. 23.

sulcatoria (?) sc. nauis: Cassiod. Var. II, 20 *praesenti decernimus iussione, ut, quantas in Rauennati urbe sulcatorias potueris reperire frumentis fiscalibus oneratas, ad nos usque perducas* (cf. Stat. Theb. XI, 588: puppe relicta . . pigri . . sulcator Auerni).

suificare: Rustic. c. Aceph. p. 1245 *si Deus suificat ea, quae carnis sunt, per propriificationem dispensatiuam.* Cf. n. 6, ubi ind. caudificare Cledon.

summaliter: Primas. in Coloss. c. 1 *perfecte, quasi dicat summaliter;* — summalis Tert.

sumptuatus: Jul. Val. rer. gest. Alex. M. II, 18

---

sufferenter ib.; — *suffragmen* (?) ib. p. 84; — *suffragus* A; — *suffultor* C; — *suggerenda* subst. B; — *suillinus* A; — *summior* B; — *summiter* A; — *superadiectio* ib.; — *superadligare* ib. et Beitr. III.

dederat uolentibus facultatem, uti uiatico sumptuati si uellent ad patriam remearent. Cf. HA p. 149 sq.

superadmirari: Facund. defens. II, 2 *superadmiratus eius doctrinam.* Cf. inf. superexcedere, superoperire, supertransire, quae quatuor exempla uerborum bipraepositionatorum recc., quorum prior praepositio est super-, indiculo in C p. 21, n. 15 descripto subindenda sunt.

superantia: Coel. Aur. signif. diaet. pass. 9 *naturalis feruoris superantia;* — exsuperantia Cic.

supercingere: Aug. quu. in Heptat. II, 177, 3 *'et facies uela capillacia operire super tabernaculum'* (Exod. 26, 7), *id est quae uenirent super, non a parte tecti, sed supercingendo.*

superclaudere: Adaman. locc. sanctt. I, 15 *qui duo putei semper supercluduntur,* III, 3.

superefferre: Aug. in ps. 49, 30 *si . . superextuleris te tanquam glorians de meritis tuis;* — superelatus intpr. Iren. A p. 87.

supereffulgere: Rustic. c. Aceph. p. 1250 *magna illa et supereffulgens unitio.*

---

superadnectere C; — *superadponere* ib.; — *superadscendere* A; — *superbullire* ib.; — *supercoruscare* ib.; — *supercurare* B; — *superelatiuus* A; — *superequitare* B et Beitr. III.

superexcedere: Aug. (?) Specul. 6 *qui . . circumplecteris omnia, superexcedis omnia . ., nec ex alia parte sustines, atque ex alia superexcedis, . . sed . . sustinendo superexcedis, et superexcedendo sustines.*

supergenerare: Ambr. Tob. 13, 43 (lepores ferunt generare simul et educare et continuo parturire:) *istis quoque anaglyphariis usurarum* (q. τοχογλύφοις, h. e. feneratoribus) *generatur et supergeneratur usura, enutritur ac nascitur, et nata iam parturit.*

superiungere: inc. quu. ex nouo Test. 95 *quos* (quatuordecim) *superiunge ad decem et nouem supra memoratos.*

superlucere: Hier. in ps. 89 s. f. *semper superluceat lucerna in domo Domini.*

superlugere: Aug. in Job 27 *non enim superlugebit perditionem impiorum.* Cf. Augustiniana regesta sup. circum-inspicere, circumtundere, coattestari, consedere, correquiescere, in-mendare, inarctare, inter-silere, intertrudere, prae-determinare, subter-mittere, super-cingere, et inf. trans-legare,

---

superfluitas C et Beitr. III; — *superfoedare* C p. 30; — *supergratulari* C p. 21; — *superimpletor* ib.; — *superinferre* B; — *superinterere* A; — *superligare* ib. (p. 87); — *superlinitio* ib.; — *supermaledicere* ib.; — *supernauigare* B.

praeterea alia Aug., ut con-florere, per-necare, sub-stomachari (cf. p. 161 s. u. subcre-pare).

supernumerare: Primas. in Apoc. III, ad 9, 16 *silendo, quantorum, multos supernumerari figurauit.*

superobumbrare: Mar. Mercat. Cyrill. incarn. Vnig. 14 *Cherubim circumstantes propitiatorium et superobumbrantes pennis.*

superoperire: S. S. ps. 105, 17 ap. Aug. ad l. (aperta est terra, et deglutiuit Dathan,) *et superoperuit super congregationem Abiron.*

superpetere: Ven. Fort. u. Leob. 6 *ut nec superpetenti daret aliquid superfluum, nec indigenti congruum subtraheret alimentum.*

supersellium i. „stragulum sellae equi impositum“: Vita Caesarii II, 2, 20 *de supersellio, quod* (γρ. qui) *sellam tegebat.*

* **superstare** q. superstitem esse: Ennod. epigr. 6, 1 *corpore deuicto moritur quicunque, superstat, dant leti legem crimina sola homini.*

supersubstantiuus: Rustic. c. Aceph. p. 1184 *quia Christus nec substantiua nec insubstantiua, sed supersubstantiua res est.*

---

superplenus A; — *superrepletus* ib.; — *superridere* C add. Aug. in ps. 111, 8; — *supersorbere* A.

supertextor: Mar. Merc. Procli hom. sect. 3 (Maria . . terribilis dispensationis tela, in qua ineffabilis incarnationis texta est tunica,) *cuius supertextor Spiritus sanctus est.*

supertransire: Ambr. in ps. 37, 29 *iniquitates meae supertransierunt caput meum.*

superuentio: Petr. Chrysol. serm. 12 *neque cautos uigilantes sobrios diabolus perturbare suis superuentionibus praeualebit*[36].

suppletorium: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul.

---

supertextor Beitr. II; — *superualere* B; — *suppletio* ib. et Beitr. III, add. Aldh. Septen. col. 168 Migne; — *supplicanter* A.

36) Verbum praeualere cum infinitiuo (act. et pass.) constructum ita ut prorsus id quod posse significet (perinde ac simplex 'ualere' interdum apud p et pA, c. inf. pass. e. c. Hier. Orig. in Jer. hom. 13 ex. 'ut . . cum Sanctis ualeamus assumi') haud raro inuenitur apud recc., e. c. Rufin. Orig. de princc. II, 3, 3 'quae . . nec a morte uinci, nec aculeo mortis compungi praeualeant', Jun. Philos. orb. descr. 1, Ennod. ep. VI, 1, 23, dict. 21 p. 534, cumprimis autem crebro apud Cassiodorum, cuius ex expositione in Psalterium huius structurae exempla obiter notaui propemodum quinquaginta, ut u. c. in ps. 53 'deprecatur, ne eum inimici fortissimi grauare praeualeant', in ps. 6 p. 27 ex. 'quantum meretur luere, non praeualet sustinere', in 1 concl. 'sine qua (unitate) supputatio nec inchoare quidquam praeualet nec prodire', in 2, 7 'quid sit Dei substantia nullatenus praeualet comprehendi', in 89, 11 . .; deinde etiam in ceteris eiusdem scriptis multa inueni, ut de anima praef. 'nec longe tendit (anima), ut se inuenire praeualeat', ib. inf., ib. c. 1 al., Var. II, 39 'necesse est, ut antea decoquat, quam emundare praeualeat', I, 45, II, 40 aliq., III, 53 ex., IV, 43 . ., (Epiph.) hist. tripart. VIII, 15 'non exsistente, qui eis resistere fortiter praeualeret', III, 7, VI, 33, VII, 19 et 36, IX, 45 al.

V, 42 (cum bene definita sit uoluntas: motus animi cogente nullo) . . *utrique* (et Manichaeus et Augustinus) *illud uoluntatis suppletorium denegatis, id est, cogente nullo.*

supplicialis: Jul. Valer. II, 18 *suppliciali seruitio deuincti.*

supportatio: [Hilar.] anon. in Job I, p. 107 *paratum ad poenae supportationem, ad dolorum tolerantiam*, II, p. 197 *dolorum supportatio.* Cf. insupportabilis sup. s. u.

suppresse: Aug. de ord. I, 23 (melius dici non potest, inquit exclamans,) *deinde suppressius quasi ad aurem: uide, quaeso, quanta occurrerunt, ut* . . (suppressa uox Cic.).

susurratrix: Petr. Chrysol. serm. 118 *susurratricem suam desperationem;* — susurrator Cael. ap. Cic., postt.

Tabefieri: Cassiod. in ps. 38, 13 *licet tabefiat;* — act. tabefacere Solin., Vulg.; cf. tabificare Aug. c. Jul. V, 15, 54 al., Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. IV, 128, Cassiod. in ps. 37, 5 'uulneribus tabificatum corpus', in 38, 13, — et hinc:

---

supracoelestis ib.; — *supralatio* ib.; — *surcillus* ib.; — *surculamen* ib.; — *suspicatio* B; — *suspicientia* ib.; — **sustinens* subst. A p. 60; — *susurna* A s. u.; — **suus* C; — *syllabarius* A; — *syringa* s.-*ia* s.-*io* ib.

tabificatio: Aug. in ps. 122, 6 *primo ut* (anima) *ueniret ad hanc infirmitatem et tabificationem, sicut aranea infirma facta est* (ps. 38, 12: tabescere fecisti sicut araneam animam eius), *et de paradiso expulsa est* (tabificabilis iam Acc. ap. Non.).

tactor: Aug. in ps. 95, 6 *organi.*

tenebrascere: Aug. morr. Manich. 8 ex. *hanc inconuenientiam . ., per quam solis radius tenebrascere oculos facit, cum eis nihil sit luce iucundius,* id. gen. ad lit. I, 10, 22, Thom. thes.; cf. Forcell. Lex. s. u. tenebrescere, et C p. 6, n. 3.

tergiuersatorius: Aug. de gestt. c. Emer. 11 *non se occultent tergiuersatoria non defensione sed fuga,* id. c. sec. resp. Jul. V, 20 *tergiuersatorias aufer ambages;* — **tergiuersatorie** Aug. coll. c. Donat. 1, 8 *ista calumniose et tergiuersatorie, quae nec in foro iure agerentur, dicebant,* id. Ad Donatist. 25.

terrifagus: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 28 *ob illius culpae meritum . . eum* (serpentem) *factum esse terrifagum* (cf. Gen. 3, 14). Cf. bigamus . ., arti-graphus . ., multimeter . ., primo-

---

**taedium* ib.; — *tardilinguis* C; — *temperabilis* ib.; — *templifer* ib.; — *temporiuus* B; — *tempusculum* C; — *tenebralis* B; — *tentatrix* C; — *terrenitas* Beitr. II; — *testicorius* B; — *testicutis* ib.; — *testimoniatus* ib.; — * *testimonium* A; — *tetragonium* B.

plastus, h. g. alia (mon-oculus, hymnisonus, protosedere, . .).

thesaurarium subst.: Cassiod. in ps. 21, 31 *thesauraria terrena congerunt,* an. 5, — thesaurarius subst. Ven., Isid. (p. II et Beitr. I s. u.), adi. iam Plaut. (fur).

thesaurizator: Hier. intpr. Orig. in Jerem. hom. 5 *haec quae iuxta uirtutem gesta sunt thesaurizatorem suum ad . . coelorum regiones subuehunt;* — thesaurizare S. S. uers. uet. et Vulg. aliq., thesaurizatio p. II s. u.

thoraciculus: Aldhelm. laud. uirginit. 14 *nisi . . arte plumaria omne textrinum opus diuersis imaginum thoraciclis perornent* al. (thorax uel thorace Treb. Claud. 3, 3, et de signif. HA p. 44)[37]).

tolerator: Aug. in ps. 99, 11 *bonos ministros, fideles dispensatores, omnium toleratores.*

---

thymatus A; — *tinctio* Erg. I; — *tinctor* A; — *tinctorium* B; — *Tingitanicus* C; — *tinniolum* A; — *tinnitor* C; — *titulatio* A; — *tollae* C; — *tolutari* ib.; — *tonatio* B.

37) Cf. *basilicula, cacabulus, cantharulus,* chartula (charta: *χάρτης*), cinaedulus, *coenobiolum,* conchula pA, *cymula* (cyma, ae: *κῦμα*), dracunculus pA (draco, onis), *ecclesiola, exedriola, graphiolum, hermula* (herma, ae a *Ἑρμῆς*, ¿ an a *ἕρμα, ατος*), *icuncula,* mitella et *mitrula, organulum, orphanula,* petasunculus (*πετασών*) Juu., *petasunculus* (petasus), *pittaciolum,* pyxidicula Cels., *scyphulus, sphaerula,* spongiola pA, thermulae Mart., *tumicla* (tomix: *θῶμιξ*), *tympaniolum, xeniolum,* zonula Catull., *zothecula.* Cf. A n. 8 et n. 27 (in qua scribendum: recc. 416).

tonitruare: Hier. in ps. 76 *quando tonitruat Deus* (tonitruabilis gl., = tonitrualis).

* **tornatus** adi.: Aug. de catechiz. 8 *stilum . . quasi tornatioris eloquii.* Cf. p. 43 n. 12.

totietas: Rustic. c. Aceph. p. 1182 *consubstantialitas pro parte et non pro totietate substantiae imperfecta est* (i. e. non est perfecta consubstantialitas), ib. pag. sq., p. 1188 sq.

traducianus (tradux): Jul. Pelag. ap. Mar. Merc. Subnot. 7, 2 *male et stulte traducianum ex Adam creditur esse peccatum,* id. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 14 *traducianus non inuenit, quo Manichaeo possit obsistere* al., Mar. Merc. l. l. *quomodo non et tu* (Julianum alloquens) *traducianus es, ut tibi libet . . nomen imponere catholicis christianis? neque enim mors ipsa . . nisi per transitum seu traducem uenit* (cf. Garner. ad l.).

transcursim: Petr. Chrysol. serm. 17 ex. *transcursim et in ipso uerbi fine non conuenit dici de eo, quod nos in aeterna tempora ac perpetuam transmittit ad uitam.*

transfluuialis: S. S. Gen. 14, 13 uers. ant. ap. Aug. locut. in Heptat. I ad l. l. *eorum qui euase-*

---

torriditas ib.; — *traducibilis* A; — *transcorporatio* C; — *transfingere* ib.; — *transfixio* B et Beitr. III.

runt quidam nuntiauit Abram transfluuiali (Vulg.: Abram Hebraeo), it. Aug. quu. in Hept. I, 29.

transgressibilis: Primas. in Apoc. III, ad c. 10 *porrectae credulitatis transgressibilem regulam,* — ¿ an: intransgressibilem, quod uocabulum habent Augustin. aliique.

transilitio: Aug. in ps. 38, 2 *est haec ascensio et ista transilitio non pedibus, non scalis, non pennis.*

transilitor: Cassiod. in ps. 38 p. 131 Gar. *Hebraeum nomen est, quod lingua Latina dicitur transilitor,* ib. inf. p. 132, ib. in u. 7 et 9 et concl., in ps. 76, 1 al.; — cf. transilitus part. perf. Cassiod. in ps. 33, 6 'perpende quod Hebraei alphabeti sit litera transilita, pro sexta enim septima posita est' al.[37a]).

---

transibilis C; — * *translatio* A.

37a) Insolentioris huius declinandi formae mentio ansam praebuit pauculas quasdam pertinentes ad elocutionis Cassiodoreae idiotismos expromendi obseruationes. Et inprimis quidem memoratu digna fuerit constructio cum infinitiuo — insolentior alias, crebrior autem apud istum scriptorem — formae passiuae uerborum sentiendi uel declarandi cum aliorum, tum eius q. e. probari: in ps. 34, 26 'ut, qui dare uenerat salutem humano generi, ab insanis et perfidis probaretur occidi', in 56, 13 'qui caput et dux ecclesiae probatur intelligi', in 117, 30 'hic uersus in capite psalmi probatur esse iam dictus', in 125 s. f. 'denique psalmus ipse iam non futuram prophetiam, sed ipsum fructum uentris ostendere comprobatur', in 91, 12 'quae (cedrus) multo palmis probatur excelsior', in 75, 3, 88, 50, 103, 30. 31, 106, 10, 107, 24, 137, 5 al. (cf. Coel. Aur. tard. II, 1, 60 'Thessalus secundo libro de regulis scribens plurima recte dixisse probatur', I, 4, 61, acut.

translegare: Aug. in Joann. tract. 5 ex. *nulli seruo suo translegauit potestatem baptizandi.*

---

transpellere C.

II, 14, 94 'sanies ex apostemate . . probatur uenire'; sim. iam Ouid. 'patrio pater esse metu probor', cf. Klotz Lex. s. u. probo). Aliorum eius quod diximus generis uerborum ita constructorum exempla sunt: Cassiod. in ps. 103, 10 'bene dictum est: pertransibunt (aquae diuinae), quia tales uiros (haereticos) nullo fecundasse beneficio sentiuntur', — in 108, 21 'cuius caro pro nobis cognoscebatur exstingui', in 118, 169 'ad quem (Creatorem) omnis sensus confugiens noscitur esse perfectus', in 125, 8 'eleemosynas maxime dignoscitur commonere', in 119, 2, 4, 121, 5, 127 in., 148, 8 et concl. (cf. C. Aur. acut. II, 9, 44 'hi qui sub sole dormierunt uexari noscuntur', tard. I, 1, 49 'ut . . tempus . . turbare noscatur', ib. 40, ib. 4, 113, ac. III, 1, 1, — acut. II, 9, 45 'lethargia . . perniciosa esse passio perspicitur, ib. 12, 86, 40, 232, tard. I, 1, 45 'eo tempore quo mitigatio conuenire perspicitur', 4, 83, II, 7, 96, IV, 3, 77; tard. I, 4, 71 'simile pati epilepticis et a matrice praefocatae mulieres inueniuntur', IV, 3, 77); Cassiod. in ps. 135, 4 'ubi uerbo suo conditiones rerum fabricasse monstratur, in 134, 7 (cf. C. Aur. tard. III, 8, 100: quae — sc. passio — celeriter solui posse monstratur); Cassiod. in ps. 25, 2 'hoc . . fieri postulatur). — [2] Participii pass. in -ndus quod dici solet futuri ut re uera futuri usurpationis in inferiore Latinitate gliscentis (HA c. II, 6, cf. Beitr. I col. 253 sq.) exempla subnotaui e Cassiod. exp. in Psalt. haec: in ps. 78, 6 'sciebant se a Domino minime deserendos', ib. ad 9 'cum sciret, Antiochi regis tempore nonnullos Judaeorum esse seducendos, ut . . idola sequerentur' (ubi inf.: 'quos sciebat futuris quoque temporibus ingentia scelera perpetrare', — inf. praes. act. insolentius instar fut.), in 93, 14 '„quia non repellet Dominus plebem suam": . . nunc asserit, non esse repellendum, quem propter coronale praemium paruo tempore commemorat esse fatigatum', in 36, 29, 77, 59, 86, 7. — [3] Praepositionis ab c. abl. (pro simplici ablatiuo) cum comparatiuo constructae exemplum est Cassiodoreum: in ps. 21, 23 'talia animalia, quae uno cornu armantur, multo fortiora sunt ab his, quibus duplicia tribuuntur', quod et ipsum Coel. Aur. quoque saepius habet, ut acut. II, 9, 38 'ex quibus apparet, peius eum (Asclepiadem) a phreniticis lethargum caeca cu-

tremefactio: Cassiod. in ps. 103, 31 *securior est illa humilium tremefactio, quam superborum insana praesumptio.*

trementer: [Fulg.] serm. 24 *nec angeli Te permitterent* (sc. lauare pedes ipsorum), *quod ego excuso* (i. recuso) *trementer*, serm. 56.

trinalis: uid. 'quaternalis'.

triporticus: Aug. quu. in Hept. II, 177, 22 *illa tanquam triporticus, quae concludebat spatium atrii, ubi esset altare sacrificiorum, quatuor columnis a porta et ternis a lateribus.* Cf. trifur Plaut., triportentum Pacuu., — trinepos, -ptis JCti (cf. et tritauus et -ia), — quatuoruir et quinqueuir sing. inscrr., decemuir, h. g. alia.

---

tribunarium A; — *tricesimarius* ib.; — *triformiter* C; — *trinumerus* A; — *tristificare* B add. Adaman. Columb. III, 7 'senex tum ualde tristificatur', III, 1, II, 20 al.

ratione uexare', ib. 50, III, 5, 52, tard. I, 4, 139 '(Serapion) adhibet etiam . . iniectiones clysteris, non minus ab epilepticis (i. e. non minus quam in epil.) in curationibus cadens' al. (Anthim. obseru. cib. 39: tructa et perca aptiores sunt ab aliis piscibus). Ceterum idem etiam in S. S. et ant. et Vulg. uers., ap. Cypr. (ep. 77, 2: non est a centesimo praemio minor tua innocens anima), Lucif. aliosque eccl. inuenitur (Rönsch p. 452 sq.). Quinetiam absque comparatiuo adiectiui 'ab' nonnunquam in comparatione adhibetur, ut in S. S. (Luc. 18, 14 Tolet. 'descendit hic iustificatus in domum suam ab illo pharisaeo', et in ceteris duobus locis, quos affert Rönsch l. l.), ita a Coel. Aur., e. c. tard. II, 12, 138 'per putredinem factum fluorem difficile curabilem dicunt ab eo, qui eruptione (sanguinis) fuerit effectus', cf. 139, 140, 141, 142.

trisulcis: Fulg. Rusp. ep. 9 (Victoris) *eius uipeream uenenosamque trisulcem linguam*, — pro trisulcus p, Varr., ut bisulcus p, Col., Plin., quadrisulcus Lact. ad Stat.[38]).

triturator: Aug. Ad Donatist. 10 *in aperto eam* (paleam) *uident trituratores* (trituratio id.: n. 29).

---

triumphabilis C; — *troximus* A.

38) Ita in nominibus compositis, iis quae aut e binis constent nominibus (ut magnanimus uel -is), aut ex aduerbiali quopiam antecedente et nomine (ut in-animus uel -is), pro partis posterioris (quae est denominatiua) terminatione sollemni in -us nonnunquam inuenitur terminatio in -is, ut bicomis Veg. uet., horricomis App. (albicomus Ven., alticomus „Ps. Tert. iudic. Dom. u. 223", anguicomus p, auricomus Verg., flammicomus Prud., floricomus Aus., frondicomus Prud., ignicomus App. Nemes., lauricomus Lucr., mollicomus Auien., multicomus Paul. Nol., uernicomus Mart. Cap, uiticomus Auien. Sid.), — quadrimanis Obseq. (sed id. et quadrimanus, ut anguimanus Lucr., centimanus Hor. Ouid., longimanus, unimanus Liu., aequimanus Aus. Isid.), — interminis Jul. Val. gloss. pro interminus App. Auien. Aus. Symm. Prud. (exterminus carm. de Sod.). Cf. de -animus et -animis quae annotauimus C p. 12* (ad quae add. Isid. Orig. X, 90 'exanimis et exanimus dicimus, sicut unanimus et -is, inermus et -is, et hoc nostro iudicio subiacet' et Macr. Sat. I, 4, 16). Simili uariantia aut -iugus aut iugis aut utrumque promiscue, ut biiugus (bigus: bigae), biiugis; coniugus Prisc., sed usitatum coniux e coniugis; multiiugus Liu. Gell. all., multiiugis Cic. ep.; quadriiugus p et pA, sed inde (quadrigum gl. et) uulg. quadrigae, quadriiugis Verg. App.; seiugis pA et seiugae Isid., totiugus App., totiugis id.; triiugus App. et inde triga Vlp. Dig., Arn., Anth. Lat., triiugis Aus.; — altiugus P. Nol., celsiiugus carm. in Genes. 291, introiugus inscr., quinqueiugus Jul. Val., subiugus App. (mulier molae machinariae subiugum me dedit M. VII, 15), teriugus Aus., uniiugus Plin. Tert.; — decemiugis Suet., deiugis Aus., octoiugis Liu. Tert., et sic alia.

truciter: Aldhelm. laud. uirginit. 35 *quatenus* (= ut: uid. s. u.) *sub flagrantissimo solis ardore . . truciter torreretur*, 36, 59 al.

tumbula: Aldh. carm. de uirg. 889 *saxea quadratis quos condit tumbula fossis*; — tumba p. II s. u.

tumidare: Aug. (?) Specul. 30 *uita aerumnosa, quam humores tumidant, . . ardores exsiccant, aera morbidant*, Aug. (?) ad fratrr. erem. serm. 49, gloss. Cf. C s. u. roscidare.

tumorosus: Aug. (?) ad fratrr. erem. serm. 12 (superbia) *diuites tumorosos efficit.*

Turonicensis: Ven. Misc. VIII, 21 (ad Greg. Turonens.) 2 *generis Turonicensis apex* (Turonicus Sulp. Seu.).

typicalis: inc. de uisit. infirmor. II, 4 *Spiritus sancti typicalis unctio.* Cf. A n. 38.

Vagatus, us: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. IV, 38 *omnia genera, quae suspendit uolatus, quae demersit natatus, quae sparsit uagatus per aera,*

---

tubare C; — *tubicinare* ib.; — *tubicinatio* ib.; — *tunsio* ib. add. Aug. in ps. 97, 6 'Job . . tunsione illa tantae tribulationis factus tuba ductilis sonuit: Dominus dedit, Dominus abstulit . . (Job 1, 21)', in ps. 31 enarr. 2, 11; — *turbulus* A; — *turgefacere* C p. 31; — *turpedo* A; — *turpifacere* C; — *turpiloquus* A; — *turundus* ib.; — *tyrannizare* C; — *uaniloquax* ib.; — *uariabilis* ib. et Beitr. III; — *uarulus* A.

per freta, per nemora; — uagatio Sen. (?), App., [Hilar.] anon. in Job II p. 184, Ambr. precatio II, n. 8 'uagationem mentis erga illicita', all.

* **uectatio** act. (uectare): Aug. Ciu. Dei XXII, 8, 11 *fistula, cuius molestia iam diu laborauerat, . . illius piae sarcinae* (reliquiarum Stephani protomartyris) *uectatione repente sanata est;* pass. (uectari) Sen. Suet.

uectifer: Aldh. carm. de uirg. 447 *ferrea uectiferae fracturus limina ualuae.*

uentricultor: Aug. epist. 36, 11 *o magnum ieiunatorem et non uentricultorem* (uentricola id. ep. 8, 10 al.). Cf. Beitr. II, n. 19, Erg. I p. 343.

uentriculum: Cassiod. in ps. 150, 5 *cymbala sunt . . ex permixtis metallis paruissimae*[39]) *phia-*

---

uenenator C; — *ueneratus*, u ib.; — *uentilabundus* A — *uentisonax* B; — *uentosa* subst. A.

39) Superlatiui formae irregulariter regularis paruissimus; exhibitis a Neue Latein. Formenl. t. II p. 83 et in add. p. 572 exemplis addo de multis recc., quae inueni, haec pauca: Eustath. Hexaem. VI, 9 (columbarum paruissimarum), Oros. hist. VI, 10 (paruissimis castris), Cassiod. etiam in ps. 36, 11, 89, 9 al., Coel. Aur. non ter tantum (tard. 1, 1, 5, 12, 29), sed freq., ut tard. I, 4, 86 'cum paruissimo potu', II, 4, 77, „13, 172" (Gg.), III, 2, 30 'cum particula menthae paruissima', IV, 5, 82, acut. II, 37, 216 al. Qui scriptor etiam adu. 'paruissime' a superl. declinauit „tard. II, 14, 206 'sorbendum paruissime, ad modum unius cyathi uel duorum, dehinc plurimum', ac. II, 34, 182, 38, 218" (locos ante nos enotauit Rönsch p. 279), et compar. 'paruior' habet „tard. II, 1, 26" (cit. Neue) et „III, 8, 103" (addit De-Vit).

lae compositae, uentricula sua in lateribus habentes, quae. . Cf. flosculum ap. eund. in ps. 135 pr., cuniculum sup. s. u., et A p. 10, n. 18 cum add. p. 19 *.

uerbialis: Pompei. comment. (Gramm. lat. ed. Keil t. V) p. 149 *uerbiale dicitur nomen quod de uerbo nascitur*, ib. p. 150, — pro usitatiore 'uerbalis'.

uermescere: Aug. in Joann. tr. 35, 8 *prophetas audi, o homo mortue et uermescendo calumniose.*

uespertinalis: Adaman. uita Columb. III, 30 *ad uespertinalem dominicae noctis missam* (ib. 33: hymnis matutinalibus: cf. C p. 12 *)[40].

---

uerminacius A; — *uersibilis* ib.; — **uertumnus* (herba) ib.; — *uesicalis* ib.; — *uespillio* ib.

40) Praeter supra digesta etiam alia haud pauca ex Adamani uel Adomnani istius (qui s. f. sec. VII monasterii in insula Hiiensi Scotiae abbas fertur fuisse) libris De uita Columbae (V. C.) et De locis sanctis (L. S.) enotauimus uocabula deriuatiua nouella, quae cuncta in unum hunc imae paginae loculum recongerere placuit. Inprimis ille multa habet uocabula deminutiua, plura tamen figuratione tantum, non iam item et significatione deminutiua (u. c. V. C. II, 20 'post aliquantum diecularum interuallum', L. S. III, 4 'inter misella plurimorum millia homunculorum', ib. I, 13 'de eodem sepulcro quomodo . . sanctum corpusculum eius sit sublatum', atque ita alia), et noue quidem hoc in genere haec: *contulus* V. C. II, 25, *exedriola* V. C. III, 23, *genicula*, ae (genu) V. C. I, 29, *hastella* L. S. II, 11, *legatiuncula* V. C. I, 17, *maceriola* L. S. I, 2, inscr., *misellulus* V. C. II, 27, *plateola* L. S. I, 7 sup. s. u., *relatiuncula* L. S. II, 6, *stillula* L. S. III, 3 (cf. campulus V. C. III, 20 'in occidentalem nostrae campulum insulae solus exire cupio', L. S. II, 13, Greg. M., — familiola V. C. II, 25, Hier., hospitiolum V. C. III, 2

Vesticola: Drac. carm. VII (Duhn), 22 *Mars . . Vesticolae niueos peteret cum uirginis ortus,* — ad-

---

uestigabilis B add. Prosp. resp. ad exc. Genuens. ad 6 al.[41]).

'ab ecclesia ad h. reuertens' al., Vlp. Hier., mendiculus subst. V C. II, 25, adi. Plaut., monticellus V. C. III, 20 al., Grom. et monticellulus V. C. III, 30, Pomp. gramm., pecusculum V. C. I, 33, Juuenc., cf. ps. II s. u., alia). Cetera uocum Adamanianarum subrelicta subsequenter per genera digessimus: *belligeratio* V. C. I, 29 'ut eos a belligeratione separaret', III, 14 (belligerator p. II s. u.), *ingeniculatio* V. C. II, 20 'post ingeniculationem surgens', L. S. III, 4, *laetificatio* V. C. III, 26 'suauis l. in maestam conuertitur tristificationem', *mulsio* V. C. II, 14 'post uaccarum mulsionem' (mulsura Calp.), *sepultio* V. C. III, 34 'post consummatam sepultionem', L. S. I, 4, *subiectatio* V. C. III, 32 'post multos in subiectatione inter fratres expletos annos', *tristificatio* V. C. III, 26 (s. u. laetificatio); — *craxator* i. scriptor uel descriptor L. S. III, 6 'pro me eorundem craxatore' pro charaxator Thom. thes. (*caraxare* uel *craxare* pro charaxare i. scribere, describere V. C. III, 1 'quae . . suis caraxatae locis inferius clarebunt', I praef. alt. 'quae . . cognoui . . sine ulla ambiguitate caraxaturum' sc. me, III, 23, L. S. II, 1 'craxanda sunt', I, 10 'quam nunc caraxamus — γρ. craxamus — narrationem', et sic caraxare et Aldh. laud. uirginit. 45 ex. al.), *discessor* sup. s. u., *dolator* L. S. I, 4 'dolatores siue excisores', gloss. πελεκητής, *lamentator* V. C. III, 29 'illum flebilem lamentatorem', inscr., gloss., *praesagator* sup. s. u., *reaedificator* L. S. II, 30, *scelerator* sup. s. u.; — *importuositas* L. S. II, 30 'de illius importuositate urbis uel portuensi difficultate', *lacrimabilitas* V. C. III, 26 'ingenti lacrimabilitate prolocutus est'; — * *condictum* subst. q. conuentus V. C. III, 20 'post angelicum condictum (i. conuentum cum angelis) reuersus ad monasterium', ib. inf. 'locus illius angelici condicti' (condictum q. condictio Gell., App. 'ad c. uenire', Vulg. Gen.), *truncatum* q. truncus L. S. II, 11 'ex qua (quercu) adhuc quoddam truncatum remanet . . radicatum in terra' (cf. fossatum uel fossatus, i recc. pro fossa, h. g. alia); — *ignitosus* L. S. III, 6 (montem) 'nocte ignitosum, die uero fumosum', *liuorosus* V. C. III, 5 'sanctum percussit flagello, cuius liuorosum in eius latere uestigium . . permansit', *pinosus* L. S. II, 12 'pinosus non gran-

dendum, ut et rusticola (sup. s. u.), exemplis compositorum cum -cola C. p. 7 ascriptis.

---

dis mons'; — *carminale* s. V. C. III, 32 'altisona carminalia et ualde suauia audiui . . cantica', *cognationalis* V. C. I, 31 'mei cognationales amici', II, 27 'quia (misellula femina) mihi est cognationalis, de meae matris parentela genitorem habens progenitum', *octonalis, quaternalis, quinalis* et *trinalis:* s. uu., *stercoralis* L. S. I, 1 'coelestium aquarum inundatio . . omnia secum stercoralia auferens abominamenta', *taedialis* V. C. III, 30 'quasi de hac taediali peregrinatione ad coelestem patriam transmeantis'; — *honorificabilis* L. S. III, 3 'honorificabilibus lignis' (Dominicae crucis); — *exploratiue* V. C. III, 1 'de his quae . . ex quadam parte sunt manifestatae, hoc est extrinsecus et exploratiue' (adi. non comparet); — *artifice* L. S. I, 2 'in tribus locis parietis medii artifice fabricatis' (h. e. fabre factis; — adi. artificus non agnoscitur), *commembris* V. C. II, 30 'nostris commembribus in periculo constitutis mente compati debemus fratribus', ib. inf. (commembrata compago P. Nol., cf. n. 42), *hymnificus* L. S. I, 10 'hymnificas laudes Christo referunt', *irreuerberatus* V. C. III, 23 'nullus solem rectis et irreuerberatis potest intueri oculis', *semiantrum* L. S. II, 2, *semiuacuus* V. C. II, 14 (uas); — *formidabiliter* V. C. II, 21, *insuadibiliter* ib. II, 17 'ille immitis insuadibiliter permanens sanctum despexit' (adi. S. S.), *modulabiliter* ib. I, 20 (decantare canticum); — *exacuminare* qd ib. II, 25, *remendicare* ib. 'remendicare, ut meritus, coepit', *superclaudere* sup. s. u.

41) Ratione inita inuenire mihi uisus sum *-bilis* finitorum exempla uett. 278 (pA — uel p. et pA, uel etiam Liu. et pA — 85, praeterea poet. 85), recc. 690 (de quibus in nostris regesta Addendorum ad lexica latina editionibus 115, h. e. 16⅔%), in omni summa 968 uel, si exceperis ea, quae pro denominatiuis uidebantur esse habenda, uett. 6, ut aerumnabilis, pA perniciabilis, recc. 24, ut amicabilis, pompabilis . ., — 938 ficturae legitimae, i. e. deriuata a uerbis. Quo in numero (adiectiuorum uerbalium in -bilis) significationis actiuae — ueluti terribilis (q. terrens), conducibilis (consilium ad rem conducibile Plaut.), *inuitabilis* (sermones iucundos atque inuitabiles Gell.), *susceptibilis* (s. doctrinae homo Boeth.) — inueniebantur uett. 31 (in quis p 10, pA 4), recc. 140, omnia uniuersa 171, e quibus tamen etiam

* **uiaticum** q. iter (unde viaggio, voyage): Ven. Fort. Misc. prol. (inter barbaros longo tractu gradiens . . nouus Orpheus lyricus siluae uoces dabam, silua reddebat.) *Quid inter haec extensa uiatica consulte dici potuerit . .?*

uillicatus, us: Aug. quu. euang. II, 45 (cui dominus denuntiauerat,) *ut a uillicatu remoueretur;* — uillicatio Col. Petron., Hier.

uindicator: S. S. ps. 8, 3 ap. Aug. *'ut destruas inimicum et uindicatorem'* (Vulg.: ultorem), et Aug. ad l. *nonnulli codices 'defensorem' habent, sed uerius 'uindicatorem' . . id est eum qui se uoluit uindicare, ut non illi dimittantur peccata sua;* — uindicator et -trix Charis. I, 14 sine testimonio.

uiscatorium: Manich. cit. Jul. ap. Aug. c. sec.

---

ueterescere C add. Ennod. ep. III, 10 al.; — *uigenus* sing. B; — *uigidus* ib.; — *uigilator* A; — *uirginaliter* C p. 31; — *uirginificare* A; — *uirositas* ib.; — *uiscellum* ib. (al. uiscellum ranarum C. Aur. acut. III, 8, 97); — *uisceralis* et *-ter* ib.; — **uisitare* q. curare (aegrotantem) et perinde *uisitatio* ib.

passiue adhibita sunt interdum, ut cruciabilis (act. e. c. Gell.: cruciabili exitu perire, pass. Arn.: cruciabilis uitae solatium), apud uett. 2, ap. recc. 5. His sollemniter, ut uidentur, actiualibus accedunt ex iis, quorum significatio sollemnis atque usitatior est passiua, — interdum uel a quibusdam usurpata etiam actiuo significatu apud. uett. 17, apud recc. 34, ut aspernabilis pass. Acc. Gell. Arn. Aug., sed act. Cap. Max. Balb. 6, 2. Omnino igitur actiue usurpata esse constat 222: apud. uett. 48, apud. recc. 174. Cf. HA p. 44* (peculiaria Coelii Aureliani significatu actiuo nunc congregaui 31).

resp. Jul. III, 74 *in uiscatorio diaboli;* — uiscarium diaboli ex Hier. Forcell. Lex., non addito tamen loco.

uisualiter: Cassiod. in ps. 36, 29 (eos in aeternum conseruandos esse — n. 37[a2] — pronuntiat;) *hic enim uisualiter conseruari nequeunt, qui* . ., id. in 73, 11; — adi. id. Var. et an., Chalc. (A p. 97), neutr. pl. subst. (uisualia uel uisalia) Th. Prisc. IV f. 316[b], uisualitas Tert.

* **undelibet** relat.: Aug. in ps. 36 serm. 3 ex. *ueritas tibi undelibet loquatur, esuriens accipe* (cf. sic relatiue quilibet et quamlibet: A p. 71, quantuslibet, quomodolibet, ubilibet, uterlibet Beitr. III s. u. ubilibet).

uniceps: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 15 (si libet ea . . quae sunt facta reprehendere, pronuntiemus,) *quia potuit Deus bicipites facere mortales, ideo unicipites et qui pedibus insisterent male sunt facti.* 42)

---

uitrago A; — *uiuefacere* ib.; — *umbrabilis* ib.; — *unalis* ib.; — *unalitas* ib.

42) In -ceps (caput) sunt praeterea: anceps, biceps, praeceps, triceps, centiceps Hor.; quarticeps, quinticeps, sexticeps, terticeps: e sacris Argeor. ap. Varr.; — cf. bicorpor p (bicorporeus, — unicorporeus), tricorpor Verg. Sil.; — centimanus cett. n. 38; — bicubitus et tricubitus recc.; — bipes cett. C n. 10 (ubi subind. recc. duripes, extensipes, latipes, et add. comp. c. praep. antepedes, circumpedes r., propes Turp., suppes Petr., nam comp. c. subst., ut capripes . ., non huius sunt loci; ceterum cf. sup. s. u. sequipeda); — unoculus, recc. centoculus, monoculus (defioculus? Mart., siccoculus); — ambidens Fest., bidens, quadridens, tri-

unifinis: Cassiod. in ps. 117 praef. (in ipsis principiis quatuor uersus pari fine conclusit . . hos intercalares non possumus dicere, quia nullos alios miscet,) *sed unifines eos apto forsitan nomine uocitamus, qui simili uerborum consonantia terminantur,* ib. concl. *in capite quatuor uersus unifines posuit,* in 135 praef. *cuius uersus unifines non improbe dicimus, ubi quatuor uersus simili sententia terminantur,* in 150 concl. *de his* (psalmis) *qui unifines appellantur.* Cf. quadrifinius et trifinius Grom., affinis, confinis, infinis.

---

unitare ib.; — *unite* ib.; — *uocitatio* ib.; — *uolator* (?) C; — *uolens* pass.[43]) A.

dens; — bilinguis, trilinguis, elinguis, illinguis gl.; — bifrons, quadrifrons r., effrons; — bimembris p, trimembris Hyg., inscr., et recc. quadrimembris, quinquemembris gl., aequimembris Bo., commembris n. 40, emembris gl.; — bicornis, tricornis, unicornis (-nus gl.; -nuus Ambr. in ps. 43, 17 al., naricornus A s. u.), — bicors Commod., concors, discors, excors, socors, uecors (cf. sup. s. u. prauicors), — et h. g. alia.

43) Eodem modo, hoc est passiue, cum alia *-ns* terminata participia recc., tum inprimis amans (cf. amant), desiderans, nec non et reuerens usurpauerunt, superlatiue fere et in allocutionibus maxime, cuius usus quae in promptu habebam exempla infra scripsi: „Fronto ep. ad Marc. Caes. I, 6 *magister optatissime, amice desiderantissime,* II, 5 *uale, desiderantissime homo et tuo Vero carissime,* V, 40 *uale, domine dulcissime, desiderantissime,* ad Ver. imp. (II) 4", Capitol. Albin. 7, 3 *fratri amantissimo et desiderantissimo,* ib. 6 *mi unanime, mi carissime, mi amantissime,* et al. scrr. hist. Aug., Amm. Marc. XV, 8, 12 *amantissime mihi omnium frater,* S. S. uers. uet. et Vulg., ut „Genes. 22, 2 ap. Ambr. *accipe filium tuum amantissimum quem dilexisti,* Amos. 5, 11 Vulg. *uineas plantabitis amantissimas,* Is. 44, 9 Vulg. *amantissima eorum non proderunt eis,* cf. Os. 9, 16 Vulg., Phil. 4, 1 uers. uet. *fratres mei dilectissimi et desiderantissimi*", „Lact. Inst. IV, 21, 4", Aug. coni. adult. II, 16 *amantis-*

* **uoluola**: Hier. in Naum 1, 10 *uoluola, quae graece dicitur σμῖλαξ . . herba est similis hederae, quae uitibus et uirgultis circumdari solet, et in longum serpere* (herba, quam conuoluolum uocant: Plin. XXI, 11, 23), — al. uoluula Apic.

uoratus, us: Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. V, 4 *neque sunt anhela fornace conterriti, quae accensa erat in religiosorum uoratum,* Facund. defens. XII, 3 *terrae dehiscentis absorpti uoratu.*

* **urere** per catachresin pro ardere: Greg. hist.

---

uppote A; — *urnifer* ib.; — *usquequo* relat. C add. Aug. in Joann. ep. ad Parth. tr. 10, 5 'ad quidquid aliud ueneris, transi, usquequo peruenias ad finem', ib. 6, in ps. 38, 6 'usquequo ille qui quaedam transilierat omnia transiliret', in 57, 5, in 64, 6, Rufin. etiam Clem. Recogn. III, 34, VII, 16, 21, 29 al., Cassiod. in ps. 102, 5, alii; — *ustulatio* A; — *usucaptio* ib.

sime frater, „Sulp. Seu. dial. I, 1, 2 *complexi hominem amantissimum* (exosculatique genua . . eius)", Const. Theod. II de Theod. Cod. auct. 8 *Florenti, parens carissime et amantissime,* impp. Valens et Valent. in Consult. uet. ICti 9, 1, inscr. Orell. 4644 *coniugi . . amantissimae desiderantissimae,* „inscr. ap. Grut. 781, 7, inscr. ap. Fabretti p. 147 n. 183" al., Cassiod. in ps. 56 in. *labore finito in loco desiderantissimo conquiescis,* hist. trip. II, 12 *Deo amantissimi principis nostri,* Facund. defens. IV, 2 *dilectissime et amantissime,* Venant. Misc. III, 2 *pater amantissime,* id. uita Marcell. Paris. prol. 2 (cf. Rönsch p. 456 sq.); — Mar. Mercat. Subnot. 4, 4 *qua nihil honestius inter reuerentissimas matronas inuenias,* Cassiod. Var. VII, 24 *reuerentissimum te omnibus facis, si quod de nomine tuo creditur et in moribus sentiatur,* in ps. 107 in. *psalmi . . reuerentissima subtilitate profundi sunt,* Facund. def. V, 2 *reuerentissimi episcopi dixerunt,* et item saep. ib. et al.; — dignantissimus Hilar. Spicil. Solesm. I p. 119 *dignantissime imperator.* Ceterum eodem modo iam uett. euidens, recc. aduerbia abominanter, ut Cod. Theod. (III, 12, 1: si quis filiam fratris faciendam crediderit abominanter uxorem), Cassiod., impatienter Th. Prisc. I, 10 'oculis impatienter dolentibus'.

Franc. V, 3 *si ante eum . . urentem puer cereum tenuisset.*

uuiditas: Coel. Aur. signif. diaet. pass. 68 *ex uuiditate oris, sputo effluenti.* Cf. tard. II, 12, 137 'quod obsident uuida plurimo tempore habitudinem gutturis'.

uulnificare: Ven. Fort. Misc. X, 2 *uulnificauit cunctos infelicis arboris acquisita possessio, quae blandientibus pomis proli prius nocuit quam nutriuit.*

zelanter[44]: Ven. Fort. uita Paterni 3 *quam*

**uulsio* ib.; — *uultuatus* ib.; — *uxoratus* C add. Ps. Aug. ad fratrr. erem. s. 37 'sacerdotes eorum uidimus uxoratos'; — *xyromyron* A.

44) Cf. *abominanter* (II h. e. cf. ps. II s. u.), abstinenter, abundanter, *accidenter* Boeth., *admodulanter, aemulanter, affirmanter* Gell., affluenter (comp. Cic. Nep.), *albicantius*, [10] amanter Cic. (comp. et Tac.), *ambienter* (II), *ambigenter, apparenter* Bo., appetenter, ardenter, arroganter, *aspernanter*, asseueranter Cic., assimulanter Nigid.,[20] audenter pA, *auenter, beniuolenter, callenter, cedenter* C. Aur., celeranter Acc., *certanter, cognoscenter* Tert., *cohaerenter, comminanter*, [30] *competenter, compugnanter, concinenter, concludenter* Bo., *concordanter, conducenter* Gell., confidenter, *consentienter* (II), *consequenter*, consideranter pA, [40] consonanter (II), *conspiranter*, constanter, *consternanter*, continenter, *contingenter* Bo., *continuanter* (p. 40), conuenienter, *cumulanter*, cunctanter Liu. Tac., [50] cupienter pr., decenter, *definienter, desideranter* (II), *designanter*, desperanter Cic. ep., *differenter* (II), diffidenter, *dignanter* (II), diligenter,[60] *discernenter* C. Aur., dissimulanter, *dissonanter, distanter, doctitanter* (p. 40), dolenter, *dominanter*, dubitanter, *edocenter* Gell., efficienter Cic, [70] *effulgenter*, eleganter, eloquenter pA, *eminenter, esurienter* App., euidenter, *euigilanter, exaggeranter* (II), excellenter, *experienter* Bo., [80] *expetenter, explicanter, exprobranter, exsequenter, exsultanter* (II), *exuberanter, exundanter, fallenter*, famulanter

(plebem paganicam) ***hortati sunt zelanter idola relinquere.***

Acc., *fastidienter* App., [90]feruenter (II), festinanter, fidenter, flagranter Tac. et postt., *florenter*, fluenter Lucr., *fragranter*, fulgentius Plin., *furanter*, furenter Cic. ep., [100] *gaudenter*, *glorianter*, *gratanter*, *gratulanter*, grauanter Liu., postt., *haesitanter*, *hinnienter*, iactanter (comp. Tac.), *ignoranter* (II), *ignoscenter* (Ott), [110] *illicenter*, immerenter pA, *imparcenter*, impatienter pA, impotenter, *improperanter*, impudenter, *inabstinenter*, *incessanter* (II), *incompetenter* (Erg. I), [120] *inconsequenter* (II), *inconsideranter*, *inconsonanter*, inconstanter, incontinenter, *inconuenienter* (p. 40), *incunctanter*, indecenter pA, *indeficienter* (II), *indeliberanter*, [130] *indesinenter* freq. eccl., indifferenter pA, *indignanter*, indiligenter, *indiscrepanter*, *indissimulanter*, *indistanter*, *indubitanter*, indulgenter, ineleganter, [140] *inexperienter* Bo., *inflammanter* Gell., *ingrauanter* (II), *inhianter* (p. 40), innocenter pA, *inobedienter* (addend. p. 40 s. u. definienter), *inobseruanter*, *inopinanter* (II), inscienter, *insectanter* Gell., [150] *insequenter* Non., *in-sequenter* Gell., *insignanter*, insipienter, *insistenter*, insolenter, instanter pA, *insultanter*, intelligenter (II), intemperanter, [160] *interroganter*, *intitubanter* Bo., intoleranter, *intrepidanter* Non. Hilar., *ioculanter*, *irreuerenter* (II), irridenter Laber., pstt., *laetanter* (II), latenter, *latrocinanter*, [170] libenter, licenter, *liuenter*, *luxurianter*, *maleuolentius*, *merenter*, minanter Ou., *miseranter* (II), *mitiganter* C. Aur., moderanter (II), [180] *modulanter*, *mouenter*, *musicanter*, *nauanter*, *nescienter* (add. l. l.), *nictanter*, nocenter pA, *noctanter*, *nolenter*, obedienter Liu. et pA, [190] *obrepenter*, obsecundanter Nigid., obsequenter Liu. Plin., *obseruanter* (II), *obtemperanter* (II), *omnipotenter*, *operantius* C. Aur., *ordinanter*, oscitanter Cic. s., *ouanter* Tert., [200] patenter Cic. et recc. (II), patienter, *peccanter* C. Aur., *peragranter*, per-lubenter Cic., permananter Lucr., *permanenter*, *pernoctanter*, perseueranter Liu. et pA, *persolenter*, [210] *personanter*, *pertinenter* Tert., petulanter, *poenitenter*, *pollenter*, potenter Hor. et pA, praecipitanter Lucr., Rufin., *praefestinanter*, *praefidentius* (add. l. l.), *praelicenter*, [220] praemetuenter Lucr., praeproperanter Lucr., *praescienter*, praestantius Plin., *-ter* Ven. (II), *praesumenter* (II), *praetereunter* (II), *praeuenienter*, *precanter*, *proficienter*, profluenter, [230] *prominentius* C. Aur., properanter, *prospicienter* Gell., prouidenter, pudenter, rarenter pr., *redundanter*, *reluctanter*, *renitenter*, repugnanter Cic. s., [240] reuerenter pA, sapienter, *satianter* App. (II), *saturanter*, scienter, *scrutanter*, *sequenter*, *sermocinanter*, *signanter*, significanter, [250]

zinzala: Cassiod. in ps. 104, 31 *ciniphes genus est culicum fixis aculeis permolestum, quas uulgus consueuit uocare zinzalas;* — hisp. zenzalo, ital. zanzara, franc. (uet.) cincelle, cf. Dietz Roman. Wörterbuch ed. III t. I, p. 450, quem uox ista latina rusticana uidetur fugisse.

---

silenter (II), *simulanter* App., sitienter Cic. et recc., *stillanter*, *stomachanter* „Aug.", *suadenter*, subarroganter Cic. s., *subsequenter* (II), *sufferenter*, *sufficienter*, [260] *superabundanter*, *supplicanter*, *suspicienter*, *suspiranter*, temperanter, tergiuersanter Vell., titubanter, toleranter, *tonanter*, *torrenter*, [270] *transeunter* (II), *trementer*, trepidanter, *turbanter*, *uacanter* Gell., ualenter Ou. et pA, *ueneranter* (II), *uerenter*, uigilanter Cic., Aug. (II), *uincenter*, [280] *undanter*, *uolenter* App., C. Aur. (II), *urgenter* (II), — 283 (uel absque compositis cum inpriuatiua 231), quorum 101 sunt uett. (sed in his pr. 3, p 8, singularia Ciceronis 12, pA — uel p et pA — 24). Ad haec cf. Neue Lat. Formenl. II p. 496, qui Charisii Inst. II p. 184 sq. K. contra Verrium Flaccum sententiam approbat, participia in aduerbialem formam transire posse negantis, nisi prius naturam adiectiuorum ac proinde comparationem receperint, ita ut e decens decentior, pudens pudentior . . potuerint figurari aduerbia, at non item e faciens, scribens . . Verumenimuero, cum nominis adiectiui naturam recipere ac per comparationis gradus declinare non quoduis possit participium, loco tamen adiectiui haberi h. e. attributiue construi cum nomine substantiuo omne possit, consequenter etiam aduerbiali forma sui, si modo sententiae ratio patitur, cum praedicatiuo, ut ita loquar, construi omne potest participium, et claustra illa non sequiores demum, ut Neue putat, ruperunt, sed et Cicero aequalesque eius uel aetate superiores non semel transiluerunt, et alii deinde ueterum ante Gellium Appuleiumque: cf. 19, 55, 67, 83, 111, 198, 239, 265 aliaque inter suprascripta huius figurae exempla.

Voces deriuatiuae

per genera ficturae atque inclinamenta digestae.

Nomina substantiua:

-tio (-sio): uide in Beitr. II col. 337—352 (p. 496—518) cum additamentis in Zus. p. 3 sq. uel Beitr. III, n 18.

De hoc genere cf. praeterea A n. 2, — ib. p. 23 cl. 19* (de nominibus uel -tio uel -sio terminatis, ut tortio, torsio..), — n. 68 (ubi add.: in 1 eiectio, eiectatio, in 2 illectatio Gell., illectio Cassiod.), — B n. 19, — Beitr. II, n. 6 et 7, — (in hoc libello) supra n. 29.

-tus (-sus), us: uerbalia uide in n. 25, — denominatiua: primitiuatus, uillicatus.

Ad uerbalia in -tus (-sus), us cf. A n. 10 cl. p. 19*, B n. 21, — de denominatiuis C p. 16* ann. 1, B l. l. et col. 216 (p. 437).

-tura (-sura): charaxatura, comestura, conscissura, gannatura, inscissura, limatura, mersura, messura, rosura, stannatura, suballigatura. His add.: **acupictura** Caes. reg. ad uirg. 42 'plumaria et acupictura et omne polymitum uel stragula siue ornaturae nunquam in monasterio fiant'.

Cf. p. 101, A n. 44, HA p. 6* et addit. p. 57*.

-tor (-sor) et **-rix**: uide in Beitr. II col. 352—66 (p. 518—38) cum addit. in Zus. p. 4 sq. uel Beitr. III, n. 12.

Cf. n. 26 (C n. 17), Beitr. II, nn. 12—20, A n. 85, B n. 2 et n. 20.

-men, -mentum: excusamen, famen (add. Aldh. l. l. 931 'si fingam famina falsa', 675 'diserto famine fretus', 729, 738 al.), oramen Aldh. carm. de uirginib. 1339 (supplex oramina fundit), 1527, praesagmen Aldh. carm. de uirg. 294 'superna Dei uatem praesagmina ditem coelitus implebant', reuelamen, scrutamen, stipamen, surculamen; — abarticulamentum, adiuuamentum, contemperamentum, fabricamentum, limitamentum, nauseamentum, nodamentum, nuncupamentum, pullulamentum, purpuramentum, roboramentum, saluamentum.

Cf. B n. 14 (ubi b) s. f. scrib.: sternutamentum Sen. Scrib., Dynam. Beitr. III s. u., sternumentum Cic. Diu. II, 40, 84, Plin. et all., — et col. 213 l. 7 ab imo — p. 432, l. 3 —: nonaginta septem), ib. n. 22 et 23.

-culum (-us, -a), **-bulum** (-a, -us): adminicula, ae, diuinaculum, emissaculum, nutriculus, redimicula, ae; — pulsabulum.

Cf. de -culum (-us, -a) A p. 25 ad 'emissaculum', denom. C p. 15* ad 'pinnaculum' [45]), — de -bulum supra n. 27.

---

45) Deriuatorum a uerbis indiculum subieci, in quo iis quae non sunt apud Corssen Beitr. z. lat. Formenl. p. 345—50 crucicula (†) appicta est: † adminiculum, auguraculum, † *collectaculum*, commetaculum, † conceptaculum, † conuenticulum, † cooperculum, † crepiculum (crepitulum), † crepitaculum, cubiculum, curriculum, † deridiculus, † *demeaculum*, deuerticulum, † discerniculum, diuidiculum, euerriculum, † *exceptaculum*, † farticulum Titin. 90, ferculum, † focula (dicta nutrimenta Non.), gubernaculum, habitaculum, † hibernaculum, † *hospitaculum* (Vlp. Dig.?), ientaculum, incerniculum, † inducula, † instragulum (g pro c: A n. 23), *liaculum* gl. Philox. λειαντήρ (liare Tert. Apic.), † *meaculum* M. Cap., Marc. Emp p. 248 St., † *memoraculum*, miraculum, † *notaculum*, † nouacula uel *-um* Lampr. Hel. 31, 7, † obiectaculum, *obstaculum*, † *obstrepitaculum*, † *obturaculum*, † *obumbraculum*, † *occursaculum*, † *offendiculum*, † *offensaculum*, operculum, oraculum, † *ostentaculum*, † pauicula (pauire), † *pendiculus*, *-um* gl. ἀρπεδών, *-όνιον* (nisi forte est demin. e pendix), † *perforaculum*, periculum, perpendiculum, piaculum, prae-

-ulus: prela (prem-ula), tinniolum, turbulus, cantula?; — turundus (cf. A n. 79).

De -ulus A n. 76 (cl. p. 22*), ubi add. obstragulum (obstringere) Plin.

-monium: plangimonium.

Cf. ad. u. (p. 121) et HA p. 49*.

-tas: uide in Beitr. II col. 366—71 (p. 538—45) cum addit. in Zus. p. 5 uel Beitr. III n. 14.

Cf. Beitr. II n. 21—28, A n. 17 et p. 22*, B n. 25; etiam A n. 65 (-ties uel -tas).

-tudo: deliquatitudo, directitudo, excelsitudo, inualitudo, [5] promptitudo, quantitudo, scabritudo.

Cf. A p. 12* ann. (ubi add. 1, 2, 6) et supra p. 42.

-edo (-ido): turpedo.

Cf. A n. 63.

-nt-ia: a part. praes. figurata uide in indiculo p. 29 sq. n. 7 (in quem subind. inuolentia Salu.), — ab adi. in -ficus p. 65 ad u. gratificentia.

Cf. et B n. 24 et (compos.) ib. n. 7.

alia in **-ia**: a uerb. accidia (cf. A n. 3), denom. artigraphia, conuersia, — pro -ies: facia, scabia (cf. A n. 65, C n. 11).

---

ericulum, poculum, † *potaculum*, † prandiculum, † pugnaculum, propugnaculum, receptaculum, † Rediculus, redimiculum, † *remeaculum*, † *resignaculum*, † *respiraculum*, † *retentaculum*, retinaculum, † *reuerticulum*, ridiculus, sarculum (sarrire), † *sectacula*, ae, sediculum, † *serraculum* (?), † *signaculum*, spectaculum, † spiraculum, † stragulus, -a, -um (stra-tus), subligaculum, subucula, sudiculum P. Diac., † *sustentaculum*, † *tegiculum*, † *temperaculum*, † *tenaculum*, † tendiculae, † terriculum et -la, † tintinnaculus et *-lum*, † *tutaculum*, † *uectaculum*, uehiculum, † uerriculum, uerticula, *-um*, † *-us* (A n. 18), umbraculum (¿ baculum uel -us, coenaculum). Cf. et A n. 76.

-ium: simplium, infamium (cf. ann. ad 4), psallentium (cf. ann. ad u. A p. 69), ilium A p. 36 (cf. ann. ad u.), circumfinium, subsanium, supersellium, bisextium, centipedium, [10] saxiperium (cf. n. 31), cerasium, stibium, corrigium, diiugium A p. 22, increpundia, proluuium, subterfugium, boniloquium, suauiloquium, [20] subtililoquium, lanipendium, corsaluium, frontispicium (cf. n. 14, in quam subind. 19, 20, 22).

-ies: indigeries, interficies, recaluities, saturies.

Cf. C n. 11, A n. 65.

-go: astago, buccellago, capsilago, lampago, uitrago.

Cf. A n. 14.

-o masc.: asellio, bombulio, cerio, circio, (milito, pipio: p. II s. u.), syringio, uespillio.

Cf. A n. 75. De -ela Beitr. III n. 6.

deminutiua (subst. et adi.): admonitiuncula, arbustulum, calliculus, campanella, caricula, cicerculum, clustellum (a clustrum N. Tir. = claustrum) Aldh. laud. uirginit. 41 'arcarum clustella reserantur', 36, contradictiuncula, contulus (n. 40), conuiuiolum, cucurbitella, defloratiuncula, gregiculus, hastella (n. 40), historiola, laruula, legatiuncula (n. 40), maceriola (ib.), mancipiolum, mediolum, oblatiuncula, orphanula, pastillulus, piscariola, plateola (n. 40), platula, pomulum, poscula, puste(i)lla, refutatiuncula, relatiuncula (n. 40), salicula, scripturula, spicella, stillula (n. 40), surcillus, tempusculum, thoraciculus, tumbula, uarulus, uiscellum; misellulus (n. 40), peregrinulus, prudenticulus, sapidulus (cf. HA p. 59* et A n. 40, p. 46); — cuniculum pro -us (cf. ad u. et A n. 18), exedriola (n. 40: exedrium), floscula (et -um), genicula, gladiola, glumulum (gluma), uentriculum; — cibulla (cf. Schwabe De deminutiuis gr. et lat. p. 36 sq.), errollus (¿ ab erroneus, an a — non comparente

— erro, onis: cf. ad u.), sescla; cratella (cf. recc. uitilla, basella), clauiculus (clauus), lauriculus, luricula (ad haec cf. A n. 40 p. 45); — ¿ buxtula, gamella; — crudaster.

Cf. etiam supra n. 37, A n. 27, ib. n. 56 (de signif.), — B n. 28, C* n. 3; — demin. compar. Beitr. III n. 17; — ad 'crudaster' supra n. 10.

composita: aequiportio, armifactor (cf. B n. 2), aurifossor, dulcisapa, equistrator, insanifusor, napocaulis A s. u., primogenitor, primogenitus, u, rapanapus, saccomel, sarcitector, scenifactor, semialpha, semiantrum[46]), triporticus (cf. ad u.), uentricultor; co-alumna (cf. B n. 5), coamator, coapostata, coarianus, cohaereticus, coidololatra, co-

---

46) Semi- (uel sesqui-) praefixa substantiua substantiualem suam uim reseruant integram a) ita potissimum, si sunt mensurarum uel sim. uocabula, ut simiiugerum (sesquiiugerum), semipes Varr., Solin. 27, 51, 34, 3, postt., — sed etiam b) illo, quo semiantrum dictum est, modo, ita nimirum ut uox speciem quandam uel figuram, ut ita loquar, repraesentet, quae sub aspectum cadat dimidiata, ut semiorbis Sen., *semisphaera* Aldh. Exempla si quis plura requirit haec habeto: a) semihora (sesquihora Plin. ep.), se(mi)libra (sesquilibra), se(mi)modius (sesquimodius), *semicorus, semilibra* (ita plene App. herb.), *semiobolus* (sesquiobolus), *semidies*, alia plura, b) semicanaliculus, semifastigium, semilater, semimetopion (quae sunt Vitr.), semicirculus pA (etiam adi.), *semicupa, semidiameter, semimitra, semispatha,* — Augusti aeuo anterius uix ullum, nisi tamen semipiscina Varr., semilixula id. (declinata uocis terminatione: semicinctium, semifunium, semilaterium). Nam cetera fere substantiuorum genera ipsa cum semicompositione (non declinato simul fine) adiectiua fieri uidentur (semibouemque uirum semiuirumque bouem, semihomines Centauros Ou., semigraecis pastoribus Varr., anui semisomnae Plaut., . .), quamuis ipsa quoque, ut alia adiectiua, pro substantiuis usurpari et possint et saepius soleant (semideique deique Ou., Statorius semilixa Liu., tres in Trinacria Sirenes . .: tres uolucres, tres semideae, tres semipuellae). Prorsus tamen substantiuali potestate semiieiunia Tert., semiperfectio Ambr., semisermo Hieronymus.

imitator, comminister, compropheta, consedulitas, conseruulus, consputum, contyrannus, coopifex, dehonestas, increpundia, pergustus, praecausa, praedux, praeprincipium, progenerator, prosator, resonus subst., subumbilicum; in-cognitio, indigeries, ingratificatio, inlibatio[47]), innatiuitas, inobauditio, inualitudo (cf. B n. 10 — ubi congestis exemplis int. cett. indend. iniustificatio „intpr. Ignat. ad Rom. 5" —, Beitr. II n. 15 et 23); — hibridae: apomel, artigraphia, oenoferus, pentafolium, pseudochristianus, pseudopastor (adi.: celsithronius, conscotinus, holosericatus, hymnificus, psalmidicus, infidigraphus, substypticus — cf. ad u. —, terrifagus); hibr. deriuatione: homous-ian-ista, homuncionita: de hibr. cf. A n. 55, B n. 42; A n. 8.

figurae **compendiariae** (HA II, 4 et A n. 32 c. add. p. 19*)*) uel sim. sunt: assisa, copula (= copulata, -tus), ficta, humecta, recessa . . (et adi. coxendicus, foetosus); sim. (HA. p. 75) condictum, consputum, truncatum.

corrupta: acora, ae, alphita, apostema, lichena,[5] parotida, styraca, syringa, apomel (cf. A n. 9), astago, [10] bombulio, calamtis, cosmetorium, cyclamen, leuisticum, [15] manganum, oenoferus, oxycras (cf. ad u.), saumarius (cf. et cauculator gl. pro calculator), scia (cf. s. u. et ps. II: sciaticus), [20] squinantium, stibium, susurna, tribunarium, corrigium, [25] cuniculum, floscula, ae, gladiola, iubilus, podius,[30] bistacia, cerofarium, curtalinus, exenia (cf. ad u.), fenugraecum,[35] portesis (cf. ad. u.), sarsurius (cf. cursurius ed. Diocl.), stafisagria; adi. intrinsecus (cf. ad u.), clanculus (ib.), proculus.

---

47) B s. u. (e Ps. Hier. ep. ad amic. aegr. II), [Hilar.] anon. in Job I p. 111 *'orauit ad Dominum' sensus illibationem, mentis integritatem, animae sanitatem* (p. 70 casu omissum).

*) Exemplis interserenda sunt porro: circellio Aug., ut in ps. 132, 3, pro circumcellio, rusticola (supra p. 147 sq.).

Ad 1—7 cf. A p. 47 sq. et n. 43 c. add. p. 20*, ib. p. 4 ad 3 et infra ps. II s. uu. decada et malagma (cf. et [Fulg.] serm. 46 'sub temporali cauma', Dynam. II, 78 'folia . . rhagadiam curant'); — ad 9—23 cf. A n. 22 cl. p. 19* et horcista ps. II s. u., — ad 24—29 cf. p. 37 sq., A n. 18 cl. p. 19*, HA p. 64 sq. et 54*, add. bletus Dyn. I, 29 et bleta ib. p. 400 pro blitum (βλίτον) Plaut. Pall., furfura, ae (it. forfora) Dyn. II, 93 'furfuras capitis tollit' al., scutula a scutum (Aug. quu. in Hept. II, 115: scutulas, quae a scuto latine appellantur); ad 34 et 37 A p. 29.

substantiuata: compassum, condictum, coxale, fabarius C s. u., fibulatorium, foculare, nigella et nigellatum, pasta, patiens, patrioticus, pedulis, regestorium et registoria, scriniaria, secundina, sellaris, sons neutr., subrelicta, suggerenda, ae, sustinens, truncatum, uentosa, alia.

Nomina Adiectiua:

uerbalia in **-us** (simpl.), — -uus, -erus, -mnus — et in **-is**: assonus, stingus, sub-tremulus, suffragus (?), (¿ tollae uel tolles); — succiduus (succedere): cf. B ad u. 'acciduus', — strep-erus: cf. ad u., — uertumnus; — impinguis: cf. ad u.; — ad adi. uerb. in -us cf. Beitr. I ad u. 'inconniuus' (ab -ēre) [48].

---

48) Alia quaedam huius figurae exempla ascripsi: (-are) applic(us), *-ior*, auerruncus, *con-* et *dis-gregus*, *consolida*, delirus, festinus, gubernum, *indagus*, lani-us, pandus, re-, *praeambulus*, properus, *de-*, *reprobus*, -sonus, ab-, *ad-* etc. (cf. p. 11, ubi add. personus pA), substillus, — (-ēre) comedus, condus, congruus, *in-*, coquus, de- et prospicus Naeu., diuidus, -fluus, circum- Ou. et pA, *con-*, de- pA (etiam Ambr. in Luc. VI, 85), dif-, *ef-*, *in-*, inter- pA, *per-*, prae- Plin., pro- pA, *super-*, -fugus, pro-, re- Ou. et pA (*confuga*, *de-*, per-), iuncus (h. e. iungus) et iugus, a, um etc. (cf. iugis, adu. A n. 52), -licus (-quus), de-, re-, -nubus, pro-, in-, Opitulus, Panda, parcus, perfica, peruicus, *plecta*, praefica (cf. P.

-bundus: incunctabundus, lassabundus, ludificabundus, mutabundus, parturibundus, rotabundus, rugibundus Aldh. carm. de uirgg. 1226 (leo), scrutabundus, sitibundus, uentilabundus.

Cf. indiculum A n. 45 cl. ib. p. 20*, qui hinc est supplendus (sed delendum nexabunde), et supra p. 114 n. 20 (de -c-undus, -undus A n. 79).

-bris: mulcebris (cf. ad u.).

-bilis: uide in laterculo adiectiuorum in -bilis mox seorsim edendo (in- priuatiuam praefixa infra l. s.)

Cf. n. 43; A n. 81ª cl. HA p. 45* n. 8; C n. 9 (ab inchoat., add. crescibilis) et 16 (-abilis uel -alis; add.: exanimabiliter, exanimalis, — infitialis, infitiabilis, — mercabilis, mercalis) cl. B col. 207; supra p. 36 n. 9 (-ibilis uel -ilis); denique B n. 39.

-t-ilis (-s-ilis): corruptilis (n. 9), effutilis, formatilis, manufactilis,[5] plexilis, pompatilis, impartilis.

Cf. A n. 33 (= ticius; add. 4) et supra p. 122 n. 22 (-atilis uel -aticus; adderem, ni significatu differrent, arcuaticus s. u., arcuatilis Sid.).

-ax: carniuorax, comminax, deficax, magniloquax,[5] praesagax, uaniloquax, uentisonax.

Cf. A n. 57 cl. p. 21*.

-iuus: uide in laterculo -iuus finitorum annexo appendici (seorsim editae) ad 'Beitr. z. lat. Lexicographie u. Wortbildunggeschichte: III' (III*), ubi ea, quae in nostris Lexicorum Latinorum Paralipomenis regesta sunt, diductis literis leguntur distincta.

Cf. praeterea HA p. 40* sq., A n. 21 (cl. p. 19*) et III n. 5; B n. 37; de expressis et in -iuus et in -icius supra p. 59 n. 13; ad deriuata a nominibus (prae-

---

Diac. Fest. p. 223), prodigus, promus, -sequus, *con-*, *sub-*; — (-ire) interpolus, peruinca et uincaperuinca, praesagus, scius (con-, in-, nescius).

ter HA l. l.) B ad 'caritatiue' (cl. supra p. 18) et B ad 'temporiuus' (add. exemplis *sitiue, uoluntatiuus*); ad deriuata a **part. praes.** C p. 6 sq. (praeter composita ex -substantiuus exemplis add. *parentiuus*, cf. *gerundiuus*).

-icius (uerb.): afflaticius, capticius, coacticius, figuraticius, inducticius.

Cf. HA p. 23* et B n. 38; supra p. 59, n. 13, A n. 33.

-icius denom., **-acius** (-aceus): fabricius, gladiatoricius, personaceus, pullinacius (γρ. pullinaticius), ranaceus?, sarracius, uerminacius.

Cf. HA p. 22* sq., A n. 30 et 34, (-acius) ib. n. 59 [49]).

---

49) Figurae in -acius uel -aceus exempla conexui haec: *alutaceus*, ampullaceus pA, apiaceus Hyg. fab., auenaceus Plin., balaenacius Petron., betaceus, bulbaceus Plin., *cacabaceus* (Beitr.) III s. u. (add. Zeno tr. II, 44), capillaceus Plin. Aug. (cf. C* s. u.), *chartaceus* III s. u., *chartinacius* Prisc., cineraceus Plin. (terra, color), *columbinaceus* C. Aur., *coriaceus* C*, cretaceus Plin., *cucumeracius* A. n. 84, erinaceus (cf. Beitr. I s. u.), *fabaceus*, *faecaceus*, *farinaceus*, farraceus, *fauillaceus*, *fermentacius* ps. II, ferulaceus Plin., *focacius* ps. II, foliaceus Plin., formaceus Plin., *frumentaceus*, *furfuraceus*, furnaceus Plin., gallinaceus, hederaceus Cat. r. r. Plin. Vop., heluenacius (heluus) Plin. Col., herbaceus Plin., hordeaceus Cato r. r., pA, intubaceus Plin., lappaceus Plin., *liliaceus*, *limaceus*, loliaceus, *lupinaceus* ps. II, *lymphaceus*, maluaceus Plin., *mellacium* Non. (p. 379a: sapa, quod nunc m. dicimus), membranaceus Plin., postt., *merdaceus*, miliacius P. Diac., miniaceus Vitr., moracius Titin. (nuces), murtaceus Cels., mustaceus, oleaceus Plin., oleraceus id., *palumbaceus* (de colore), pampinaceus Col., papyraceus Plin., pauonaceus id., *piperacius*, *piracium* ps. II, *plumacium*, *polentacium*, *pollinaceus*, *pomacium* Thom. th., populacius Laber. ap. Non. (populacia, ut nugalia, puerilia . .), porraceus Plin., pulleiaceus (pullus) Oct. ap. Suet. Oct., *pulmonaceus* Veg. u. (radicula), rapacia, orum Plin. (rapicius Cat. r. r.), resinaceus Plin., rosaceus Plin. Scrib. al., *rutaceus* (ps. II), *sebacius* s. App., silaceus (sil) Vitr. Plin., *siliginaceus*, *sucinacius*, surculaceus Plin., *terraceus*, testaceus Vitr. et pA, testuacium (testu), *tiliacius*, tofaceus Plin. (-icius Capit. et ¿ Pall.), uinaceus s. (etiam -a et -um, uiolaceus Nep., Plin., — 48 uett., quorum pA sunt 35 (et in his Pliniana 23), — 40 recc.

-ĕus: carboneus, incarneus, nigrogemmeus, Scipioneus (cf. ad u.), stirpeus; fell-in-eus.

Cf. HA p. 20* sq., (-eus uel -nus, -inus, -neus, -ineus) A p. 13*, (non materialia) ib. n. 67, (compos.) ib. n. 50; B n. 34.

-ĭnus, -ginus: citrinus, miliginus, (cf. ad u.), scortinus, siliginus, susurna; ¿ herinus (cf. ad u.).

De adiectiuis materialibus in -inus (-ineus), -nus (-neus), -ginus (-gineus) cf. HA p. 21* sq., A n. 19 cl. p. 13* ad 'fellineus'.

-osus: accidiosus, actiosus (cf. 19, 31 et ad uu.), alopeciosus, argumentuose A n. 26, aureosus, beneficiosus, bombosus Aldhelm. laud. uirginit. 20 (uox), id. carm. de uirg. 57 (b. fauce) al., brumosus (¿ = bromosus ps. II), caerulosus, cancrosus, carcinosus, clamorosus (add. Ps. Ambr. serm. 24, 4: cachinnis clamorosis), conuiciosus, dactylosus A, dorsuosus, effectuosus, familiosus, fermentosus, fictiosus, fluxuosus, foeterosus (cf. 25), foetosus (cf. ad u. ann. 32), furculosus, gibbosus, humerosus (cf. ad u.), ignitosus n. 40 [50]), imbecillosus, improbosus, incestuosus, indecorosus, intentiosus (adu. intensiose schol. Juu. XI, 15), lamentosus, lapillosus, libentiose, lipposus, liuorosus n. 40, materiosus, morosus (mora), mustuosus,

---

50) Hoc non crediderim deriuatum esse ab ignitus adi., nec profecto compendiose a -tas, ut calamitosus, egestosus, sed interiecto -it- esse figuratum, sicuti amar-it-osus Garg. Mart., dignitosus Petron., ramitosus Plin. (A p. 72). Cf. bell-ic-osus (bellosus Caecil. seu Cael. ap. Non. p. 57b), febricosus Veg. uet., lendicosus Thom. thes., neruicosus gl., nubigosus (?) Cl. Mam. „an. I, 7, 1", senticosus Afran, App., Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 27 (sentosus B col. 220), tenebricosus, — fraud-ul-o-sus Dig., formidolosus, met-icul-osus, siticulosus, somniculosus, — ambag-i-osus Gell., apic-i-osus gl. caluus (apicus), laboriosus, lusciosus, mentiosus (menta) Marc. Emp. p. 393 G., montaniosus Grom., murmuriosus Aug. (Georges Z. f. österr. Gymn. 1873, p. 263).

40 ossosus, pinosus n. 40, poenosus, rabidosus, ramicosus, 45 refrigeriosus uel refrigerosus, rubicundosus, saporosus, scatebrosus, 50 sentuosus[51]), singultuosus, sonorosus, subdolosus, tumorosus, — quae eorum, quae cognita habemus recc., plus sextam efficiunt partem.

Ad totum genus cf. HA p. 27*—30*, A n. 64 et III n. 9; — ad 3, 10, 11, 24, 35, quae, quo morbo quis impletus sit uel qua ex parte sui quis laboret, significent, HA p. 28*, n. 27 [52]); — ad 5, 7, 9, 14, 18, 23, 53, ut quae non tam copiam significent, quam similitudinem eius rei, ad quam referuntur, cf. HA p. 29*, n. 37, A p. 18 'dactylosus' et p. 31; — ad 4, 15, 39, 50, ut declinata non in -osus, sed -uosus, cf. A n. 26 (in quam

---

51) Ad 4, 5, 12, 20, 24, 25, 40, 43, 44, 46, 50, ut quorum alterae exstent et usitatiores fere formae (argumentosus, aurosus, clamosus . .) cf. hircosus, *hircuosus*, monstruosus, monstrosus, portentosus, *tuosus*, saxosus, *-uosus*, *uberosus*, *ubertuosus*, *egestosus*, *-tuosus*, ceteraque huiusmodi, quae ex A n. 26 repeti possunt; neruosus, *neruicosus*, rugosus, *ruginosus*, somniculosus, *somniosus*, tenebricosus, tenebrosus, uentriosus, *uentrosus* (C*), pedicosus (pedis), pediculosus; caliginosus, *caligosus*, luscitiosus (luscitio), lusciosus, *tabidosus*, *tabiosus*; *affectiosus*, *-uosus*, *iecorosus* C. Aur. Sid., iocinerosus Scrib. et M. Emp. p. 341 C uel *iecinerosus* M. Emp., *pecuosus*, *pecudosus*, pustulosus Cels., pusulosus Col., *querelosus*, *querulosus* (ps. II), muliebrosus, mulierosus, naufragosus (Erg. I), naufragiosus, alia.

52) Cf. calculosus (calculis uesicae laborans) Cels. Scrib. Plin., cerebrosus (cerebro ita laborans, ut ad iracundiam atque etiam ad uesaniam procliuis uel prorsus insanus sit), *anhelosus* C. Aur., *auriginosus* M. Emp., Th. Prisc. IV, f. 312b, gl., *catarrhosus* Th. Prisc., *coriaginosus*, *derbiosus* Th. Prisc., *elephantiosus* Aug., M. Emp. p. 322 B, Th. Prisc. I, 30, App. h., *farciminosus*, febriculosus uel *febricosus*, *gambosus*, *gutturosus* Vlp. Dig., sch. Iuu., *herniosus*, iocinerosus . . (n. 51), *leprosus*, lienosus, lusciosus . . (n. 51), *malandriosus* M. Emp. (p. 323 E, 324 C), ozaenosus Pelag. (loca quae oz. sunt), podagrosus, polyposus pA, *renosus*, stomachosus, suspiriosus pA, torminosus Cic., *tussiculosus* C. Aur., ueternosus, alia (sim. sunt *impetiginosus*, *intertriginosus*, pituitosus, *porriginosus* Pl. Val., *pruriginosus*, scabiosus, *strophosus*, uaricosus, *uentriculosus*, uerrucosus, *uesiculosus*, *uomicosus*).

hinc et ex ann. 51 addenda sunt aliquot exempla); — ad -or-osus terminata (ab -or, ōris), ut sunt 36, 48, 52, 54, cf. A ann. 32 (ubi add. 36, 48, 54); — de compositis cum in- priuatiua, ut est 30, cf. p. 79; — ad 3, 7, 11, 14, tanquam deriuata a uocibus graecis (a graeca corrupta 1), cf. A n. 8; — ad 5, 9, 27, 28, 35, 43, 53, ut deriuata ab adiectiuis, uide A n. 36 (ubi hinc add. etiam 5 et 35, cf. supra p. 71) et HA p. 27* n. 7.

-ul-entus: cinerulentus, spinulentus.

Cf. C n. 2.

-tus (participialia denominatiua): ancoratus, anisatum, caementatus, calamatum (?), caniculatus, consubstantiatus, dilemmatus, doctrinatus, holosericatus, imaginatus, impuderatus (cf. -osus 21 et 25), ingraminatus, integulatus, lenticulatus, mamillatus, nigellatum, nominatus, retiatus, sumptuatus, testimoniatus, thymatus, uultuatus, uxoratus, cauditus, gressutus.

Cf. HA p. 25*—27* et A n. 41; B n. 35.

-idus: famidus, insuccidus, uigidus.

Cf. A n. 31.

-īnus (-ot-inus): agnellinus, agnotinus (cf. ad u.), arnotínus Aldh. De septen. col. 221 (cl. Gell. IV, 3, 3: hac antiquissima lege, quam Numae regis fuisse accepimus 'pelex . . Junoni crinibus demissis arnum feminam caedito'), capreolinus, [5] cattinus, cloacinus (cf. ad u.), ericinus, gruinus, ibicinus, [10] lutina (cf. ad u.), pecorinus, secundina, struthioninus, suillinus [53]).

---

53) Ad suprascripta, exceptis 6, 10 et 12, omnia, ut deriuata a uocabulis animalium, cf. A n. 16, ubi tamen computatis exemplis cum quaedam exinde accesserint, hic omnia, quotquot nunc in promptu habeo huius potissimum generis — īnus (atque inde -illus) terminata, indidi: *accipitrina*, agninus, anatinus, anguinus, anserinus, aprinus (aprunus h. e. apruinus), aquilinus (*subaquilinus*), arietinus, [10] asininus, aruina (aruignus: aruiga), *barrinus, bebrinus*

-anus: aquilonianus, deipassianus, murana (!), parochitanus, traducianus.

Cf. de -anus finitis n. 11 et HA p. 4, 17 et 17*.

(= 25, 38), *beluinus, bouinus* (bouillus), bubalinus, *bubulinus*, caballinus, [30] *cadauerinus* (II s. u.), *camelinus*, caninus, canterinus, caprinus, *castorinus*, catulinus, ceruinus, *ciconinus*, clurinus, [30] colubrinus, columbinus, coruinus, crocodilinus, *delphininus*, equinus, felinus, ferinus, fibrinus, formicinus, [40] gallinus, hircinus, hirundininus, hoedinus, *hydrinus* (II), leoninus, *leopardinus*, leporinus, lupinus, miluinus, [50] mulinus, murinus, mustelinus, nitellinus, noctuinus (noctua), olorinus, ostrinus, ouillus, *ouinus, ouillinus*, [60] palumbinus, pantherinus, passerinus, pauoninus, pecuinus, *phasianinus*, piscina, porcinus et *porcellinus*, pristinus (pristis), [70] psittacinus Scrib. M. Emp. (si est a psittacus), pullinus, *scrofinus, serpentinus, simininus*, soricinus, struthocamelinus, *sturninus*, suillus, *suinus*, [80] *talpinus*, taurinus, *taxoninus*, tigrinus, uaccinus, uerrinus, *uerueci-nus*, ueterinus, uiperinus, *uitellinus*, [90] uitulinus, ursinus, uulpinus, uulturinus, — cum supra additis 104, — uett. 65, recc. 39. Cf. adulter-inus, *amitinus, artificina, causidicina*, consobrinus (consororinus), coquinus et s. *-na*, discip(u)lina, doct(o)rina, *eunuchinus*, femininus, figlinus, *furatrinus* et *-na* s., furinus, genuinus, haruspicinus et -na, *iuridicina*, latrina (lauatrina) et -num, libertinus, masculinus, medicinus et *-na* s., Meditrina, *naccinus*, officina (h. e., ut uidetur, opificina), pistrina et -um (*pistrinus* gl.), popina (popa), puerinus, regina, sobrinus et -na, sutrinus et -na, -num s., textrinum, *-na* et adi. *-nus*, tonstrina, *uestificina, uoratrina, ustrina* et *-um;* aluinus (!), austrinus, caurinus, cisterninus, lacu(i)na, Limentinus, marinus, matutinus (cf. Matuta), Montinus, orcinus, palatinus, Portunus, Ruminus, *rupina*, scobina, tibinus (sonitus), tribu(i)nus, Tutilina (tutela), ueruina, uespertinus, uicinus; caepina, laterina, napina, salinum et -nae, tab(u)linum; — *agrest-inus, coelestinus*, Nemestrinus, *maiorinus*, paupertinus; — clandestinus (clam), fortuna, intestinus, peregrinus, pruina, repentinus, supinus, bini, trini, quadrini . .; — agina (agere), ¿ *albinus* (albare), angina, culina (colina), concubinus et -na, *foetutinae*, indicina, inquilinus (h. e. incolinus), Jugatina, *molinus* et s. *molina (molendinum), mundicinae*, rapina, ruina, ¿ sagina, Sentinus, Volutina . . Figurae deminutiuae in -inus (HA p. 25), quo pertinet fortasse mollicina (uestis) Nou. Pedio ap. Non. (cl. mollicellus Catull.), exemplum certius est gemininus N. Tir. 'geminus, gemellus, gemininus'.

-aneus: extemporaneus, inframuraneus, solaneus (cf. ad u.).

Cf. HA p. 18* sq., — ad 1: contemporaneus Gell., temporaneus S. S. uers. uet. et Vulg., Aug., all., — ad 2: intramuranus Lampr. (HA p. 18), It. Al., Ambr., inscr., extramuranus Lampr., Ambr., Eges., antemuranus et circummuranus Amm.[54]).

-ensis: forensis (foris), parochensis, siliquastrensis, Turonicensis.

Cf. HA p. 17* sq., ubi allatis recc. in -ensis a primitiuis, quae non sint nomina propria ac localia, ficturae exemplis subindenda sunt int. cett. puluinensis inscr. (Bellona), salinensis inscr. Pompei. q. salinator, thesaurensis Cod. Just., — maritimensis Grom., pauitensis (pauitus) Isid. (opp. leuidensis).

-icus: acinaticus, Aeneanicus, arcuaticus, circumcellionicus (cf. ad u.), 5 compatrioticus, coxendicus (cf. ad u.), forasticus, gentilicus, glebaticus, 10 Maiorica, Minorica, neruicus, strophicus, Tingitanicus.

Cf. HA p. 19* sq., B n. 32, — ad 1, 3, 7, 9 HA p. 20*, n. 22, de expressis bifariam et in -ticus et in -tilis supra p. 122, n. 22 (quibus, ni significatione differrent, addi possent *arcuaticus, arcuatilis*), ad 1 ann. ad u., ubi add.: multaticus, multaticius[55]); ad 3, 6, 13 A n. 66, ubi exem-

---

54) Cf. *circumforanus* Lampr. Comm. 2, 8, Isid., circumforaneus, — oppidanus, *oppidaneus*, — uicanus et *conuicanus, uicaneus* C. Th. et *conuicaneus* Hist. trip., — fontanus, *fontaneus*, — Campanus, *campaneus*, — siccanus Plin., siccaneus Col., — solitanus (solus) Plin., *solitaneus* Th. Prisc.; — *cellulanus, concellanus; trans-limitanus* Ambr., *limitaneus* scrr. h. Aug., Cod. Th. Sed exstant nonnulla in -aneus deriuata a u e r b i s (HA p. 18* sq.), ut praecidaneus (hostia, porca), oblectaneus, uel ab a d u e r b i i s, ut extraneus . . (l. l. p. 19*), neutra horum in -anus; contra eorum, quae -i-anus terminantur, ut prasinianus, praefectianus . ., nulla inuenio in -eus (-aneus) producta.

55) Eiusdemmodi sunt, nisi quod altera forma, in -ticius, carere uidentur: *feriaticus* Dig. dies, *foederaticus, libellaticus*, muriati-

plis add. *frigoriticus* Ven. u. Radeg. 20 'fr. aut languidus'; — ad 2, 8, 10, 11, 14 A n. 47 cl. HA p. 17 ann. (add. *aegrot-icus, burricus*).

-iacus: genesiacus, peripreumoniacus, Saturniacus.

Cf. HA p. 43 et 53*, B col. 204 sq., A n. 66.

-īlis: aquimanilis, -le C p. 2, argentile, cicindile, imbrilis.

Cf. A n. 11 et add. p. 19*, cl. HA p. 34*.

-alis (-aris): adhumeralis, aethralis (Aldh. laud. uirginit. 7 'aethralis regni gloriam', 33, carm. de laud. uirg. 867 'donec aethralem felix migraret in arcem' et saep.), affectionalis, anniuersalis, [5] aquilonaris, artificalis, bicubitalis, breuialis, carminale (n. 40), [10] co-aeternalis, cognationalis (n. 40), cognominalis, commercialis, commissalia (cf. commissaliter Sid.), [15] com-pastoralis, concausalis, corporealis, corrationaliter, coxale, (cremialis,) [20] descriptionalis, desperaliter, excubialis, exordialis, exsistentialis et -ter, [25] foculare, frumentalis, fundamentalis et -ter, gallicaris, gehennalis, [30] homicidalis, immāterialis, incarnaliter (¿ incarnabiliter), inexsistentialiter, inordinalis, [35] inspectionalis, insubstantialis, intelligentia-

---

.cus. Cetera -ticus uel, ut plurimum, -aticus terminata plane sunt denominatiua, ut: *ballematicus, canceraticus* (foetor), cauaticus Plin., coenaticus, dapaticus (dapalis), *Dianaticus*, domesticus, fanaticus, *fauillaticus, gromaticus, herbaticus* (C*), *horreaticus, iuraticus* gl. (iurisperitus), *penaticus* inscr. (negotiator), *primoticus* Apic., rusticus, siluaticus, *Syriaticus* Fronto (milites), Vlp. Dig. (res), Marc. Emp. p. 291 D (pira), *tineaticus*, uepraticus Col., uiaticus, uillaticus, quaeque in genere neutro substantiue usurpantur, ut iam ap. uett. uiaticum, ita scilicet, ut adintelligendum sit 'aes' uel 'uectigal': *augustaticum, balneaticum* (synon. *balneare*), *cathedraticum, chartiaticum* (?) Vlp. Dig., *coenaticum* C. Th., *martiaticum, pulueraticum, sextariaticum, siliquaticum* (cf. *funeraticium* Dig., inscr.; minerualicium N. Tir.).

lis, laicalis, locularis, luminalis, mamillaris, mancipalis, mentalis, mysterialis, nouissimalis, nutrimentalis, occasionaliter, octonalis, ominalis, pecuaria, ium, petralis, pigmentalis, poliaris, praeexistentialis, praemialis, praeprincipalis, praesentialiter, presbyteralis, primitiualis, quaternalis, quinalis, radicalis, sacramentalis, sellaris, semiuncialis, seruitialis, spurcalis, stercoralis (n. 40), sublunaris, subsistentialis, subtemporalis, subuentralis, supplicialis, taedialis (n. 40), tenebralis, transfluuialis, trinalis, typicalis, uerbialis, uesicalis, uespertinalis, uisceralis et -ter, unalis (in -aris 9).[56])

Cf. HA p. 30* et 32*—34*, A n. 82 c. add. p. 22*, B n. 29, III n. 16 (scr.: figurae in -alis (-aris) exempla uett. 393, recc. collegi 715); — ad 2, 29, 38, 44, 51, 53, 58, 78 (a graecis): A n. 38, B col. 216 (ad 58); — ad 65: A p. 79 ad u. (a pond. uocab.), cf. 7, 48, 60, 61, 83 (a mensur. uocab. uel a numeral.); — ad (deriuata ab adi.) 8, 10, 17, 38, 45 (cf. ad u. et *summalis*), 59 (cf. *aestiualis, genitiualis, inuectiualiter, substantiualis*), 67, 78, 80: HA p. 33*; — ad (expressa etiam in -arius) 4, 8, 13, 26, 28, 40, 42, 48, 50, 51, 60, 61, 63, 64, 65, 75, 77, 80: Epimetr. I, cl. HA p. 37* ann. et B n. 12; — ad 34 (etiam -abilis): C n. 16, cf. 21, 32; — ad 5, 6, 30, 40, 50, 57, 79 (quorum aliae coexsistebant formae: aquilonalis — cf. n. 56 —, artificialis . .): cf. ad 30[57]).

---

56) Irregulariter terminantur in *-ris* pro -lis: [a] (non coexsistente altera forma) u e t t. coquinaris Varr. ap. Non., sescennaris (!) Liu. (liminaris), r e c c. focaris (focus), (lagoenaris, lapidaris, lucernaris), [b] (coexsistente altera forma) uett. extaris (r. -lis), (Latiaris, linearis), r e c c. iugaris gl., palpebraris C. Aur., pecuaris, pecuniaris Macer Dig.; in *-lis* praecedente *l* in syllaba antepaenultima [a] u e t t. nulla, nisi i n c i p i e n t i a a l lit. legalis, letalis, r e c c. belualis, clunalis, glebalis, lupal, p l a g a l i s (II s. u.), plumalis; [b] uett. aquilonalis (II s. u., cf. 5), r e c c. caelibalis, calendalis, embolismalis, linealis, palealis, palmalis.

57) Exemplis add.: coniugalis, coniugialis, *confinalis* (ps. II), *-ialis; memoralis, -rialis; noxalis, -ialis;* participalis, participialis; prophetalis (II), -ialis; — annalis, *-ualis,* Janualis, Janalis;

-arius: balsamarius, basilicarius s(ubst.), bursarius s., calycularius,[5] chrismarius s., (condimentarium s.,) constitutionarius s. A s. u., (custodiarius adi.,) cymbalaria s., denari-arius (cf. ad u.), gemellarium s., (leporarius s.,) [10] longarius, luminarium s., martyrarius s.[57a]), matricularius s., nominarius s., [15] palpebrarius, pancratiarius s., panicoctarius (cf. ad u.), posticiaria s., quotidianarius, [20] retrarius, saumarius s., scholarius Epim. I s. u., septimanarius s., stiuarius s., [25] syllabarius s., tricesimarius (cf. ad u. et 19).

Excussis iam et copiis per glossaria suppeditatis confeci nomina deriuatiua in -arius uett. c. 500, recc. plus 780.

Cf. HA p. 37* sq.; A n. 60, III, n. 16; B n. 30; (-ur-arius, et -arius q. = -tor uel -sor) ad 17; — ad 2, 3, 5–7, 9, 11–14, 16, 18, 21–25 (substantiua): C p. 19 sq. et n. 14, cf. HA l. l.; — ad 1–5, 7, 12, 16, 21, 25 (a graecis): A n. 48; — ad 9, 10, 19, 26 (ab adi.): HA p. 38*[58]); — ad 20 (ab aduerb.): HA l. l.; — ad 4, 5, 7, 9, 11--15 (-arius et -alis uel -aris): Epim. I cl. B n. 12 et HA p. 37*; — cf. praeterea III* n. 2.

---

pascalis, *-ualis; spiritualis, -talis;* — singulariter, singillariter; *coenobialis, coenobitalis;* — brachialis, *brachiolaris;* fontalis (II), fontinalis; *meridialis, meridionalis* (cf. augurionalis N. Tir.).

57a) Quod dixit uir quidam doctus, non posse personarum uocabula declinari in -arius, sed rerum tantum (ideoque baccaria non esse repetendum ab eo quod est Bacchae, sed a bacca), uerene id dixerit, haec declarant exempla: Bellonarius, Carmentarius, Catilinarius, Februarius, hercularia, Januarius, Junonarium, libitinarius, uenerarius.

58) Adiectiuorum in -arius declinatorum ab adiectiuis (h. e. a meris adiectiuis, non substantiuatis, et significatione adiectiuali deriuataque a primitiuo) exempla sunt: primarius, secundarius, *magnarius, plenarius* (II), *uicinarius, mutuarius, caducarius,* crudarius Plin., *breuiarius* (-um s.), *nefandarius* N. Tir. et gl. Is., *paratarius* (?), *passarius, rusticarius* gl., *stantarius.* Deriuata a numeralibus (cardin. et distr.), ut *quingentarius, binarius, millenarius..,* omisimus.

-or-ius: uide in n. 30 (ubi add.: *armificatorius*, *transmissorius*, et corr.: *calatorius*, *praediatorius*, *repositorius*).

Cf. A n. 7, B n. 36 et n. 8, cl. HA p. 39*.

praeterea in **-ius** (simpl.): opificius (cf. munificius Dig.)

numeralia in **-plex**, **-plus**, **-farius**: sexcuplex (cf. p. 156); septuplus adi., milluplus; septifarius (cf. A n. 60, p. 96).

composita: I praepositiua*):

ambi-dexter, ambisinister.

ante-nouissimus.

co-aeternalis, coamens, coingenitus, comblasphemus, compallidus, compastoralis, comperditus, compersonalis, compestilens, [10] compraesens, concausalis, condesperatus, congeminus, consacrilegus, consceleratus, conscotinus, conserpentinus, consubstantiatus, conuiperinus, [20] coomnipotens, corrationaliter.

Cf. p. 25 et B n. 5.

im-producibilis (?), insubstantiatus.

intra-coelestis (cf. supra-).

per-apertus, perassus, percalidus, perdefessus, perfatuus, perfragrans, perhumilis, perimpius, perinquietus, [10] pernitidus, perobtunse, peroccultus, peroptatus, perplures, perprocliuis, persecurus, persordidus, perstultus, peruarius (Cf. III n. 6, cl. HA p. 26).

prae-aeternus, praeconspicabilis, praeexcelsus, praemagnus, praeprincipalis, praesagax (Cf. C n. 8, cl. HA l. l.).

---

*) Inter quae censentur omnes quaecunque uoces per se ipsae constantes (ut est uagus, non est -loquus, -membris) praefixo qualicunque, licet declinato (tri-, alti-) noscuntur praeauctae ita, ut tamen ipsae illibatae permaneant atque indeclinatae, significationemque suam retineant integram aut certe parum immutatam: co-amens, male-sanus, semi-correctus, bi-potens, alti-uagus.

re-burrus.

sub-clausus, subcommunis, subspissus, substypticus, subtemporalis, subtremulus.

Cf. A p. 85.

super-plenus, (superrepletus,) [2] supersubstantiuus.

Cf. ad 1 *superdimidius* et, super- superlatiue imposita, *supergloriosus, superlaudabilis,* ad 2 *supersubstantialis, supermundialis, supernaturalis, superterrenus,*

supra-coelestis [59]).

in- (priuat.): illaedibilis, illicenter, imbenignus, immaterialis, [5] immensibilis, impalpabilis, imparcenter, imparticipatus, impartilis, [10] impassionabilis, impatefactus, imperagratus, impoenitibilis, impraescius, [15] impraestrictus, impraetermisse, impraeuaricabilis, improficuus, impudefactus, [20] impuderatus, inacceptibilis, inalienabilis, inambiguus, inamplexibilis, [25] inattingibilis, incaducus, incarneus, incircumspectus, inclinabilis, [30] incoercitus, incoinquinabilis, incolatus, incomminutus, incommonitus, [35] incompos, inconculcabilis, inconsubstantialis, inconsub-

---

59) Cf. sup. intracoelestis. Quae profecto si uiuacia linguae latinae genimina esse crederem, ac non potius unius grammaticastri caduca conamina, non pro consarcinatis e praepositione et adiectiuo computarem, sed ex aduerbiali praepositionis cum nomine constructione (supra coelum) concreta esse intelligerem. Ceterum cf. *subcoelestis* et *supercoelestis* Tert. et postt. (III), *intercoelestis* Cl. Mam., *subterrestris* intpr. Iren.; intermestris, bimestris .. (bimenstruus, bimensis ..); illustris (in luce), sublustris (praelustris syncop. e prae-il-lustris, ut *praerogare* e praeerogare C*, *praeminere, praelectio* ap. Fulg. Rusp. Erg. II 'praeelectio'), — et alia praeterea -stris (-stis, -ster) terminata: agrestis, campester (-tris), equester (-tris), Fanestris, *lanestris,* Nemestr-(inus), palustris et -ter *(paludestris),* pedester (-tris: HA p. 69), *rurestris,* segestre, sequester, siluestris (-ter pA), *tellustris, uallestris* (n. pl. Ambr. fug. sec. 5, 31 al., cf. Gg. s. u.).

stantiuus, inconsumptibilis, [40]incontrectabilis, incontristabilis, incontritus, inconuincibilis, inconuulsibilis, [45] incorporatus, incorreptibilis, increabilis, incunctabundus, indecliuis, [50] indecorosus, indeflexibilis, indefloratus, indeliberanter, indeminutus, [55] indemutatus, indesignatus (?), indicibilis, indirumpibilis, indiscernibilis, [60] indiscissibilis, indispertibilis, indissimulanter, indissociatus, indiuisiue, [65] indomitabilis, inemigrabilis, inerratum, inexcessibiliter, inexcruciatus, [70] inexinanibilis, inexitiabilis, inexperibilis, inexplorabilis, inexquisitus, [75] inexsistentialiter, inexustus, infiguratus, infrenabilis, infructiferus, [80] ingenerabilis, ingraminatus, inindigens, ininitiabilis, inobdormibilis, [85] inobsecrabilis, inopportunus et -ne, inordinabiliter, inordinalis, inseducibilis, [90] insubditus, insubuertibilis, insubportabilis, insubstantialis, insuccidus, [95] insufferibilis, insustinibilis, intaminabilis, integulatus, intenibilis, [100] intentabilis, intitubabilis, inturbabilis, inuersabilis, inuersibilis, [105] irrecessibilis, irreconciliabilis, irrefragabilis, irrefrenabilis, irreuerberatus (n. 40), [110] irreuolubilis.

Ad 8, 11 sq., 15 sq., 19 sq., 28, 30, 32—34, 42, 45, 52, 54—56, 63, 67, 69, 74, 76 sq., 81, 90, 98, 109 (a part. perf.) cf. B n. 44; ad 2, 7, 53, 62, 82 (a part. praes.) B 11 et 45; ad 27 A n. 50; ad 50 supra p. 79 ad u.; — absque in- non exstant, quod sciamus: 1, 5, 7, 21 sq., 24 sq., 29, 36, 41, 44, 46, 51, 53, 58, 60, 65 sq., 68, 70, 72 sq., 78, 79 (-fer exstat), 81, 84 sq., 91 sq., 95—97, 98 (tegulatus Macer Flor.), 99 - 102, 105—8.

male-fidus, malesanus (ubi uid.; — cf. recc. maleblandus, malecastus, maledulcis, malefaber, maleferax, malemerens).

semi-aridus, semicorrectus, semigelatus, semimixtus, semiuacuus, semiuigil.

Cf. n. 46 et A n. 62 (ubi add. 2).

bi-potens, quadripotens et tripotens (B s. u.

bipotens), flammipotens, membripotens, splenditenens; — magni-loquax, uaniloquax, uentisonax, carniuorax; — omni-scius (cf. ad u.); altiuagus, gyrouagus, ludiuagus, lustriuagus, soniuagus.

Cf. ad 1—5: ann. ad 4; ad 4—6: B n. 7; — ad 7—10: A n. 57 c. add. p. 21*; — ad 12—15: supra p. 66 et A p. 4.

II **figuratiua**, quae sunt aut 1) uerbalia, utpote posterioris partis forma a uerbo aliquo deriuata, aut 2) denominatiua, nimirum posterioris partis forma deriuata a nomine:

1: **-fer** (-ferus): agnifer, asellifer, bullifer Aldh. laud. uirginit. 9 (balteus), discifer id. ib. 37, fraudifer, (infructiferus: cf. ad u.), largifer, (oenoferus), piscifer Aldh. carm. de uirg. 1466 (¿ pass.), plectrifer, spiritifer, templifer, uectifer, urnifer[60]).

Cf. A n. 39, B n. 41.

---

60) Cetera, quae collegi huius figurae, sunt: aerifer, alifer, aestifer, *amoenifer*, *amorifer*, anguifer, annifer Plin. (anni- est aduerbialiter), anxifer, *aprifer*, aquilifer Caes. Suet. Tac. al., *aristifer*, armifer, arundifer, astrifer, Val. Fl. all., auctifer, aurifer (et Plin. Flor.), austrifer Sil., bacifer (et Plin.), *bellifer*, bifer (et pros.), bipennifer, *blattifer*, *brauifer* (*βραβεῖον*), buxifer, caducifer, *candelifer* Tert., *cannabifer* inscr., *carnifer* intpr. Ignat., cestifer gl., chimaerifer, cistifer Mart., coelifer, colubrifer, *columnifer*, conifer, *cornifer*, *coruscifer*, corymbifer, *crucifer*, *cruentifer*, *cultifera*, orum (q. agri culti) dipl. sec. V ex., cupressifer uel *cyparissifer*, *dapifer* inscr., gl., *deifer* pros. (C*), dulcifer pr., *electrifer*, ensifer, *escifer*, falcifer, fatifer, fetifer Plin., flabellifera Plaut., *flagrifer*, flammifer, *fletifer*, florifer (III), frondifer, fructifer pA, frugifer (et pros.), *frumentifer* pros., fumifer, furcifer com., Cic., gemmifer (et Plin.), glandifer, *gorgonifer*, *grandifer* pros., granifer, *hastifer* inscr., herbifer (et Pl.), horrifer, hostifer Man., humifer, ignifer, *imaginifer* pros., imbrifer (et Col.), *infrugifer* pros., laborifer, *lactifer*, *lampadifer* N. Tir., laserpicifer, laurifer Plin. Luc., legifer, lentiscifer, letifer, *lignifer* inscr., linifer Plin. inscr., *loricifer* gl. Philox., lucifer (Lucifer et pros.), luctifer p. pA, malifer,

-ger: anguiger, cristiger, glariger, graniger, melliger, nubiger pass.

Cf. A n. 24 cl. p. 19* 61), B n. 41.

---

margaritifer Plin., *medelifer*, mellifer, metallifer p pA, monstrifer ppA et Plin., montifer (Herc. Oet. 1216), *morbifer*, mortifer pros., multifer Plin., [100] *munifer* gl. Is., nardifer Grat., nimbifer, *niuifer*, noctifer, nubifer Ou. et ppA, Salu. G. D VI, 172 (Alpes), cf. C s. u., odorifer (et Sen. Plin.), oliuifer, *olorifer*, omnifer, opifer (et Plin. inscr. al.), [110] *ostentifer* gl., ostrifer, *ōuifer* gl, pacifer (et pros. pA), palmifer, *paludifer* carm. de Philom. (pass.?), papyrifer, *pecudifer*, peltifer Stat., *pennifer*, pestifer (et pros.), [120] pinifer, pomifer (et Plin.), *pompifer*, pōpulifer, racemifer, rorifer, sacrifer, sagittifer, salutifer (et pros. recc.), *sanctifer* intpr. Ign. (C* s. u. deifer), [130] *sanifer*, saxifer Val. Fl., sceptrifer, securifer, sementifer, sensifer, *serenifer*, *serpillifer*, signifer (subst. et pros.), *soccifer*, [140] solifer Sen. tr., somnifer (et Plin. al.), soporifer (et Plin. Spart.), spicifer ppA, spinifer, *splendorifer*, spumifer, squamifer, stellifer, *sudorifer* C. Aur. (ac. III, 21, 206), [150] taedifer, taurifer Luc., *tigrifer*, tridentifer, trifer Col. Plin., trifurcifer Plaut., turifer (et Plin.), uaporifer Stat., postt. (III), *uasifer* gl. σπευοφόρος, uelifer, [160] uenenifer, *uernifer*, *uexillifer* Aurel. ap. Vop., *uinifer* App. h., uiticarpifer Varr., uitifer ppA et Pl., Pall., umbrifer, uotifer Stat., Anth., uuifer ppA, *uulnifer* (omnino recc. 68). Consilii fuit in describendo hoc laterculo et sq., ut ea, quae solutae quoque orationis uel etiam communi in usu fuerunt (pros.), facile discerni possent. Poetarum nullus magis quam Ouidius hanc figuram celebrauit (cuius sunt peculiaria e. c. 115, 123, 124, 126, 133, 150, 153, 160); inter conscriptores uix ullus magis hoc genere usus est Plinio. Denique ad 'oenoferus' cf. doriferus inscr.

61) Composita in -**ger** congregaui haec: aliger (et Plin.), *aristiger* inscr., armiger (et pros.), astriger Stat., postt., auriger, barbiger, belliger, bicorniger, *carniger* hist. trip., [10] clauiger (et a claua et a clauis), *coeliger*, coniger, *contiger*, corniger (et Plin.), criniger Luc., Iuuenc., *falciger*, *famiger* gl., *fasciger*, flammiger ppA., [20] *floriger*, fluctiger pass. Cic. frgm. poet ap. Isid. (Or. XIX, 1, 20) 'tunc se fluctigero tradit mandatque paroni', *fontiger* inscr. (?), *fraudiger*, freniger Stat., *fumiger* Ennod., hederiger, *honoriger* Tert., laniger (et Plin.), lauriger, [30] *libriger*, *litiger*, *lymphiger*, *monstriger*, (morigerus: nom. sing. Plaut. Epid., Amm. XVI, 11, 1), *mundiger*,

-ficus: artifice (n. 40), clarificus, hymnificus (n. 40), maestificus, opificus Eust. Hexaem. III, 10, ouificus (cf. B ad hanc uoc. et n. 41), panificus masc.[62]).

---

nauiger (et Plin., Amm. XXIII, 6, 20 fluuios), palmiger Plin., penatiger, penniger Cic. Tim., Sil., pharetriger Sil., 40 piniger, pinniger (et Plin.), *pistriger* pass., plagiger, plantiger Plin., plumiger Plin., Prud., Cassiod., *pulliger* Fulg. C*, *roriger* Fulg., *sagittiger*, *salutiger* App. et p., 50 sceptriger ppA, *scytalosagittipelliger* Tert. pall., securiger, *sereniger*, setiger, siluiger Plin., inscr., *somniger*, spiniger, spumiger, squamiger (et Plin.), 60 stelliger, teliger Sen. tr. (?), thyrsiger Sen. tr. et Pall. p., *tricorniger*, tridentiger, *triumphiger* (Erg. II s. u.), turriger (et Plin.), *ueliger* Csd. Var., uelliger Germ. Ar., *uotiger* Anth. Lat., 70 *urniger* Anth. Lat., — omnino 76 (36 recc.), quorum uidelicet 39 (recc. 19) significatu fere pari etiam in -fer exstant expressa. Ad 'morigerus cf. allata A n. 76 composita cum ger-ulus praepositiue, quibus add. plagigerulus Plaut., *breuigerulus* gl. Isid.

62) Cf. aerifice Varr., *algificus* (ψυχροποιός) Gell., *almificus*, *amorificus*, *arificus* (?) C. Aur., *astrificus*, auctificus, *beatificus* (III), beneficus, *blandificus*, 10 *calorificus* Gell., *candificus*, castificus Sen. tr. (casti- adu.), P. Nol., contemnificus, damnificus Plaut. Pall., *deificus* (III s. u. et ib. n. 2), delenificus pr., Fronto, Aus., Symm., Ennod. ep. VII, 12, VIII, 1 et saep., *ditificus*, *doctificus* M. Cap., Prisc., Ven. Misc. III, 30, 21, *dolorificus*, 20 *expergificus*, falsificus, fetificus Plin., *frigorificus* Gell., fumificus, furtificus Plaut., *glorificus*, *grandificus*, *gratificus*, honorificus (cf. HA p. 151), 30 horrificus, hostificus Acc., Cic. p. dom. 23, 60 (odium: cf. 12), humificus Plin., incestificus Sen. tr., iustificus Catull., laetificus (et pass., ut „h. trip. VIII, 1“: hilarior et uultu laetifico), *languificus*, lanificus, largificus, *lucificus* Aug. c. Faust. XXII, 9, C. Aur., 40 lucrificus Plaut., luctificus (Beitr. I), lustrificus Val. Fl., magnificus (et pass.), maleficus, mellificus Col., pstt., mirificus, *mitificus*, *modificus* pass., *mollificus* C. Aur., 50 monstrificus Plin. Val. Fl., *morbificus*, *mortificus*, munificus, nidificus Sen. tr., *nubificus* Anth., pacificus, portentificus, *pultificus*, *purificus*, 60 regificus, sacrificus, *saluificus*, *sanctificus*, saxificus, *scientificus* Bo., *sensificus* (A n. 83 s. f.), *serenificus* pass. inscr. metr., *siccificus*, somnificus Plin., M. Cap., 70 *specificus* Bo., *splendificus*, spurcificus Plaut., *squamificus* gl. λεπιδωτός, *stellificus*, superbificus (ut 31 et 12) Sen. tr., tabificus p, Cic. Plin. al., terrificus p, Pl. ep. Amm., tristificus Cic. p., pstt., uastificus

-dicus: castidicus, psalmidicus.

Cf. ad uu.[63])

-loquus: boniloquus, turpiloquus.

Cf. A n. 78 (cl. p. 22*), in quam add. deiloquus (III* p. 20) et e gloss. grauiloquus, obliquoloquus.

-fluus: dulcifluus, flammifluus, sordifluus.

Cf. B ann. ad 2 cl. ib. n. 41, Erg. I app. 'mollifluus'[64]).

-ambulus: mariambulus.

-caedus: siluicaedus.

Cf. bucaeda pass. Plaut.

-cida: deicida[65]).

Cic. p., [80] uelificus Plin. (uelifico nauigii cursu), ueneficus, *uersificus, uestificus* et *-ca* inscr., *uisificus, uiuificus* C*, *uomificus* C. Aur., App. h., uulnificus p., — 94 (recc. 49). Decem e suprascriptis (7 recc.) priorem sui partem ab infinito uerbi (algi- ab algere..) uidentur duxisse, quatuordecim (10 ap. recc.) — 15, 35, 38, 43, 48, 55, 60, 67, 70, 73, 74, 79, 80, 82 (?) — significationem assumpsisse passiuam (cf. Beitr. III ann. 3, hinc supplendam). Ad: artifice, opificus, panificus et ad 53, 83 cf. artifex, munifex (Beitr. I s. u.), opifex, *panifex, uestifex*; — *aedifex* Tert., aurifex, carnifex, *dapifex*, pontifex, *retifex, signifex*. Denique cf. et n. 6.

63) Exemplis addo: *aequidicus* Diom., inscr., blandidicus Plaut., falsidicus id. et recc., fatidicus (et pros.), — pass. Coripp. Ioann. V, 164: fatidicum dum quaerit iter, iuridicus Plin., ICti, inscr. al., magnidicus (Btr. I), maledicus (pros.), *miridicus* gl., saeuidicus Ter., spurcidicus Plaut., suauidicus, uanidicus Plaut. Amm., ueridicus Lucr. et pros. (pass. Plin.).

64) Allatis ll. ll. exemplis superaddimus: *aestifluus* Solinl. (Anth. 720, 3), *coelifluus, frondifluus, ignifluus, lucifluus* (III* p. 11 sq.), *multifluus* Iuuenc., Arat., *purifluus, quadrifluus* C*, septifluus (?) Petr. (133 metr. u. 4), *tabifluus, uermifluus, uestifluus*, — omnia poetici usus. Omnino collegi 26, — recc. 21.

65) Cf. cibi-cida Lucil., fratricida, homicida, *hospiticida* g. Philox., *infanticida* Tert., lapicida, matricida, muricida, parricida, patricida, sororicida, tyrannicida pA, *utricida*,

-cola: crucicola, lignicola, rusticola, Vesticola.

Cf. C ad 1 p. 7 cl. n. 26 (ubi tamen praetermissum est: agricola, et add. recc.: saxicola P. Nol., Tibricola Prud., umbricola).

-fricus: saxifrica (synon. saxifraga)[66]).

-genus: p. 19 et B col. 194 (cf. ad uu.).

-gena: hircigena (cf. ad u.)[67]).

-nubus: septinubus (cf. ad u.)

-sonus: magnisonus [68]).

-sumus: carnisumus.

---

66) Ab adi. saxifragus p. ap. Cic., Plin., cuiusmodi sunt calcifraga Plin. Scrib., fluctifragus, foedifragus, naufragus uel nauifragus, ossifragus, siluifragus, *undifragus*; — in -ius praeter saxifragia et lumbifragium (n. 14) notauimus crurifragius Plaut.

67) Cf. porro alienigena Cic. all., amnigena Val. Fl., *antigena* gl., Appenninigena, aurigena, Baetigena Sil., bignae pr. (i. bigenae), *Caucasigena, Christigena, Coeligena* Aus., [10] *diuigena, domigena, Dodonigena, duodenigena* (-as menses Anth. 197, 3 e corr. Heins.), Faunigena Sil., *flammigena, fluctigena*, Graiugena (¿ Graecigena Aug. Ciu. D. XVIII, 18 s. f.), Janigena, ignigena, [20] indigena, *Maiugena*, Martigena, *montigena* gl., *Musigena, Niligena*, nubigena, *Nymphigena*, Nysigena, Phoebigena, [30] rurigena, *Saturnigena*, Soligena Val. Fl., terrigena, Troiugena, *Tyrrigena* (turri-), *uerbigena*, unigena (et Cic.), *urbigena* „inscr. Grut.“, — 41 (20 recc.), cum non admiserimus, nisi quae certo -gena finita probarentur, nec possint esse a -genus, a, um (ut potest e. c. serpentigenis Ouid., et est profecto ‘monstrigenis . . fluctibus’ Auien.).

68) Cf. *aequisonus*, aerisonus ppA, altisonus, armisonus, *astrisonus, bacchisonus* P. Nol., *bellisonus* id., *bisonus*, clarisonus, *doctisonus, dulcisonus* (et pros. recc.), fluctisonus ppA, fluentisonus, *grandisonus* (et pros.: III), horrisonus, *hymnisonus* P. Nol., luctisonus, multisonus ppA, *omnisonus* P. Nol., M. Cap., *psalmisonus*, raucisonus, *rhonchisonus, terrisonus*, undisonus, *unisonus*.

2: uniceps (cf. n. 42); decliuus (cf. ad u.), indecliuis; quadricolor[69]); testicorius (cf. ad u.); naricornus (cf. n. 42); duricors, prauicors (cf. ad uu.); leuicutis, squamicutis, testicutis (cf. ad u.); centennis (cf. ad u.); unifinis (cf. ad u.); deciformis, duodeciformis, octiformis[70]); altifrons (cf. ad u. et n. 42); tardilinguis (cf. ad u., add. *illinguis*); commembris (n. 40, — cf. n. 42); quadrimodus (cf. A p. 57 c. add. p. 21*: exemplis add. commodus, *aequimodus* Bo., *colubrimodus* Cor., *diuersimode* „Aug.", *dulcimodus* Prud.); cornipedus, sequipeda (cf. ad u.[71]) et C n. 10); raripes (C l. l.); trisulcis (cf. ad u., et de adi. comp. uel in -us uel in -is n. 38); biumbris (cf. ad u.); — declinata in **-ius** (-eus): nigrogemmeus, septigranius (cf centigranius Plin. Is.), similimembrius, centenodius: cf. supra subst. in -ium et n. 31.

Adiectiua hibrida uide p. 197 (ad subst.).

Participia adiectiuata: confaecatus, demersus et alia n. 12, tornatus, despuens, putens.

---

69) Cf. unicolor (*unicolorus*), bicolor (*-us* ? Vop.), *tricolor*, multicolor Plin. App. mund. S. S., Sid. ep. II, 2 (*-us*), *diuersicolor* (et *-us*) M. Cap., uersicolor (*-us* Prud., *-ius* Paul. Dig.), concolor, decolor (*-us* Ambr. Prud.), discolor (*-us*, -ius III s. u.), *albicolor, auricolor, floricolor, flucticolor, ignicolor* (et *-us*) Iuuenc., *iricolor, lacticolor*, *nigricolor*, nocticolor Laeu., Aus., *ostricolor*, pudoricolor Laeu.

70) Cf. *aequiformis* C*, *ambiformiter*, biformis p et pA, *caniformis* p, *conformis* (III*), deformis, *eformis* N. Tir., *informis*, *milleformis* p, multiformis, *omniformis* (III n. 11), *pluriformis, primiformis, quadriformis* C*, semiformis Col., *septiformis* freq. eccl. postt., *serpentiformis*, tauriformis Hor., transformis Ou., triformis p, *uersiformis, uniformis.*

71) Ceterum cf. ad hoc figmentum: laudicoenus, *poscinummius*, *dominaedius* (A s. u.), *domnifunda, domnipraedia*, equifer, *ouifer* (ouis fera) Apic., gl., *animaequus, oridurius* gl.

Aduerbia (deriuatiua):

in **-e** uel **-ter** declinata regulariter: abdite, acceptabiliter, accessibiliter, accommode, adiunctiue, adoptiue, aeternaliter, aeterne, anguläriter, [10] aptabiliter, auctoratius, bestialiter, celebriter, centupliciter, clause, completiue, concite, conducibiliter, consummate, [20] contaminate, contemptibiliter, decolorate, defensabiliter, deliciose, discordiose, dispensatorie, diuisibiliter, dubitate, eneruiter, [30] epistolariter, exclamatiue, extraordinarie, facinorose, ficticie, finaliter, formidabiliter, friuole, frustratorie, fundate, [40] gratifice, gratuite, grosse, homicidialiter, homonyme (adi. A*), hortatiue, impariliter, impatibiliter, impermutabiliter, imputatiue, [50] inaestimabiliter, inapprehensibiliter, inchoate, incognoscibiliter, in-confuse, inconsone, inconsummate, inconuertibiliter, incorrigibiliter, inculcatius, [60] indeprehensibiliter, indiscusse, inexsolubiliter, infantiliter, infauste, infime, infrequenter, infrunite, initialiter, inopinate, [70] inopportune, inscrutabiliter, inseducibiliter, insuadibiliter, in-taminate, interfectorie, interpretabiliter, irrecusabiliter, irrefutabiliter, irreparabiliter, [80] irretractabiliter, labiliter, largiflue, licentiose, litigiose, maleuole, maritaliter, memorabiliter, mensurabiliter, menstruate, [90] modulabiliter, numerabiliter, nuncupatiue, obstipe, obstricte, orthodoxe, permaxime, perpense, perpetue, perstricte, [100] perutiliter, phantastice, plenarie, pluuialiter, ponderabiliter, ponderate, possibiliter, praeconialiter, praesumptiue, praeuise, [110] proficue, protracte, remedialiter, separabiliter, sociabiliter, steriliter, summaliter, suppresse, truciter, uirginaliter, — 119, quibus insunt terminatione ab (usitatiore) -o deflexa in -e tria (41, 69, 98: cf. p. 118 cl. Neue II p. 498), a part. perf. defigurata undeuiginti (1, 11, 15, 17, 19, 20, 22, 28, 39, 52, 59, 89, 94, 97, 99, 105, 109, 111, 117) uel, si subconumeraueris composita cum in- negat. (54, 56, 61, 67, 61, 74), uiginti quinque (cf. p. 21 ad 15),

— et accedunt declinata a part. praes. in -n-ter 38, quae uide digesta in n. 44.

in **-ter** irregulariter pro -e: blasphemiter, inurbaniter, prauiter, securiter, somnolenter, summiter.

Cf. A n. 70 cl. add. p. 21*.

in **-o**: inopino, opinato.

Cf. HA p. 69 et 54* (ubi compositis exemplis ind. rato Tert., superfluo Aug. c. sec. resp. Iul. VI, 37 al., M. Cap., Cod. Iust.) et Neue II p. 496 sqq.

in **-tim** (-sim): aduersim, binatim, breuiatim, conceptim, fauillatim, figuratim, maculatim, reuersim.

Cf. p. 13 sq., A n. 5, B n. 46, Nachtr. zu III epim. III.

Verba:

deriuatiua:

in **-are** (a nominibus): absentiare, ad-aequitare, aesculari, alapizare, [5] amarizare, anathemare, bifidare A*, caballicare, caldare, [10] caliginare (cf. et Rönsch p. 154), campestrari, ex-candidare, ex-carnatus, causidicari, [15] clysteriare, contrariari, contumeliari (cf. ad u.), crementare, deitare, [20] in-dentare (cf. e-dentare), dilucidare, documentare, experimentare, exsiliatus, [25] famelicare, fauorare, ex-filare (cf. ad u., et filare Ven., gl.), flagitiare, gurgitare, [30] humidare, imbecillari, immundare, implastrare, impurare, [35] co-infantiari, co-infirmari (et infirmari), intellectuare, lanuginare, leuiare, [40] loculatus part., longiare, in-lucidare (cf. lucidare C* et elucidare), mammare, masculare (cf. ad u.), [45] e-medullare (medullare Aug. s.), morbidare, pactuari, palliare, ex-palmare (palmare — a palma = παλάμη — Quint. decl.), [50] parricidans, peruersare, phantasmari, pigritare, praesulari, [55] purare (pus), con-quaternare, roscidare, saccellare, ex-salatus, [60] scalpellare, seditionari, septemplicare, situatus,

de-subitare, [65] **in-substantiatus, subtiliare, in-tāminare** (¿ tamen = tagmen; cf. ad u.), **tonitruare, trullizare,** [70] **tubare, tubicinare, tumidare, uerbosari B** (cf. ad u.), [75] **unitare.**

Cf. p. 66, B n. 48; — ad 2, 19, 53, 75 (-it-are a nom. 2 decl.) cf. A p. 1* sq. et C n. 1; ad 41 (-i-are a nom. 2 decl.) cf. ad u.; ad 39, 66 (-i-are ab -is finitis) A n. 69; ad 1 (?), 15 et 35 (-i-are ab aliis 3 decl. nom.) cf. adolescentiari, fratriare (?) Fest. (fratrare gl. Plac.), pariare, sororiare; ad 8 (-ic-are, -ig-are) cf. ad u., add. fastigare, fustigare, litigare.. (nisi tamen aliqua talium pro compos. habenda sunt, cf. A n. 49 et add. p. 21*), aurigans (color) Jul. Val., ad 3 (-cul-are) cf. ann. 73; — ad 61 (a -tio) cf. ad u.; ad 10 et 38 (a -go, inis) cf. A n. 15; ad 67 (a -men) et ad 18, 22, 23 (a -mentum) cf. A n. 28; ad 26 (ab -or) cf. ad u.; ad 37, 47, 63, 68 cf. aestu-are, *habituare*, ad 71 cf. fidicinare, *tibicinare*; ad 25 (ab adi. in -cus) cf. ad u.; ad 9, 12, 21, 30, 46, 57, 72 (ab -idus) cf. C p. 19; ad 51 (a part. perf.) cf. ad u.; ad 6, 15, 52 (a graecis) cf. A n. 58, ad 4, 5, 69 (in -izare a lat.) cf. ib. p. 70 et ann. ad 4 [72]); — denominatiua in **-ire** Nachtrag zu Beitr. III, n. 3 (ubi add.: cratire, *ignauire*, *salire*, sicilire, *superbire*, *surire*, *taciturire*).

in **-tare** (-sare), **-itare** a uerbis (intensiua uel frequentatiua): alsitare, circumplexari, ereptare, euersare, implicitare, minutare, natitare, praeiiactitare, praescriptare, tolutari (tollere). Cf. C n. 1, B n. 50.

alia in **-are** cum epenthesi defigurata a uerbis: ¿ hum-**ig**-are, scrut-**in**-are, subsarcinare, cap-**ul**-are uel capellare [73]).

---

72) Ad 14, 16, 31, 36 (uerba medialia ab adiectiuis defigurata) cf. *anilitari*, apricari, argutari (et -re), *benignari*, controuersari, fatuari, graecari, gratari et -ul-ari, *humanari*, *indignari*, laetari, *ludicrari*, *lugubriari*, miserari, *musicari*, mutuari (et -re), peregrinari, perplexari, *pigritari*, *potentari*, recentari, rusticari, suauiari (-re) et dissuauiari, *consuauiari* et *-re*, *uicinari*.

73) Ad 1 cf. cand-ic-are, claudicare, *fellicare*, fodicare, ¿ manduc-are, *mordicans* C. Aur. (mordico gl.) et *commorsicare* App. (mor-

in **-scere** a uerbis et nominibus (inchoatiua): abhorrescere, altescere, aurorescere, capescere (Hier. in ps. 72: ad capescendam futuram beatitudinem) et [5] re-cipiscere, crudelescere, defatiscere, demarcescere, detabescere, [10] emadescere, emollescere, ef-ferascere, frendescere, con-gelescere, [15] immanescere, incrassescere, inquiescere, labescere, lippescere, [20] maturascere, occlarescere, pauperascere, perardescere, permarcescere, [25] plenescere, pallescere, pudescere, puluescere, rehebescere, [30] resplendescere, ex-sanguescere, ¿ sincerascere, de-sudescere, tenebrascere, [35] uermescere, ueterescere.

Cf. Epimetr. II, B n. 15; — ad 2, 3, 11, 15, 16, 17?, 19, 22?, 25, 28, 31 sq., 35 sq. cf. C n. 4; — ad 12, 14, 20, 22, 33 sq., 36 (et -escere et -ascere expressa) ib. p. 5 sq. et n. 3.

translata de graeco: cleptare, caraxare uel craxare (n. 40), in -izare (-ίζειν): angarizare, catathematizare, [5] encolpizare, rhythmizari, schematizare Aldh. carm. de uirg. 1848 'plurima schematisans sacrae molimina menti', tyrannizare, et (graece non comparens) paregorizare (-idiare).

Cf. A n. 58, ib. p. 25 sq., B col. 191, et sup. p 113 ad 9.

---

sicatim Non.), nutricare, *splendicare*, uellicare, et Prisc. VIII, 77, Eckstein ad Voss. Aristarch. t. II, p. 906; — ad 2 et 3 cf. HA p. 20 ann. et B ad 3 add.: aginare gl. (agina, aginator), allonginatio gl. *συνεχῆς ὑπέρθεσις*, cl. ferinunt (feriunt), nequinunt et solinunt ap. Fest. p. 162; — ad 4, h. e. de epenthesi -ul- (-il-), -ill-, -cul-, -icul- (-icil-), -cill- (¿ -tul-): concip-il-are, *garr-ul-are*, grat-ul-ari, *infricolare* Pelag., pullulare (pullare), sorbillare, strangulare, ob-stringillare, ob-uagulare cl. uagulatio; fo-cul-are Non. et focilare, focillare, fissiculare, missiculare Plaut. (gl. *περιπάζειν*), *pensiculare* (postulare, uitulare, ustulare). Ceterum cf. et A n. 79, et ad omnia ista deriuatiuorum genera Eutych. art. gramm. I, 3, p. 462, Consent. p. 376, 23—25 Keil.

inderiuabilia aut incertae originationis: blateare glarare, glatire, glaucire, praegnare, pupare.

Composita: I) praepositiue:

1) cum singulis praepositionibus: **ab-** 4, **ad-** 11, **circum-** 10, **con-** (co-) 30, **contra-** 1, **de-** 15, **dis-** 2, **ex-** 25, **in-** 17, **inter-** 2, **ob-** 6, **per-** 10, **post-** 1 (cf. A p. 66), **prae-** 14, **pro-** 3, **re-** 16 (cf. B n. 16), **se-** 1 (cf. C p. 20), **sub-** 13, **subter-** 1, **super-** 20 (cf. A n. 73), **trans-** 3, — omnino 202 [74]).

2) cum binis praepositionibus: **ad**-in- 1 (adingredi: uid. inf. in Paralipomenis), -inter- 1, -sub- 1 (cf. A n. 4), **circum**-ad- 2 (addito circumadsistere: Paral.), -in- 1, -ob- 1 [75]), **co**-ab- 1, -ad- 3 et -ad-in- 1 (cf. supra n. 4), -e- 7 (cf. n. 5), -in- 1, -inter- 1, con-con- 1, -de- 1, -dis- 1, -re- 3 (n. 8), -se- 1, co-ob- 1, **contra**-dis- 1, **de**-con- 1, -sub- 1 [75]), **ex**-sub- 1 [75]), **in**-ad- 1, -con- 1, -de- 1, -inter- 1 [75]), **inter**-ad- 1, **per**-de- 2, -di- 1, -ex- 2 (add.

---

74) Quae noue adinuenta accedunt iis, quae iampridem regesta in lexicis manualibus deprehendimus, recc. uerbis compositis: cum ab- 7, ad- 63, circum- 34, con- 132, de- 82, dis- 23, ex- 79, in- 76, inter- 22, ob- 45, per- 45, prae- 72, pro- 20, sub- 46, trans- 18, quae quidem praepositionatorum genera uidelicet nostra hac opella plus quinta sui adaugentur parte.

75) Praeter regesta in nostris addendis cognita habemus circum-: *circum-au-ferre*, circum-ad-spicere Plin., *circumadstare*, *circum-con-tinere*, circum-in-iicere Liu., circum-ob-ruere Plin., *circum-pro-iicere*; — **de**-: uett. de-re-lin-quere et, si forte, deperdere, deperire, depromere, desurgere, recc. *de-ex-acerbare*, *de-sus-ceptum* Greg. M.; — **ex**-: *ex-ab-uti*, *exabundare*, *ex-amb-ire*, examplexari, *ex-com-edere*, e-dis-serere, *ex-e-duratus*, *ex-ob-rutus*, ex-pe(r)-iurare, ex-pro mittere, expromere, exprospicere (?) Vitr. „I, 1, 7“, *ex-suf-flare*, *exsuscitare*; — ad **in**- cf. A p. 38 ann. ad in-ad-ligare, ubi ascriptis uerbis adde sis, praeter nostra, im-per-miscere Boeth., in-ab-sconsus intpr. Iren. (cit. Rönsch p. 228).

perexsequi: Paral.), -inter- 1, -per- 1, -tra(ns)- 1 (cf. p. 116 n. 21), **prae**-ab- 2 (praeabire, praeauferre: Paral.), -ad- 1, -con- 3, -de- 3 (praedefunctus: Par.), -ex- 3 (addito praeexpendere: Paral.), -sub- 1 (cf. p. 129 n. 24), **re**-ad- 1, -con- 6 (cf. p. 142 n. 28), **sub**-ad- 1, -con- 1, -de- 4, -e- 2, -in- 4 (cf. p. 163 n. 35), **subter**-ad- 2 (cf. A p. 85), -in- 2, **super**-ad- 5, -e(x)- 5, (additis superexcrescere, superexpendere: Paral.), -in- 2, -ob- 2, -trans- 1 (cf. C. n. 15), — 97 (c. 24 % uniuersorum bipraepositionatorum).

Cf. Epimetrum in Beitr. I col. 263—66 (p. 491—495) cum correctionibus quibusdam in Zus. p. 2; B n. 53.

3) cum **in**- priuatiua: inconciliare, inlaedere, inquiescere.

Cf. ad 2.

4) in **-facere**, -fieri: lutefieri, malefieri, obsurdefacere, pauefacere, [5] squalefacere, tabefieri, turgefacere, turpifacere, uiuefacere et [10] reuiuefacere.

Cf. A n. 46 cl. p. 20*, C p. 23, (et in -facere et in -ficare) C n. 7[76]).

76) Indiculum uerborum huius generis indidi, in quo iis, quorum praefixum aduerbiale non a uerbo aliquo deriuatum, sed denominatiuum esse uidebatur, ut in 1, 2, 8, diplen (>) appinxi: *abolefacere*, — *adolefactus*, — allice-facere pA, — arefacere et -fieri pA, exarefieri pA, — > benefacere, — calefacere et -fieri, concalefacere et -fieri, excalfacere pA et -fieri pA, incalfacere, percalefacere et -fieri, recalefacere, -fieri pA, — calefactare, — candefacere, -fieri pA, ex-candefacere, percandefacere Vitr., — *cauefacere* et *-fieri*, — > cinefactus, *in-*, — commonefacere et -fieri, — condocefacere, — domefactus pA, — expergefacere et -fieri, — > fabrefacere et -fieri, — feruefacere, con-feruefacere, deferuefacere, inferuefacere, -fieri Col., perferuefieri, sufferuefacere et -fieri, — *frigefacere*, per-, frigefactare, > frigidefactare, — *gelefactus*, — > *grauefacere*, — humefacere Pl., — > *ignifactus*, — labefacere et -fieri, collabefieri, illabefactus, labefactare, collabefactare, — languefacere, — > *leuifacere*, — liquefacere et -fieri, colliquefieri, illiquefactus, — > lucrifacere, — madefacere et -fieri, permade-

II) **figuratiue: -ficare:** uide in n. 6[77] (cf. praeterea A n. 12 et 49, B n. 49, C n. 7); — **alia:** abigare, mortiferare: cf. A n. 49 (ubi add. rumiferare Plaut. cit. Nonio, gl.) et p. 21*.

---

facere, madefactare, — > malefacere, — > *maturefacere*, — > multifacere, — > *nigrefieri* (*-facere* gl.), — *nitefacere*, — *obdurefacere*, — > *obscurefacere*, — *obsolefacere*, obsolefieri, — olfacere, -factare, — > *orbefacere* gl. ὀρφανίζειν, — *pallefactus*, — patefacere et -fieri, — pauefactus, expauefacere Hyg., perpauefacere, — per-terrefacere, — > pinguefacere, — prodefacere et -fieri, — *pudefactus* (*impudefactus* p. 74), — > *purefacere*, — putefacere (Ritschl Opusc. t. II, p. 621), — putrefacere, *-fieri*, — quatefacere, — > rarefacere et -fieri, — > *rectifacere*, — *rigefacere*, — rubefacere, — satisfacere, — > *signifacere* „Dig. XXXVI, 1, 67, 3 cod. Flor.“, — > *sobriefactus*, — stupefacere et -fieri, obstupefacere et *-fieri*, — sue-, adsuefacere, consuefacere et *-fieri*, desuefacere et -fieri, insuefactus, mansuefacere et -fieri, — > sumptifacere, — *tabefacere*, con-, — tepefacere et -fieri, — timefactus, pertimefactus, — *torpefacere*, — torrefacere et -fieri Col., — tremefacere, *intremefactus*, — tumefacere et -fieri, — uacefieri, > uacuefacere, — ualefacere, — > uallefacere, — > *uilefacere*, — > usufacere.

77) Quo tamen in indiculo uerborum in -ficare figuratorum r e c c. corrigendum est: con- scarificare, et subinserenda sunt, quae casu praeterieramus, clarificare, re-aedificare, scarificare (III* p. 24), et, quae deinde adinuenimus in Forc. Lex. ed. De-Vit, caudificare, certificare, laudificare gl., lucificare Hilar. in psalm., panificare „Aug.“, Nou. 81, 5 uers. uulg., parificare, accedente denique e S. S. Rom. 8, 17 ap. Cypr. Ad Fortun. 8 *commagnificare*, ita ut conficiantur huius figurae exempla (cum praepositionatis) r e c c. 102, cum u e t t. congregauerim 43 (aedificare, co-, ex-, in-, amplificare, augificare Enn., caprificare Pl. Pall., carnificare, ex-, causificari Plt., cerificare Pl., elucificare Laber., gl., cornificare, fetificare Pl., fumificare Plt., gratificari, horrificare, laetificare, ludificare et de-, ludificari, magnificare, mellificare Pl., mitificare Pl. Gell., munificare, nidificare pA, inter- Pl., notificare Pomp. tr., orbificare Acc., pacificare, purificare pA, rumificare Plt., sacrificare, ex- p. ap. Cic., significare, ad- Varr., prae- Cic. intpr. Iren., terrificare p., testificari, turpificatus Cic. s., uelificari, uelificare Prop., pA, Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. II, 2, uocificare Varr. Gell., quorum usitatiora fuerunt, ut summum, 17).

Permutata generis forma: **adgeniculare** (pro -ri), ancillare, assellare A p. 5, dedignare, defatiscere, exoperare (-tus pass.), fare, iniuriare, labescere, lucrare, pigritare, — extaediari (taediare), obsecundari, opprobari, pauesci, praespeculari dep., recapitulari; — corrupta sonis: accersire C p. 1 et inf. n. 78, amendare (etiam Eutych. ars II p. 473 K.), fraglare, implastrare; — in temporum, modorum ceterisque formis uerborum declinandis noue: inquio et inquiens, malens, floriturus, estus, -frigui (cf. ad u.), stridui.

Ad 1—11 cf. n. 3; — ad 19: contrarium habetur in talibus, ut sunt nomina uerbalia consparsio, obtractatio (s. uu.), qua de re cf. B n. 4 (ubi add. et reiactatio III p. 669, refrangebat Aug. Conf. III, 4, 8); — ad 26 sq. cf. et ann. ad 'adiuuamentum' (add. int. cett. concreparunt Hier. in Abac. II, ad 3, 11 sqq.).

Residua sunt **pronomina** et **aduerbia pronominalia:** aliqualiter, * alteruter (cf. III p. 608), inquantumcunque, quammagnuscunque, * quatenus pro ut (cf. III p. 607), * quilibet et quotuslibet (cf. quisquislibet Cass. Salu., et III p. 683), * quousque, * suus, uppote, usquequo, — et alia quaedam, quae aliquacunque de causa hic praetermissa sunt.

Indicis in annotationem, quem, quantum potuimus, in haec breuiaria digessimus, subrelicta sunt haec potissimum:

Adamanus: n. 40.

Ambrosius sitne pro historiae belli Judaici, quae Egesippi uel Hegesippi inscribitur, auctore habendus?: C n. 2[78]).

---

78) Vbi add.: accersire (C p. 1) Eges., ueluti I, 41, 8, Ambr. De Joseph 7, S. S. (Rönsch Itala p. 284 sq.), Innoc. pap. epp., C. Aur. ac. II, 18, 104, cf. Charis. III, 6; adolescentula aetas Eges.

Ammianus Marcellinus: A n. 74, cl. III * (h. e. Nachtrag zu Beitr. III) p. 14 ad u. perplexitas.

Anthimus: n. 1

Appuleius: III p. 673 ad 'silentiosus' et ib. n. 11.

Augustinus: III n. 4 (latine possumus dicere . ., ut ita dicam . . sim.[79]), C n. 17, supra n. 26 — in quam subindenda

---

I, 96, 2, Ambr.; alleuamentum (post Cic.) Eges. (Beitr. I s. u.), Ambr. bon. mort. 2, 5 al., internecare trnsl. Eges. IV, 17 (sata), Ambr. Noe 15, 55 al., Amm., Prud.; interfusio Lact., Eges. (C* s. u.), Ambr. Hex. II, 3, 11 'ut.. in profundo interfusiones aquarum terrae medio separentur'. Cf. Thom. Thes. p. 57, 94, 108 al.

79) Cf. alios tales Augustini locos, ut gen. ad lit. V, 4 (supra p. 61), in ps. 39, 9 (p. 99), in ps. 118 s. 18, 4 (III p. 645), c. epistt. Pelag. I, 16 (Erg. I p. 339), bon. coni. 23 (ib.), c. epist. Manich. 25, 27 (ib. p. 345) . .; in ps. 123, 8 'saepe et uerba non latina dico, ut uos intelligatis', uita beata 16 'caducarii, quo nomine uulgo apud nos uocantur, quos comitialis morbus subuertit', in Hept. II, 177, 2 'aulaea . ., quas cortinas uulgo uocant', in Jo. tr. 48, 2 'graece . . quandocunque nouum aliquid fuerit dedicatum, Encaenia uocantur; iam et usus habet hoc uerbum: si quis noua tunica induatur, encaeniare dicitur', c. Jul. II, 6, 16 'succinctoriis uel praecinctoriis . . lumbos hominum contegi uel praecingi, quas uulgus etiam munituras uocat', doctr. christ. IV, 10 'cur pietatis doctorem pigeat imperitis loquentem ossum potius quam os dicere, ne ista syllaba non ab eo quod sunt ossa, sed ab eo quod sunt ora intelligatur, ubi Afrae aures de correptione uocalium uel productione non iudicant?', it. in ps. 138, 20 'habeo in abscondito quoddam ossum; sic enim potius loquemur: melius est reprehendant nos grammatici, quam non intelligant populi' (ceterum de 'ossum' uid. locc. ap. Gg. s. u. os, ssis); cf. Cassiod. in ps. 145, 14 'promptuaria, quae cellaria uulgus appellat' (sed et scrr. recc.), id. in 104, 31 (supra p. 191), all. De nouorum autem uocabulorum necessitate affigurandi audiendus et Hieronymus In Gal. I, ad 1, 11 sq. 'si hi, qui disertos seculi legere consueuerunt, coeperint nobis de nouitate et uilitate sermonis illudere, mittamus eos ad Ciceronis libros, qui de quaestionibus philosophiae praenotantur; et uideant, quanta ibi necessitate compulsus sit tanta uerborum por-

sunt: adimpletor, collaudator, complutor, ditator (Chrysol.), insinuatrix (III*), necatrix, pensor, plutor, relictor, sacrator, saturator, seductor, supplicator (Prud.) —, n. 29 — add.: contemperatio (III*), cubitio, exhonoratio (C*), manducatio, praeposteratio, reportatio, saturatio, transformatio (C*) —, n. 34 — add.: capaciter, causaliter, essentialiter (C*), exitialiter (III*), exitiose —, p. 21 ad 'clause' — add.: commotius, conditius, constrictius, sacrate —, p. 40 ad 'definienter' — add.: inobedienter, nescienter, praefidentius, stomachanter —, p. 75 ad 'incapabilitas' — add.: idoneitas (C*), incommutabilitas (Dion. Exig.), monstrositas, multiplicitas coll. c. Donat. 1, praef. al. (Boeth.) —, p. 89 ad 'intenibilis' — add.: formabilis lib.

---

tenta proferre, quae nunquam latini hominis auris audiuit, et hoc, cum de Graeco, quae lingua uicina est, transferret in nostram. Quid patiuntur illi, qui de Hebraeis difficultatibus proprietates exprimere conantur? Et tamen multo pauciora sunt in tantis uoluminibus Scripturarum, quae nouitatem sonent, quam ea quae ille in paruo opere congessit' (cf. Beitr. I n. 4, — C p. 23* n. 3). Commemorandus esse uidetur hoc loco etiam Coelius Aurelianus, sollertissimus uocabulorum, ut ita loquar, technicorum de graeco translator, cuius e locis, qui huc pertinere uideantur, innumeris aliquos aut apponere aut indicare placuit, ueluti tard. IV, 2, 14 'symptoma . ., quod nos accidens dicere poterimus' (quod al. 'concurrens' interpretatur, ut ac. II, 37, 204: si . . alia concurrentia fuerint leuigata, cf. concurrere II, 27, 143, 32, 166, saepius tamen ea in re uerbo 'sequi' usus, ut tard. II, 7, 94 'sequitur eos, qui coryza uexantur, grauedo narium et frontis', (cum dat.) ac. II, 17, 102 'uomicosis uel collectione laborantibus . . sputa sequentur' et — cum utroque casu — freq., consequi ac. II, 1, 1 'uocatur lethargus a consequenti passioni obliuione', 16, 97 . ., prosequi ac. II, 10, 59 al.), — tard. I, 1, 40 'ptarmicum, quod sternutamentum (III s. u.) dicere poterimus', II, 4, 84 (odontagogum = dentiducum), ac. II, 10, 56 'passio quam Graeci catalepsin appellant, nos apprehensionem uel oppressionem uocare poterimus', tard. II, 11, 127 (diaphragma: discrimen!), III, 4, 59 (anodyna: indoloria n. pl.), ac. II, 14, 94 (apostema: uomica), 28, 148 (dyspnoicus: anhelosus), 38, 218 al. (sympasmata: aspergines), III, 9, 98 (pheugydros: aquifuga), tard. II, 1, 10, ib. 11, ib. 14, 200, IV, 2, 17, ac. II, 37, 197, III, 4, 47, 6, 61 . . Cf. n. 84.

arb. II, 45, 46 al. (Prud., Cl. Mam. an.), irrisibilis —, p. 157 ad 'sociabiliter', p. 160 — add.: abnuentia, resistentia, resplendentia —, p. 169 sq. ad 'superlugere' — add.: adfabricatus, adinflare, compalpare c. Faust. XVIII, 1 al., congestare, contrauenire, infalsatus, interblandiri, obdulcescere, praeuigilare, remergere, retriturare — cl. p. 161 ad 'subcrepare', Erg. I p. 343 ad 'tardicors'[80]).

Cassiodorus: III n. 1 (sitne latinitatis in edita a se Hist. Eccl. usquequaque auctor deputandus), ib. n. 20 (e Var.), supra n. 2 (ex exp. in Psalt.), n. 37[a], p. 118 ad 'perpetue'.

Chalcidius: B n. 81.

Cicero: I n. 4, III n. 19.

Claudianus Mamertus: B n. 17, III n. 8.

Coelius Aurelianus: n. 23, n. 41 extr., n. 79, III* n. 5, Erg. I p. 343.

---

80) Augustiniana sunt praeterea: reciprocatus, us nuptt. et conc. II, 9 al. (Prud.); diffamia; implicamentum (C*), laniamentum, respiramentum; molendinum, insultabundus c. Jul. VI, 12, 38 al., mendicabundus; anfractuosus c. Petil. III, 20, c. sec. resp. Jul. II, 28 al., frontosus c. ep. Parm. II, 15, 33, in ps. 68 s. 1, 12 al., staturosus in ps. 33 s. 2, 15 al.; anicularis c. Faust. XIII, 6 (deliramentum) al., concupiscentialis c. Jul. II, 3, 5 al., congerminalis, filialis, uaporalis, umbraliter in ps. 67, 23 al.; mirabiliarius, planetarius, undenarius C. D. XV, 20, 4 al.; circumuentorius, communicatorius ep. 43 (Hilar.: De-Vit), deceptorius (C*), emendatorius lib. arb. III, 76 al., expiatorius, inductorius (al. -um subst. Pl. Val.), iudicatorius (-um s. et gloss.), ludificatorius (cf. B n. 36), mansorius, pariatoria; scabiola, iactanticulus (Erg. I), diuscule, salsiusculus; co-episcopatus, compauper, compresbyter, diuexus, semisaucius, in-commutatus, indubitandus, inexpiatus; quotennis; exempl-are, grandinare trans. in ps. 129, 81 'non grandinaretur uinea eius', part. perf. in ps. 37, 13 al., illecebrare (C*), lanuginare, liciatus gen. ad lit. III, 14, 23 al.; fluescere in ps. 29 enarr. 2, 7 al. (III* p. 21), surdescere, uermescere; candificare in ps. 67, 21 al. (gloss.), . .

Comparatiui et superlatiui superlatiuorum B col. 221.

Constructio insolentior: ab praepositionis c. comparatiuo (uel certe in comparatione) n. 37[a], — dignus c. genit. n. 18, — dum coniunctionis (instar cum) c. coni. impf. n. 15, c. coni. plqpf. III n. 2, — passiui uerborum quorundam sent. et declar. (probari . .) c. infin. n. 37[a] et III n. 2, p. 607, — petere c. acc. pers. n. 16; — quia et quoniam (= quod) c. uerbo finito pro acc. et inf. n. 19 (p. 112 add.: Pompei. comm. p. 232 'scitote, quoniam omnis prima persona productam o habet graecam', p. 248, 22 al.).

Corippus: C p. 32.

Egesippus: uid. Ambrosius.

-ela: III n. 6 (add. assidela, antela, postela, subtela Thom. Thes. p. 561, confugela).

Firmicus math.: A n. 86, III* 'Subind. in III' nrr. 16, 22, 31, 37, 59, 64, 79, 97.

Hellenolexia: n. 1 et n. 18.

Hieronymus: C p. 23* n. 3[81]).

---

81) Subteximus alia Hieronymiana cum deminutiua: caricula (p. 17), cellariolum, cincinnatulus, controuersiola, dextraliolum (Vulg.), expositiuncula, facultatula (Aug., Ennod.), gallicula, habitatiuncula, [10] humerulus (in Vulg.), mansiuncula In Agg. ad 2, 19 sq. al., mortariolum, olfactoriolum, patrimoniolum, pectusculum (C*), raucidulus, schedula (C*), scriniolum Comm. in Abd. prol. al., tectulum, — tum ceterorum promiscue generum: [20] adipeus, aggeniculatio, ambigenter, annihilare (C*), annullatio (III* p. 4), antepassio (*προπάθεια*), apparatrix, auguratrix, beneolentia, centoculus, [30] circummurale, coadiuuare (III* p. 19), compeccator, concaptiuus, confutator, conspoliare, defensator, dehabere, depompare, depompatio, [40] diligibilis, disglutinare, distributrix, diuisim, dromedarius, edissertio, eunuchizare (C*), exceruicatio, expletor, exstructor, [50] extorsio, falsatio (sed et intpr. Iren.), fetosus uel -uosus, floritio, follere, fuliginatus, imparticipabilis, impeccantia, imperturbatio (*ἀπάθεια*) — cf. eiusdem, non tamen pecu-

Lucretius: I n. 2.

Marcellus Empiricus: A n. 80.

Omissa in lexico C. E. Georges: I n. 1, Zus. p. 2[82]), — in lexico Forcellini ed. De-Vit: III* n. 1 (nos attestationis supplemento instruximus uoces — uel significationes —, quae desunt apud De-Vit, adhuc centum quinquaginta[83]).

Participium futuri pass.: n. 37^{a}, I ad u. 'nigricare'.
Plinius (hist. nat.): Erg. III (passim in annot.).
Plinius Valerianus: A n. 84.

[Rufinus] Comm. in Amos, Joel, Oseam: C p. 17.

Seneca, L. Ann.: III* epim. IV.
Solinus: A n. 77.

Theodorus Priscianus: A n. 83.

---

liaria, indigestio, indiscretio, et inf. 65, —, impraeparatus, 60 inclusor, inconfectus, inconsutus, indiscissus, indolorius, ineruditio (in Vulg.), ininterpretatus, insuasibilitas, insultatrix, interpellatrix (C*), 70 intransibilis, irrecusabilis (C. Just.), iurgatrix, meditatorium, multimammia, pertremiscere, presbyteratus, us, prolimen, recrucifigere, sacceus (C*), 80 scopare, scordiscarius, stillatio, sturninus, subrepente, subrutilare (Cl. Mam.), substantialitas (Cssd. hist. eccl.), subtunicalis, supercorrigere, synecdochice, 90 terminabilis (postt.), trinominis, uilificare, unicuba, uulnerator, — cum C l. l. allatis 130 exempla. Voces permultas communes huic cum Augustino, ut e. c. falsator, imputribilis, impoenitentia, cum neutri ascribere possemus uni, praeteriimus.

82) Vbi exemplis add.: aequimodus, aequisonus, contiger, despectatio (Oros. c. Pelag. p. 605), dispertitiuus, insolatio Plin., scientificus, seruatorium, specificus et -ce, specificatus, spectiuus, stellificus, subscriptiuus, tentatiuus, ueliger, uenatiuus.

83) E relatis in ann. 81 uocibus Hieronymianis desunt apud De-Vit: 21, 22, 28, 31, 36, 37, 42, 43, 49, 50, 56, 59, 67; nam alia, ut 71, habet ille quidem ipsa, non tamen Hieronymum auctorem, sed sequiorem aliquem.

Vocabulorum siue inuentores siue attestatores uel soli uel (ad nos) primi: uid. Adaman., Amm. Marc., Anthim., Augustin., Cassiod., Chalcid., Cic., Claud. Mam., Coripp., Firm. m., Hier., Lucr., Marc. Emp., Plin., Plin. Val., [Rufin.], Seneca, Solin., Theod. Prisc.[84]).

---

84) Adiicio peculiaria quaedam: Aurelii Victoris in Caesaribus (in uncis, quae sunt ex Epit. de Caes.): *coniectus, u (progressi coniectu longius), (*conuersatio pro conuersio q. commutatio ep. 18, 3: ad humanae conuersationis exemplum per laboris genera uniuersa ad summa prouectus), *deficere 12, 2 'apud Sequanos, quo tyranni defecit metu' (Nerua), (dictus, us), *enuntiatio q. proditio A*, imparilis, (*iocularis s. ep. 2, 2), liber subst. sing. q. filius 26, 4 'liberi quoque exitum denuntiauere' (ep. 12, 9: hic Traianum in liberi locum . . cooptauit), Quint. decl. C. Just. (cf. Dirksen Man.), (lues plur. ep. 16, 3 'lues crebrae, Prud., cf. Neue Formenl. I, p. 438), occultatius adu., paritor, *patrare 39, 19 'quieta omnia breui patrauerat' (p. pacem Liu.), percultor, performidolosus, (perpendiculator, *potentia A), *praefari q. profari 29, 5 'cum milites ad solandum imperatorem multa praefarentur', 26, 4, (quadriennis), reductare, semiagrestis, uero, onis; — Sexti Rufi (breuiar. rer. gest. pop. Rom.): *admiratio pro admirabilitas q. laus, uirtus 17 'contra Persas ter cum summa adm. conflixit', cf. 25, App. herb. 4, 6, Constantiensis et Narsensis 27 *uerum Singarena* (sc. pugna), *praesente Constantio, et iterum Singarena, Constantiensi quoque* (h. e. in qua ipsa quoque Constantius praesens fuit; — de quoque cf. c. 5, Spart. Seu. 16, 2, Vict. Caes. 33, 24, epit. 1, 26 . ., Reisig gramm. lat. § 246 c. ann. Haasii), *et cum Amida capta est, graue sub eo principe respublica uulnus accepit,* ib. inf. 'Narsensi bello, ubi Narseus occidit'; — Ampelii (lib. memor.): Asiacus 18, 18 'Asiacae prouinciae', 47, 5 (gentes), bullescere, *figere pacem cum quo 39, 1 (f. leges Cic.), *incommodus pro -datus 2 'carcinus . . incommodiorem faciebat eum (Herculem) quam ipsa excetra' (cf. HA p. 75), perpotiri 18, 16, C. Just. (cf. per-fractus 30, 1, perdomuit 32, 1, all., perpacare 47, 4, Vict. uir. ill., part. perf. Liu.), plexilis A, *uastare 46, 5 'apud Trasimenum uastato Flamini exercitu', et posteriores Ampelio: Treb. Gall. 7, 3 'Scythae in Asia Romanorum ducum uirtute . . uastati ad propria recesserunt', 12, 1, S. Ruf. 17 'eos trans Euphraten redactos uastauit', id. 9, Vict. epit. 1, 15; —

Nonii Marcelli: aequamentum, affixio, animitus, birotus, crocitus, us, curuitas p. 20^b 'tecta in curuitatem formata', 33^b, Macr., decuruatus, distractor (Erg. I s. u.), hinnienter, iaculamentum, illuuiosus, impulstrix, incingulum p. 33^a, incursatio, *ingressus p. 37^b 'in primis ingressibus . . domorum', Prud., insequenter, intrepidanter, intertaliare p. 281^a, obdure- et obscurefacere, permulsio, putrilago, *significantia q. significatio p. 39^a 'tropaei significantiam propriam Varro . . ostendit', 30^a, 35^b, 37^b, 42^b, 43^b, 47^a, 256^a et saep., Tert. et all. eccl., succussatura, terrificatio, tintinnaculum (n. 27), torpefacere, torridare p. 9^a 'torridare dicimus comburere', M. Cap., unite (A), uolutim. Notatu dignum esse uidetur, saepe Nonium quoque (cf. n. 79) uerborum, quas usurpat, nouitatem diserte (incertum tamen, an semper uere) attestari solere, adscribentem: quod nunc (uel: nos) dicimus, uel tale aliquid, ueluti: p. 379^a 'sapa, quod nunc mellacium dicimus' (cf. gloss. Labb.), p. 369^a 'paludamentum uestis quae nunc chlamys dicitur', 375^b 'creterra, quam nunc (!) situlam uocant', 377^b 'pullus color est, quem nunc Spanum uel natiuum dicimus' (cf. Plin. VIII, 73, 191, XXXII, 24, 74), 33^a 'torculum, quod usu torcular' et ib. inf., 65^b 'cibarium, quod nunc aut de pane sordido aut de alio indigno dicatur', 26^a (tabularius pro scripturarius), 16^b (C p. 7), 39^a, 368^a, 369^b, 378^b.

Epimetrum I

Laterculi nominum

bifario inclinatu uel in **-alis** (-aris)[85]) uel in **-arius**[86]) expressorum*).

A

(-arius uett.)

actualis, actuarius; ¿*admissionalis*, admissarius; *agralis*, agrarius; alaris, alarius; *albaris*, albarius (s.); *alearis*, alearius; alueare pA, aluearium (aluarium); ancorale, ancorarius; annalis *(-ualis)*, annarius; 10 *anniuersalis*, anniuersarius; anularis Plin., anularius *(anellarius)*;

---

*) Vocabula recentioris auctoritatis insignita sunt, uti supra, cursiuis literarum formis. Sicubi duo quaedam coniunximus inclinata non ex eadem plane primitiui forma, sed alterum e simplici (ut cucurbitarius e cucurbita), alterum e forma inde deriuata (ut cucurbitularis e demin. cucurbitula), tali binioni signum interrogationis inuersum (¿) praefiximus. Vocibus in -arius exeuntibus, si quae ut substantiua tantum usurpata esse significare uolebamus, **s** adscripsimus, — si quae et adiectiue et substantiualiter adhibita inueniri, (**s**).

85) Alia in -alis (-aris) exeuntia sunt: **uett**: aceruualis; aditialis; aequalis, co-, in-; aequinoctialis; Agonalia; ambarualis; amburbialis; amphitheatralis pA; ancillaris; 10 Angeronalia; animalis (-al), in- r.; antegenitalis Pl.; aquilonalis (-ris r.);

86) Alia -arius terminata sunt: **uett**: acetaria (n. pl.) Plin.; acinarius; aduersarius (s); aerarius (s.); aestuarium; alicarius (s.); alimentarius (s.); ampullarius s.; amurcarius; 10 analectarius Petr. 34 (?); anatarius *(s.)*; antarius (bellum); antescholarius s. Petr., inscr.; antiquarius pA (s.); apiarius, -um s.;

aqualis, aquarius (et -um s.); *arbitralis*, arbitrarius; armentalis, armentarius (s.); articularis, articularius; *asinalis*, asinarius (s.); auctionalis, auctionarius (s.); *auricularis*, auricularius (*s.*); *aurigalis*, aurigarius s.; [20] auxiliaris, auxiliarius; bacalis Pl., baccaria s. (*-um*, at cf. n. 57a); *balnearis*, balnearius (s.); *beneficialis*, beneficiarius (s.); *bestialis*, bestiarius (s.); *breuialis*, breuiarium pA (adi. recc.); *bustualis* (*bustar*), bustuarius; calcar (calx: λάκτις), calcarius (calx: χάλιξ); *calendaris* (*-lis*), calendarium (adi. recc.); caligaris pA, caligarius Plin. postt.; [30] capitalis, capitarium (aes P. Diac.); *carceralis*, carcerarius (*s.*); *carnalis*, carnarius et -um s. (adi. recc.); *cathedrali*(*cius*), cathedrarius pA; caudicalis, caudicarius (*s.*); *causalis*(*con-*), causarius pA (*s.*); *centenalis* (*centenionalis*), centenarius; *cibalis*, cibarius (s.); co-

---

artificialis Quint. (-calis r.), in-; arualis; auguralis (-ialis r.); Augustalis; auspicalis Pl.; australis (-inalis r.); [20] autumnalis; Bacchanalis; bessalis; bidental; bipedalis; brachialis; caelibaris (-alis r.); calpar; capillare (-is r.); capitalis (in- r.); [30] capularis; caudicalis; centralis Pl.; centumuiralis; Claudialis pA.; coemptionalis; cohortalis pA;

arbitrarius; arborarius; arenarius (s.); argentarius (s.); [20] arietarius Vitr.; armarium s.; arrectarius Vitr. s.; assarius (assus); assarius s. (as); attertiarius Vitr.; auctarium; aulularia s.; aurarius (s.); auenarius Pl.; [30] auiarius, -um s.; balistarium (*-us*); bellaria (n. pl.); blattarius pA; boarius; botularius s. Sen.; caeparius (*-ia*) s.; calceolarius s.; caldarius (s.) pA; caluaria, ae s. pA; [40] camerarius Pl.; canarius; capsarius (s.); carbonarius s. (*adi.*); carinarius s.; carpentarius Pl. pstt. (*s.*); catapultarius; catenarius pA; Catilinarius; Catularius (porta); [50] cellarius, -um (s.); cerarium; ceruarius; cetarius (s.); chartarius Pl. pstt. (*s.*); cinerarius s. (*adi.*); cistellaria s.; clancularius Mart.; classiarius (s.); clitellarius;

chlear, cochlearium; columbar, columbarius (s.); [40] *columnaris* (columellaris), columnarius; *compendialiter*, compendiarius (s.); congialis, congiarius (-um s.); *consiliaris*, consiliarius (s.); contionalis, contionarius; coquinaris, coquinarius ¿ Plin. (Apic. in inscr. operis); *coronalis*, coronarius (s.); cubicularis, cubicularius (s.); diobolaris, diobolaria s. (Fulg. exp. p. 396^a Gerl. et R.); dodrantalis pA, dodrantarius; [50] *dorsualis*, dossuarius (= *dorsuarius*); *ductale*, ductarius Vitr.; *ergastularis*, ergastularius s.; *escalis*, escarius; fabalis, fabarius Cato, postt. (-ia s.); Februalis, Februarius; *fiducialis*, fiducia-

---

colliciaris; comitialis; coniugalis et [40] -ialis; connubialis; conseminalis Col.; Consualia; conuiualis; corporalis pA (con- r., in-); cortinale Col.; crinalis; cubitalis; curialis (con- r.); [50] dapalis; decemuiralis; denicalis; diagonalis Vitr.; Dialis; digitalis; dotalis; epularis; esurialis; exanimalis; [60] exitialis; extemporalis pA; Fagutalis; fatalis (con-); Faunalia; feralis; fetialis; fluuialis; follicularis; fontalis, -inalis; [70] frontale, frugalis;

[60] Colubraria s.; commentarius s.; communicarius (*-um s.*); condimentarius (*s.*); consectarius; contrarius; coriarius pA (s.); cornicularius s. pA (*sub-* s.); corollaria, -ium s.; couinarius s. Tac.; [70] crapularius; crepidarius (*s.*); cretarius s. (*adi.*); cribrarius Pl. (*s.*); crocotarius; cruciarius (-us, *-um* s.); crudarius Pl. (*s.*); cruppellarius s. Tac.; crustarius (s.); crustularius s. Sen.; [80] culinarius s. Scrib. (adi. Fronto); cuppedinarius s. (*adi.*); datarius (*-um s.*); defrutarius Col. (s.); denarius (s.); diabathrarius s.; dictabolaria (pl.) s.; donarium; ducenarius pA (*s.*); dupondiarius; [90] eclogarius (*-um s.*); effractarius s. Sen.; elementarius Sen. pstt.; emboliaria s. Pl., inscr.; emissarius, -um s.; equarius (s.); essedarius s.; extraordinarius; extrarius; faecarius; [100] falcarius s.; falsarius s.; farinarius; farrarius (-um s.) et -earius; fenarius; fenicularius; ferentarius s.; ferrarius (s.); ficarius (*s.*);

rius; *frumentalis*, frumentarius (s.); *glebalis*, glebarius; *gradalis*, gradarius; [60]gregalis, gregarius (*s.*); Jannalis, Januarius; *imaginalis*, imaginarius Liu. et pA (*s.*); *incendialis*, incendiarius pA (s.); *insularis*, insularius pA s.; intercalaris, intercalarius; iocularis, iocularius; iudicialis, iudiciarius; iugalis (*-ris*), iugarius (s.); *lactaris*, lactarius (*s.*); [70]lanaris, lanarius (s.); *lapidaris*, lapidarius (s.); lateralis (*col-*), laterarius (latus) Vitr.; *lecticalis*, lecticarius s.; libralis (libra) pA, librarius pA (s.); *literalis*, literarius pA; *localis*, locarius et -um s.; *manu-*

fulguralis; furialis; Furinalis; generalis; genitalis (cf. 12); glacialis; hiemalis; infitialis; [80]innumeralis; intermuralis; iuridicialis; iuuenalis; Larentalia; larualis pA; Latialis (-ris); legalis Quint.; letalis (il- r.); liberalis, il-, per-; [90]liminaris Vitr.; limitaris; lucar (-ris r.); lunaris; Lupercalis; lustralis; maialis; malleolaris Col.; manalis (manes); manalis (manare); [100]maritalis; Martialis;

flammearius s.; [110]formularius s. Qt.; frequentarius P. Diac.; frigidarius (-um s.); friuolaria s.; frondarius Pl.; fructuarius (*s.*); fugitiuarius s.; fumarium s. pA; fustuarium s. (-us *adi.*); gallinarius (s.); [120]ganearius (*-us, -a. s.*); glabrarius; glandarius; glirarium s.; granarium s.; graphiarius pA (s.); heminarium Qt.; hepatarius; herbarius (-us, -a, *-um* s.); hereditarius; [130]honorarius (*-um s.*); hordearius; igniarium s. (*-narius* adi.); immissarium; indusiarius s.; infantaria s. Mart. (*-us s.*); lamentarius; laniarium s.; laterarius (later) Pl. (s.); laternarius s.; [140]latruncularius Sen.; legarium (legere); legionarius (s.); leporarium; libarius s. Sen.; libitinarius s. pA; librarius (liber) adi. et (-us, -a, -um) s.; lignarius (s.); limarius pA; limbolaria s.; [150]linguarium Sen.; locarius, -um s.; loliarius Col.; lorarius (s.); lumarius; lupinarius (*s.*); lutarius Pl.; macellarius (s.); magmentarius; manifestarius; [160]marmorarius s. (*adi.*);

bialis, manubiarius; *materialis* (*im-*), materiarius Plaut. Plin. postt. (s.); *mensalis*, mensarius (*-um*) s. (mensularius s.); [80] molaris, molarius; muneralis, munerarius pA (s.); *nauicularis*, nauicularius s. (*adi.*); niualis, niuarius Mart.; nonalis, nonarius pA (-ia s.); *nubilare*, nubilarium s.; nundinalis, nundinarius Plin.; *octonalis*, octonarius; *ocularis*, ocularius pA (s.) et *ocularıarius;* ollaris pA, ollarius pA (*-um s.*); [90] *ordinalis* (*in-*), ordinarius Liu. et pA; palear (*-ris* et *-lis*), palearium Col.;

Matralia; matronalis; maxillaris pA; medicinalis; Meditrinalia; menstrualis; Mercurialis; militaris; [110] Minerualis; minutal (-is r.); modialis; moralis; mortalis, com- Col., im-; mortualis, e-; mularis Col.; mulctrale; mulgare; municipalis; muralis; natalis; naturalis (in- r.); naualis; negotialis; nemoralis; Neptunalia; neutralis Qt.; normalis Qt.; noualis; [130] nouendialis; nouercalis pA; nuptialis; obsidionalis (-dialis r.); occidentalis pA; Opalia; oualis (ouare); pacalis; paganalia; palatualis; palmipedalis; [140] pandicularis; participalis, -ialis; pascalis (-ualis r.); pastoralis (com- r.); pectoralis;

medicamentarius s. Pl. pstt.; mellarius, -um s.; mercenarius (s.); merendarius s. Sen. rh.; micarius Petr.; miliarius (mille) et s. -um; miliarius (milium) et s. -um; miniarius Pl. (-um s.); mistarius s. Lucil.; [170] molochinarius s.; mortarium s.; mostellaria s.; mulierarius (s.); munerarius pA (s.); muscarius pA (-um s.); mustarius; myrobrecharius s.; naumachiarius Pl. (s. Suet.); necessarius, ad- r.; [180] neruolaria s.; nitraria s. Pl.; nonagenarius pA (*s.*); notarius s.; nouenarius (*-um* s.); numarius (s.); numularius s. pA (*adi.*); octingenarius; octogenarius pA (*s.*); odorarius Pl.; [190] olearius (s.); oliuarius pA (*-um* s.); onerarius; operarius (s.), co- r.; orarius (ora) Pl. ep.; ostiarius, a, um s.; ostrearius (-um, *-us* s.); ouiarius (s.); paenularium s.; pampinarius Col. (-um s. Pl.); [200] panarium s. (*-us* s.); pannaria, orum s. Stat.; paparium Sen. rh.; pararius s. Sen.; parmularius s. pA; patagiarius s.; patellarius; patinarius (s. pA); pausarius s. Sen.;

palmaris (*-lis*), palmarium; *pecualis* et *-ris*, pecuarius (s.); *pecunialis* (*-ris*), pecuniarius; pedalis, pedarius; pedicularis pA, pedicularius Scrib. (al. *-us* s. gloss.); perpetualis Quint. (al. postt.), perpetuarius pA; *pigmentalis*, pigmentarius (s.); pilaris Stat., pilarius Quint. s.; 100 *piscinalis*, piscinarius s.; plantaris (-re) Verg. et pA, plantarium Plin. s.; *plaustralis*, plaustarius Cat. r. r. et pstt. (*s.*); *plumalis*, plumarius Varr., Vitr. s. (*adi.*); poenalis Plin. pstt., poenarius Quint.; *pollinaris*, pollinarius; ¿porciliaris, porcinarius s. et -rcarius Pl. (*s.*); *praesentalis* (*-ialiter*), praesentarius; *praesidialis* (*-dalis*), praesidiarius Liu. et pA; *promptale*, promptuarius (*-ium* s.); 110 puellaris, puellarius Petron. s.; pulmentaris Plin., pulmentarium s.; puluinaris (-ar), puluinarium (*adi.*); putealis (-al), putearius Plin. s.; quadrantalis, quadrantarius; *quadrigalis*, quadrigarius (s.) et -gularius; *quaternalis*, quaternarius pA; *quinalis*, quinarius; *retialis*, retiarius pA s.; *ridicularis*, ridicularius s.; 120 *rosalis*, ro-

---

penetralis; peremptalis; pernicialis; piacularis; pluralis Qt. pstt.; 150 pluuialis; pollicaris Pl.; Pomonalis; pontificalis (-ialis r.); popularis (im- et adu. ex- r.); Portunalis; postautumnalis; postularis (-ia fulgura Fest.); principalis, im- (adu.) r.; principialis; 160 proconsularis pA; prodigialis; proeliaris; promercalis pA; prouincialis (com- r.); pulchralia; quietalis; quincuncialis Pl.; quinquelibralis; quinquennalis; 170 quinquepedal (-is r.); Quirinalis; ramale; regalis; regularis; ritualis; Ruminalis; ruminalis Pl.; sacerdotalis; Saliaris;

penarius (*-uarium*); 210 phalangarius s. Vitr. pstt., *al.* Lampr.; picaria s.; pinguiarius s. Mart.; piscarius (s.); pituitaria s. Pl.; plagiarius s.; plumbarius s. pA; polentarius; pomarius (s.); precarius; 220 primarius; proletarius (s.); ptisanarium; pullarius s. (*adi.*); pulmonarius pA; pultarius s. pA; purpurarius Pl. (*-us*, *-a* s.); quadragenarius; quadringenarius; quaestuaria s. Sen. (*-us adi.*); 230 quartarius s.; quasillaria s. Petr.; quingenarius pA; quinquagenarius (*s.*); racemarius Col.; refractarius Sen.; remissarius; rhedarius (s.); riparius Pl. (*s.*); roborarium s.; 240 rorarius s.; rudiarius s. pA; ruscarius; saccarius (*s.*);

sarium (*adi.* Appul.); *salaris* Thom. Thes. p. 526, salarius (et -um s.); *sandaliaris*, sandaliarius pA (*s.*); sanguinalis pA, sanguinarius; *sarcinalis*, sarcinarius (*s.*); *scripturalis*, scripturarius (s.); scutale s., scutarius s.; *sellaris*, sellarius et -ia s. pA, sellularius (s.); seminalis Col. pstt., seminarius (-a, -um s.); semitalis Verg. cat., semitarius Catull.; [130] *semuncialis*, semunciarius Liu. Plin.; sextantialis Vitr., sextantiarius pA; singularis, singularius; sōlaris, sōlarius (-um s.); *solearis*, solearius s.; *statualis*, statuarius pA (s.); *stercoralis*, stercorarius; *stipendialis*, stipendiarius (s.); *stlataris*, stlatarius; *subsidialis*, subsidiarius (s.); [140] *summalis*, summarium Sen.; surcularis Col., surcularius Varr. Plin.; tabularis pA, tabularius et -ium s.; talaris, talarius; temporalis pA

---

[180] Sanqualis; Saturnalis; scripularis Pl.; secale Pl.; semidigitalis Vitr.; semipedalis pA; semiuocalis; semodialis; septempedalis; septemtrionalis; [190] septemuiralis; septimontialis; sescennaris Liu. XLI, 15, 1; sescuncialis Pl.; sesquiculearis; sesquidigitalis; sesquipedalis; sideralis Pl.; socialis (in- r.); sodalis; [200] solstitialis; sospitalis; sponsalis; subdialis; subligar; Summanalia; supinalis;

sacrarium s. (-us, -*a* s.); saginarium s. (*adi.*); sagittarius (s.); salgamarius s. pA; salictarius (s.); saliuarius Pl. (-*um* s.); [250] salsamentarius (s.); sanctuarium Pl. pstt.; sarcularia s.; scriblitarius s.; scrutarius s. (*adi.*); sectarius; secundarius, sub-; sedentarius; semizonarius s.; senarius; [260] septenarius; septingenarius; septuagenarius Front. aq.; sestertiarius Petr.; sexagenarius; sexcenarius; sextarius s.; siparium; solitarius; spartarius Pl. (n. pl. s., -*us* s.); [270] spoliarium s. pA; stabularium pA; statarius; stillarium s. Sen.; stramentarius; strophiarius s.; strufertarius s.; struppearia pl. Fest.; stupparius Pl.; suarius Pl. pstt. (-us, -*a* s.); [280] subductarius; subitarius; subsidiarius (s.); sudarium; sumptuarius; tabellarius (s.); tabernarius (s.); talentarius Sis.;

(in-, con-, coin-), temporarius Nep. et pA; *testamentalis*, testamentarius (s.); *tolutaris*, tolutarius Sen.; toral, toraria s.; torcular, torcularius (s.); *tributalis* Thom. p. 579, tributarius (con. r.); [150] *tutelaris*, tutelarius Pl. pstt.; *uaporalis*, uaporarium; Veneralia, uenerarius Petr. (*s.*); *uesicalis*, uesicarius pA (-ia s.); uialis, uiarius; *uicenalis*, uicenarius; Vinalia, uinarius Sen. (s.); uinealis Col., uinearius Col. Vlp.; *uiolaris*, uiolarius (-um); uirginalis, uirginarius; [160] uncialis pA, unciarius Liu. et pA; urnalis Cat. r. r. pstt, urnarium Varr. ap. Non. p. 332ᵇ; uulgaris, uulgarius; *zonalis*, zonarius (s.).

---

terminalis; theatralis; tonitrualis; [210] torminalis pA; tribunal; trinoctialis pA; tripedalis; triumphalis; triumuiralis; triuialis pA; Vacunalis; uallaris; uapularis; [220] uelitaris; uenalis (in- r.); uentrale Pl.; uernalis (uer) pA; Vertumnalia; Vestalis; uillaris Pl.; Virbialis; uitalis (in- r.); uniuersalis pA; [230] uocalis; urceolaris pA; Vulturnalis;

taurarius s. inscr. Pomp. (I. Neap. 2378); temerarius; [290] tepidarius Vitr. inscr. (-um s.); ternarius Col. (*s.*); tertiarius (s.); tesserarius s. Tac. pstt.; thesaurarius (*s.*); tignarius (s.); tinearius Scrib.; togatarius s. Suet.; topiarius (s.); transuersarius; [300] trecenarius; triarius s.; tribuarius; tricenarius (*s.*); trigarius, -um s. Plin.; tumultuarius; turdarium s.; ualetudinarius s.; uasarius (-um s.); uascularius s.; [310] uectarius; uectiarius s. Vitr; uecticularius; uenditarius; uerbenarius s. Pl.; uerrucaria (herba) Pl.; uestiarius (-um s. pA, -us s. recc.); ueterinarius (s.) pA; uexillarius s. pA; uicarius (s.); [320] uicesimarius (s.); uiciarius Col.; uictimarius s.; uigiliarium s. Sen.; uiridarium (-*us* s.); uitiarium; uitrearius s. Sen. (uitrarius, -um r.); Vitularia, uia (-us r.); uiuarium s.; ulmarium Pl.; [330] unciarius; unguentarius (s.); uoluntarius (s.), in- r.; uoluptarius (s.); usurarius; utrarius s.; uulnerarius (s.);

B

(-arius recc.)

acutalis, *acutarius; agricolaris*, *agricolarius* Thom. Thes. p. 32 Mai.; altar(e), *altarium; amicalis*, *amicarius s.;* amphoralis Plin., *amphorarius; angarialis*, *angariarius;* [170]angularis Cat. r. r., freq. pstt., *angularius;* Apollinaris, *apollinaria* (herba); *aquiminale* (aquaemanalis), *aquiminarium; arcalis*, *arcarius s.* (arcularius s.); *atramentale*, *atramentarium; aularis*, Thom. thes., *aularius;* Balearis,

---

recc.: accidentalis; accubitalis; adhumeralis; adipalis; aduerbialis; aedificialis; aeditualis; [240] aequidialis; aequilateralis; aeronalis; aestiualis; aeternalis, co-; aethralis; affectionalis; agminalis; agnitionalis; agricolaris; [250] ambrosialis; anachoretalis Thom. Thes. p. 16; anicularis; anteaedificialis; antemeridialis; antemurale; antenuptialis; auticipalis; apostolaris Thom. Thes. p. 32; arbuscular; [260] arcifinalis; arealis; argumentalis; arrhalis; astralis; attabernalis Thom. Thes. p. 3 et 77; aucupalis; auditorialis; auriale Thom. p. 140; austeralis;

recc.: abecedarius (s.); abditarium Thom. thes p. 163; abietarius s.; [340]abominarium Thom. thes. p. 41; acceptorarius s.; aciarium s.; aciscularius s.; aconitarius s.; actionarius s.; acuarius s.; acuminarius; adoptarius; afrarius s.; [350] agellarius Thom. p. 31; alipilarius s.; altiliarius s.; aluminarius s.; alutarius; ambigarium Thom. p. 40; anabolicarius s.; anaglypharius (s.); anaglyptarius; anfractarius; [360]annonarius (s.); ansarius; anserarius s.; antiphonarium; apenarius s.; apertularius s.; apicularius s.; apocrisiarius s.; apothecarius s.; aprarius; [370] arabicaria s.; arcuarius (s.); armararius s.; armillarius s.; aromatarius s.; arundinarius s.; atriarius s.; auertarius s. (sc. equus); augmentarius; auiarius (auius) Thom. thes. p. 57; [380] auicularius s.; automatarius (et n. pl.) s.; axearius s.; axungiaria s.; balsamarius; balteariu s.; barbaricarius s.; barcarius s.; basilicarius et -ciarius s.; bastagarius s.;

balearius Thom. thes. p. 65 (i. funditor); *bibliothecalis*, *bibliothecarius s.; blattealis* Thom. thes. p. 68, *blattearius;* boletar, *boletarium;* [180] ¿ *brachiolaris*, *brachionarium; bractealis*, *bractearius* et *-ia s.;* brumalis, *brumaria*, ae *s.; bubularis*, *bubularius s.; buccellaris*, *buccellarius s.; bucculare*, *buccularius s.; caliclare*, *caliclarium; calycularis*, *calycularius;* ¿ canalis, *canaliclarius s.; capitulare*, *capitularius* (et *-um*) *s.;* [190] cardinalis, *cardinarius* Thom. p. 154; Carmentalia, *Carmentarius s.;* casalis (-le s.), *casarius*, *-ia s.;* casualis Varr. pstt., *in-*, *casuarius; censualis*, *censuarius s.*; Cerealis, *cerearius* (?) s.;

[270] battualia; belualis; bicubitalis; biennalis; bilibralis; bisextialis; borealis; bromialis; cadialis; caerimonialis; [280] caesalis; camenalis; canicularis; carminalia; carnalis; castimonialis; cauealis; caumaliter; causidicalis; cautionalis; [290] cectorialis; centimalis; centipedalis; centurialis; cerebellare;

[390] basternarius s.; batalarius (nauis); baxearius s.; Bellonarius, -ia s.; benefactarius Thom. p. 63; bennarius s.; bibarius; bigarius s.; binarius; biscennarius; [400] biselliarius s.; bracarius s.; bubulcarius s.; bucinarius; budinarius s.; bulgetarius s.; burdonarius s.; burgarius s.; bursarius s.; caballarius s.; [410] caducarius; caementarius s.; calamarius; calarius (naues); calcariarius; calceamentarius s.; calcearium; calcularius; calobathrarius s.; camelarius s.; camillarius; [420] camparius s.; campsaria s.; canabaria s.; cancellarius (s.); candelabrarius s.; candidarius (pistor); canonicarius, -ia s.; cantabrarius s.; capistrarius s.; capsararius s.; [430] carenaria s. (sc. olla); carraria s.; carrucarius (s.); casearius; cassidarius s.; castellarius s.; castrensiarius; cataphractarius s.; cataractarius s.; cateruarius; [440] cauponarius (s.); cellerarius s.; centonarius (s.); ceroferarius, -um s.; cerotarium;

ceriolare, *ceriolarium;* ceruical (*is*), *ceruicarium* Thom. p. 150; *chrismalis*, *chrismarius s.; clabularis*, *clabularius;* [200]*claustralis*, *claustrarius;* cloacalis, *cloacarius*, *-um s.; clusaris*, *clusarius* (*ex-* s. Thom. p. 148 'ianitor'); *codicillaris*, *codicillarius;* collare, *collarium* Prisc. Inst. II, 50, Aldh. laud. uirg. 25, gl.; *collegialis*, *collegiarius* (*-garius*)*;* colluuiaris Fest., *colluuiarium; commanipularis*, *commanipularius s.; commercialis*, *commerciarius; condicionalis*, *condicionarius;* [210]¿ coniecturalis, *coniectarius;* consularis, *consularius;* contubernalis, *contubernarius s.; cornualis*, *cornuarius s.;* cruralis Petron. pstt., *crurarium;* ¿ *cucurbitularis*, *cucurbitarius s.;*

---

cincinnalis; circularis; circumcordialis; circummurale; clericalis; [300] clunalis; coagulare; coenobialis; cognationalis; cognitionalis; cognominalis; commeatalis; commissalia s. (-ter); commissuralis; commodalis; [310] communalis; conceptionalis; concordialis; concubinalis; concubitalis; concupiscentialis; confinalis (-ialis); conformalis; congerminalis Aug. ('ut ita dixerim'); congregalis; [320] coniunctionalis Thom. p. 281; connaturalis; consodalis Thom. p. 58; consortalis; consubstantialis, in-; controuersialis; conuentionalis; corporealis; corrationaliter; coxale; [330]creaturalis; cremialis (gr-); criminalis;

charaxarius s.; chartularius s.; chirographarius; choragiarius s.; chromatiarius s.; [450] ciliciarius s.; circissarius (s.); cisiarius s.; citrarius s.; classicarius s.; clauarius, -um s.; claudicarius; clauicarius s.; clauicularius s.; clepsydrarius s.; [460]clibanarius s.; clipeolarius, -um s.; coactiliarius (s.); coagmentarius s.; cocturarius s.; coenacularius, -ia s.; coenarius; coenodochiarius Thom. p. 115; coliphariu s; collectarius s.; [470]colonarius; coloniarius, -ia s.; colorarius s.; compromissarius; computarius s.; con-cellarius; conchyliarius s.; conciliarius s.; conditarius (-ia s.); confectorarius s.; [480] constabularius s. Thom. p. 511; constitutionarius s.; consuetudinarius; contarius s.; conuictuarius s. Thom. p. 151; copiarius s.; copularius s.; cordiaria s. Thom. p. 102; corinthiarius s.; cotiarius s.; [490]creditarius s.; cryptarius s.; cucumerarium; culcitarius s.;

cullearis, *cullearius s.* inscr. (?); *cunicularis, cunicularius s*; *cymbalaris, cymbalaria s.;* dentale (*-is, condentalis*), *dentaria s.*; [220]*diurnalis, diurnarius s.*; doliaris, *doliarius* (*s.*); *dominicalis, dominicarius*; dualis pA, *duarius*; *duplaris, duplarius* (duplicarius s., *-ciarius*); *emphyteuticalis, emphyteuticarius* (*s.*); *epistolaris, epistolarius*; *equitalis* Thom. p. 12 (turma), *equitiarius s.*; exemplar (adi. Tac. pstt.), *exemplarium*; exsequialis, *exsequiarium*; [230]*fabularis, fabularius s.*; familiaris, *familiarium* Front. diff.; famularis, *famularius*; *fascalis* (*-ealis* Thom. 204), *fasciarium* (*fascicularia*, orum); figularis, *figularius s.*; *fis-*

---

culicaris; cumulare; cunctalis; curionalis cursualis; dealiter; decempedalis; [340] decennalis; decennoualis; decennouennalis; decretalis; decurialis (con- s.); decurionalis; defensionalis; deliciaris (cf. 37); descriptionalis; desperaliter; [350]dextralis; diaconalis; diademalis; diametralis; diluuialis; disciplinaris (-liter Bo.); discriminalis; dissocialis; diualis; diuinalis Is. Or. II, 24, 10; [360]doctrinalis; dominalis; domitalis; ducalis; dumalis; duumuiralis; edictalis; embadalis; embolismalis (-ris); emptionalis; [370] epidecticalis; episcopalis; essentialis (co-); ethnicalis; exconsularis; excubialis; exercitualis; exordialis; expeditionalis; exsistentialis (in-); [380]exsularis; extalis (-ris Plt.); extralegalis; extranaturalis; extremalis; facialis; famicalis; fanitalis; fauonialis; fauoralis; [390] feminal; femorale; ferularis; festalis; festiualis Thom. p. 234; fetalia; figuralis; filialis; finalis;

culipilarius s.; cultellarius s.; cultrarius s.; cunaria s.; cuparius s.; curagendarius s.; [500]custodiarius (s.); cycnarium s.; cyrnearius s.; dardanarius s.; decimarius; denariarius; depositarius s.; destrictarium s.; deuersoriarius s.; diaetarius (zetarius) s.; [510]Dianarius; diatretarius s.; dicentarius s.; Dindymarius s.; diplomarius (-matarius) s.; directarius s.; dogarius s.; dolabrarius s.; draconarius s.; dracontarium s.; [520] dromedarius s.; dromonarius s.; ducentenarius; dulciarius s.; eborarius s.; electuarium; elecmosynarius; elegiarius s.; elephantarius s.; encautarium s.; [530] ephippiarius s.; epigrammatarius s.; epitomarius s.; eulogiarius s.; excubicularius s.; exlibrarius s.; exodiarius s.; fabatarium; fabricarius; factionarius s.; [540]facularius s.; faustuarius; femellarius s.; fenerarius s.; fermentarius; ferramentarius s.; ferrariarius s.; festucarius;

calis, *fiscarius s.*; *fistularis*, *fistularius s.*; *flabralis*, *flabrarius s.*; *flaturalis*, *flaturarius s.*; floralia, ium (Fl.), *florarium* et *-iarium*; [240]*focaris* (*foculare*), *focarius* (*s.*); formalis pA, *formaria, ae subst.* Caesar. reg. ad uirgg. 37; fornacalis, *fornacarius*; funalis, *funarius*; *funeralis*, *funerarius* (*s.*); galearis (-ar), *galearius s.*; *gallicaris*, *gallicarius s.*; gemellar Col., *gemellaria*, ae et *-ium* (*geminarium*); genialis, *geniarius s.*; *genicularis*, *genicularius s.*; [250]genuale, *genuarius*; *gladialis*, *gladiarius* (*s.*); *hebdomadalis*, *hebdomadarius s.*; *homicidialis* (*-alis*), *homicidiarius*; *horalis*, *horarium*; hospitalis (in), *hospitalarius s.* (*hospitiarius* s. Thom. p. 272); *iacturalis*, *iacturarius s.*; inguinalis Plin., *inguinarius*; *inimicalis*, *inimicarius* s. Thom. p. 295; *itineralis*, *itinerarius* (*-um s.*), *co- s.*; [260]*iumentalis*, *iumentarius* (*s.*); *Junonalis*, *Junonarium*; lacunar,

---

flaminalis; [400]fluminalis; foralis; formicalis; fretalis (al. -le); fugalia; fulcralia; fundalis; fundamentalis; gaudialis; gehennalis; [410]geometricalis; genitiualis; graecalis; grammaticalis; haruspicalis; hibernalis; historialis; histrionalis; horologiaris; hortualis; [420]humerale; hypotenusalis; iacularis; Janicularis; idealis; iecoralis; imbrialis; imperialis; incarnaliter; indictionalis; [430]inexceptionaliter; inferialis; infernalis; iniectionale; inimicalis; initialis; inopinalis; inspectionalis; integralis; intellectualis; intelligentialis; interdigitalia; interuocaliter; inuectiualiter; Jouialis; irregularis Thom. p. 17 'anomalus i. irr.', 46; iugeralis;

fictiliarius s.; fideicommissarius (s.); [550]fidicinarius s.; fidicularius; fissurarius s.; flammularius s.; florentinarius s.; foricarius (-cularium) s.; fornicarius, -ia s.; fortunarius; fossarius; fulinarius s.; [560]fundibu(a)larius s.; furfurarius; furnarius (s.); fusurarius s.; gallarius s.; gaunacarius s.; gemmarius (s); gesticularius, -ia s.; gillonarius s.; glossarium; [570]glutinarius s.; grabatarius s.; grossarius; gustarium; gynaeciarius s.; gypsarius; hastarius (-um s.); helciarius s.; hercularia s.; horrearius s.; [580]hymnarium s.; hypothecarius; incinerarium; insiciarius (is-) s.; insignarius s.; instrumentarius s.; interdiarius s.; intestinarius (s.); intrarius; inualetudinarius; [590]inuentarium; iurarius; iuscellarius s.;

lacunarius s.; laquear, *laquearius s.*; Laralia, *lararium*; *lectualis*, *lectuarius* (*-tarius*); ¿ *lenticularis*, *lentiarius*; *libellaris*, *libellarius;* linearis pA, *linearius* (*s.*); litoralis, *litorarius*; [270] *locularis*, *locularius s.*; *lucernaris*, *lucernarius*, *-ia*, *-ium s.*; luminar (*-lis*), *luminarium*; *lupal*, *luparius s.*; lupanar, *lupanarium*; machinalis Plin., *machinarius* (*s.*); *magnalia*, ium, *magnarius*; *mancipalis*, *manciparius s.*; manipularis, *manipularius*; manualis, *manuarius*; [280] *martyrialis*, *martyriarius*; *matricalis*, *matricarius s.*; *matricularis*, *matricularius s.*; *matutinalis*, *matutinarius s.*; *meralis*, *meraria* (sc. taberna); *meretricalis* Thom. p. 187 (*-ialis* 361), *meretricarius*; *meridionalis*, *meridionarius*; *ministerialis*, *ministeriarius*; *missalis*, *mis-*

lagenaris; laicalis; largitionalis; [450] laticlauialis; latrocinalis; loquelaris; lualis; lumbare; magistralis; mamillaris; mammalis; manumissalia; mascularis; [460] massalis; matricidalis Thom. p. 356; matrimonialis; medialis; medullaris; memoralis et -ialis; mensuralis; mentalis; mercalis; meridialis; [470] metalis; mictualis;

laccarius s. Cod. Just. X, 64, 1; lacticularius; lactucarius s.; lampadarius s.; lancearius s.; lanifricarius s.; lapicidinarius s.; [600] lardarius, -um s.; laturarius s.; lauandaria; lectionarium; legatarius (s.); leguminarius (s.); lenuncularius s.; leuitonarium (?); libidinarius s.; ligularium Thom. p. 329; [610] linarius, -ia s.; lintearius (s.); lintrarius s.; linypharius s.; liquaminarius s.; liquarius; liturarius; locatarius s.; lomentarius s.; longarius; [620] loricarius (s.); lotaria s.; ludiarius; magmatarius s.; maioriarius s.; manicarius s.; mansionarius (s.); mansuetarius s.; manticularius s.; manubalistarius s.; [630] margaritarius (s.); mattarius s.; mattiarius s.; membranarius s.; mercedarius s.; messuarius; metallarius; metaxarius s.; methodiarius s.; millenarius; [640] mimarius (s.); minuscularius s.;

sarium; *momentaliter*, *momentarius*; [290] *monalis* Thom. p. 354 uel *-ialis*, *monarius*; monetalis, *monetarius* (*s.*); *monumentalis*, *monumentarius*; ¿ *mundalis* (*-ialis*), *munditiarius*; ¿ *nautalis*, *nauticarius s.*; nominalis, *nominarius s.*; ¿ *nucalis*, *nuclearius* (arbor quae fert nuces) Thom. p. 370; *numeralis*, *numerarius s.*; *oliualis* Thom. p. 393, *oliuarium*; *organalis*, *organarius s.*; [300] *originalis*, *originarius* (*s.*); ¿ *ossicularis*, *ossuarius* (*-um s.*); *pabularis*, *pabularius s.*; *paedagogalis* Thom. p. 3, *paedagogiarius*; *palmularis*, *palmularium*; *palpebralis* (*-ris*), *palpebrarius*; parentalis (et -ia s.), *parentarium*; *parietalis*, *parietarius*;

---

monachalis; monasterialis; montalis; multisonalis; mysterialis; nasale; naufragalis; nepotalis (luxus); [480] nocturnalis; notialis; nouempedalis; nouemuiralis; nouissimalis; noxalis (-ialis); nudipedalia; nugalis; nutrimentalis; nymphalis; [490] obliuialis; obsequialis; occasionaliter; occidualis; octominutalis; officialis; ominalis, in-; orationalis; orbicularis; orcularis; [500] orientalis; ostensionalis; paginalis; palaris; pallaris; parcalis Thom. p. 419; parochialis; parricidalis, -ialis;

mirabiliarius s.; mittendarius s.; molendarius et -dinarius (s.); moliarius; molinarius s.; monodiarius, -ia s.; moraria (herba); [650] moretarius (-um s.); motarium; muliercularius s.; mulocisiarius s.; munuscularius s. Thom. p. 344; muraria s.; murcinarius; murtaria s.; musaearius (-eiarius, -iuarius) s.; musicarius s.; [660] mustelarium; mutuarius; naupegiarius s.; nefandarius; neruiarius; ninnarius s.; nongenarius; noningentenarius; obrendarius (-um s.); octauarius, -um s.; [670] ocularia-rius; odariarius s.; offarius s.; olerarium; orarium (os); orchestopolarius s.; ornamentarius s.; ossuarius (-um s.); ostentarius (-um s.); ouarius, -um (s.); [680] palpebrarius; palumbarius s.; pammacharius s.; panchrestarius s.; pancratiarius s.; panicoctarius; pannicularius (n. pl. s.); pannuncularia (pl.); paratarius; parmentarius s. (i. cerdo) Thom. p. 128;

partialis, *partiarius* (*s.*); passalis, *passarius*; 310 *passionalis*, *passionarium* Thom. p. 440; ¿ *paternaliter* et *patricalis*, *paterculariu s*; *pecoralis*, *pecorarius*; *pecudialis*, *pecudiarius*; peculiaris, *peculiarius*; ¿ *pellicale* gl., *pellarius* (*pellionarius*) s.; perticalis pA, *perticarius*; *petralis*, *petrarium* Cypr. ep. 22, 2 (?); pistrinalis Col., *pistrinarius s.*; *planaris*, *planarius*; 320 *pocularis*, *pocularius* (?); *ponderale*, *ponderarium*; popinalis Col., *popinarius s.*; primipilaris pA, *primipilarius* (*s.*); ¿ promulsidare Petron., *promuls*(id)*arium*; *prosalis*, *prosarius*; *pueralis*, *puerarius s.*; pugillaris, *pugillariarius s.*; *pulicaris*, *pulicarius*; pupillaris, *pupillarius*; 330 *quaestionaliter*, *quaestionarius s.*;

---

particularis; partualis; 510 parturialis; paschalis; patriarchalis; patrimonialis; patrocinalis; patronalis; pedical; pentecostalis; percussionalis; perdicalis; 520 personalis, com-, im-; phaselaria; pinalis; pinnalis Grom. p. 254; plagalis; podismalis; poenitentialis; poliaris; pompalis; portionalis, com-; 530 potentialiter; praecisalia; praeconialis; praecordialis Thom. p. 102; praeductal; praeexsistentialis; praefecturalis; praeiudicialis; praemialis; praeprincipalis; 540 presbyterialis; primitiualis; primogenitalis; primordialis; procinctualis; progenitorialis; promurale; pronominalis; prooemialis; prophetalis, -ialis; 550 proportionalis; proserpinalis; prouerbialis; prouidentialis; puberale; puluicare ed. Diocl. 8, 43 Momms.; purificalis; pyctalis; pyramidalis; quadragesimalis; 560 quadrangularis; quadricubitalis; quadrifinalis; quadrupedalis; quadruplaris;

690 parthicarius (s.); pastillarius s.; pauimentarius s.; pectinarius (s.); peierarium s.; pellionarius s.; pennarium s.; pernarius s.; pessarium; pestilentiarius; 700 petaminarius s.; petauristarius s.; phasianarius s.; pignerarium; piperarius, -ratarius; pirarius; placentarius s.; planetarius s.; plenarius; 710 pleromarius s.; plutearius s.; podiarius s.; polymitarius (s.); pontarius s.; portarius, -um s.; posticiaria s.; potionarius; praebendarius s. Thom. p. 267; praecidarius; 720 praediarium; praerogatiuarius; pragmaticarius s.; prandicularius; primiscriniarius s.; priuatarius; priuilegiarius s.; professionarius s.; propolarius s.; proprietarius s.; 730 protospatharius s.; publicarius, -um s.; puluerarius; pyctomacharius s.; pyrrhicharius s.; quadratarius (s.); quartanarius; quaterdenarius; quindenarius; quingentarius; 740 quingentenarius; quintarius; quotidianarius;

rationalis (*-cinalis*), irr-, *rationarius* et *-um s.*; *regionalis*, *corr-*, *regionarius s.*; *resinalis*, *resinaria s.*; *responsalis*, *responsarius s.*; ¿ *resticularis*, *restiarius s.*; riualis, *con-*, *riuaria s.*; rogalis Ouid., *rogarius s.*; ¿ *rogationalis*, *rogatarius* s. inscr.; 340 *rotalis*, *rotarium*; saburralis Vitr., *saburrarius s.*; *sacramentalis*, *sacramentarium*; *sagularis*, *sagularius*; saltaris Pl., *saltuarius s.*; salutaris, *salutarius*; scalaris Vitr., *scalarius s.*; *scandularis*, *scandularius s.*; *scapularis*, *scapularius s.*; *scenalis*, *scenarius* (*s.*); 350 *scholaris*, *scholarius s.* Cassiod. Var. XI, 26 lemm., Nou. Just. 30, 7 uers. uulg.; *scordiscale*, *scordiscarius s.*; ¿ *sebalis*, *sebaciarium*; secularis pA, *secularius*; *semissalis*, *semissarius*; septemtrionalis Varr. et pA, *septemtriona-*

---

quatuoruiralis; quindecennalis; quindecimuiralis; quinquefascalis; quinquepedalis; 570 quinqueuiralis; radicalis; realis (et -ter) Thom. p. 501; remedialis; renalis; repentaliter; repositionalis; rhomphaealis; Romularis; rostralis; 580 ruralis; ruricolaris; sacrificalis; sanctimonialis; sapientialis; sationalis; satisfactionalis; saxialis; scabialis; scientialis; 590 scriptionalis; semestralis; semicorporalis; senialis; sensualis, in-; sententialis; septuagesimalis; sermonalis; seruitialis;

ramentarium; rastrarius; ratarìa s.; ratiarius s.; recentarius s.; referendarius s.; regendarius s.; 750 reliquarium, -iarium; retrarius; rimarius s.; robustarius s.; rogatarius s.; ruderarius; rusticarius; rutarius; sabaiarius s.; 760 saccularius, -ellarius s.; sacomarius (s.); sagarius (s.); sagmarius (s.); salariarius s.; salgamentarius; salsarius; samiarius s.; sanauiuaria (porta); 770 sandapilarius s.; saniarium; saponarius s.; sardinarius; sartarium; satanaria s. (sc. herba); saumarius s.; scabillarius s. (scam-); scamnarius s.; scapharius s.; 780 scoparius s.; scriniarius s.; scutellarius s. Thom. p. 550; secretarium; securicularius s.; seditionarius s.; sedularia (pl.) s.; segmentarius s.; segregarius (egrex) Thom. p. 49; semiquinarius; 790 semiseptenarius; separius s.; seplasiarius, -um s.;

rius; *sesquiplaris*, *sesquiplarius* . *s.* (*-icarius s.*); sigillaria, ibus, *sigillaria*, *orum* et *-us* s.; *signalis*, *signarius*; *simplaris*, *simplarius*; [360] singillariter, *singillarius*; *solar* (?), *solarium*; specialis pA, *speciarius s.*; specularis pA, *specularius* (*s.*); stationalis Plin., *stationarius* (*s.*); *superficialis*, *superficiarius*; *tenebralis*, *tenebrarius*; *terralis*, *terrarius* (*-um s.*); tibialis pA, *tibiarius s.*; tra-

---

seuiralis; [600] sexfascalis; sextarialis; sexualis; sinistralis; socrualis; somnialis; sphaeralis; spinalis; spiritalis (-ualis), in-; spontalis; [610] spurcalis; stadialis; stagnalis; stellaris; subarmalis; subdiaconalis; suiugalis; sublunaris; subocularis; subrenalis; [620] subscalaris; subsistentialis; substantialis, in-; substantiualis; subsuperparticularis; subtalaris; subtemporalis; subtunicalis; subuentralis; sucularis (suturalis?) Thom. p. 524; [630] superessentialis; superhumerale; superliminare; supermolaris; supermundialis; superparticularis; supersubstantialis; supplicialis; supprincipalis; synodalis; [640] taedialis; tartaralis; territorialis; tetragonalis; tiliaris;

septimanarius s.; sepulturarius; sequestrarius; sericarius (s.); serpentaria s. (sc. herba); serrarius s.; sescontrarius; [800] sexcentenarius; sexprimarius s.; siccarius; sigillariarius s.; silentiarius s.; silicarius s.; siliginarius, -iarius (s.); siliquatarius s.; simpulariarius; siphonarius s.; [810] smilaria s.; sodaliciarius, -ia s.; sŏlarium; spadicarius; spatharius (s.); specalariarius s.; sportellarius s.; staminarius s.; stantarius; statumaria s.; [820] stiuarius s.; stropharius s.; struarius s. Thom. p. 50; subactarius; subcinerarius; subcontrarius; subhastarius; subscribendarius s.; subselliarium; suburbicarius; [830] suggrundarium; sulfuraria s.; supellecticarius s.; superarius; superiumentarius s.; supernumerarius; supputarius; sutorarius s. (sutor) Thom. p. 11 al.; syllabarius s.; tabernacularius s.; [840] taxillarius s.; tegellaria s.; tegetarius s.; tegularius s.; telonarius s.; temonarius (s.); tenuiarius; tergimentarium Thom. p. 201; tessellarius (s.); thermarius, [850]-ularius s.; thynnarius; tibicinaria s.; tignoserrarius s.; tomacularius s.; totonarius s.;

balis, *trabaria s.*; [370]tricliniaris, *tricliniarius* (*s.*); trientalis Vitr. Plin., *trientarius*; trigonalis Mart., *trigonarius*; *trinalis*, *trinarius*; *triplaris*, *triplarius* (*-icarius*); *turalis*, *turarius* (*s.*); turmalis, *turmarius s.*; uectigalis, *uectigaliarius s.*; *uehicularis*, *uehicularius* (*s.*); uelaris Plin., *uelarius s.* (-um Juu.); [380]uicinalis Liu., pA, *uicinarius*; *uictualis*, *uictuarius*; uiminalis, *uiminarius s.*; *unalis*, *unarius*; *usualis*, *usuarius*; *urinalis*, *urinaria*, *-um* s. Thom. Thes. p. 608.

---

trabealis; transfluminalis; transfluuialis; triangularis; tricennalis; [650]tricubitalis Thom. p. 90; triennalis; trigintalis Thom. p. 580; triobolaris; tussicularis; typicalis; uenialis; uerbalis et -ialis; uernalis (uerna); [660]uerticalis; uesperalis; uespertinalis; uicennalis; uictorialis; uidualis; uiperalis; Vlpialis; umbilicaris; umbraliter; [670]uocabulariter.

tragularius s.; traharius s.; trecentenarius; trepidiarius; [860]tricesimarius; trimarius; triticarius (s.), -iarius; triunciarius; tubarius s.; tucetarius s.; ualuarius s.; uecturarius s.; uenaliciarius (s.); uenenarius (s.); [870]ueredarius s.; ueteramentarius s.; ueterarius (-um Sen.) s.; uicissitudinarius Thom. p. 606; uinariarius s.; uirgarius s.; ulceraria s.; undenarius; unguicularium; unguinaria s.; [880]uociferarius s.; uolutarium; urbicarius; ursarius s.; usufructuarius; utricularius s.

Epimetrum II

Laterculus uerborum figurae inchoatiuae

distinctis per literarum formas quae ueteris sunt auctoritatis quaeque e recentioribus innotuere scriptis.

-*acerbescere*, *ex-*; acescere, co-, ex- Colum., in- Ouid. pA, per-; *acetascere*; aegrescere, *co-* (?); albescere, ex-, in- Cels.; albicascere; alescere, co-, *in-* N. Tir.; algescere, in- Cels., *ex-* Thom. thes.; *altescere*; [10] *amarescere*, in- Hor.; *amascere*; *anescere*; *animescere*; apisci, adip-, ind-, red-; -*aquescere*, *ex-*; arborescere Plin.; ardescere, ex-, in- p. et pA, ob- Stat., red- Ou., *per-*; arescere, ad- Cat. r. r., co-, ex-, in- pA, inter-, *ob-*, per- Varr. Col., sub- Vitr.; -*asperascere*, *ex-*, *in-* Thom. thes. p. 38; [20] *atrescere*, *ob-*; augescere, ad-; aurescere; *aurorescere*; *autumnascere*; *barbescere*; *brutescere*, ob-, *de-* Thom. p. 179; *bullescere*; *cadescere*; calescere, con-, *ex-*, in-, per-, re-; [30] calliscere, con-, ob-, per-; caluescere pA; *cancerascere*; candescere, ex-, in- p. et pA, re- Ouid.; canescere, in-; *capillascere*; *capescere*, *in-* et *re- cipiscere*; *carbonescere*; *carescere*; *caulescere*, de- Plin.; [40] celebrescere; *cinerescere*, *de-*; clarescere, *in- ob-*, *per-*; compescere; cornescere Plin.; *corporascere*; *corporescere*; crassescere pA, *in-*; crebrescere Verg. Tac., con-, in-, per-, *sub-*; *crepusculascere*; [50] crescere, ad-, *adin-*, con-, de-, *dis-*, in-, *inad-*, pro-, re-, super-, *superex-*, superin-; *crudelescere*; crudescere, *prae-*, re-; *cruescere*; *cupiscere*, con-; *curuescere*, in-; *densescere*; *desidescere*; discere, ad-, de-, e-, per-, *re-*; *disparascere*; [60] ditescere; *diuescere*; *dolescere*, con-, in-, per-; *dormiscere*, ad-, con-, e-, ob-, per-; dulcescere,

ob-; *dumescere*; durescere, *e-*, in- Verg. pA, ob-, re-; *egescere* Thom. p. 187; expergisci; *experisci* C. Inscr. II, n. 2102 al.; [70] -facisci, pro-ficisci; *famescere*; *familiarescere*; fatisci uel -scere, defetisci, *defatiscere*; *fauillescere*; *febrescere*; *-ferescere*, *ef-*; fermentescere Plin.; feruescere, con-, de-, ef-, in-, re-; *fistulescere*; [80] flaccescere, *con-*; flammescere Lucr. (*-ascere* Thom. p. 209); flauescere p., Amm.; florescere, de-, ef-, *in-*, re- pA, super- Plin.; *fluescere*, *ef-*, *in-*; *foetescere*; *follescere*; fortescere p.; fracescere; [90] fragescere pr(isc.); *fremiscere* Thom. p. 235; *frendescere*; frigescere, de- Col., in- Cels. Veg. uet., *inter-*, per-, re-; frondescere, *con-*, *ef-*, re-; *fructescere*; *frugescere*; frunisci; fruticescere Plin. et *frutescere* Ambr. (ut De uirginit. 9, 53); *-fugiscere*, *re-*; [100] *fulgescere*, *re-* Thom. p. 212; *fumescere*; *furuescens*; gallulascere Nou. com.; *gauescere* (gaudere) gl.; gelascere Plin. *con-*, *re-*; *-gelescere*, *con-*; *gemiscere*, *con-*, in-; gemmascere Col. Plin.; gemmescere Plin., *in-*; [110] generascere Lucr.; -germanescere, con-; *germinascere*; glabrescere Col., glaciescere; gliscere, con-, per- Col., re-; gnoscere, ad-, adco-, di-, in-, per-, perco-; *gracilescere*; *granascere*, *-escere*; [120] grandescere, in- Col., per- pr.; grauescere, ad-, in- (*-ascere* Thom. p. 254); *grossescere*; haerescere, co-, in-, ob-; hebescere, *re-*; habetescere Cels. Scrib.; *herbascere*; herbescere, *ob-*; herciscere; [130] hiascere, dis- Cat. r. r.; hilarescere, *ex-*; hiscere, de-; horrescere, *ab-*, co-, ex-, in-, *ob-*, per-, sub-; humescere p et pA; *ignauescere*; ignescere, *ex-*; *immanescere*; *inanescere*; *inquiescere* (inquies); [140] integrascere, *re-* Thom. p. 287; irasci, ob-, sub-; -iuncescere, e- Plin.; iuuenescere p et pA, *in-*, *re-*; *iuuenculescere*; labascere, con-; *labescere* u. *labisci*; lactescere, e-; laetiscere Sis.; *lambiscere*; [150] languescere, e-, ob-, re-; lapidescere Plin.; *lapilliscere*; lassescere Plin. et eccl.; latescere pA; latescere (latere) Cic. p., delitescere, ob-, *re-* Thom. p. 301; *lauascere*; lentescere, *e-*, re- Ouid.; *lippescere*; liquescere, con- pA, conde-,

de-, e-; 160 liuescere p; longiscere Enn.; *loquescere*; *-lubescere*, *ad-*, *col-*; lucescere (-iscere), con- pA, di-, *e-*, in-, *indi-*, *per-*, re-; *-luculascere*, *di-* (cf. C n. 3), *in-*; lutescere pA; macerescere Cat. r. r.; macescere; macrescere, e- Cels., re-; 170 madescere Verg. pA, de- Ou. Scrib., di- Lucan., *e-*, in-. per- pA; -manascere, per-; mansuescere; marcescere pA, *con-*, *de-*, e- Plin. Hier., *per-*; masculescere Plin.; *matrescere*; *maturascere*; maturescere, con-, e- Ou. pA, per- Ou. pA; *meliorescere*; -minisci, con-, e-, recon-, re-; 180 *minuiscere*; miserescere, con- pr.; mitescere, e- Col.; mollescere, *e-*, re-; *morbescere*, re- Enn.; mucescere Plin.; *mutescere*, *con-*, in- pA, ob-; nancisci; nasci, ad-, *con-*, de-, e-, in-, inter-, ob-, pro- (prognatus), re-, sub- pA, *super-*; -nidescere, re- Lucr.; 190 nigrescere; nitescere, e-, *re-*; *niuescere*; noctescere; noscere (gnoscere), inter-, per-, prae-, *re-*; notescere, e- pA, in-, per- pA; *nubescere*; obliuisci; olescere, ab-, ad-, *coad-*, ex-, in- Verg. pA, per- Lucil., sub-; opulescere; 200 -orisci, ab- Lucr.; pacisci, con-, de-; -palescere, dis- Plaut.; pallescere, ex-, in- pA, *ob-*; *palmescere*; *-parescere*, *ad-*, ¿ *dis-*; pascere, con-, de-, ¿ dis- (dispescere pA), e- (epastus Ou. Hal.), in- Col., per-, *re-*; patescere Verg. pA, *dis-*, *per-*; pauescere, *con-*, ex-; *pauperascere*; 210 *pauperescere*; *pecuascere*; *pennescere*; *phthisiscere*; pigrescere Plin. pstt.; pinguescere Verg. pA, *con-*, *im-* Thom. thes. p. 156 al.; *placescere*; *planescere*; *plebescere*; *plenescere*; 220 -pliciscі, in-; plumescere Plin. pstt.; *pollescere*; poscere, ad-, de- ex-, re-; *prauescere*; -pruriscere, per-; *puberescere*; pubescere, re- Col., *in-*, *sub-* Thom. p. 409; *pudescere*, *de-*, per-; puellascere; 230 puerascere Suet. postt., re-; *-puerescere*, *re-*; *pulchrescere*; -pullescere, re- Col.; pullulascere Col. Prud.; *puluerescere*; *puluescere*; purpurascere; *purpurescere*; *pustulescere*; 240 putescere, ex-, in-, *re-*; putrescere, con-, *ex-* Thom. p. 426; quiescere, ad-, con-, *corre-*, inter-, *per-*, re-; -quiniscere, con- pr., ob-; radicescere

Sen.; *rancescere*; rarescere; *raucescere*, in-; rigescere, de- p., ob-, prae- Tac.; roborascere Nou., *in-*; [250]*rorescere*; rubescere p. pA, *de-*, e-, in- Stat. Solin., *ob-*; rufescere Plin.; russescere Enn.; rutilescere Plin. M. Cap.; sanctescere pr.; sanescere pA, con-, prae- Plin., re- Ou., Lact.; *-sanguescere, ex-*; *scatescere* Thom. p. 544; sciscere, ad-, con-, de-, *per-*, prae-, re-; [260]*segnescere*; senescere, *ad-*, con-, de- Sall., in- Hor. pA, *per-*; sentiscere Lucr., per-, prae- (?), *re-* Thom. p. 516; -serenascere, dis- Liu.; serescere (serenus ?) Lucr.; serescere (serum) Plin.; siccascere Cat. r. r.; siccescere Vitr. all., ad-, ex- Vitr.; silescere, con-; siluescere; [270]*sincerascere*; -sipiscere, *de-* N. Tir., Thom. p. 3, re-; -solescere, *ex-*, in-, ob-; solidescere pA; sordescere, *ex-*, *in-*, ob-, *re-* Thom. p. 519; *spinescere*; spissescere Lucr.; splendescere, *con-*, *de-*, ex-, *in-*, *re-*; spumescere Ou.; *squalescere*; [280]sterilescere Plin. all.; stilascere (?) Col. (stilauerint); *-stillescere*, *ex-*; stirpescere Plin.; *stridescere* Thom. p. 544; stupescere, ob-, *prae-*; -sudascere, con- Col., de-; -sudescere, ad-, *de-*; suescere, ad-, con-, de-, *dis-*, in-; *surdescere*, ob-; [290]tabescere, con-, *de-*, dis-, *ex-*, in-, per- pA; -tacescere, con-ticescere, ob-, *re-*; *taedescere*, ob-, per- Cat. r. r. Gell.; tardescere Lucr. Tib.; tenebrascere, con- Varr. r. r., *ob-*; *tenebrescere*, *con-*, *ob-*; tenerascere Lucr.; tenerescere Cels. all.; *tenuescere*; tepescere, *de-*, *dis-*, in-, prae- Ou.; [300]*terrescere*; -timescere, ex-, per-, perex-, *re-*; tonescere Varr. sat.; torpescere, *ex*, ob-, *re-*; torrescere Lucr., re- Col.; tremescere (-iscere), con-, in-, *per-*; *tuberascere*; tumescere, *con-*, de-, in-, *per-*, *super-*; turgescere, *in-*, ob-; ualescere, con-, e-, in-, prae-, re- pA, *recon-*; [310]uanescere Ou. pA, e-; uastescere pr.; *uehementescere*; *uermescere*; uesperascere, ad-, in-; ueterascere, in-; *ueterescere*; uetustescere; uiescere Col.; uigescere, *de-*, *e-*, *re-*; [320]*uilescere*, *e-*, re- Sen., *ad-*; uirescere, *con-*, e-, re-; uiuescere, re-; ulcisci; *umbrescere*; *unescere*; *urgescere*; [327]uuescere Lucr. Hor.

Paralipomena uocum lexicis addendarum

siue indicis subter paginas 1—189 descripti supplementum.

D siglo hic libellus significatur, — 3: Beiträge zur lateinischen Lexicographie etc. III, — 3*: Nachtrag zu Beiträge etc. III (Dorpati 1874), — 4**: Zweiter Nachtrag zu 'Ergänzungen z. lat. Lexicon I', — 5: Ergänzungen zum latein. Lexicon II, et 6: Ergänzungen etc. III in 'Zeitschr. f. oesterr. Gymn. 1874'. Prolata de glossariis, exceptis plerisque in -alis (-aris) et -arius, fere omisimus[87]).

abacinus 6; abditarium D n. 86; abominarium D n. 86, nr. 340; adflatorius 5; adingredi 6; adnumerator 6; adtumulare 6; aena, ae 6; aestiuosus 6; aethralis D p. 206; agellarius D n. 86, 350; agnominatiuus 5; agricolarius D epim. I, nr. 165; amphitheatriticus 6; anachoretalis D n. 85 nr. 251; armifactura 6; armificatorium 6; arnotinus D p. 203; artifice D n. 40; Asiacus D n. 84; astrolapsus us (et -um) 5; attabernalis D n. 85, 265; balearius D epim. I, 176; belligeratio D n. 40; blattealis D epim. I, 178; bullifer D p. 212; calcese 5; capescere D p. 221; cardinarius D epim. I, 190; carminale subst. D n. 40; ceruicarium D epim. I, 197;

---

87) De Thomae (?) Thesauro nouo latinitatis (Classicorum auctorum e Vaticanis codd. editorum cur. A. Maio tom. VIII) accedunt nostris laterculis uocum (siue recc., siue omnium) exeuntium in -tio (-sio), -tor (-sor) et -rix, -tas (Beitr. z. lat. Lexicogr. etc. II cum additamentis in Beitr. III: nn. 18, 12, 14 et in Nachtr. zu Beitr. III: n. 4), in -orius (supra n. 30), -ater (supra n. 44) haec illibata fere lexicographis: abgregatio (pag.) 254 (edit. Mai.), adauctio 27, aduolutio 615, afflatio 209, agonizatio 29, allapsio 300, ambactio 29, anclatio 26, angariatio 17,

cartilaginus 6; circumadsistere 6; circumadspicere 6; clanculare 6; clustellum D p. 195; coassamentum 6; cognationalis D n. 40; cognatiuus 6; cognominatiuus 5; collateralis Thom. Thes. p. 150; collaudatrix 3 n. 12; collegiatio 3 n. 18; collibentia 4**; commagnificare D n. 77; commembris D n. 40; commentatrix 3 n. 12; * communicabilis act. C p. 24*; compertusio 5; compitensis 3* p. 19; condescensus, us 6; coniunctionalis D n. 85, 320; conquadruplare 6; conseminus 6; consodalis D n. 85, 322; constabularius D n. 86, 480; consularicius 6; contributarius 6; contulus D n. 40; conuictuarius D n. 86, 484; cordiaria D n. 86, 487; crapulanus 6; craxator D n. 40; deasclatio 3 n. 18; declamatrix 3 n. 12; degemere 6; deicola Martin. Dumiens. formula honest. uit. 1; discessor D n. 40; discifer D p. 212; districtus, u 6; diuer-

---

anxiatio 11, appensio 446 (et Aug. „c. Jul. [2]II, 140 al.“), appulsio 452, arrasio 503, arrectio 495, asciatio 13, asponsio 59, (assonatio „Csd.“), auctorizatio 26, auspicatio 21, blanditio 72, bullitio 68, calumniatio 99, cauponatio 128, circumamictio 12, coadiutio 280, coamictio 12, colatio 113, compensio 446, (conditio: 3* p. 48), confertio 215, conscitio 528, consopitio 540, contionatio 114, conuiciatio 613, conuolutio 615, corrasio 504, corrosio 502, corrugatio 501, creditio 114, deargentatio 39, deartuatio 8, deauratio 20, debriatio 73 et 190, (decrastinatio), decrustatio 136, decuruatio 132, defamatio 211, degrassatio 249, degulatio 253, deguttatio 256, dementatio 177, demitigatio 347, depelliculatio 416, depilatio 418, deuelatio 616, (deuersio Tert.), digladiatio 260, dispansio 449, dispensio (-sa) 446, diuaricatio 609, diuersificatio 601, (diuersio), dulcoratio 165, effaecatio 230, elapsio 300, elucidatio 308, erasio 503 eruderatio 498, erutio 495, euomitio 620, exartuatio 8, exasciatio 13, exhereditatio 268, expectoratio 435, exscissio 547, fecundatio 230, ferratio 220, filatio 234, (firmatio), foedatio 229, foratio 217, frugiferatio 245, fugatio 221, fumidatio 211, grauidatio 254, guttatio 255, gyratio 259, heredatio 268, hilaratio 273, humidatio 266, ictio 287, ictuatio ib., illapsio 300, implutio 430, improperatio 434, inaltatio 35, inauratio 20, incestatio 97, (indefinitio), indissolutio 290, indusiatio 282, infensio 219, inhumatio 266, iniuriatio 281, insignitio 283 al., inspicatio 549,

sio 6; dolator D n. 40; domnina 6; edissertatio 6; elactescere 6; emacerare 6; emphyteuticalis 6; ephemerida 3* p. 48; equitalis D epim. I, B; eualidus 6; exacuminare D n. 40; exclusarius D epim. I, ad nr. 202; excolicus 3* n. 14; excubitrix Sen. rem. fort. 10, 6; exedriola D n. 40; exhaustorius D n. 30; exploratiue D n. 40; exprobratiue 5; exsecratiue 3* p. 29; fagum 6; fastigiare 6 (add. Sen. contr. I, 6, 4); fellatrix 4**; feminilis 4**; festiualis D n. 85, 394; firmatio 6; formaria D epim. I, B; formensis 6; formidabiliter D n. 40; fricabilis 6; frontose 6; frictura 3* p. 48; fulgoreus 3* p. 21; genicula, ae D n. 40; glaciescere 6; gubernatiuus 6; hastella D n. 40; honorificabilis D n. 40; hospitiarius D epim. I, ad 255; hymnificus D n. 40; ignitosus D n. 40; illibatio D p. 197; illustria, ae 5; imperscrutatus 6; im-

---

inuiscatio 619, (labefactio), lenitio 303, maestificatio 351, maritatio 350, minsatio „35", mollitio 340, mulcatio 345, nobilitatio 374, notificatio 373, nugatio 379, obblateratio 68, obditio 163, oblimatio 318, oblinitio 304, (obrigatio), obsipatio 551, onustatio 269, oppansio 449, oppigneratio 447, oppletio 413, orditio 394, palliatio 459, patrocinatio 415, pauefactio 426, perhibitio 268, periuratio 282 (-tiuncula Plaut.), pistritio 416, praeambulatio 33, (praeclaratio), praelapsio 300, praescissio 547, pransio 458, profatio 216, prolutio 302, promixtio 346 (cf. De-Vit s. u.), propansio 449, proreptio 503, prouolutio 615, reboatio 74, recuruatio 132 (gl. Is. 741), refertio 215, refocillatio 213, reglutinatio 259, reiteratio 188, remensio 351, repansio 449, repressio 425, rixatio 504, satiatio 543, seclusio 107, somniatio 549, sorbillatio 520, sordidatio 519, spiculatio 549, subrutio 495, suffultio 228, sulcatio 525, superintitulatio 187 (supertitulatio 201), superlocutio 187, tinnitio 578, tormentatio 581, tornatio 582, (transpunctio), trusio 585, uerecundatio 602, uesicatio 245, uictimatio 609, uiduatio 621, uindemiatio 610, uiscatio 619, [1712] uolutio 615; — abominator 395, absorptor 262 al., accurator 112 (Quint. decl.?), adaquator 11, agonator 29, agonizator 29 et 50, allitor 53, amicator 6, amtestator 60, (annumerator), artator 7, aspirator 518, auspicator 21, biuiator 81, cauponator 128, centuriator 117, 144, cocinator 131, cohortator 273, colator 113, collitor, comator (?) 109, compensor 446, compotatrix

portuositas D n. 40; impositus, u 6; * impraemeditatus act. 3* p. 21; inauulsibilis 6; incircumueniendus 6; incurabiliter 4**; incursibilis 6; indefinitio 6; indemniter 6; inexpressus 5; ingeniculatio D n. 40; ingressibilis 6; inhibitor 6; inimicarius D epim. I, B; innoxietas 6; inonustus 6; insiciale 3* n. 14; insinuatiuus Justin. Nou. uers. ant. 56, 1; instratus, u 6; insuadibiliter D n. 40; introitum subst. 6; irregularis D n. 85, 445; irreuerberatus D n. 40; irrumabiliter 6; ischiaticus Dynam. II, 10, ib. 22 al.; labefactio 3* n. 14; lacrimabilitas D n. 40; laetificatio D n. 40; lamentator D n. 40; legatiuncula D n. 40; liuorosus D n. 40; matricidalis D n. 85, 461; meretricalis D epim. I, 285; miratus, u 3* p. 41; misellulus D n. 40; modulabiliter D n. 40; monalis D epim. I, B; mulsio D n. 40; multifolius 6; multiscien-

---

456, conclusor 107, conflictor 236, confotor 199, conglutinatrix 182, corrosor 502, decipulator 468, decollator 96, defenerator 233, deglutitor 262, degrassator 249, depelliculator 416, deplumator 172, deriuator 499 (di-), all. gloss., desudator 146, dirutor 495, dulcorator 165, ebibitor 556, edecumator 166, effeminator 232, elucubrator 200, elusor 303, equitator 185, erutor 495, exacerbator 15, exanclator 26, exauctorator 27, (excerptor), excommunicator 135, exoptator 395, filator 234, flagellator 233, foederator 237, iannator 285 al., ictuator 287, illitor, impensor 445, informatrix 182, (inhibitor Paralip. s. u., sed etiam Thom. 268 et 295), iocator 282, irretitor 501, iubilator 286, iudicator 281, lauatrix 321, liticinator 192, lymphator 322 (cf De-Vit), meretricator 337, minsator (De-Vit), mitigator 347, multator 354, mutuator 340, notator 373, oblitor, patrocinator 415, peragrator 31, perlitor, perlustratrix 483, picator 462, pictrix 441, pompator 460, potatrix (et -tricula) 456, praepositor 430, pro-bellator 468, propinatrix 461, protelator 585, reboator 74, subrutor 495, symbolator 567, tinctrix 571, tormentator 581, trusor 585, tuditator 572 (cf. Hildebr. Gloss. p. 285), 1500 uelitator 615; — albeditas 22, alterplicitas 177, 291 al., anteritas 34, anxiositas 46, balbitas 75, bellacitas 63, coaequalitas 490 (in Dig. non inuenio), complicitas 463, conformitas 217, congermanitas 481, conspicacitas 523 al., contribulitas 481, disparitas 423, egregietas 254, exanimitas 17, fastidiositas 233, fastuositas 245,

tia 6; negotiatiue 6; neutrodefectiuus 3* p. 29; nuclearius D epim. I, B; obhorrescere 4**; obrigatio 5; obseruire 6; offectura 4**; oliualis D epim. I, B; opificus B p. 433 (ubi del. 'App.') et supra p. 214; oramen D p. 193; paedagogalis D epim. I, B; parabaptizare 6; parcalis D n. 85, 505; parmentarius ib. n. 86, 689; passiolus 6; passionarium D epim. I, B; perexsequi 6; perpetuabilis 3* p. 36; pinosus D n. 40; piscifer D p. 212; plateola D n. 40; portentose 6; praeabire 6; praeauferre 6; praebendarius D n. 86, 718; praecedenter 6; praecordialis D n. 85, 533; praedeclaratus 6; praedefunctus 6; praeexpendere 6; praegelare 6; praelaborare 6; praenominatiuus 5; praeruptus, u 4**; praesagmen D p. 193; praesancire 6; praeuincere D n. 97; proconsularitas 6; progenitorialis 6; puluicare, is D n. 85, 555;

---

feruiditas 222, fiducialitas 206, flagitiositas 233, flebilitas 227, fumositas 211, geliditas 258, gibbositas 260 al., glaucitas 21 et 263, gloriositas 257, (gratuitas Tert.), guttositas 602, horribilitas 270, horriditas 270, humiditas 266, iniuriositas 281, (innoxietas), iuuenalitas 279, laboriositas 307, lasciuiositas 322, lepiditas 304, maculositas 475, marciditas 359, meracitas 356, minacitas 358, nexuositas 372, nugositas 379, pascuositas 421, pauiditas 426, pecualitas 422 al., pluuiositas 429, ponderositas 444, (proconsularitas), prodiguitas 460, puellaritas 407, (pueritas), putiditas 444, putriditas 426, rabiositas 499, rimositas 502, rixuositas 504, ructuositas 500, rudibilitas 498, scatebrositas 544, scelerositas 551, secularitas 530, sinuositas 532, solubilitas 538, strumositas 554, supplicitas 453, torositas 245, tuberositas 245 al., turgiditas 587, uberositas 617, [509] undositas 617; — afflictorius 236, appensorius 446, > aspersorium 547, auxiliatorius 36, > cibatorius 123, compilatorius 417, computatorius 450, consiliatorium 110, conuiuatorium 598 'quod etiam conuiuorium dicitur', debellatorius 63, dilapidatorius 479, > discerptorius 122, dispersorius 479, diuinatorium 164, diuisorium 176, excerptorius 122, firmatorium 207, functorius 244, fuscatorius 213, inclusorius 107, iocatorius 282, iugulatorius 280, laniatorium 312, leuatorium 306, munitoria, orum 367 (et gl. Isid.), politorius 431, > porrectorius 151, praestigiatorius 464 al., propinatorium 461, rosorius 502, scortatorius 545, sparsorium 547,

rames, itis 6; rationatiuus 5; reaedificator D n. 40; relatiuncula D n. 40; remendicare D n. 40; ridiculose 6; rosatio 5; rugibundus D p. 199; ruibundus 6; rutinus 5; schematizare D p. 221; scholarius D epim. I, 350; segregarius D n. 86, 788; semiantrum D n. 40; semigelatus: ad A s. u. add. Oros. hist. II, 9 'semigelato sanguine'; semiglobus carm. de pond. et mens. 194; semispathium 6; semitare 6; semiuacuus D n. 40; sententiare 6; sepultio D n. 40 (Rönsch p. 82); siticulose 6; spadoninus 6; stercoralis D n. 40; stillula D n. 40; struarius D n. 86, 822; subditus, u 6; subflatus, u 6; subiectatio D n. 40; subtela D p. 229; subtercelare 6; subtermeare 6; subthronizare 6; superadiuuare 3* p. 50; superexcrescere 6; superexpendere 6; susurrio 4**; suturarius D n. 86, 837; taedialis D n. 40; taurarius D n. 86, 288; telonea-

---

stupratorium 553, supputatorius 450, taxatorius 584, > tensorium 570, — recc. 367—402 (cl. supra p. 209, et add. omissis uett.: > gemitorius Pl., mitigatorius Pl., occatorius Col., piscatorius, [109] tinctorius Pl., recc. afflatorius); — absonanter 540, acceleranter 49, aequipollenter 198, aggreganter 555, amplexanter 441, angenter 15, anxianter 46, assignanter 376, audienter 18, citanter 49, communicanter 345, compatienter 440, concupiscenter 130, conniuenter 377, constringenter 15, crescenter 27, degrassanter 249, depopulanter 436, dissidenter 541, emicanter 199, erumpenter 507, excolenter 95, exoptanter 202 et 395, expugnanter 414, extollenter 202 al., fabulanter 215, glomeranter 555, glutinanter 259, hianter 274, (immoranter), indigenter 187, inuidenter 596, inundanter 617, mendicanter 346, micanter 359, miranter 335, mordenter 338, nuganter 379, nutanter 376, occultanter 399, odoranter 394, oneranter 269, opitulanter 390, otianter 393 al., palanter 418 (cf. De-Vit), participanter 345, pigritanter 440, praecedenter Erg. III, praepollenter 437, praesenter 514, principanter 406, propitianter 463, pulsanter 478, radianter 199, resonanter 540, rixanter 504, ructanter 500, separanter 439 al., soporanter 539, splendenter 199, susurranter 552, turgenter 586, [346] uergenter, alia (adde sis, quae consulto praeterieramus, prudenter, imprudenter . .). Idem thesaurizator syzygias nominum et in -men et in -mentum expressorum (B n. 14) nouas partim addit partim explet: *alligamen*

rius C p. 22*; tergimentarium D n. 86, 847; terrescere 4; tibicinari (συρίζειν) C p. 22*; transmissorius 6; transpunctio 4**; tricubitalis D n. 85, 650; tripotens B p. 402 add. Aug. ord. II, 16 'unum Deum . . tripotentem'; tristificatio D n. 40; truncatum D n. 40; uermiosus 6; uicissitudinarius D n. 86, 873; uinaciola 6; urinaria et -um D epim. I, B; uulnerabilis pass. 3* epim. II.**

---

310 (et gloss. lat. gr), *alligamentum; atramen* 23, atramentum; *colligamen* 310, *colligamentum; deliramen* 180, deliramentum; *educamen* 199 et *-mentum* 44; farcimen, *farcimentum* 214; *fomen* „199", 241, fomentum; *fuscamen* 213, 241 et *-mentum* 213; *gyramen* et *-mentum:* 259; *iaculamen* 283, *iaculamentum; inuitamen* 597, inuitamentum; *iuramen* 282, *iuramentum; laboramen* 107 et *-mentum* 329; *laceramen* et *-mentum:* 317; *lixamen* et *-mentum:* 312; *mitigamen* et *-mentum:* 363; *operimen* 408, operimentum; *potamen* 456, *potamentum* Isid.; *praedicamen* 159, *praedicamentum; rigamen* et *-mentum:* 498; *sacramen* 516, sacramentum; *sarcimen* App., *sarcimentum* 538; *supplemen* 413, supplementum; *supplicamen* 453, *supplicamentum; supputamen* et *-mentum:* 450; *sustentamen, sustentamentum:* 570. Etiam singularia -mentum haud pauca et aliquanto plura -men finita (ut diuinamentum 333 . ., lauamen 321, palliamen 459) idem affert lexicis addenda (infra n. 93), item multa -osus finita, ueluti amorosus 7, stridosus 544 al., sudosus (sudor) 542, fragorosus 1, rancorosus 507 . . (67 exempla enotaui), multo etiam plura istis deminutiua (u. c. 22 ab a- incipientia), ceterorumque quammulta generum, quae huc conferri spatii angustiae non sinunt. Indiculi tamen -bundus terminatorum Ruddimanniani supplemento nostro, quod A n. 45 legitur (cf. supra p. 199), quaedam de Thomae Thesauro aliisque glossariis subinferre hic liceat: cadabundus 179 al., cessabundus 142, (commentabundus, conciliabundus, exsulabundus), fabundus 215, luctabundus 322, minabundus 358, pugnabundus 414, rixabundus 507 al., stabundus 511. Alia aliis locis subindidimus (int. cett. III* n. 6); nomina -alis (-aris) et -arius finita supra in epimetrum I et in nn. 85 et 86, uerba inchoatiua in epim. II, aduerbia in -tim (-sim) in III* epim. III digessimus. [Add.: consatio Tert. ad natt. II, 11, — adauctor: inf. p. 246].

Index uocabulorum
prae ceteris
quibus testimoniorum nouorum nunc acquisita est auctoritas
maxime notabilium.

Hunc in indicem e copiis nostris lexicorum latinorum suppletoriis plurifariam editis eas contulimus uoces uocumue significationes, quae cum aliis in lexicis tum potissimum in C. E. Georges lexico manuali ed. VI (Gg) aut omnino desunt (id quod diductis literis denotauimus), aut agnoscuntur quidem, sed auctoribus testibusque adhibitis minus antiquis uel bonis, quam quibus nunc uindicantur, uel certe aetatis minus definitae. Sunt nimirum haec quoque lexicis *ὡς ἑκάστοις* addenda.

1 = Beitr. z. lat. Lexicogr. etc. I in: Mélanges Gr.-Rom. etc. (1* = Zusätze z. Beitr. etc. I et II, Dorp. 1873), — 2 = C ps. II, — 3 = Beitr. z. lat. Lex. III, — 3* = Nachträge zu 'Beitr. z. lat. Lexicogr. III', Dorp. 1874: 3*a = Subindendorum (in 3) ordo primus, in superiore parte paginarum 3—19 descriptus, — 3*b = ordo alter, in inferiore parte earundem descriptus, — 3*c = ordo tertius uel alterius continuatio (nr. 142—242): p. 19—24, — 3*d = addenda p. 47—50; — 4 = Ergänzungen z. lat. Lexicon I (4* = Nachtrag (I) zu Erg. I, — 4** = Nachtr. II zu Erg. I), 5 et 6 = Ergänz. z. lat. Lex. II et III; — A, B, C, D (supra p. 256) et cetera fere, ut in ceteris nostris. Iis uocibus, quarum peculiarem quandam significationem demonstrauimus, non relatam apud Gg, 'noue' adscripsimus (uel: *al.*), — si quas uoces desiderari etiam in Forcellini Tot. Latinit. Lexici ed. noua Pratensi (De-Vit) uolebamus significare, diplen (>) praefiximus. Additamenta quaedam indici inseruimus.

et D n. 78. > accidia A p. 2. acciduus B. acicula A n. 80. adauctor Tert. testim. anim. 2. > adhaerentia, ae id. adu. Marc. IV, 24. > adinferre id. ib. V, 9 s. f. adiutus, u 2, cf. 3. *admiratio noue D n. 84. > adoptulus A n. 76. adorator 4**. aduerbialiter 2 (add. schol. Bern. in Lucan. V, 696 al.). adulanter 4* (cf. 2). adulatorie Non. p. 29^b Gerl. et Roth, Aug.: 3. aegrimonium 2. aequilibratio 2. aequiuocatio 2. aequiuoce 2. > aera, ae (pro aer) A p. 48 (aera nom. plur. Cssd. Var. I, 31 'soletis aera ipsa mellifluis implere clamoribus', IV, 50, Ven. Fort.). affectator 5 (add. App. Polem. Physiogn. p. 130 Rose 'affectatores pulchritudinis'). aggregatio 2 (p. 24*). agnulus 3*a. alapari B p. 400. alapator Beitr. II. alienator B. > aliquantillus Thom. Thes. p. 2 et 203 (-um Plaut.). aliquiscumque A. alligamentum 2. almitas 2. alteritas 2. altipetax A n. 57. * altrinsecus pro utrimque secus: Trebell. Gall. 8, 2 'praecesserunt etiam altrinsecus centeni albi boues', ib. 6 'hastae auratae a. quingenae', Capit. Gord. 32, 6, Lact., Amm. XV, 11, 16 al., Pacat. 33, 3 'quid .. simile deprehendimus? maxime si rerum temporumque facies a. conferamus', ib. 2, 1, Vulg., Aug. c. Jul. V, 8, 33, Oros. II, 4, Fulg. exp. serm. p. 171 M.[88]). amarare 5. amaricatio 2 (p. 24*, — add. Aug. in ps. 104, 31: non loquitur de amaricatione illorum, in quibus non est beneplacitum Deo, ib. 34, in 105, 16). > amicaliter 3*a. > amissibilis act. 5. amorifer 4*. ampliator 2 (p. 24*). anathemabilis B p. 401. animaliter 2 (add.

---

88) Cf. forinsecus Col., Plin. (XIII, 42, 122), „Lact.", Pall., Amm., „Vulg. aliq., Aug." (Rönsch Itala p. 230), Sidon. ep. I, 9 'erga expediendas forinsecus ambientum necessitates' et saep., Th. Prisc. I, 14 'saccellus calidus . . f. adhibitus', Cssd. in ps. 107, 15 'laeti, quamuis f. affligantur'; al. (q. foras) App., Solin. (1, 120), Oros. hist. II, 4, C. Aur. tard. II, 1, 7 'labium superius paralysi uitiatum inuertitur forinsecus'; — et praeterea: utrinsecus (auct. Aetnae 505), antisecus gl. Cyr., postsecus Isid. Or., gl., circumsecus App., insecus gl., intrinsecus, extrinsecus.

„Cl. Mam. an. I, 13 al.“). * animositas 4**. annuntiare 3* p. 45. anulla A p. 4. apostolice 5. >* appellatiuus noue (ἐφετικός) Nou(ell. Justiniani uers. uulg.) 100 epil. appendere 5. archidiaco 4. archidiaconatus, us B n. 21. arcumen B n. 14. >* argumentosus noue 3* b. >* argumentum noue 3* d. arnoglossa A n. 43. artislator 3* n. 4 ascarida A p. 47. ascella A*. *aspiratio transl. Tert. apol. 22 (daemonum), Lact. inst. II, 14 'magorum ars horum (daemonum) aspirationibus constat', Amm., „intpr. Iren. III, 21, Cssd. Var. XI, 2“. assentiae 4**. assumptor 2. astrifer 3* p. 44. attactus, us Ambr. in Luc. X, 70 'ad attactum', Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. VI, 20, et A p. 6 et 19*. > aufugare D p. 46. augmentatio 4* (cf. 2 p. 24* et 3 p. 603). augmentator 2. > aulidus 4**. > aurichalcus 3. aurosus Plin. XXXIII, s. 21, 67 'si aurosa tellus subest', all. D p. 12. *auulsio abstr. B et 1.

Benefactor 2 et 4 p. 344 ann. bestialis 4. biduanus 2. binio *al.* C. blandifluus 4*. bletus uel bleta D p. 198. bombosus D p. 201. breuiator 4. bromosus 4**, cf. 4 p. 343. > brucosus 4*. bucculare 5.

> Cacrium A p. 16 caelatura 3* p. 42. caenositas 4. > calchantum A p. 16. calculatio 2. calycularis D p. 16 et A p. 100. > camillinus D n. 94. > campulus D n. 40. > capitaneus *al.* 3* a. *capitellum 4. > capriare D p. 5. captiuatrix 4*, cf. A p. 5*. carentia 2. casellula 2. > castificatio 2 et 3. castimonialis subst. 3* d. castrametari C et 3. *casula noue 4, cf. A*. cauernare 4. > cauma, ae D p. 198 > caumaliter 2. cauterizare A p. 25. cellerarius 4. celsiiugus D n. 38. cernulus (cernere) 4**. ceruical Cels. IV, 2, all. christianitas 4, cf. 2. chrysatticus A. > chrysolago A p. 16. cinctorium *al.* 3. circellio D p. 197. circumaperire 3* n. 14. circumfluentia 5. > circumforanus D n. 54. cir-

cumpositio 4. circumquaque A et 3. circumspecte 3* p. 44. circumspumans 2. circumterminare A et 4. clanculus D p. 91. >clauellus A p. 11. coactiliarius A n. 80. *coactio noue 3 (cf. Forc. Lex. ed. nou. cur. De-Vit s. u. § 3). coactrix 4. coaequaliter 2. >coangustus 2. cocceus D n. 91. *coctor trnsl. 3* p. 42. coenobialis B p. 436 (add. Aldh. laud. uirg. 10 al.). coepiscopus 4**. coertio A p. 30 (add. Ambr. in ps. 1, 31, cf. et Lact. epit. 61, 18, „Aug. ep. 48, 2"). coessentialis B et 4. cognoscibilis 4 et 4*. >coimplicitus Tert. anim. 17. collarium D epim. I, 204. > combinare *al.* 2. combustio 4, cf. 2. >comestio 2 (p. 3* et 28*) et 4 p. 344 ann. *comitiare *q.* incomitiare Tert. pall. 5. comitiua subst. B (sed plura De-Vit s. u. et Georges Zeitschr. f. österr. Gymn. 1873 p. 262). commater 3*a. >commatice 4. *commeatus transl. Tert. poenit. 6 (delinquendi), apol. 32, 46 al. commensuratus A*. commissor 5. commixticius 5. communicatiuus 5. communicatorius D n. 80. communiceps 4*. >commutabilitas 4*. commutabiliter 4. comparator 4**. comparatrix 3* n. 4. >compatruelis 4*. compendiose 4. compensatiuus 4. >*compilare (pilus) propr. 2. complantare Tert. resurr. carn. 47, S. S. uers. uet., all. completio 4*. completiuus 2 (p. 3* et 24*) et 3 *(add. Rustic. c. Aceph. col. 1224 M.). completorium 3*b (ubi del.: et Gg.). > complicabilis 2. comprehensibilitas A (p. 22*) et 3. comprouincialis 2. compugnantia 4. concadere 5. concauitas 4, cf. 2 (p. 3* et 25*). *concilium *al.* (q. conciliatio i. comparatio) Tert. pall. 1 (luminis), 4 (nominis). concauitas 4, cf. 2 (p. 3* et 25*). concinnatio Tert. adu. Valent. 11, all. (add. Chalcid. in Tim. 277, Ennod. ep. III, 21, IV, 9 *epistolaris* al.). concisor A (p. 13) et 4. concrematio 4. concuba 2. >*concurrere noue D n. 79. condicionalis subst. 4*. *condictum D n. 40. conditor A n. 84. condoctor 2. >*conducibilis noue 5. confamulus B et 4 p. 344

ann. confessor Tert. cor. 1, all. > confictura D n. 92. continalis 4*. confoederare Tert. apol. 2 (disciplinam), all. confrequentatio 2. > confrigere 2. congelatio 5. *congentilis noue 5. > congluuialis 5. coniacere 4 add. Cypr. ep. 4, 3. coniectari depon. Tert. ad natt. II, 12. coniugaliter 3*a. *coniugatus (sc. nuptiis) 3*d. connaturalis A. connumeratio 4. connuncupare 2 (p. 4* et 25*). *conquadrare 4. consatio D p. 262. conscriptum subst. 3 p. 614. consedere 5. consempiternus B et 4. consentienter 2. consepelire Tert. res. carn. 23 et 47, all. eccl. > *consequi noue D n. 79. consignatio noue 1 (cf. De-Vit). > consipui 2. consolatiuus 4. consolatorie 4. consonanter 1 et 4 p. 336. consonatio D p. 11. consparsio B (add. Aldh. laud. uirg. 50). conspicabilis 4. constipatio 4**, cf. 2. constitutiuus A. constrictio 3 p. 614 sq. add. Scrib. 84, Cassian. constrictiuus 3. consubstantialitas 2. > consubstantialiter 2. consummatrix 5. consumptibilis 2. > *contemnere c. inf. act. B p. 406 add. Tert. pat. 5 'contemno quaerere', Spart. Hadr. 21, 14, Zen. II, tr. 74 'quod eius statuam adorare contempserint', ib. tr. 76, Cssd. (Epiph.) hist. trip. XI, 15. contemporalis adi. 3. *continentia 2. continuatim 3*d. continuatissimus 4**. contionotor noue 1. contradere 3 n. 2 (cf. Quicherat Add. lex. lat. s. u.). contradictorius 5. contrarietas Tert. adu. Marc. II, 21 in., 29 s. f. al., all.: 2 p. 4*, cf. ib. p. 25* et A n. 86. conuentare Tert. an. 54, Solin. *conuersatio pro conuersio D n. 84. conuertibilitas 3*c. conuiuatio 2. coonustare 3*c. cooperatrix 2. coopertio 2. coornare 2. copulabilis D p. 89. copulatiuus 3* p. 28. cornupeta 5. > *corporalis noue B n. 6. corporascere 4. *corpusculum noue (i. e. non deminutiue) D n. 40. correptor 2. corroboratio 5 (add. Cypr. op. et eleem. 16). corruptiuus act. 5, pass. ib. et 3* p. 28 (ubi illa significatio deest). crapulatio 2 p. 25*. crassedo

1 n. 1. *credulitas ap. eccl. D n. 17, cf. 1 s. u. crepulus 4 add. 3* n. 13. cribrare Scrib. 82 et saep., all. criniculus 2. cuiusmodicumque 3. cululla A 10. cunctamen 3* n. 13. cunctatior 3*a. cursualis 2. curuitas D p. 232.

Dactylosus A. *dactylus i. fructus palmae: Plin. XIII, 9, 46 'suum genus (sc. inter poma palmarum) dactylis, praelonga gracilitate curuatis interim', Apic., edict. Diocl., Pall., Is. Or. XVII, 7, 1. damnificare 2. dapsilitas B. dealbator 3*d. dealitas: locis ap. De-Vit allatis, „Hilar. synod. 38, 12, Arian. serm. frgm. 13 t. XIII col. 618 Migne" et e Lucif. Pro Athan. I, add. quos cit. B s. u. deardere 3*c. debriare 2 p. 25*. debuccellatus A. deceptiosus 4, cf. 2 p. 25*. deceptiuus A. decerptio D p. 39. decertator 4* (add. Nou. 107, 3 al.). decibilis 2 p. 25*. decipula, ae 2. >*declinatio transl. A et 5. decuplus adi. 5. decussus, u 6 n. 12. dedecorus 3* p. 42 sq. defamator 3*c. *deficere D n. 84. definitiuncula B n. 28. *deflorare et -tio noue 2 et 3. > deglubare Tert. pall. 3, gloss. degradatio 4. degustatio Tert. res. carn. 34, Vlp. Dig., Petr. Chrysol. (2), inscr. degustator 5. >dehonoratio 2. *deificus pass. 3 (add. Cypr. ep. 52, 2, 75, 7, sentt. episc. 8: ex scripturis deificis). deiloquus 3*c. Deipartrix 3*c. >delectatiuncula sing. 1. >deliberare (délivrer) Tert. adu. Marc. II, 19 'ad deliberandas animas eorum de morte', IV, 21 al. (cf. Cang. s. u.). deliciari A p. 9* et 22* (add. Rufin. etiam Orig. in Cant. III p. 29). delicium 3* p. 42. deluere 4. demutabilis Tert. adu. Herm. 39, all. *denominatio pro nominatio Nou. 30, 2 'occasione denominationis' (προφάσει ὀνομασίας). densescere 5. deoperire 4* (cf. 2 et A n. 80). *depositio noue A p. 10* (al. ib. p. 20). deprauator 2. deriuatiuus 2. derogator Tert. adu. Marc. IV, 29, Sid., Liberat. (-tio Tert. ib. V, 4). desculpere Tert. ad natt. I, 12.

deseruitio A (ubi pro: Marc. scr.: 1 Macc.). desipiscere D p. 255 (-pui Lact.). despectatio D n. 82. desperabilis 2. >*despicere cum inf. B p. 406. desudatio Scrib. 243, pstt. >*deuenire pro fieri D p. 5. (cf. uenire C. Aur. tard. II, 1, 35). >deuersio Tert. adu. Marc. IV, 11. deuiare Tert. apol. 27, all. deuictor Cssd. (Epiph.) hist. trip. VII, 33 'deuictores athletas', „inscr.". deuoratorius 3 n. 13, cf. B p. 414. diaiteon 5. dialoes 5. diatheon 5. *dictatio noue 3 p. 614. dictoaudientia 2. *diecula noue D n. 40. differenter Tert. ieiun. 2, all.: cf. 1 et 3. diffinitio Beitr. II n. 4 (cf. Rönsch Itala p. 463). diffinitiuus 3* p. 28. diffusor D p. 46. *diligentia noue 5. directorius adi. 2 p. 25. discernibilis 2. discretio Tert. apol. 41 al. (Dig., — all., u. c. Nouat. trin. 29, Auien. Phaen. 31, 300, Ambr. off. I, 45, 219 et saep., Aug. in Jo. ep. ad Parth. tr. 5, 7 al.). discursare 3* p. 45. disertulus 3* c. disiectio 3. >disparuisse 2 p. 25* et 3 n. 2. dispectare Tert. adu. Marc. II, 17, Arnob. (?). *dispensatio q. oeconomia (sc. Dei) Tert. adu. Prax. 2 al., adu. Marc. V, 18, all.; al. (ciborum) Tert. an. 43. dispensatiuus et -tiue 2 (p. 6* et 25*) et 3. dispensatorius 2 (p. 6* et 25*). >dispersor 2 et 4 p. 344 ann. disputatiuus 2. dissertor 3. dissignare D p. 48. >*dissimulare c. inf. B p. 406. *dissimulatio noue B p. 406 add. Tert. adu. Marc. V, 5, Jul. ap. Aug. c. sec. resp. Jul. I, 38 'nunc indicta eorum (sacrificiorum de pecoribus) dissimulatio ita seruit iustitiae praecipienti, ut tunc oblatio seruiebat'. dissipator 4, cf. 2. dissulcare 4. *distentio transl. 2 et B, cf. 3 p. 624. distractor 4. districtio 5 (add. „Vinc. Lirin. 12"). diuinalis D n. 85, 359. dociliter 2. doctiloquax A p. 68. >dolatio 2. dolositas 2 et 3. dom(i)naedius 4, cf. A. dormitatio 5. draconarius 4. dualitas 3* b. ducatio Tert. cor. 11 s. f., „intpr. Iren. IV, 14". dulcifluus 4* p. 506. dulciloquus 4*. dulcisonus A n. 84, cf. 2. duodennis 4*. duplicitas Tert.

adu. Marc. V, 11 med., all.: 2. > *durities concr. A. duumuiralicius 4.

Ebullitio 4. ecclesiola A. > *ecthlipsis t. med. A. effatio 2 (p. 7* et 28*). effigiare App. Flor. I, 1, Tert. an. 22 al., Solin. prooem. 7, all. efflatus, us „Sen. Nat. Q. V, 14, 3“ (indend. 3* p. 41 l. 7 ab i.), Non. Marc.: A. effluxio 4. effossio 4. elanguere Tert. an. 53. electarium (-ua-) A (add. „Isid. Or. IV, 9, 10“). elixare 3* a et 4 p. 334 (add. Pomp. p. 239 Keil). elixatura 4. elongatio 2. emanator Beitr. II. emunitas Tert. res. carn. 58, „diplom. Chlodou. a. 497“. enarratiuus 2. enarratus, u 6 n. 12. energia 2 et 4 p. 344 ann. eneruiter 5. enixio 5. ephemerida 3* p. 48. episcopalis 4, cf. B p. 436. episcopium 2 et (al.) 3. *eques pro equus 1. eremiticus 2. erroneus 5 (cf. 1 et 3). *eruptio t. med. 3. essentialis 4. esuries Tert. adu. Prax. 16 s. f., all. eccl. euaporatio transl. 3 (propr. et. C. Aur. tard. I, 4, 90). >exaggeratius adu. 3. exbromare 5. excaecatio 4. exceptorium subst. A. excitator 4 et 2. excolatorium D p. 25. excoriare 4. excruciatio 4. excusatorius 4. excussor 2 p. 25*. exemplarium Tert. adu. Herm. 38 ex., 40 in., idol. 5 al., Scaeu. Dig., all. exhaustio 2. exhilaratio 4. exhonorare 2 (cf. De-Vit, — > exhonoratio 2). exigentia 2. > exoptatio 2. exoratorium 3* c. exoratrix 2. expauere 6 n. 4. expetitio 3* n. 4. *exponere pro deponere propr. 3* a (cf. A p. 12*, Ballerin. ad Zen. II, tr. 14, 1 et, cit. Gg, Buenem. ad Lact.). exprobrabililis 2. expromptare 2. *expugnabilis noue 5. expugnatrix 4. *exquisitio noue 3* a. exsecrabiliter 3. exsolutio 5. exspoliatio 4**, cf. 2, -tor 2 (add. Ambr. in Rom. ad 7, 24). exstantior 4*. > exstructe: Tert. cult. fem. II, 11 ‘quae uobis causae exstructius prodeundi . . ?’. exsultanter 2. > extimare: Tert. cor. 5 ‘gustum in ore conclusit, . . contactum in manibus extimauit’. extimatio id. cult.

fem. II, 9 s. f. (cf. Oehler). extramundanus 4. exundatio 5. > exuuium 2.

Fabarius subst. C. facitergium 2. *factor 4. *factura concr. Tert. adu. Marc. V, 17 'homo f. creatoris est' al., Vulg., intpr. Iren., Prud., Phoebad. Fil. diu. 3. faeculentia 2. falcastrum D n. 10. falsarius adi. 2. famulatio abstr. 1. > fatidicus pass. D n. 63. > feliculus Tert. adu. Val. 7. fellator 4**. femorale A. feraliter 2. feriatica, orum 1 (add. „Ferrand. breu. can. 185"). fermentacius 5. > feruura Tert. scorp. 5 (delicti), gloss. figuralis A (p. 29 uel 13*). filiatio 2 et A. filietas 2. firmatrix 4. > flagranter 5. flexibiliter 3* c. * flocculus *al.* Tert. ad natt. I, 5 'alicuius nubiculae flocculo'. fluctuabundus 2. fluxio C (add. Ps. Sor. quu. med. 215 et 216 *capillorum*, 197). *focus q. ignis 2, cf. HA p. 141 (add. Anthim. praef. p. 67 'ustulant se foco in stomacho et uentre', exce. e Physiol. 4). foederare Tert. res. carn. 63 (-uit), pall. 2 (-ant), all. recc. (-tus uett.). foederatio 5. folia, ae A (n. 18) et 5. foliolum A. fontalis 4**. *foris praep. 3* c. fornicatrix 4. fossarius 5. *framea pro spatha 5. fractor 4. fraternitas *al.* D n. 90. fructuose 2 et 4 p. 345 ann. frutescere D p. 255. fucatio 4, cf. 2. * fusor et fusitrix 3* c. fututor 4**.

Gazophylacium B. gelescere Tert. scorp. 1; cf. congelescere C p. 5 et 25* (gelascere Plin.). gemebundus 1 n. 1. generamen B n. 14 (add. Aldh. carm. de uirg. 133 al., et cf. De-Vit). generatiuus 2. * gentiliter 4**. germinabilis 2. > *gesticulatio noue 3. gibbus adi. Cels., abs. (sc. homo) Lampr. Comm. 11. glomeratim 4**. grama Tert. adu. Val. 24. > grossescere 5. *gustatio *al.* 5.

Hauritorium 2 (add. Aldh. laud. uirg. 9, gl. Philox.). herbaticus 2. > herbitus A p. 46, B n. 9. hibernum s. A n. 61, add. Tert. adu. Marc. I, 1. historialis et -iter 4, A p. 34 et 20*. histrionicus Tert. ad natt. I,

10, Cypr. ad Don. 8, Vlp. Dig., scrr. h. Aug., Amm., Ambr. off. I, 18, 73, id. de Elia 18, 66 al. holouitreus 5. homicidialis A p. 14*. >horcista 5. hostilitas 2. humilitare 2. *humilitas (ut uirtus) Tert. cult. fem. II, 3, 9, Lact., Vulg., all. humorosus D p. 70. hymnidicus D p. 136. hymnizare 5.

Identitas A. ignifactus A n. 46. ignire Cypr. Ad Fortun. 11, alii: 2. igniuomus 3* b. ilium A. *illatio 4, cf. 3 n. 2. illaudandus Ps. Tert. adu. Marc. III, u. 181, Cssd. (3 p. 637). imaginabilis A. imaginarie 4, cf. 2. imbutio 3* d. imitatiuus 2. immaculate 2 p. 25*. immedicabiliter 3* d. immensuratus Salu., Martin. Dum. form. honest. uit. 6, 3. immissor 2. immobiliter 4. impassibiliter 2 et 4 (add. Ambr. De fide I, 10, 67: imp. generat Pater). *impatienter pass. D n. 43. impensio 4*. imperialis Tert. adu. Marc. II, 4, Vlp. et Paul. Dig., scrr. h. Aug. (HA p. 17), all. impermutabilis D p. 73. imperscrutabilis 2 et 3. imperspicabilis 4. impetitus 2. imperturbabilis 4. importabiliter 2. improbabiliter 2. impugnator Cypr. ep. 59, 18, all.: 3* c. impulsare 2. inaccessibilitas 4. inadibilis 4. inadulteratus 3* d. inaestimabiliter 2 p. 25*. incendiosus 3* a. incentiuum Tert. pall. 4, „pass. Cypr.", Arnob. IV, 33, postt. >inceptiuus A (p. 39 et 20*). incessabilis 4*. incessanter ib. inchoatio 1 n. 1 et 3* c. inchoator 4. incingulum D n. 84. >incolare Tert. res carn. 26 s. f. incomma, ae A 48. >*incommodus pass. D n. 84. incompetenter 4. inconfusibiliter 2 p. 26*. inconsideratio 2. >inconsiderato adu. Tert. praescr. haer. 1 cod. Agob. inconsonans 4. inconsonantia 4. inconsonus 2. inconsummabilis B. inconuentus 2. inconuertibilitas 2 (p. 26*) et 5. inconuulsus 2, cf. B n. 44 (et add. Nou. Valent. 30, 3 et 31, 4, „Dion. Exig. cod. canon. eccl. praef."). incorrigibilis C p. 11. increpatiuus et -ue B et 4. incrispare Tert. idol. 8.

inculpabiliter 4, cf. 2. incurabilis 4* add. Zen. II, tr. 43. incursatio 4**. indagabilis 4*. inde est quod 3* d add. Solin. 27, 27, id. 30, 2 (cf. 53, 27: unde est, ut). indemutabiliter 2 p. 26*. indesinens 2 p. 26* add. Cypr. op. et eleem. 26. indeterminate 2 p. 26*. > indicabilis pass. 3* a. indifficulter 4, cf. B n. 17. indigestibilis 3* c. indignari et -tio noue A. indiruptus B n. 44. indiscussus 4. indissecabilis 2. indissociabiliter 4. > indiuidue 2 p. 26*. indiuise 3* c. indoloria 4*. indormitabilis 2 (p. 10* et 26*). indubie 2. indubitatus 5. > inductilis A p. 30. indutorius D p. 81. ineuincibilis 3 n. 2. inexercitus Tert. apol. 47 al., C. Aur., Macr. inexcusabiliter 4*. inexplebiliter 2 p. 26* (add. inc. uis. infirm. II, 7: commodis praesentibus . . inexplebiliter inhiat). inexscrutabilis 4**. inexsistens A. inexterminabilis D p. 57. > infingere Tert. cult. fem. II, 5 'quod nascitur, opus Dei est; ergo quod infingitur, diaboli negotium est'. infirmari 3* a. inflatilis 1 n. 1. .inflexibiliter 4. > infrugifer 3* c. ingeniculare intr. 4. ingratitudo 3* d. > ingrauanter 2. * ingressus meton. D n. 84. inhalatio D p. 67. inhonoratio 4**. inhumanatio B n. 19. iniectare 3* p. 45. inintelligibilis 2. innectere Cels. V, pr. al. (post p.), all. innumerosus 2 (add. schol. Lucan. VII, 161). inofficiositas 2. inolitus 3. inoperatio 2 et 3. inordinate noue 1 et 3 (ad u. add. Cypr. ep. 73, 14 al., comp. Oros. h. III, 2). > insalare 5. insalubris ib. insiccabilis 4*. insolatio 6 n. 8. inspiramen 5. inspirator B n. 20. insuauiter 4. insufflatio 4* (cf. B p. 418). insultus, us 3* a. insuspicabilis act. 2. intellectibilis A. intellectualiter 4. intemporalitas 2. * intemporaliter noue 3* c. > intenebricare A p. 16*. > intensiose D p. 201. interminatio 4**, cf. 2 et 3. intermixtio 3* n. 4. interrogator *al.* 2. intertaliare D n. 84. interuersor 4*, cf. 2. inthronizare 3 n. 2. intimatio 3* d. intransgressibilis 4 (add. Ps.

Ambr. serm. 21, 2, „Max. Taur. hom. 40"). intransmeabilis 4. introductor 4. introcludere 2. >introgressus, us D add. ad n. 25. intuitio 5 (add. Tert. adu. Valent. 33). *inuectio 4*. inuersare 2. in-uertibilis 2 et 3. inuiolabiliter 2. inuiscare Tert. an. 1, N. Tir., Thom. thes. inuisitare 2 p. 26*. inuolutare 5. *iocularis subst. D n. 84. irremediabiliter 2 et 3 p. 647. irremissus 2. >irreptio D n. 29. irrigator 3* n. 13, cf. 2. irrisorius 4. irroratio 4*. iudicialiter 4. iugalis s. 4. iugalitas 4 (add. Aldh. laud. uirg. 8, ib. 19 al.). iugulus 3* p. 43. [>insigni-ficatus Arnob. III, 8 cod.].

Labina 5. laccarius D n. 86, 593. lacrimatorius A. lacticulosus 5. lactineus 2. laetamen propr. 3. lamentabiliter 2 et 4. lampare 3* d. lapsabundus 5. *laterale s. noue 2. latificare 4. laudabilitas 4. lebeta A n. 43. legaliter 3 n. 2. *legatarius pro legatus 5. leonteus 2. lepida 3* p. 48. leuigare et -tio 3* d. liber s. sing. D n. 84. libitus, us 2. libramen B n. 17. >licitus A n. 22. limpidare 3* d. *limpidus noue 5. lineatus A et 4*. linostimus 4. litator ib. >*literatura noue 5. litigatio 2. litigator 3* p. 42. >lixoperita A n. 22. longiuscule 4 (ad -us ib. add. Plin. X, 52, 107). lorandum A n. 22. lotor 2. lucidare 2 et 4 p. 333. lucificus 4* et D n. 62. lucipeta 4. lucubratus adi. 5. >lues plur. D n. 84. luminatio 2. lusorium subst. 2.

Magnanimis S. S. 2 Cor. 13, 4 ap. Tert. pat. 12 (-is), intpr. Iren., Jorn. Get. I, 40 (-em), all. (cf. 2 p. 12*). magniloquium 2. maletractatio Tert. pud. 13, Arn. (bis). malomellum A n. 9. mandibula, ae Tert. an. 10, all. (2). *manducare pro comedere A. mansor 2. Marmaricus 3* n. 8. martyrialis 4, cf. A (et add. „Aug. serm. 56, 1 Mai, Gestt. coll. Carth. cogn. 2, n. 10, Vigil. Trid. ep. ad Jo. Chrys. n. 5, Vict. Vit. pers. Vand. V, 4": De-Vit). martyrizare 5. >masca ib. materialis Tert. adu. Val. 17 'trinitas generum . ., unum materiale . .,

aliud animale . ., tertium spiritale', all.: C p. 28 et 3 p. 636. > *matrix pro metropolis A. matronaliter 1. matutinalis 2 add. „Cassian. Inst. III, 5" et D p. 182. mediatrix 2. medicinaliter B, 2 et 4. medietas: post Cic. 'uix audentem dicere medietates' Tert. bapt. 3, adu. Val. 23 al., ac deinde all. (cf. HA p. 152 sq.). medus D n. 1. melca ib. (cf. Apic. VII, 308 ed. Schuch). melioratio 2. mella A. mendiculus subst. D n. 40. mentastrum Cels. V, 27, 9, VI, 9 s. f., Scrib. 55, all., adde et Samm. 172 al. meretricari 2, -tio ib. > meritatus depon. Tert. adu. Marc. IV, 34 'Herodis male meritati'. merosus 2. metropolita propr. ib., -tanus ib. micatus, us 3* b. milito 5. milleformis 4. millenarium 2. > minuta, ae 5. > mirabolanus A n. 22. miserator S. S. uers. uet. apud Tert. et al. (Rönsch Itala p. 58), all.: 2 et 3. missibilis 2 (add. „Prisc. t. II p. 490 K."). missorium 5. modernus 2, cf. 3 n. 2. moechatio 2. mollescere: post p(oetas) Cels. V, 17, 2, VIII, 9, 1 al., Plin. mollifluus 4* p. 506. monachalis B p. 436. monachicus 3* a. monarchianus D n. 91. monasterialis B (p. 436) et 3* (p. 22). monasticus 4*. monstrifer 3* p. 44. montesis A p. 65 (cf. et 'colonia Molnese ex Dacia' inscr. Alex. Seu. Corp. Inscr. Lat. III p. 893, 'Marteses' inscrr. Beneuent. Momms. Inscr. Neap. 1525 et 1531). morbifer 2. * mortalitas noue A (cf. Dirksen man. lat. iur. s. u.). > * motio (pro motus) 3 p. 652. > *motus noue 3. mulseus Scrib. 230, all. multicola 5. multiloquentia 2. multoties 4, cf. 2. mundatorius 2. munerator 2 et 3. mustio A n. 75. mutilatio 2. > myrocrocinum A p. 29. myrta A p. 20*. mystice Tert. adu. Marc. V, 9 'fortassean et m. factum sit, ut nocte Christus nasceretur', Solin., Ambr. in Luc. 6, 86 al., Mar. Vict.

Napa A. > Narsensis D n. 84. > * naturalis noue 5. naufragosus B et 4. nebulare Tert. apol. 35, Vict. Vit. nepotatus pass. A. > * nequitia

synon. uitium corporis, passio C. Aur. tard. I, 4, 114 'haec passio uel alia quaeque similis nequitia' (cf. aceti nequitia Plin.), et sim.: * >querimonia C. Aur. t. I, 1, 43, Th. Prisc. II, chr. 13 'epatis indignantis molesta q. est' (itemque * querela C. Aur. ac. III, 2, 7 et saep., Th. Prisc., Pl. Val.: A p. 91, sed iam uett. pA), * sollicitudo (s. u.). neutraliter 1. Niniuiticus Tert. ieiun. 16, Hier. nocibilis 2. nocumentum A (add. „C. Aur. t. I, 1, 31, intpr. Ignat. ad Magn. 1"). nominatus adi. A (p. 55 et 21*) et 3. >normare 3* a. normula A. nouaclum D n. 45 (add. „gl. Labb., Thom. Thes. p. 383"). nouiter 2. nubilosus 5. nugacitas D p. 75. nugigerulus A n. 76. nullatenus B n. 13[89]). numerositas „Tert. monog. 4", all. * nundinator trnsl. 3* b (propr. et Ambr. in Luc. IX, 19 ouium). nuptialiter 4. nutrimentum sing. 5. nutritio 2.

Obdormitare 4. obliquatio Tert. ad natt. I, 12, Macr., Chalcid. (2). oblocutio 4, cf. 2. oblucere 2. obnoxiare 4. obnoxietas 2 add. Nou. Valent. 28, 1, 1. obsecundatio 3, cf. 2. obseruabilis 5. obuncare 5. occupator 5. occursio 5, cf. 4 et 2. >oenomel A n. 9. officiositas B n. 25. omnimode 3. onustare 2. opinatus adi. C et 3 p. 653. optimitas 2. * orator *al.* 3. ordinabiliter 4. originarius 2 et 3. oscitatio Cels. II, 2, Sen.: 5, all. otiositas 2. oxymorus 3* b.

---

89) Accedunt exempla ab Augustino (qui ea particula non abutitur nisi perraro): Conf., VII, 6, 8 'condicionis iugo nullatenus relaxato', c. Jul. IV, 15, 75, 'ad quaestionem, quae inter nos uertitur, haec n. pertinere', ib. VI, 7, 19 (?), de bapt. c. Donat. I, 17, 26 (Ps.-Aug. Specul. 20, alius Ps.-Aug. ad fratrr. erem. serm. 8 et in aliis sermm.); — Rufin. etiam intpr. Orig. de principp. III, 1, 14 et 20, 6, 3 (sed id. III, 4, 4: nequaquam), — Cassiod. in ps. 1, 7 'impii sunt qui sanctam Trinitatem n. confitentur', in 2, 7 et concl. p. 19, in 9, 16, in 87, 9 al., — [Hilar.] intpr. anon. in Job I p. 21 'pro quibus tu n. laborasti' al. Ad 'ullatenus' B l. l. add. Cassiod. in ps. 3, 7 'quomodo potest . . Saluatori salus ullatenus amputari?', in ps. 6 p. 28, in 72, 13.

Paganitas 3* b. palpabilitas 1* p. 5. palpatus, u B (add. „Mar. Merc. Nestor. serm. 7, 8"). palpitatio 5, cf. 3* a. panificare D n. 77. partialiter 2. partilis et -ter A p. 37 et 104. (paruissimus D n. 39). pastorius *al.* 3. * patrare *al.* D n. 84. * pausare (et -tio) noue 5. pecualis 2, cf. 3. pedibulum D n. 27 (add. „actt. SS. Fructuosi et socc. 1"). pedunculus A n. 80. peramarus 2. pereger adi. Tert. ad ux. II, 4 Oehl., Vlp., pstt. peremptorie 2. perexire 2. > perinstringere Arn. II, 3 Oehl. perizoma 4. permaestus 3* n. 13. permodicus Cels. IV, 2, all.: 3. pernoctatio 2. perparum 5. perpastinare Tert. cult. fem. II, 9 cod. Agob. perpense 5. perpere 2. > perrectio: Arn. VII, 24 cod. perscrutator 4, cf. 2. perseuerabilis 2, cf. 3. (persona concr. 3). personalis Tert. res. carn. 21 'temporalia et localia et personalia dei decreta', adu. Prax. 15; cf. 3 p. 659. *personare c. acc. trans. 3. personata Cels. V, 27, 10, all. perstrictim 3* a (cf. D n. 2). peruagatio 2 (p. 14* et 28*) et 3. peruasio B n. 19. peruentor 4 (-tio ib.). peruiridis Cels. V, 19, 4, all. phantasticus 2 et 4. philosophaster 4. pictaciolum 5. * pigmentum *al.* C p. 15 (ubi scrib.: C. Aur. acut. II, 9, 46 et Firm. m III, 14, 6 . . al.). pigrescere 5. (pipio A add. Anthim. 29 'de domesticis columbis pipiones ipsarum', Thom. Thes. p. 483 'pipiones pulli columbarum', — ital. pippioni, piccioni). > plagalis 5. planare 2. planca P. Diac. ep. Fest., Pall., inscr., trop. Tert. poen. 12 'de istis humanae salutis quasi plancis'. plantago Cels. III, 22, IV, 11 al., „Scrib. 158", cf. A n. 83. plasma, ae A n. 43. plausibiliter 4, cf. 2. plumbatae 4**. > plurifarius A p. 96 add. Inscr. Neap. 2530 'ob perpetuam et plurifariam munificentiam eius', Tert. adu. Marc. I, 4. pometum Tert. pall. 2 s. f., Pall., gl. pomposus 3* a. portator 2. * portitor 3* p. 42, cf. 1. postremitas 2 (add. „Tert. an. 53, Hilar. in ps. 9, 2, intpr. Iren. II, pr. 1"). potentialiter 2 et 4 p. 345. > * praecauere

noue D n. 23. praecessio 2. * praecinctio propr. B (Gaud. serm. 2: De-Vit). praecisamentum B n. 14. > * praecisio *al.* 4 (> * -sor transl. ib.). praeclamare 2. praeclarere 1 n. 1. praeclusio *al.* 1. praedurare Pind. Theb. 364 (-to telo), Plin., postt. praeduus B p. 399 (add. „Eutych. p. 453 K."). praeelectio 5. praeeligere ib. et B n. 17. praeexsistere 2 et 5. * praefari noue D n. 84. praefocare Scrib. 47, 94 al., all. praeformatio 3. praehonorare 2. praeiactare 2. > praeindicare Tert. adu. Jud. 6 'circumcisionem carnalem praedictam et circumcisionem spiritalem praeindicatam'. praeintelligere A et 2. * praelibare transl. Tert. res. carn. 2 'dubitata dirigere, praelibata supplere', Treb. (Gg), Ven. (De-Vit). praemundans 3* d. praenasci 5. prae-nominare Tert. adu. Marc. V, 15, Rustic., auct. uit. Macar. al. (De-Vit, — praenomin-are Varr. ap. Non.). praenotatio 2. praenubere Tert. orat. 22 s. f., Juuenc. praeordinatio 2. * praerogare transl. 2, cf. 3. praerogatio Sen. contr. I, 2, 19 'quandam praerogationem sacerdoti ab ipso numine datam', Aug.: 3* a, all. postt. praerogator 2. praesentalis 2. praestanter 5. praestator q. praestitor Zen. Ver.: 2, [Boeth.] dem. art. geom p. 403 Lm. praesumenter 4. praesumptiuus 2 (cf. „Gild. II, 7, 2"). praesumptuose 3. praesumptus adi. 3. * praeteritio propr. 3. > praetractare Tert. adu. Prax. 27, adu. Marc. V, 21. > praeualere c. inf. D n. 36, cf. 3 n. 2, c. genit. Tert. adu. Herm. 9. praeuaricare Tert. fug. in pers. 7, all.: 2. praeuaricatrix 4*. > praeuentus nom. sing. A, cf. -tu 1*. primaeuitas 4. > * principalitas noue 3* c. (ib. * -lis), cf. 2. priuantia 2. * priuatus *al.* 6 (ib. * priuatim). > * priuilegium trop. 3. probamentum 2. procliuare Tert. adu. Herm. 41. proclīuium Tert. ad ux. II, 1 (labendi ab altioribus). > procreatiuus Tert. an. 39 codd. prodefacere A p. 68. prodigalitas Sen. rem. fort. 10, 6, auct. decl. in Catil., Bo.

profanator 4. * prolatio *al.* 3* a (cf. al. 1 et 3). prolator 2. promissiuus 3* a. promotio Tert. praescr. haer. 43, Lampr., Firm. m., Zen., Codd. Theod. et Just., Ps. Asc. promurale 4 (-lis ib.). propaginare 3 (quippe ubi 'Tert.' del.). prophetalis 2 (ad 'Hier.' add.: saep., u. c. in Abac. I, 2, 2 sqq.). prophetatio 2 (ad 'Aug.' add.: in ps. 147, 5 al., et porro: „intpr. Iren. IV, 33, 2, alterc. Jason. et Pap. pr. 5, S. S. uers. uet. I Thess. 5, 20"). proportionalis 4, cf. 2. proprietarius adi. 3. prostratio 4, cf. 2. protestatio 2. protractio 4, cf. 2. protractus, us 3* n. 13, add. Tert. or. 5. > prudenticulus A p. 46 n. 40. > psalticus Tert. scorp. 8 (-ae puellae). pseudodoctor 4. pseudomagister 4*. puerarius Tert. an. 55, gloss. pueritas Tert. ad natt. II, 9 (-ties Aus.). pulliger 2. pullulatio 2 add. Tert. apol. 19 (generis humani). > pulpus A n. 22. purgatus, u 6 n. 12. > purificantia Tert. exh. cast. 10. purpurescere 5. putrefactio 2.

Quadragesimalis 2. quadriceps 5. quadrifarius 4, cf. A p. 96. quadrimembris 4. > quadripotens B p. 404. quadrupedalis 3* a. quadrus adi. A n. 61. qualisuis 3* c. * quamdiu A n. 37. * quamlibet coniunct. A p. 71. > quantuslibet relat. 3 p. 683 et A l. l. > quassabilis act. 3* a. quaternio *al.* 2. quaternitas 2. * querimonia noue: ad u. nequitia. > quomodolibet relat. 3 p. 683, cf. B p. 438.

Ramusculus 4. (rancor D p. 141). raniculus A n. 40. raucedo 4. reaedificatio 3* c. receptibilis pass. et act. 3* a. reciprocitas Tert. adu. Herm. 36 cod. Leid., N. Tir. (* recolere 3, cf. 1, add. Zen. II, tr. 27, 2). recompensatio 4. reconstruere D n. 28 et 3 n. 20. recontrare 3 n. 13, cf. A. rectificare D p. 143. rectitudo 4. redditor 2 (add. Fulg. serm. 5, 6). redditus, u 4**. referendarius 3 n. 20. * reformare A n. 61. refrigeratorium 3. regeneratio 4** (sed iam S. S. uers. uet. „Tit. 3, 5", Tert. res. carn. Chr. 4 al.). regmen

5. regradatio 4, cf. 2. regulari 2 et 3* c (-re ib.). reiactatio 3. *reinuitare *al.* 3* a. relicinus 6. reluctatio 4 (ubi scr.: Job), cf. 2 et 3. reminiscentia sing. 2. renouator 2 (-tio Cic., t. t. rhet. Sulp. Vict., t. eccl. Vulg. Tit., Zen. II, tr. 33). renuntiatio 4. repausare A. repensio 2. repercussus, us 5. repletio 4. repletiuus 2. replicabilis 1 n. 1. repositio 4. *repositorium *al.* A. reprehensibiliter 4. reprobabilis B. reprobare Tert. adu. Marc. IV, 15 'nemo non contrarium eius quod probauerit reprobat', V, 15 al., ICti, all. reprobus S. S. uers. uet., Tert., Nouat., Cypr.: Rönsch It. p. 140, Vlp. Dig., Aug. in ps. 36, s. 1, 2, in 45, 6 al., all. reptilis A n. 86. repullulare 5, cf. 3. repulsio 4. *requiescere trans. C p. 12. reseratio 2. > *residere trans. 5. restaurator 2 et Beitr. II n. 16. *resumptio *al.* 3* b. retiaculum A (cf. Rönsch Itala p. 219 sq.). > reuiuificare 3 n. 13 (part. perf. Tert.). *reuocare 3* a. rhagadium et > -dia, ae D p. 198. rheuma, ae A p. 4. rheuponticum A. rimula Tert. ad natt. I, 7, Lact., Boeth. risorius 5. Romania 4 add. Oros. h. III, 20 'isti hostes Romaniae sunt', VII, 43 'ut esset, ut uulgariter loquar, Gothia, quod R. fuisset'. rotella 4* (add. gloss. lat. arab.). rotunditas 5 (add. Lact. inst. III, 24). ructuare A n. 61, > -uatio 4 p. 343. rugosus Cels. II, 8 p. 49 (uenter) al., all. runco 3* b.

> Sabinensis A n. 84. sablo 5. > salemoria D n. 1. sanator 4*, cf. 2. sanctimonium 4 (locos S. S. uers. uet, Petr. Diac., Herm. Past. subinfert De-Vit). *sanguinare trans. A (add. „Vulg. Sir., Pelag. uet., gl."). sannare 2. saporare 2. Sarapiacus Tert. apol. 39. sarcitector B n. 2. *sarda A (ceterum cf. de s. farsili Apic. X, 431 sqq.). sardinarius A (cf. De-Vit). satiabilis 2 et 5. saturice et -icos A. scabia 4. scabridus 4* uel 3* p. 16 sq. scarosis et -oticus 3* c. scissibilis Th. Prisc. IV f. 316ᵃ (indend. A n. 83, l. 8). scissio 2 et 3. *scopus transl. B. scortatio 4* (ubi scr.: in ps.

70, 9) et 2. scrofae transl. pro scrofulae A. secularius B. semotio 2. separabiliter C p. 20. *septimana *al.* (i. e. annorum) 2. sequenter 2. sequentia, ae 4. sequestratim B et 2. *sequi noue D n. 79. sera subst. D n. 1. serpedo A. sertula (Campana) Cels. V, 11, VI, 6, 9 al., all. sibilatus, us 2. sigala A p. 60, cf. D p. 114 'pasta'. sigillare 2. significatiue 2 et 3 (-us ib.). *simplícitas noue C. *singularitas al. A. sinuatio 4* uel 3* a. solaris Cels. V, 27, 5 (herbae s.), all. solitarie B. solite 2 et 3. *sollicitudo noue A p. 91. sopora subst. A. sordidare 4**. spathomele A n. 84. spatula *al.* A. *specialis noue B. specificare 2. spiculator A et 3. splendificus 4. spleneticus A p. 82. stellaris Tert. pall. 6, Macr. *strictura abstr. Tert ieiun. 9 'str. potus xerophagiae portio' (cf. inf.: pabuli pressura), Ambr., Iuuenc., C. Aur. strophosus *al.* 5. strophus *al.* B, cf. A p. 83. suasoria s. Sen. suas. 1, 13 'in hac ipsa s.', 16, 2, 10, 11, contr. II, pr. 2 et saep., all. subalternus 2 et 3. subbaiulare 4. subcoelestis [Fulg.] serm. 7 (nam Tert. adu. Val. de coni. est). subcontrarius 1 n. 1. subdiaconalis 2. subdolositas 2. subfultura 2. subinducere 4, cf. 2. subintelligere Tert. adu. Marc. V, 3, Hier. subinuolare 2. subitare 2 et -tio 5. sublatere 3. sublimatio 2. *subportare *al.* B, 2 et D p. 88. subportatorius 4. subpositorium 3* a. subrectio (surr.) 4 (cf. 2) add. C. Aur. t. I, 2, 52, al. id. ac. III, 2, 9 'cum extentione atque subrectione inflexibili' (collorum). subresidere Tert. ad ux. II, 1. subsistentia B (p. 417 et 443), cf. 2. subtermeare 6. subterponere 4. subuiridis 3* n. 14 (cf. 1). successiuus Tert. uirg. uel. 4 'subiectum est . . successiuum antecessiuo', Lact. (?). *successus *al.* 3* c. succicare A p. 34. succisio 2. sucosus Cels. II, 8 (poma), all. summaliter Tert. adu. natt. II, 3 'ut s. tractem de uniuersitate'. summitas App. (dogm. Plat. II, 5), Tert. adu. Val. 23 'summis summitatibus', all. (ut et Hier. ep. 132,

3, Marc. Emp. p. 254 G al., C. Aur. tard. II, 1, 10 al.). summotenus 2. * sumptus, us noue A. superabundantius adu. 3* a. superadluere 3* n. 13. superadscendere 2. superaedificare: Jul. Val. III, 16, S. S. uers. uet. et Vulg. aliq., Hier. Orig. in Jer. hom. 8 p. 817 'huic superaedificant quicunque post eos crediderunt' al., Aug. aliq., Herm. Past., C. Theod., Cassian. (B n. 52). superaggerare transl. 1. superambulare 4. superdicere Tert. pud. 15 'adhuc superdicis', adu. Prax. 15, Vlp. Dig., Vulg., C. Aur. superebullire A p. 87. supereffundere 2. * superesse *q.* praeesse Vlp. Dig. XXVI, 5, 12 'ut superesse rebus suis non possint', id. ib. III, 1, 5, IV, 6, 10, Arn. III, 23 'deos nobis superesse custodes', 25, IV, 9. superordinare 3. superpositio 4 et 2. supertendere: Aug. in ps. 70 s. 2, 11 'lignum, cui chordae supertenduntur', alii: A n. 84. supertexere Tert. adu. Val. 24 (part. perf.), Auien. or. mar. 126 (inf. pass.). superuincere 4**. suppliciamentum Tert. fug. pers. 9. suprastruere Tert. pud. 6 (superstruere or. 10 al.). susceptibilis 2 (scr.: act. Boeth., Rustic. etc.). susceptiuus 2. susceptorius 3. susceptrix 2. * suspectus act. Tert. adu. Val. 21 'etsi non certus, saltim suspectus de aliquo factitatore' al. (Oehl. ad Marc. V, 3 p. 280), Dionys. Cat. dist., Amm., Ambr. suspense 3* a. * suspensio abstr. 4 add. Tert. or. 5 'ad dei uoluntatem et ad nostram suspensionem pertinet regni dominici repraesentatio'. susurro, onis 2. synodalis B p. 437, cf. 2 et 3, -iter 2. * synodicus *al.* 2.

Tabificare D p. 172. tardicors 4 et D p. 132. taurarius D n. 86. teco D n. 1. tectio 4. telonarius 2. temporarie 2 et 4 (add. Oros. hist. V, 1: utor t. omni terra quasi patria). * tener *al.* 3* c. * tenere Cels. III, 4 'primo sic tenendus est' (aeger). thesaurarius subst. 1 (add. Ven. Misc. X, 21, 17: si Christus erit tibi th.). thesaurizatio 5. tibizare A n. 58 s. f. tintinnaculum D n. 27. tisicus D n. 1. tonsurare 4. tortio Sen. contr.

I, 4, 7 (membrorum), postt. (cf. A p. 23 et torsio ib.). totaliter Lact. epit. 63. traco 2. * tractatorius adi. 2. * traducere *al.* A. * transactio *al.* 3* a. transfluere Cels. VII, 26, 5, all. * translaticie *al.* 2. transuadere Jul. Val. III, 9 'feminae citra Gangem . . morantur, ad quas earundem mariti . . transuadere consuerunt'. transuectare 2. tremefieri 2. tremidus 5. triturare Tert. adu. Marc. V, 16 e S. S. Deut. 25, 4, all. triuialiter A n. 61. triumphiger 5. trullizare et -zatio A. turbedo B. turbinas D p. 126. turificare et -tio 5. typicus Tert. pat. 6 'ad fidei . . typicam contestationem', all. eccl., al. C. Aur. tyrannicida Sen. contr. I, 7 aliq., all. (itaque 3* p. 44 transfer in lin. 17: [340]tyrannicida).

Vafrities 2. uallatio A. uanificare D n. 6. uanitare 3* d. uaporeus *al.* 2. * uastare *al.* D n. 84. ubilibet relat. 3. uel pro et: C n. 6 (uti iam Tert. an. 57). uelitaris subst. A. uenaliciarius s. Tert. ad natt. I, 16, Dig. uenenosus 2. ueniabilis et -ter 4*. uentositas 4. uerbalis 2, -ter 5. uerbosari B. ueriloquium propr. 1. uetustare A. uicedominus 3* c. uicinius adu. 4*. uiduuium 6. uigilatio *al.* A. uilefacere 4. uirulentia Tert. apol. 8, all.: 2. uisibiliter 4*. uitiabilis act. 3* p. 37. uituperabiliter 4, cf. 1. uiuificatrix 2. ullatenus B n. 13, cf. supra n. 89. umbratiliter. 2. unitio 4. unitiuus 2. uocalitas *al.* 1. uoluptuose 4*. urgenter 3. usitatio 2 et 3. uterinus 4. uterlibet relat. 3 p. 683. uulgaritas *al.* 2. uulpinus Cels. IV, 8 (iecur), all. * uultuosus *al.* 3[90]).

---

90) Adde: ad abominamentum 2 et 3: Oros. hist. II, 16 ex. al.; ad abortire 2: Aug. in ps. 129, 8 'non abortiret aliqua mulier', nam Non. p. 51[a] 'abortiat' non est e mss. (abortare Varr., S. S. uers. ant. bis); ad abscessio 1: Tert. resurr. carn. 24, inc. quu. ex utroq. Test. 102; ad accidentia 1: inc. quu. ex utroq. Test. 125 'non per accidentiam, sed per substantiam'; ad accusabilis 1: C. Aur. acut. III, 4, 40; adolere

intr. Plaut., Arn. II, 59 al.; ad adustio 1 et 3: Lact. inst. VII, 26; affirmator: Vlp. Dig., Tert., Minuc. Fel., Cypr. ep. 30 (ad Cypr.), 2, Aug. in ps. 85, 18; agitabilis Ou., Arn. VII, 50; *alienatio (sc. mentis): Sen., Arn. I, 17, V, 2, Firm. m.; ad amplificus 3: „Damas. carm. 42"; *amputatio transl.: Arn. I, 27 (delictorum), C. Aur. (uocis); ascriptio: Cic. s., Oros. hist. VI, 22 (ascriptione signare); associare: Stat., Samm. 341, scrr. sec. IV et postt.; ad auxiliatio 3: Ambr. in ps. 61, 17; ad auxiliator 3: Oros. hist. V, 24, Aldh. carm. de uirg. 1901, cf. Georges Zeitschr. f. österr. Gymn. 1873, p. 826; ad barca 3* b: Inscr. Lat. Hisp. ed. Hübner n. 13 'edito barcarum certamine'; ad beatificare 2: Cl. Mam. an. I, 13; ad bifarius A p. 96: Arn. V, 35; >*caecitare**): Arn. VI, 22; calumniar*e:* Arn. I, 13, Prisc.; catenatio: Vitr. et Petr. ss. ll., schol. Luc. IX, 573 'omnia .. ex aeternitate quadam catenatione causarum implicata'; ad censitor 3: Lact. mort. persec. 23 al.; *circumscriptio *q.* determinatio, definitio: Lact. inst. III, 9 'cuius (sapientiae) natura hoc modo determinanda est: .. quae c. illas omnes sententias excludit', VII, 6 (cf. circumscripte id. ib. V, 9 et 14); 25*circumuentio:* Arn. V, 3, all.; coaceruatio: transl. t. t. rhet. Cic. Quint., al. Gai., Oros. h. VI, 18, propr. C. Aur. ac. II, 31, 163 (corpusculorum), it. Chalcid., Isid.; ad collaetari 2: Cypr. zel. et liu. 17, cf. 3 n. 13; ad combinare 2: Zen. II, tr. 13, 5 'haec omnia combinata unius fructus rediguntur in summam', gl. Labb.; ad commanipularis 2 (ubi excidit: Tac. hist. IV, 46): Oros. h. II, 9 'quorum cognati et commanipulares'; ad commixtio *concr.* 2 p. 4*: Arn. VII, 24 'salsamina, quae sunt una commixtio quadrinis copulata de frugibus'; ad compactio 1: Ps. Soran. quu. med. 203 'maxillarum compactio uel concretio'; ad comprobatio 1*: Arn. I, 42, II, 28 al., Prisc.; *concre*a*tus pro concretus: Gell. XIX, 5, 5 (?), Arn. II, 59; consequens adi.: comp. Aug. (comp. aduerb. Jul. ap. Aug. c. Jul.[2] I, 108), superl. Rufin. Orig. in Num. h. 8 p. 72 'consequentissima ratio poenae' (neutr. subst.: Lact. inst. II, 5: argumentorum suorum consequentia non uiderunt); consimiliter: Gell., Arn. I, 37, II, 16 al., Vigil. ep.; *contiguus pass.: Verg., Arn. II, 15 et 30 (cf. incontiguus 2 s. u.); contrac*ta*tio pro contractio: Arn. I, 47 cod. (cf. Hildebr. ad l.); ad *contrarietas* supra p 267: Arn. II, 57; cu-

---

*) Quidquid hic cursiuis literis expressum est, addendum est lexicis, aut certe subindendum indici nostro (p. 260 sqq.), ut nrr. 20, 21, 24, 25, 30, 33, 37, 38, 40, 64, 67, 96, 99, 101, 102, 125.

bicularis: Cic., Tert. an. 25; *cubula:* Arn. VII, 24 (genus libi); * cultura (dei): Tert. apol. 16, carn. Chr. 4, Minuc. Fel., Lampr. Hel. 3, 5, Sulp. Seu., Cod. Theod., Greg. hist. Franc. VIII, 15 (cf. HA p. 139); ad decoriare 2: [Hilar.] anon. in Job II p. 145; ad decorosus 2: „intpr. Polycarp. ep. ad Phil. 1"; ad * deformatio 3: S. S. 2 Tim. 3, 5 ap. Cypr. unit. cath. 16; ad deliramentum 1: Lact. ir. 10 al. et quos cit. De-Vit; ad demonstrator 1: Ambr. off. min. I, 1 (beatitudinis adipiscendae); deprauatio: Cic., Sen. s., Lact. ir. 15; desertio: Arr. Menand. (sec. III in.) et Modest. Dig., C. Theod., Aug. c. duas epp. Pelag. IV, 6, 15, schol. Luc. V, 261 (militiae), C. Aur. tard. II, 1, 7 'nutrimenti d.' (atrophia); desidiose: Lucr., Non. (Justin. uers. uulg.) 25, 3 'traditis d. utentem'; [50]ad despicabilis B n. 39: Jul. ap. Aug. c. Jul.[2] V, 1: in despicabilem erumpet insaniam, Salu. auar. III, 9; ad detractor 1 et 3: cf. Georges l. l. p. 832; ad diffusio 2 et 3: Arn. VII, 4, Oros. h. V, 1: septentrionis copiositas, meridiana d., C. Aur. tard. I, 5, 153; ad digestus, us 1 et 3: Tert. an. 10; ad dilaceratio 3* a: Oros. h. III, 12 al.; ad dilatatio 2 et 3: Oros. h. VI, 14; ad dilectio 3: Cypr. ep. 12, 1 al.; ad dimissor (peccatorum, et sim.) 2: Aug. et. In Jo. Ep. ad Parth. tr. 2, 8 (iniquitatum nostrarum), — et sic dimissio id. In Rom. exp. inch. 23 (peccatorum); ad diremptio 3: schol. Luc. V, 767; ad discissio D n. 29 et 3 p. 671: Oros. h. VII, 42; ad discriminatio 2: Aug. in Jo. tr. 22, 5, Consent. p. 380 K.; ad dispositor 3: Tert. res. carn. 48; dissidentia: Plin., Arn. III, 34; ad *dissignare* sup. p. 269: Arn. I, 63 (dissignatio VII, 9, cf. Oehl. ad VII, 6); ad dissipabilis 1: Lact. ir. 10; dis-situs: App., Arn. IV, 30; *diuastare:* Arn. V, 5, gl. lat. gr.; docibilis: S. S. uers. ant. et Vulg., Cypr. ep. 31 (ad Cypr.), 1, ep. 74, 10 al., Ambr., Boeth. Arist. Anal. pr. II, 25, Prisc.; ad dragantum A n. 22: C. Aur. tard. II, 1, 38, 6, 92 al., Dynam II, 20; ad dubitabilis 1: Arn. I, 49, II, 4; * editio (muneris, ludorum): Tert., Cypr. op. et eleem. 21 et 22, Vop. (HA p. 140), Lact. inst. I, 20, C. Theod., all.; ad effectio 1 et 3: Lact. ir. 10; ad elementarius Gg s. u.: Arn. II, 26, Oros.; ad * eleuatio 3* b: Tert. praescr. haer. 43; [75]ereptio: Cic., Tert. idol. 2; ad essentia 3: Tert. adu. Val. 29, Arn. II, 70 (Sidon. addit De-Vit); esurienter: App. s., Zen. II, tr. 38; ad euaporare A n. 61: Tert. scorp. 5; ad exalbidus 1: Tert. res. carn. 55; examinatio: Dig., Cypr. ep. 11, 5 al., Arn. VII, 30, Gaud. serm. 17, al. Vitr.; ad excogitatio 1 et 3: Arn. VI, 3; ad excubitus, us A n. 86: Veg. m. II, 19 al.; ad exhortator 2: Cypr. ep. 31 (ad Cypr.), 1 (exhortatorius Hier., Aug. gestt. Pelag. 6, 19 *libros* al.); exhor-

tatus pass.: App., Tert. bapt. 18; exorator: Ter., Tert. pud. 19; ad explicabilis 1 et 3: Tert. carn. Chr. 16, Arn. I, 16; ad exprobrator 1: Ambr. in Luc. VIII, 72 (misericordiae); expulsio 1 et 3: Lactant. inst. V, 6 'expulsio iustitiae'; [90]ad exsensus 1: -is Thom. Thes. p. 196; exstinctor: Cic., Justin., Lact. inst. III, 18, Aug. C. D. XVI, 4 al., Ennod. apol. synod. p. 336; ad externatus 1: Tert. an. 1; ad extollentia 2: Mart. Dum. form. hon. uit. 7 'in quascunque extollentias dictorum et actorum . . festinum'; ad exuberatio 1 (cf. A n. 83): Adaman. locc. sanct. I, 1 'coutinuatim fluminalis exuberatio cessat'; famescere: Alc. Auit., Aug. (?) ad fratrr. erem. 27 'peccator semper famescit'; >*fatuitare:* Arn. I, 65 (adu. fatuito Prisc.); feneratio: Cic.; Sen. et Col. ss. ll., Lact. inst. VI, 12, „Lucif." (De-Vit); ad flabilis 3: Arn, II, 49 (puluisculi) al.; ad flammescere 1: Ambr. hymn. 21, 7; >*flictare:* Arn. IV, 24 'miseriarum . ., quibus genus . . flictatur humanum'; [100]ad fluctiuagus 3 et 3* a: Auien. Phaen. 664; >*fossibilis*: Arn. II, 17 cod.; fraternitas *collect.:* Tert. pudic. 13 'ad exorandam fraternitatem', scorp. 8, Cypr. ep. 15, 2 'quando decipiatur fraternitas nostra a quibusdam uestrum', 14, 4, 51, 1 et saep., uita Cypr. 5 'obsederat fores copiosa fraternitas', Vulg. „1 Petr. 5, 9", Mar. Merc. Nestor. serm. 12, 31 'non ergo in fratres fraternitas irruat', Liberat. Breu., all.; ceterum locis perpaucis, quibus uox ipsa in lexicis fulcitur, add. e. c. Tert. apol. 39, praescr. haer. 20, uirg. uel. 2, Lact. inst. V, 22 al., Mar. Merc. excc. Nest. coll. II, 6, Sid. ep. III, 1, Dionys. Procli ep. de fide extr.; ad frictio 3* n. 14: Arn. VII, 32; ad funestare 3* a: Tert. res. carn. 11 et 12; ad gubernatio 1: Sen. ep. 87, 17, Lact. epit. 68 al., Aug. in ps. 122, 10, Oros. h. VII, 1, Cod. Just. V, 30, 5 al., Nou. 113, 1 al.; honorificentia: scrr. h. Aug. (HA p. 15 sq.), Arn. III, 3, Vict. ep. 10, 3, Symm., Ambr., Vulg., Aug. serm. in circumcis. p. 1135 t. 47 Migne, all.; ignoscentia: Gell. (plur.), Tert. poen. 7, „intpr. Iren. IV, 15, 2"; ad *illatio (p. 272): Arn. IV, 30; ad immensitas 1 et 3: Arn. I, 46; ad immoderatio 1: Fulg. Rusp. ep. 1, 4 'ex immoderatione libidinis', abs. et Arn. VII, 44; ad importabilis 2: Ambr. in Rom. ad 6, 19; ad impugnatio 3: Cypr. habit. uirg. 14 al.; inaequatus: Tib., Tert. spect. 22 in.; inalbescere: Cels., Arn. I, 17 ex; incensio: Cic., Arn., Aug. s. 138, 2, C. Aur. tard. I, 4, 122 'incensiones s. fumigationes'; ad incircumscriptus 3* c: Oros. h. VI, 18; ad incitator 3* c: Tert. ad natt. II, 3; ad incommunicabilis 2: Fulg. Rusp. Ad Trasim. III, 4; ad indeclinabiliter 2: Rufin. Orig. principp. II, 6, 6 al., „Chalcid., Max. Taur." (De-Vit);

ad indigestio 2: C. Aur. ac. II, 39, 225 al.; ad indignanter 2: „Aug. in Hept. II, 33"; ad indisciplinatio B n. 10: „Possid. uit. Aug. 25, Max. Taur. s. 14, all." (De-Vit), Nou. 26, 2 al.; ad indubitabiliter 3* a: Pomp. p. 273 (adi. Qt., Stat., Vlp. Dig., Arn. II, 60 al., all.); ad indultor 2: Laur. hom. 2; 125 >*inegressus:* Arn. II, 77 'in carcerem . . inegressum'; ad ineuitabiliter 2 (cf. D p. 157): Oros. h. VI, 5; inexsaturabilis: Arn., Oros. h. VII, 37 (crudelitas); ad infestatio 2 et 3: Cypr. et ep. 57, 1 al., Oros. h. II, 13 al., Salu., Cssd.; ad ingressio 1 et 3: Cypr. habit. uirg. 7; ad inhianter D p. 40: Aldh. Septen. col. 201 M.; inquietudo: Sol., Lact. mort. pers. 48, all. sec. IV; *insensibilis act: Arn. II, 28, Lact.; ad insensilis 1: Arn. VI, 15; insimulatio: Cic., App. Met. X, 33, Hilar., Oros. h. II, 15 'ad iudicium pro quadam insimulatione detentus'; ad inspiratio 3: Cypr. et ep. 73, 13 'post inspirationem et reuelationem factam' al., Lact. opif. 19 (animae); instabilitas: Plin., Tert. adu. Jud. 11, Arn., Ambr. (Gg); ad instructus, u 3: Oros. h. V, 4 'cum magno instructu belli', ib. 6; insufficiens: Tert., schol. Luc. VIII, 376; ad insufflare A p. 38: Cypr. ep. 75, 16, C. Aur. tard. I, 4, 122, Aug. anim. orig. IV, 6; in-taminatus: post Hor. „Tert. cor. mil.", Egesipp. C p. 12, [Hilar.] intpr. anon. in Job I p. 13 'indissociatae, intaminatae'; intelligibilis: Sen. s., Tert. adu. Marc. IV, 25 (ex operibus . . intelligibilem Deum), adu. Prax. 7 (sermo . . aer offensus, intelligibilis auditu), Ambr. in ps. 118 s. 21, 11 (Jesus intelligibilis Goliae caput . . amputauit) et saep., Vulg., Aug. aliq., Macr., Boeth.; ad intensio 3: Sen. N. Q. VII, 1, 23; intentatus: Verg. s., Hor. bis, Sen. suas. 1, 2 'humanae in-tentatum experientiae', L. Sen. dial. VI, 18, 7, Med. „62", Tac. ann. I, 50, Gell. "IX, 4", postt.; ad inuestigatio 3: Tert. adu. Val. 9 s. f.; ad inuestigator 3 n. 19: Sen. Ben. III, 26, 2; ad inuulneratus 3: Arn. V, 31; ad iugulatio 1: Tert. an. 25; ad iunctio 3: Arn. VI, 17; ad laetatio 3: cf. De-Vit s. u.; 150 ad legaliter p. 274: „Petr. Chrys. s. 171, all." De-Vit; libamen: post p. App. Flor. in., Arn. VII, 20, Vop. Tac. 9; ad linimentum B n. 14: C. Aur. tard. III, 2, 40; ad luxatura A p. 50: Dyn. I p. 401, ib. c. 62, II, 12, 42; ad maceratio 3: (propr.) Tert. ieiun. 3 (uictus); ad magnidicus 1: Tert. adu. Marc. V, 8 s. f.; ad meabilis 1: pass. et Oros. h. II, 6, Jorn.; ad mensio 1: Hyg. P. Astr., Arn. III, 13 al., Mar. Vict.; ad mercatio 3* a: Nou. 26, 4; ad minorare 2 p. 26*: Cssd. et Var. VI, 14 al.; ad minoratio 2 p. 13*: Fulg. Ad Trasim. III, 20 al.; ad mixtio 1: Arn. II, 7; ad moderanter 1: Tert.

an. 17; momentaneus: Tert., Ambr. off. I, 29, 139 al., Hier. ep. 69, 9 (sacerdos), Laur. hom., Fulg. M., Cod. Just.; *morbidus q. morbifer: Lucr., Arn. VII, 17 (odores); mordacitas: Plin., Tert. poen. 10 'pulueris alicuius mordacitate cruciari', Pall., Cssd. inst. diu. et (Epiph.) h. eccl.; ad multifarius A p. 96: Tert. adu. Marc. I, 4 al., Cssd. in ps. 17, 33 'multifaria uanitate', in 35, 12 al.; ad multimodus A p. 57: Tert. an. 52, Hier. in Eph. III, ad 6, 11, Aug. doctr. chr. IV, 10, 25 (m. uarietate dicendi), XIII, 1, 1 al., Juuenc., Fulg. Myth. I, 11; *nauigium q. nauigatio: Dig., Lact. inst I, 11, 21 (cf. Bün.), impp. Diocl. et Max. Cod. Just. IV, 33, 3; ad necessarie 3 n. 19: Cypr. ep. 1, 2, orat. 25; *necessitates q. angustiae, inopia: Suet. „Caes." 68, Tert. adu. Marc. IV, 14 'humiles et necessitatibus laborantes', Arn. I, 15 'fuerunt nonnulla in necessitatibus tempora, et relaxata sunt abundantiis'; ad neutralis 1: Pomp. comm. p. 229 K. 'uerbum neutrale' al.; nimietas: App., Tert., Aq. Rom. 48, Arn. IV, 17 al., scrr. h. Aug. (HA p. 105), postt.; nominitare: Lucr., Arn. VII, 46, inscr.; ad obliquitas 3: Arn. IV, 9 'curatores obliquitatum Limones'; [175]ad obumbratio 2: Rufin. Orig. in Cant. III, p. 14, Aug. serm. Mai. 4 s. f., „id. spir. et lit. 7, Max. Taur. s. 37"; ominosus: Plin. ep., Mess. ap. Gell., schol. Lucan. VII, 437 'laeuo uolatu: ominoso'; ad omnimodus A (p. 57) et 3: Tert. apol. 50; ad opificium 3: Lact. epit. 39, ir. 13 al.; opitulatio: Vlp. Dig., Arn., S. S. 1 Cor. uers. ant. et Vulg. (Rönsch p. 76), Jul. ap. Aug. c. Jul. [2]III, 154, Oros. h. V, 18, Fulg. Ad Tras. II, 2 'opitulationis angelicae', Cod. Just., Jul. ep. Nou.; ad paginula 1: Adaman. locc. sanct. I, 3 'quod mihi . . in paginula figurauit cerata'; ad palpatio 1: Cypr. ep. 34, 2; ad partiliter A (u. sup. p. 277): Aug., intpr. Iren. „II, 17, 1", C. Aur. tard. I, 4, 90, II, 13, 181 (-is ib. 1, 30 al., cf. A p. 37); ad pectinare 1: propr. et Dracont. carm. ed. Duhn X, 103; pelagicus: Col., Plin. IX, 46, 85 'terreni (polypi) maiores quam pelagici' (Plutarch.); ad peragratio 1: Arn. V, 35; percrepare: Cic. Verr. (II, or. V), Lucil. et Varr. ap. Non., Arn. V, 13 'theatra ut percrepant'; ad perpetualiter 2: Ven. Fort. u. Germ. 78 'p. uicturus'; ad perseueratio 1: C. Aur. acut. II, 37, 196 al.; ad peruersitas 1: Sen. ep 95, 33 al., Quint. et Suet. ss. ll.; pestilitas: Lucr., Arn. VII, 43 (qui multa e Lucretiano peculio mutuatus est, ueluti, praeter indicata 1 n. 3, circumcaesura, exos IV, 8, insensilis s. u, *morbidus s. u., nominitare s. u., *seculum q. genus I, 25, II, 26, VII, 24); ad phasianinus A n. 84: Anthim. 38 'fasianina oua'; ad plasmator 2: Ambr. hymn. 35, 1; ad pos-

sessiuncula 3: „Vulg. Leuit. 25, 25, Salu.“; ad potestatiuus 3: adu. De-Vit s. u.; *praecipere c. acc. et inf.: pass. „Suet. Ner. 31 s. f.“, Spart. Hadr. 18 ex. 'quaestionem haberi praecepit', id. Jul. 5, 1, Seu. 11, 9, 22, 5, Carac. 2, 4, 6, 2, Capit. Ant. Philos. 7, 8, 23, 4, Lampr. Comm. 15, 6, Alex. 15 ex., 36, 2, 39, 18, 59, 4, Treb. Gall. 18, 2, XXX tyr. 19, 2, Vop. Aur. 1, 7, id. Tac. 10, 4, Arn. I, 46, II, 60 al., Lact. mort. pers. 10, 4 'milites cogi ad sacrificia praecepit', Firm. err. prof. rel. p. 34 Burs. 'aperiri sibi ianuas pr.', ib. p. 40, Ps. Cypr. XII abus. 4, Amm. XV, 5, 13, ib. 2, 6 . ., Vict. Caes. 33, 32, epit. 34 'quos (libros) inspici praeceperat', S. Ruf. 1, Oros. hist. VII, 25, Cod. Theod. VII, 13, 7 'alios praecepimus subrogari' et saep., Theod. Prisc. med. praes. II, chr. 10, Pl. Val. I, 50, all., — act. Tert. adu. Marc. V, 7 'Christus cum praecipit mulierem a uiro non discedere', Spart. Seu. 8, 10 'quem prouinciam sibi creditam regere praecepit', ib. 15, 7 'redire mulierem in patriam praecepit', Capit. Ant. P. 6, 1, id. Ant. Ph. 11, 6, Lampr. Comm. 9, 5, Alex. 48, 5, Treb. Claud. 13, 8, 16, 1 (Cap. Alb. 8, 1: praecepit, ut . . darent), Arnob. I, 45 'qui claudos currere praecipiebat', I, 21, Lact. inst. II, 5 'qui . . flumina fluere praecepit', Vict. ep. 10, 7, Amm. XV, 3, 9 'biennio id . . continuare praeceptus est' (cf. ib. 3, 11: protectores pronunciati uertere solum), Sulp. Seu. chron. I, 21, 7 'saxum ferire et aquam producere praeceptus est', Marc. Emp. p. 346 H Steph., Cod. Just. X, 19, 5, all.; ad praedicabilis 1 et 3: Arn. V, 13; ad praelegere 5: Tert. ad natt. 13; ad praesignare 1 et 3: Tert. adu. Marc. I, 13; ad praesulatus, us 2: Nou. 6, 1 al.; [200]ad praesumptor D p. 130: etiam Cypr. sentt. episc. 21; *praetendere intr.: Frontin. „strat. II, 3, 14“, Hyg. castram., Tert. adu. Marc. II, 6 'ut contra malum fortior homo praetenderet', pud. 17 al., postt.; ad pretiositas 1: Tert. cult. fem. II, 10 al.; ad procreatio 3: abstr. et Arn. IV, 19 ex., V, 8; procreator: Cic., Arn. I, 3, III, 29 al., Cassian. (-rix post Cic. etiam Arn. IV, 14 al., Cass. inc. VII, 5); ad prominentia 3: Cels. VII, 26, 2 'in aliquam pr. incidere'; ad promulgatio 3: Cod. Theod., Nou. Val. III 3, 1, 5; ad propagator Gg s. u.: *al.* Arn. V, 31 (deorum immortalitatis), Hier. adu. Pelag. III, 18, Aug. mus. II, 14 (noui generis uersuum); publicatio: Cic., Tert. pud. 1 ex. (dedecoris), poen. 10 in. (sui) al.; ad pulsator 1: (Aug.) al., Tert. or. 6, Cl. Mam. (B n. 17); ad reaccendere (red-) 2: Ps. Aug. specul. 33, iamque Tert. an. 30, res. carn. 12 al.; ad reconciliator 1: inc. quu. ex N. Test. 57; ad refectio 3* p. 41: cf. De-Vit, add.: Vulg. Ps. 22, 2, Aug. nat. et grat. 61 (lassitudinis); ad reformator 3: Tert. an. 46 (im-

perii); ad refrenatio 1: Ennod. paneg. Theod. p. 295 Sirm. (ambitionis); relator: Balb. ep. ap. Cic., Tert. an. 46, Ambr., all.; ad relaxatio 1 et 3: Scrib. 10; *renuere *c. inf.*: Arn. II, 5 (credere), III, 3, IV, 12, 24, Vulg.; repudiatio: Cic., Tert. adu. Marc. I, 29, Cod. Just., Cssd. Inst. Diu. 1; requisitio: Gell., Tert. ad natt. I, 2; ad retentor 1: Aug. et c. Gaud. I, 7 (inuitorum); ad ridiculosus A p. 20*: inc. quu. ex utroq. Test. 114 'si quid inhonestum, si quid ridiculosum', Aldh. laud. uirg. 56 al.; rigiditas: Vitr., Mart. Dum. form. hon. uit. 9, 1; rixosus: Col., Tert. ad natt. II, 8, Vulg.; sacrificatio: Cic., Tert. idol. 9; [225]salacitas: Plin., Tert. ieiun. 1; ad sanatio 1 et 3: Lact. epit. 42 al.; sanctificator: Tert., Hier. Did. sanct. spir. 4, Aug.; scibilis: Tert., Aug. Trin. IX, 12, 18, Mart. Cap., Bo. An. post. I, 4; ad sciscitatio 1: Oros. h. VI, 11 extr.; ad scrupulositas 3: Tert. et apol. 47 'scr. humana fidem aspernata', ad natt. II, 2, ieiun. 2 'ad omnem circa uictum scrupulositatem', praescr. haer. 27 'ista scrupulositatis incitamenta praetendi ab haereticis' al.; scurrilitas: Quint. et Tac. dial. ss. ll., Tert. spect. 17, Vulg., Ambr. (?) precat. 2, 10, Ps. Aug. serm. 283 (Caes.), 3, Ps. Aug. ad fratrr. erem. s. 56; ad sedatio 3: Tert. adu. Marc. IV, 33, Lact. inst. VI, 5; ad seminatio 1: Cypr. ep. 59, 19, Aug. nuptt. et concup. I, 1 (filiorum) al., Cssd. in ps. 125, 6 (plur.); ad sensualis 2: C. Aur. tard. II, 3, 65 'sensuales aurium uiae siue auditoriae cauernae', I, 4, 132 al.; sepultor: Tert., Aug. in ps. 78, 6 al., Eges. V, 2 et 21; sericatus: Suet., Tert. pall. 4, Sid.; ad siccare (sic enim scrib.) 1: Apic. et Lact. (Gg), C. Aur. ac. II, 14, 92 'sputa facile siccantia', Aldh. laud. uirg. 35 'sensim siccantibus neruis'; ad sideralis 1: Auien. or. mar. 202 's. lucis inclinatio'; ad spiratio 1: C. Aur. ac. II, 37, 192 'hominum .., quos naturalis spiratio aerem accipere atque reddere .. cogit', 14, 92 sq., tard. II, 5, 89 al.; ad squalescere 2: Aldh. laud. uirg. 9 s. f.; ad stupescere 3: Tert. cult. fem. II, 13; ad subarrhare B n. 52: Aldh. carm. de uirg. 1935 'qui se rite subarrhauit'; ad subitaneus 1: S. S. I Thess. 5, 3 ap. Cypr. test. III, 89, Salu. auar. III, 14 'de aliquo adoptiuo aut subitaneo propinquo', Ps. Soran. quu. med. 39 'per casus subitaneos', 165; ad subsequenter 2 (cf. B n. 47): [Hilar.] anon. in Job II p. 169 al.; ad sufficientia Gg s. u.: Aug. gen. ad lit. II, 13 'ad sufficientiam'; ad superbibere 3* c: Tert. scorp. extr.; ad superexaltare 2: Aug. et. perf. iust. 17, Bened. Reg. 64; superiectio: Tert. pall. 4 (Galatici ruboris), Arn., trnsl. Quint.; ad superincumbere 1 et 3: Luc. IX, 933; [250]*supernasci *al.*: Arn. II, 61 'supernatum sit aliquid

an ortus primigenios habeat'; ad superuacue Gg s. u.: Aug. in ps. 31 enarr. 2, 25; ad temporaliter 1 et 3: C. Aur. ac. II, 9, 41, 51 al.; ad terminabilis 2: Fulg. Rusp. Ad Trasim. II, 15 ex.; ad tinctura 1: Tert. cult. fem. II, 10; ad torminosus 1: Scrib. 85 al.; torrefacere: Col., Arn. VII, 24; ad *translator 2: Ambr. in ps. 118 s. 12, 7; ad tristari 2: Fab. Cl. Gord. Fulg. aet. mund. XI p. 141 (part. praes.); trulleus: Plin., Arn. II, 19; uacantiuus: Lampr., Nou. Val. tit. 2, 2, 2 'huiusmodi dignitatem in his, qui aduocatione functi sunt, imaginariam uel uacantiuam uideri'; * uacuefacere: Lact., Ambr. Hex. IV, 4, 17 'uacuefacta atque destructa argumenta'; ualiditas: App. (Ascl. 33), Arn. VII, 28, Ambr. (Gg); ad uegetatio 2: Oros. h. V, 18 'immobilitas, quam nullo modo humanae uitae uegetatio diu perpeti potest', VI, 5; *uenerabilis act.: Val. Max., Arn. I, 25 'deum . . obsequio uenerabili inuocare', 29 al.; ad uerticulus A n. 18: [App.] Polem. Physiogn. p. 136; ad uigilanter 3: Cypr. ep. 11, 5, zel. et liu. 6; *uisibilis pass.: App., Tert. ad natt. II, 4 'quia nec uisibilis cuiquam sit', adu. Marc. IV, 22, V, 11 s. f. al., postt.; ad uitiositas 3: Arn. I, 63, IV, 28 al.; ad uiuificatio 2: Cypr. orat. domin. 12 al.; [270]ad uoluntarie 3: Zen. II, tr. 18, 2.

Indicis (p. 263—83) subrelicta sunt, praeter indicata sup. p. 284 ann., etiamnunc haec: > *ad horam D p. 5, — >adluctamentum Arn. iun. confl. de Deo trino et uno I, 7 'adluctamenta uerborum', — circumfinire A*, — circumgyrare D p. 20, — coadunatio Arn. iun. confl. II, 14 et 19, Cod. Just., — comitiacus 3 n. 20 (cf. De-Vit s. u.), — >commeatio 2 p. 24*, — confamulus B et 4 p. 344, — comparticipare Ambr. „ep. 56": si quid melius habes nobis comparticipato, Arn. iun. in ps. 44 'multi Christi unctione olei, hic autem . . Christus est prae omnibus, quibus hoc comparticipatus est nomen', — crepere p. 295, — defoliare 2, — dialis (dies) gloss. Isid. 540, „Macr., inscr.", — disertiuus 3* p. 28, — distributim 4**, — effetare 3 n. 20, — * expresse 4*, — filare Arn. iun. confl. II, 22 'lana cum netur aut filatur' (cf. p. 219), — >flosculum D p. 38, — fractor 4, — habitatrix 3, cf. 2, — incoinquinatus 2 et 4, — indiculum (gl. δειγμάτιον) Arn. iun. confl. I, 17 'turris indiculum' (cf. S. S. Matth. 21, 33), „Alcim., auct. de comp. pasch.", — omnipotentia 4**, — plectriger D p. 121, pleniter 4*, — >sambuciarius gl. Isid. 1409, — sententialis Arn. iun. in ps. 31 'camo sententiali maxillae eorum adstringentur', Cssd., Isid. (-ter: 2), — sputarium gl. Is. 1494, — susceptor *al.* Aug: quu. 73, 2 'hominem suscipiendo ipse susceptor in similitudinem hominum factus',

id. Ciu. D. XIX, 23, 1 'tanquam Dei susceptores', al. (q. protector uel adiutor) Vulg., Aug. in ps. 26 en. 2, 20, Arn. iun. in ps. 58 'susceptor noster et refugium nostrum', in ps. 17, in 45 al., — zelari depon. Arn. iun. in ps. 36 'noli zelari . . hominem facientem iniquitatem' et ib. aliq., in 68 al., Praed. III, 31. [Corr. p. 265: *animositas 4** add. Arn. III, 1; — p. 267: confinalis 4**, — *contionator noue 1 add. Aug. Ciu. D. III, 26, — l. 10 ab imo: n. 86, cf. inf. p. 284; — p. 268 l. 3: A p. 10, — deoperire 6; — p. 269 l. 16 ab i.: *al.*, — l. 6 ab i.: Lirin. 12ᵃ, cf. Oehler ad Tert. idol. 5); — p. 270 l. 6 ab i.: 3* a add. Arn. iun. in ps. 103 'agant sibi philosophi infructuosas exquisitiones'; — del. p. 266 l. 30 sq. 'concauitas . . 25*'].

Corrigenda

et

Addenda.

ἀνήνυτος πόνος.

Pag. 1 lin. 12 et 14 ac deinceps toto hoc libro del.: p (pars) II, quam *μεταγνόντες* non adiecimus (pleraque illuc relata aut in indice, qui p. 263—83 descriptus est, inuenies, aut in eo, quem ad III* appendicis loco addituri sumus).

— 3 l. 2 ab imo ad u. accubitor add.: Aldh. carm. de laud. uirg. 452 'Joannem, qui fuit accubitor Christo gratissimus', id. septen. col. 163 t. 69 Migne.

— 5 l. 6 ab i. scrib.: ut tisana

— 8 l. 16 ind.: (Oros.) III, 23,

— 10 l. 4 ab i. ad u. artificalis add.: , Consent. p. 344 Keil, p. 377 al.

— 10 l. 7 ab i. ind.: appretiatio C p. 25.

— 12 l. 1 ab i. add.: Arn. iun. confl. de Deo trino et uno I, 18 'aurorescente die'.

— 13 l. 2 ab i. ad u. blasphemator add.: , actt. S. Sebast. 21, 82 (deorum).

— 17 l. 20 add.: Thom. Thes. nou. Lat. p. 143 Mai. 'capulare scindere, desecare'

— 18 l. 4 ab i. post 'iam' ind.: Plin. XI, 47, 131 '(defluuium capillorum) in spadonibus non uisum, . . nec infra cerebrum aut infra uerticem aut circa tempora atque aures', XXXII, 48, 138,

— 18 l. 5 ab i. ad 'cerasium' add.: ,Tert. apol. 11 al.

— 21 ad 'clause' cf. p. 227.

— 21 l. 2 ab i. ad 'clarificus' add.: et Aldh. carm. de uirg. 757;

— 24 l. 7 ab i. scr.: conclusio

— 25 l. 2 add.: , Ambr. (?) in Rom. ad c. 6, 8.

— 25 l. 1 ab i. pro: Erg. I scr.: Beitr. III;

— 25 l. 3 ab i. post: commasticare scr.: A* et Beitr. III;

— 25 l. 4 ab i. ad A* add.: et Erg. I;

Pag. 26: ad n. 6 additamenta uid. p. 224 in n. 77, quibus accedunt de Thom. Thes.: rubificare p. 500 M., uarificare p. 624, unificare p. 610.

— 28 l. 3 ab i. ad 'compulsus, u' add.: Auien. Arat. 1427.

— 29 sq.: ad n. 7 cf. p. 194, add. collibentia, multiscientia (p. 259), de Thom. Thes.: aequipollentia p. 5, 83, 437, allubescentia p. 314 'i. obedientia', . .

— 36: in n. 9 ind.: fossilis, *fossibilis* (n. 90); *fractilis* Thom. p. 22, *frangibilis* ib.; *reuolutilis* Thom. p. 615, reuolubilis; *tensilis* Th. 570, *tensibilis; transgressilis* Th. 593, *transgressibilis.*

— 37 l. 22 ab i. scrib.: *crudelescere*

— 37 l. 11 ab i. ind.: miniastrum Not. Tir.

— 38 l. 10 add.: , auct. Praedest. III, 25 *damnabilitas eius eo usque peruenit, ut* . .

— 39 l. 2 ab i. scrib.: *defectibilis*

— 40 ad 'definienter' cf. p. 227.

— 41 l. 15 ad u. deificatio add.: , id. Nestor. ep. 1, 3;

— 41 l. 21 ad u. delinitio add.: , Nou. Just. uers. uulg. 107, 3;

— 41 n. 11 l. 8 sq. scr.: 79 . . 29 . . 82[91]).

---

91) Quae duo et octoginta recc. in -anus exeuntia apponere μετεγνώκαμεν ipsa: aequidianus, agricolanus Thom. p. 50, gloss. all., anteinuranus, anteurbanus, aquilonianus, auianus Thom. p. 57, aulanus ib. p. 23 et 48, biduanus, castrensianus, [10]castricianus, cauana, cellulanus, circummuranus, comitianus, compaganus, consistorianus, conueteranus, conuicanus, decanus, [20]Deipassianus, dioecesanus, ducianus, duodecimanus, exsolanus Thom. p. 201 et exsulanus ib. 191, extramundanus, extramuranus, gelasianus, horreolanus, [30]hortulanus, infraforanus, interamnanus, intercutanus Thom. (p.) 120, interdianus, intramuranus, lupana, magistrianus, metropolitanus, ministerianus, [40]momentana, monarchianus Tert. adu. Prax. 3 al., murana, nouani, nudiustertianus, paedagogianus, palmatianus, parabolanus, parochitanus, patripassianus, [50]postriduanus, postsignanus, pedemontanus inscr., praedianus Thom. 450, praefectianus, prasinianus, priuatianus, quadriduanus, quartadecimanus, quinquegentianus, [60]secundianus, sotericianus, stabulanus, subaedianus, succutanus(-eus) Thom. 120, syringianus, traducianus, transbeneuentanus, transdanuuianus, transfretanus, [70]translimitanus, translucanus, transmundanus, transtigritanus, transulmanus, tricesimani, triduanus, uenetianus, uicarianus, uillanus Thom. 608, ulmanus, ultramundanus, [82]urbanicianus.

Pag. 43 in n. 12 ind.: contextior Oros. hist. I, 21 'contextiora illorum temporum mala', tornatior p. 175.
— 49 l. 6 add.: , Aldh. De VIII uitiis 128 (ductrix pugnae).
— 49 l. 5 ab i. pro: 16* scrib. 10*
— 49 l. 4 „ ad 'efficantia' cf. Thom. Thes. p. 1 'efficati speciminis femina'.
— 50 l. 5 „ ad u. elucubratio add.: et Beitr. III
— 53 l. 2 „ ad 'excrepare' add.: excrepit (?) Arn. iun. in ps. 140 (crepere agnoscit Eutych. ars II p. 486 K.).
— 58 l. 8 „ ad u. fameu cf. p. 193.
— 58 l. 10 „ ad u. fermentatio add.: Tert. adu. Marc. IV, 30,
— 59 l. 15 „ ad u. fictorius add.: Thom. p. 208.
— 60 l. 6 „ ad u. foeterosus add.: Zeno et II, tr. 31, — ad u. foetosus: etiam Aldh. carm. de uirg. 1138.
ib. ad 'forensis' cf. Rönsch Itala p. 338 sq.
— 61 l. 3 „ scr.: (cf. stridui C p. 20, rugii
— 62 l. 25 „ ad u. fructuositas add.: ,Thom. p. 210;
— 62 ad n. 14: cf. p. 195; ceterum talia quoque suppeditabit Thom. Thes., u. c. diuersiclinium p. 61 'dictionum origines earundemque diuersiclinia' (-us Prisc. „XVII, 62": ἑτερόκλιτα i. e. diuersiclinia, gl. Isid.), aurilegium p. 20.
— 65 l. 15 add.: , *splendificentia* Thom. p. 544.
— 68 l. 9 scr.: *homicidialiter*
— 75 ad 'incapabilitas' cf. p. 227.
— 75 l. ult. ad u. incircumspectus add.: Oros. II, 6 s. f.
— 77 ad u. inconuincibilis add.: Just. Nou. uers. uulg. 44, 1.
— 77 l. 4 ab i. scrib.: *inconsubstantiuus*
— 81 l. 4 „ scrib.: Merc.
— 85 ad u. inopportunus add.: ,id. hist. VI, 12 'inopportuna libertas',
— 88 l. antepaen. add. (Aug. . .) al.,
— 89 ad 'intenibilis' cf. p. 227 sq.
— 99 l. 5 ab i. ad 'maturascere C' add.: Lact. inst. II, 11, 1 (cf. Buen. ad l.), Vulg. Joel 3, 13 'maturauit messis'.
— 102 ad u. morosus ind.: Thom. Thes. p. 355 'mora, unde . . morosus i. tardus'; p. 365 'morosus, quando prima syllaba breuiatur, tardus; quando uero producitur, dicitur pro nobilis positus'; p. 180 'demorosus, mora plenus'.
— 112 in n. 19 scr. (l. 1) Facund., — et add.: Pomp. Comm. p. 232 (scitote, quoniam . .), 248, 22 al.
— 121 ad u. plausio add.: plosio Thom. Thes. prol. p. 1 (plosor Sid.).
— 123 l. 2 ab i. pro 4* scr.: IV* (Nachtr. [I] zu Erg. I).

Pag. 127 l. 3 ab i. ad u. praenuntiatiuus add.: et Erg. I.

— 128 l. 16 ind.: Nou. Just. uers. uulg. 53, 1 *exhibitiones aut praesentationes*

— 129 ad u. praesumptiue add. Nou. Just. uers. uulg. 22, 18.

— 131 sq. in n. 25 subind.: astrolapsus, us, condescensus, us, districtus, u, praeruptus, u, introgressus, us Tert. adu. Marc. III, 21, redditus; etiam e Thom. Thes. quaedam enotaui: *administratus*, us p. 410, *conquestus*, us p. 422, *demorsus* p. 278, *praecentus* p. 86. Ceterum 'toleratu grauia' Seneca dial. II, 15, 3.

— 135 ann. l. 7 pro: 94 scrib.: cum add. p. 227: centum septem

— 135 ib. l. 9 sq. scrib.: quotquot congregauimus recc. (in Beitr. II p. 518—538 cum additis in III n. 12, III* p. 26 et infra n. 87), 7, 13 %.

— 137 in n. 27 subind. de Thom. Thes.: † *contionabulum* p. 114 et 143, † *nabulum* i. merces nautica p. 369, † *tenabulum* (tenere) p. 569, † *territabulum* p. 594, † *tonabulum* p. 575.

— 141 l. 4 ab i. ad 'rationabilitas' add.: ,Arn. iun. confl. II, 1;

— 147 ad n. 29 cf. addita p. 227, et insuper add.: uelatio.

— 148 sqq. ad n. 30 cf. corr. et add. p. 209 et n. 87; diplen (>), quae temere inuersum expressa est (<) p. 150 l. 7 ab i., tolle ad uu. cocinatorius, colatorium, comatorius, effeminatorium, ac proinde p. 152 l. paenult. scr.: 98 (uett. 17, recc. 81):! >10 (3 uett., 7 recc.).

— 157 l. 10 ab i. ad *solatium add.: cf. consolatium Thom. Thes. p. 154.

— 157 ad n. 34 cf. add. p. 227.

— 160 ad u. suauifragrantia cf. add. p. 228.

— 167 l. 19 scr.: Cf. n. 6 et 77.

— 169 sq. ad 'superlugere' cf. p. 228.

— 171 ad n. 36 add. l. 7: Arnob. iun. confl. II, 9, 20 al., Praedest. II, col. 624 D Migne, III, 3 (c. inf. pass.), 17.

— 174 l. 13 ab i. ad 'tinctio' add.: Cypr. ep. 74, 2 'contagia profanae tinctionis', 75, 8, C. Aur. tard. I, 4, 129.

— 174 in n. 37 subind.: branchiola Thom. p. 66, — et ad l. ult.: cui numero (416) multum accedet, si quas Thom. Thes. deminutiuorum exhibet copias prorsus enormes (22 a-) superfundere uelis, ueluti u. c. amasiolus p. 6, amatricula 43, arietulus 20, aperculus 52 al., agercillus 31, . . domicellus (damigello, damoiseau) et -la 168, morsellus (morsello, morceau) 63 . .

— 175 l. 4 scr.: eloquii.

— 175 l. paenult. ad 'torriditas' add.: schol. Lucan. IV, 109.

Pag. 177 in n. 37ᵃ l. 2 add.: cf. Cap. Ant. Ph. 1, 6 'cuius familia . . a Numa probatur sanguinem trahere', Vop. Aur. 25, 1, Arnob. III, 1.
— 184 sq. in n. 41 corrigenda sunt quaedam e III* epim. II et n. 6.
— 185 l. 12 ab i. ad 'uisceralis' add.: (Aldh. ep. 11: uos uiscerales contribules).
— 187 l. 5 „ scr.: u ers.
— 187 sq. in n. 43 subind. l. 8: Cypr. ep. 4 ex. 'frater . . desiderantissime', ib. 5, 2, ib. 12 ex., 78, 3 et saep., — l. 21: exempla e titulis sepulcralibus sunt praeterea Or. 946 *S. Vario Marcello* (qui fuit pater Heliogabali) . . *marito et patri amantissimo* (*τῷ προςφιλεστάτῳ ἀνδρὶ καὶ γλυκυτάτῳ πατρί*), Or. -Henz. 7146 *patrono optimo suis amantissimo*, inscr. Smetii f. CIV n. 7, Rénier inscr. de l' Alg. n. 1537 *coniugi desiderantissimae*, ib. n. 494, Grut. 344 *patri reuerentissimo*; — l. ult.: excolens pass. Thom. Thes. p. 95 (excolentiores cibi), 202 'excolentissimus i. purus, deliciosus'.
— 188 l. 16 ad 'usquequo' cf. Erg. III s. u.
— 189 sqq. ad n. 44 cf. n. 87 p. 261.
— 191 l. 14 pro in- scr.: in
— 192 l. 6 (ad -$\overset{s}{t}$io) add.: ‚porro in III* n. 4 et hoc in libro n. 87 p. 256–8.
— 192 l. 11 („) add.: ‚— VI n. 8 et III* p. 41.
— 192 l. 12 (ad -$\overset{s}{t}$us) pro 'n. 25' scrib.: n. 25 c. add. supra p. 296, praeterea: impositus, u, instratus, miratus, subditus, subflatus (VI s. uu., cf. ib. n. 12, III* p. 41).
— 192 l. 17 sq. (ad -$\overset{s}{t}$ura) ind.: arsura, . . offectura (Nachtr. II zu Erg. I)[92]).

---

92) Nominum uerb. in -$\overset{s}{t}$ura exeuntium recc. praeter prolata iam exempla etiamnum haec in promptu habemus (quorum quae desunt apud Gg. crucicula praenotauimus): [57] aggressura, alitura, ambulatura, [60] apparitura, aptatura, † aratura Thom. Thes. p. 19, capillatura, † cocionatura gl., cognitura, † coloratura gl., combustura, concussura, † confictura Tert. idol. 8, conflatura, [71] † confractura, constrictura, crepatura, delatura, depictura, depletura, † destructura, discissura, effractura, [80] † eiectura Bo., excisura, fixura, † foratura Aug. serm. Mai., frictura, fulguratura, grassatura, implicatura, incastratura, infractura, [90] inscriptura, intertritura, interuersura, laesura, lanistatura, latura, libratura,

Pag. 192 l. 23 add.: VI n. 26 ,III* p. 42.

— 192 l. 25 (ad -tor, -rix) add.: et h(uius) l(ibri) n. 87.

— 192 l. 27 add.: ,VI n. 8, III* p. 42.

— 193 ad -men, -mentum add. coassamentum VI, et cf. ib. n. 7, h. l. not. 87, III* p. 42 [93]).

— 193 l. 19 ad -culum ind.: ,VI ad u. conseminus,

— 193 sq. n. 45 ind. de Thom. Thes.: † *iactaculum* p. 289, † *susceptaculum* 126, † *uibraculum* 471

— 194 l. 4 add.: ,cadulus Thom. p. 100 'cadula i. frusta ex adipe, quia particulatim cadunt', conniuolus gl. Is. 469 (Isid. opp. ed. Areual. t. VII).

— 194 l. 8 add.: et in h. l. ann. 87, III* p. 42. — l. 10 add.: ,VI n. 8 s. f.

— 194 l. 12 (-tudo): de Thom. Thes. almitudo p. 52, amoenitudo p. 7 . .

---

liniatura, metatura, minctura, [100] mutatura, normatura, † nutritura, † orditura, ospratura, pastura, percussura, † perfossura, pertusura, † petitura Arn. iun., [110] piscatura, † plasmatura Thom. 452, † plectura, pletura, plumbatura, † ponderatura gl., praediatura, praestructura, † proscriptura, punctura, [120] purgatura, replicatura, retentura, ruptura, serratura, subparatura, subsutura, succussatura, tensura, † tentura, [130]† tornatura, tortura, tractura, uestitura, ustura.

93) Nominum in -men exeuntium formas singulares — h. e. iugali in -mentum forma, quod nos sciamus, defectas (cf. B n. 14) – nunc congregaui recc. 141, supputatis nimirum 65, quas e Thom. Thes. excerpsi nondum in lexica regestas, quarum nonnulla exempla notatu, ut uidebantur, digniora apposui: coet dehortamen (pag.) 273 (Mai.), dubitamen 384, foedamen 229, glorificamen 257 (cf. nr. 13, 14, 21), gratulamen 253, hilaramen 273, iactamen 283 al., iniuriamen 292, [10] iudicamen 281, litigamen 322, lucramen 321, ludificamen 563, notificamen 363, occultamen 399, 459, opitulamen 59, 179, 390 al., radiamen 290, recitamen 113, restauramen 505, [20] suspicamen 524 al., terrificamen 583, uaporamen 614, uastamen 616, uiolamen 607; — nominum -mentum finitorum ratione repetita inuenimus formas singulares 97, cum summae, quam B l. l. aperueramus, postinde, per Thomam potissimum, et decessissent aliqua, iugalibus suis in -men formis iam receptis (supra n. 87), et accessissent quaedam, ueluti computamentum Thom. (p.) 450, dedicamentum 159, remulcamentum 506, saporamentum 517 . .

Pag. 194 l. 13 add.: ,VI n. 8 ex.
— 194 ad -nt-ia cf. supra add. ad n. 7.
— 194 l. 21 (-ia denom.) ind.: illustria V (de Thom. Thes. carnulentia p. 44, coenulentia 116 al., putulentia 444, suculentia 531).
— 195 l. 12 (-go) add.: ,VI n. 26.
— 195 l. 15 pro: 'De -ela cett.' repone: De -or (abstr.) HA p. 34 ann. cl. 52*.
— 195 l. 4 ab i. ad 'A n. 18' add.: cf. de deminutiuis genus primitiuorum non seruantibus etiam Consent. p. 346, Pomp. Comm. p. 164 et 199 K.)
— 196 l. 4 pro 'n. 37' leg.: n. 37 c. add. (p. 296), — l. 5 post n. 3 add.: ,VI n. 24,
— 196 l. 10 ind.: et semiglobus (p. 261), semispathium VI,
— 197 l. 5 ind.: indefinitio (VI),
— 197 l. 14 ad 'A n. 8' adscr.: (in quam add. de Thom. Thes.: decanissa p. 167 i. decani uxor, equitissa p. 185, leuitissa p. 306).
— 198 l. 2 scrib.: ad 3 et III* p. 48 s. u. decada (
— 198 l. 5 (ad 9—23) scr.: horcista V, et ind.: acleta (athleta) inscr. Or. 2588,
— 198 l. 20 ind.: conseminus (VI)
— 198 sq. in n. 48 ind. ss. ll.: *eliquus* (-are) Thom. p. 311, *interclinus* Thom. Thes. 127, *diffugus* p. 222, *inoboedus*
— 199 (ad -bundus) l. 3 ind.: ruibundus VI, — l. 6 add.: et p. 262 n. 87
— 199 l. 9 sq. pro 'mox s. ed.' scrib.: III* epim. II . . et pro 'infra l. s.)' scr.: infra p. 210 sq.).
— 199 l. 14 extr. add.: c. add. p. 294, — l. 15 add.: VI n. 10 (Plin. in -bilis et -tilis uel -silis)
— 199 ad -ax: de Thom. Thes. addi possunt conspicax p. 523, obstinax et obtinax p. 570 . .
— 200 ad l. 4 add.: ,praeterea cf. VI n. 15.
— 200 l. 7 add.: III* n. 9.
— 200 l. 11 post '34' ind.: et VI ad u. consularicius, ac proinde pro: ib. scr.: A, — denique in fine add.: VI n. 21.
— 200 ad n. 49 cf. VI n. 21, et praeterea ind.: *cochleaceus* Thom. Thes. p. 133 'i. quidam lapis marinus cochleis et arena concretus', *gerronaceus* ib. p. 262 (nugatorius, — cf. gerroneus ib. 3 et 625)
— 200 l. paenult. et ult. corr.: 51 . . 38 . . 27 . . 42
— 201 ad -eus: e Thom. Thes. notauimus fenoreus p. 233, gliteus 264 'terrenus' (glis, itis, humus tenax gl. Is. 797), lumineus 299, pectoreus p. 435.

Pag. 201 l. 6[94]) post 'miliginus' del.:,
— 201 n. 50 l. 4 del. 'ramitosus — 72)' cl. VI 'rames, itis'.
— 202 lin. 7 in. scr.: 9, VI n. 5;
— 202 n. 51 l. ult. leg.: I),
— 203 l. 3 pro: 54) leg.: 54, de Thom. Thes.: amorosus p. 7, fauorosus 224, fragorosus pr. 1, rancorosus 507, timorosus 587, et econtra stridosus 544 al., sudosus 542)
— 203 l. 10 add.: (in quam accedunt de Thom. Thes.: crassulentus p. 101, putulentus 444, uisculentus 626).
— 203 l. 18 ad: A n. 41 add.: (Thom. Thes.: arbutetum p. 24, ficulnetum 231, gazetum 263 al.)
— 203 l. 19 add.: eualidus VI (cf. ad u.),
— 203 l. 20 add.: et Nachtr. II ad IV ad u. aulidus.
— 203 l. 21 sqq. (-īnus) ind.: abacinus, domnina et spadoninus: VI s. uu.
— 203 n. 53 l. 4 scr.: -īnus
— 204 l. 2 add.: ,crapulanus (cf. ad u.).

---

94) ad l. 6 sqq.: Adiectiua materialia et sim. in -ĭnus, -nus, -ginus (-ineus, -neus, -gineus) efficta, quotquot collegimus latina (i. e. quae non sunt translata manifeste de graeco), ἀϑρόα hoc loco componere placuit (distinctis, sicuti solemus, uett. et recc., omissis, at numeratis tamen eis quae ipsi lexicis addimus):

abiegnus (-eus), acernus (-neus), *adipinus* Thom. Thes. 39 (-peus), *adorinus* Thom. 40 (-reus), [5]aenus (-neus), aesculinus Vitr. (-lnius, -leus), [6a](*albineus*), amaracinus, aprugnus (¿ -gineus, — cf. aprinus, -neus), aruignus, [10]asbestinus Pl. (graece non comparens), balsaminus Pl. (-eus), bombycinus Pl., postt. (al. -ius), camomillinus (A p. 16, — camillinum oleum fragm. medic. ap. Mai class. auctt. tom. VII p. 459), cannabinus (-ius Grat.), capraginus (cf. 8, 9), carbas-inus Pl. postt. (-ineus, -eus), cartilaginus VI p. 109 (cf. 36, 38), cerasinus Petr., cerinus (cereus), cerrinus Pl. (cerreus pA), *chartina* (-teus), [22]*cilicinus* (cf. Aug. in Hept. II, 108: capillacia uela, id est cilicina), [24]coccinus (-neus) pA (*cocceus*: HA p. 10, add. N. Tir.), colurnus, *corallinus*, cucurbitinus, *cumininus*, cupressinus pA (-sseus), [30]*ebeninus* (*ebeneus*), eburnus (-neus, pA et eboreus Scrib. 16 all.), fabaginus (cf. 1, 60, 83[a], 87, cf. et ad 15), faecinus (-nius) Col., faginus (-geus Pl.), farnus (-neus), (*fellineus*, felleus Pl., cf. 6[a], 68[a]), ferruginus Lucr. (pro -gineus),

Pag. 204 l. 3 post 'n. 11' add.: et 88,
— 204 in n. 53 l. 4 ind.: *cygninus* Thom. Thes. p. 2 et 86, — l. 11 scr.: scrofinus (non cursiue), — l. 15 scr.: 105 . . 66, — l. 22 ind.: *sabulinus* Thom. p. 631, — l. 29 scr.: maiorinus, — l. ult. add.:; cf. VI ad 'domnina'.
— 205 l. 4 (ad 1) add.: ,in-temporaneus Thom. p. 583 [95]).
— 205 l. 8 (-ensis) add.: compitensis (III* p. 19), formensis (VI).
— 205 l. 12 sqq. add.: claustrensis Thom. Thes. p. 106, catabolensis, galbiensis, manuensis Thom. 367 (amanuensis Suet, pstt.), — 30 (uett. 24).
— 205 in n. 54 exemplis ind.: Herculanus, Herculaneus, — *intercutanus* (n. 91), *intercutaneus*, — sextanus pA, *sextaneus*, — *succutanus* (n. 91), *succutaneus* (ib., — cf. *subtercutaneus*).
— 205 n. 54 l. 5 scr.: concellaneus
— 205 ib. l. 6 ind.: (*collimitaneus*)
— 206 l. 6 add.: ,feminilis (Paral. s. u.),
— 207 l. 4 scr.: praeexsistentialis
— 207 l. 10 (ad -alis): addenda his sunt e Paral. alia sedecim.

---

ficulnus Hor. (-neus), fraxinus (-neus), fucinus Qt., [40]funginus, galbinus pA (-neus), cf. 6a, 52, 53, gausapinus pA, glaucinus Mart. (-ceus Scrib., — a glaucion), gossypinus Pl., ianthinus Pl., ilignus (-igneus, -iceus Stat., Grom.), iuncinus Pl. (-ceus), larignus Vitr., laurinus Pl. Pall. (-reus), lentiscinus Pl. all., lilinus Pl., *liuidinus*, [53]luscinus Pl. (**nius*), [55]murrinus (-reus: μύῤῥα), murrinus pA (-reus), *murtinus* (-teus), *neruinus* (-ia, -ium), *nucinus* (-ceus), oleaginus (-neus), *panacinus*, parietinus, picinus Pl. (-ceus), *piperinus*, [65]plataninus Col., populnus (-lneus, -leus), *quercinus* (-ceus Tac.) et quernus (-rneus), (roburneus Col., -boreus On. et pA), *rutinus*, saccinus *(-ceus)*, salignus (-neus), sampsuchinus Pl., [73]*sappirinus*, [75]*silicinus* Thom. p. 532 (*-ineus*, -ceus), [77]smaragdinus Cels. *(-neus)*, *stibinus*, *suberinus* (-reus pA), [80]sucinus Pl. Mart., [82]*terbentinus* (A n. 22; cf. 13), thyminus Col. *(-ινος?)*, (tiliagineus Col.), tofinus Suet. *(-neus)*, *triticinus* (-ceus), *turinus* (-reus), [87]uitigenus (uitigineus), [87a](uitineus, uiteus).

95) Omnino ad l. 1—7 (-aneus) add.: adiectiua deriuatiua -aneus finita inueni uett. 40, recc. 50, accedentibus ad ea, quae HA p. 18* sq. retuli exempla, int. cett.: at-, ex-, sub- terraneus, subsolaneus, dissentaneus, recc. condextraneus Thom. Thes. p. 156, absentaneus ib. 515, propinquaneus ib. 474, scutaneus, assentaneus, coniectaneus, suffraganeus Thom. 223.

Pag. 207 l. 13 scr.: 412 . . 735)
— 208 l. 10 (ad -arius): addenda his sunt e Paral. alia tria et uiginti.
— 208 l. 12 extr. scr.: plus 800.
— 209 l. 2 ex. add.: ‚cf. n. 87.
— 210 l. 4 add.: ‚III' n. 14.
— 210 sq. (in-) ind.: imperscrutatus, inauulsibilis, incircumueniendus, inexpressus, inonustus, — add. e Thom. Thes.: ineuentilatus 203, inuesticeps 293 al.
— 213 n. 60 l. 2 extr. add.: (mortiferus: p. 83), — ib. l. paenult. scr.: Plinio (cf. VI n. 13).
— 215 l. 7 scr.: Nachtr. (I) zu Erg. I 'blandifluus'
— 215 n. 62 l. ult. add.: *turifex* (-ficium, -ficina) Thom. p. 572.
— 215 n. 64 l. 1 ex. scr.: Solin.
— 216 l. 1 ind.: deicola (Paral.)
— 216 n. 66 ind. *bustifragus* Thom. 73 (-rapus Petr.)
— 217 l. 15 add.: cf. et VI 'multifolius'.
— 217 ad n. 71: cf. porro extergifacium Thom. p. 201.
— 218 ind.: incurabiliter Nachtr. II zu Erg. I, irrumabiliter Erg. III, ridiculose ib, siticulose ib.
— 219 sq. (-are denom.) ind: clanculare, fastigiare, semitare, sententiare: VI[96]). Indicem uerborum denominatiuorum ab adiectiuis (et adu.) paulo ante dicto ad Erg. I supplemento alteri addituri eramus, indicem denominatiuorum a substantiuis mox edituri in 'Anhang zu: Beiträge z. lat. Lexicogr. etc. I—III nebst Nachträgen zu Beitr. III'.
— 220 l. 20 sq. ad inclinata in -izare (uel-issare) a lat. add. de Thom. Thes.: anglissare 41, paganizare 462, sollemnizare (solenniser) 199 al., subcinerizare 134, uirissare 628 'uiriliter facere'.
— 220 l. 23 scr.: *taciturire,* et alia l. l. p. 52).
— 220 l. 26 scr.: praeiactitare
— 221 l. 6 ind.: 14^aglaciescere, 14^bob-horrescere, — l. 11: 34^aterrescere: Paral.

96) Add., si tanti est, de Thom. Thes.: acerrare (p.) 55, albidare 22, amictuare (et circum-) 12, ex-ancorare 193 al., argestare 39, sub- a(s)cellare 180, auen(i)care 21, austrare 41, clientare 60, e-dorsare 170, ictuare 287, ineptare i. infatuare 37, maiorare 333 (quo de genere a compar. declinatorum uid. C p. 26* s. u. minorare) . .

Pag. 221 l. 9 scr.: p o l l e s c e r e
— 221 l. 22 add.: ,it. organizare Thom. Thes. p. 397.
— 221 in ann. (73) l. 26 scr.: ad 2 — et l. 27 ind.: demund-in--at gloss. Isid. nr. 523, fuc-in-at ib. 750, refarcinare Thom. Thes. p. 214.
— 222 ad l. 3 sqq. (uerba compos. c. praep.): accedunt his quoque e P a r a l. quaedam: a d- 1, c o n- 1, d e- 1, e x- 2, o b- 2, p r a e- 4, r e- 1, s u b t e r- 2, e T h o m. T h e s. autem multa, quorum h a e c satishabuimus enotasse: *ab*-crepitus (p.) 56, -mutilare 58, -stirpare 180, -usitare 59, *ad*-furcillare 52, -nodare 59, -palliare 59, -uilescere 618, *co*-albere 22, [10]-anculare 38, -auxiliari 36, -ordinare 117 (-tio Boeth.), ,con-cribrare 133, -frondescere 227, *de*-cauare 133 (cf. nr. 24), -cruciari 132, *dis*-cantare 85, -copulare 135, -tepescere 587, [20]*ex*-hilarescere 273, *in*-asperare 38, -catenare 136 et 154 (enchaîner), -mutuare 33 al., *prae*-cauare 133, -consultus 231, *re*-baiulare 67, -calumniare 99, -castigare 97, -certare 82 'recertandi contra eos ducatum' (cf. -tor Thom. et all. gl.), [30]*super*-auratus 134, -sculpere 58 'anaglypha supersculpta uasa'. Itaque (cl. n. 93) iam potes pro 202 legere: 250.
-- 222 sq. (ad uerba comp. c. binis praep.): accensenda sunt e Paral.: p r a e - d e - claratus, s u p e r - a d - iuuare, e Thom. Thes. coamicire p. 12. Cf. ad hoc genus etiam VI n. 4 s. f.
— 224 ad n. 77 cf. add. ad n. 6.
— 225—231 in indicem subindenda sunt ss. ll. haec: A u i e n u s, Ruf. Fest. III* n. 13, — C e l s u s, A. Corn. (et S c r i b o n. Largus[97]) III* n. 14 ,— H o r a t i u s III* epim. V, — L u c a n u s, M. Ann. III* epim. IV[98]), — S e n e c a T r a g.

---

97) Quorum de usu plura alias. Apud Serenum S a m m o n i c u m, scriptorem de re medicinali latinum serie temporis proximum illis (si Plinium excipimus), h a e c inueni uocabula nouicia: attractus, u 931 (Dict. V, 11), dulcacidus „151", 607 al., *oscedo „231", ouinus (I), *papilla (I), percrescere 679, praeuincere 531 'dicitur (lac equinum) ualidos asinae praeuincere sucos', purgatoria, orum „547".

98) Vbi exciderunt L u c a n i: [[123a] editor, — [346a] inustus, — [359a] in-maculatus], — L. S e n e c a e autem: [13a] alucinatio, — [14a] conatio, — [45a] enarratio, -- [96a] efflatus, us — [115a] imputator, — [403a] fatuari, — [444a] conleuare (c), — [462a] insaepire; — ib. in n. 11 add.: deceptor (Lact.), donator (ICti).

III* n. 11. Ceterum cf. n. 84 mantisamque ad eandem, paulo inferius subillatam.

Pag. 225 l. 30 scr.: C*

— 225 sq. in n. 78 memoria lapsi iterauimus fere dicta p. 1, id quod excusatum habeat lector.

— 226 l. 3 scr.: 1.

— 228 l. 12 scr.: A n. 81.

— 230 l. 1 add.: (cf. n. 90 ad u. pestilitas).

— 230 l. 7 scr.: centum septuaginta.

— 230 post l. 8 add.: Participium praes. act. assumpta potestate passiui n. 43 et add. p. 297.

— 230 in n, 82 add.: aemulanter, attractus, u, completorium, eiectura, eluctatio, interlatere, percrescere (n. 97), proseminator, supermicare.

— 231 sq. ad n. 84:

Mantisam annotationi 84 subinferri placuit hoc loco Arnobii et Firmiani Lactantii, illustrium seculi III ex. et IV ineuntis scriptorum ecclesiasticorum, uocum deriuatiuarum, quas in perfunctoria lectione enotaueramus ipsorum, ut uidebantur, peculiares, breuiaria praecipuarum*). Quas uoces per genera digessimus ita quidem, ut praecedant (a) eae, quarum auctores ac testes non primi tantum illi, sed unici adhuc quidem habentur, dein, semicoli nota discriminante, insequantur (b) uocabula propagata apud scriptores alios illis posteriores (aut certe minus exploratae aetatis). Inter Arnobiana neque usurpata quaedam ICtis quoque Pandectarum censere dubitauimus (uncis tamen seclusa), iis uero, quae Arnobius cum Lactantio, discipulo, ut fertur, suo, habet communia, > praenotauimus. Sedes uocum in lexicis indicibusue demonstratas more nostro fere contempsimus reiterare.

Arnobii sunt: abstrusio, allusio, consertio, contractatio (n. 90), * cultio (numinis), disiugatio, * dissignatio (n. 90), eneruatio, euaginatio, expetitio (III* n. 4), * functio q. mors II, 57, 62 al., incumulatio, interstinctio „VI, 3" (interstitio „VI, 12"), intortio, munctio, obsecutio, obtentio, perrectio (p. 277), [20]pulsio, * superiectio, ut V, 35 (tegminis) al.; abnegatio (C*), * amputatio trnsl. (n. 90), * assertio „IV, 21: o deorum assertio religiosa" al. (Arn. iun. in ps. 103 'per assertionem catholicam aduersus haereticos'

*) In uocabulis, quae ut antiqua ac uulgo nota (quamuis non nobis) commemorantur uel adhibentur (ueluti deorum quorundam), colligendis conectendisque incuriosiores fuimus.

et saep., Praedest. I, 16, 90, III, 14 al.), * auersio trnsl., ut VII, 25, circumiectio, circumuentio, * commixtio concr. (n. 90), concrepatio (III * p. 6), * conscriptio (cf. III p. 614), (contaminatio: etiam Aug. c Jul. III, 26, 64), delusio, > derisio (C * et III), dilaceratio (n. 90), excitatio (C *), honoratio, illigatio (etiam Cssd. in ps. 146, 3), immersio, impertitio (III * p. 10), [40] mactatio, nexio, > obluctatio (etiam Aug. coll. c. Don. 3, 5), * passio, ut I, 50 al. (cf. A p. 91), > * prolatio (ut: uerborum), submersio, subrectio act. (cf. p. 285); — ambula*tus*, us, ¿ancillatus, copulatus, gingritus, structus; coalitus (C *), inflictus; — fulmina*tor*, iugator, offensor, publicatrix, sedator, solidatrix, [60] uinctor; appetitor (Lampr.), (* concinnator), congregator, conscriptor, conseruatrix, cruciator, excogitator, exhibitor (III), figurator (C *), > incitatrix, pugilator, refutator, rimator, ruminator (C *), tutelator; — * fla*tura;* — castella*mentum* II, 42 (?), catilla*men* (?), frumen (genus pultis), [80] furfur*aculum* VI, 14, gl., salsamen; spiramen (post p.); — glabri*tas*, nebulositas, * uiuacitas (ingenii) V, 32 al., crispitudo; deitas („I, 28": ut ita dicam, Aug.: ut ita dixerim, Arnob. iun. confl. I, 18 et saep., Praedest. I, 26 al., all.), > falsitas I, 56, 57 al. (cf. B n. 25), paritas, passibilitas (Arn. iun. in ps. 15 al., Praed. III, 14; cf. C*), populositas, possibilitas (cf. Rönsch It. p. 53 add. int. cett. Ambr. Hex. II, 1 'naturae possibilitatem interrogemus', Innoc. pap. ep. 28, 9, 10, 29, 3, Arn. iun. de Deo trino II, 28, id. in ps. 138, Praedest I, 80 al.), praeposteritas, puritas, uulgaritas (C *); — pingui*tia*, repetentia, (uerb.) praesiciae, * lani*tium* meton., [100] mucinium; luculentia (Oros., Hilar. Arel. u. Honor. 6, 26: sermonis); — Limo, mento; — ᵇ pendi*go;* — ᵃ busti*cetum;* — in-oboed*us*, Ossipag*ina*, paui*bundus;* relati*uus* (III * p. 30); — alterc*abilis*, auspicabilis, commeabilis, fossibilis (n. 90), frustrabilis, inhabitabilis; lab*ilis* (p. 94), suspicabilis (C *); — duell*is;* — caerimoni*alis*, [120] memoralis; Iouialis III, 43, VII, 21 al., (tutelaris); — pest*ilis;* — aquil*ius* (gloss.), fistulatorius, lucrius, ambifarius; bifarius (n. 90); — panchrest*arius;* — subterr*eus*, Mon*tinus*, Nemestrinus; consect*aneus*, posterganeus, taedi*osus* (III * p. 18); — *comp.:* in-egressus (n. 90), inexpeditus (dub. Liu.); inexplicatus, inlutus, [140] inrecordabilis, > * insensibilis act. (p. 287), perhonestus; accommodus VII, 21 (post p.), comparilis, inarticulatus, incontiguus (C *), indolatus, inexoratus (III * p. 11), inexsaturabilis (n. 90), ingenitus (C *), inrefutabilis; — asell*ulus*, callidulus, cilunculus, cubula (n. 90), gratilla, lacernula, lancicula, lippulus, [160] mimulus, petasunculus (petasus), resinula, setula, sigilliolum, striculus, textricula, tympaniolum; agniculus (III * p. 3), cantharulus, falcicula, frustillum, ingeniolum, puerculus, scientiola, spatiolum, spirula; — aduerbia: ambiformiter,

candidule, inualide, [180] nominaliter, numerositer, propriatim, suadenter; indignanter (n. 90), indubitabiliter (ib.), infirmiter (-is S. S. uers. ant.: Rönsch p. 274, Amm.) partiliter (p. 277), sensibiliter (C* et III), sequaciter, terribiliter, triuialiter (A. p. 77); — august-are, caec-it-are (n. 90), fatuitare (ib.); — edom-in-are (cf. n. 73 p. 221); conceptare, flatare (III* p. 9 sq.); — [b] rancescere; — [b] calumniare (n. 90); [200] ad-terminare circum-petitus, co-articulare, coemendatus, coimbibere, de-fanatus, dis-iugare, dis-unire, diuastare (n. 90), e-uideri, per-exsiccatus, perinstringere (p. 277), sub-exhibere, sub-explicare, * supernasci (n 90); diuagare, * in-equitare trnsl., * renuere (p. 290), subaperire, subinflare, [220] > subiugare I, 5, VII, 51 (Lact. epit. 30 'se terrenis', ir. 23, mort. pers. 16, 23 al., — all., ut Aug. c. Jul. VI, 23, 70 et saep.), superaddere VII, 13 (post p.), superspergere; — aucti-ficare, in-significatus (p. 274); obsolefacere act. (III* p. 13) [99]).

---

99) Arnobii iunioris (sec. V med.) uocabulorum, quae is aut solus uel primus aut certe inter primos uidetur usurpauisse, subiecimus delectum, interpositis (in uncis quadratis) quibusdam e Praedestinato, quem ab eodem Arnobio iun. conscriptum esse Sirmondus aliique haud improbabiliter suspicati sunt: aggrauatio (Saluian., Greg. M. in I Reg. III, 4, 8), castificatio, coadunatio (p. 291), * consignatio (I), [5] expansio (C. Aur.), * exquisitio (p. 292, cf. III* p. 9), incoadunatio (B), inconsideratio (Salu.: C*), iucundatio, [10] pollutio conflict. de Deo trino et uno I, 17, comm. in psalm. 67 al. (C*), [praeordinatio Praedest. III, 1, 3, Hilar.], * uentilatio trnsl. confl. II, 1 'tota uentilatione uerborum nostrorum', in ps. 74 'ut uitiorum uentilationes contemnendo frangamus', [praedestinator B, zelator III, 6 'paternarum traditionum', Ambr. (Gg), Csd. (Epiph.) hist. eccl. XII, 11, Ven.], [15] alluctamentum (p. 291), petitura, [aduersarietas: B], annositas confl. II, 1, in ps. 30, Aug., C. Theod., [damnabilitas: supra p. 294], [20] intemporalitas (C. Aur.), tenebrositas, calamellus, aquaeductum confl. II, 24 'per cuniculos aquaeductorum' (-ium gl.), [asellio: B], [25] indiculum (p. 291), anathemabilis (B, — cf. nr. 35), ascensibilis (C. Aur., — C*), implebilis pass., sententialis (p. 291), [30] [uisceraliter (A), coactiuus (B), [30] increpatiuus (IV)], frixorium (A p. 13*), [pseudocastus (B)], [35] semisonus in ps. 138, Mar. Vict., Is., [irrisorie I, 88, Seru.], pernoctanter, anathemare (B), filare (p. 291), [40] querelari, ad-tropare, zelari (p. 292), pauperescere, confrigere (C*), [45] exabundare (Salu.), excrepare (C, cf. supra p. 295), perdissipare, nigrificare in ps. 67 'hi qui (se) nigrificauerunt peccatorum sordibus',

Lactantii sunt: * auguratio (ut „inst. II, 16“), * circumscriptio (n. 90, — al., h. e. ut priores, Arn. VII, 8 et saep.), eluctatio (inst.) III, 11, perspectio II, 8 s. f., ir. 5 al., * perlatio (malorum), praemonstratio; abominatio, cohibitio (C * et III), depraedatio epit. 59, 71 al., interfusio (n. 78), * perfusio (Aug. c. Jul. VI, 9, 27), praesignificatio; — susceptus, *u*; — confec*trix* (al. III * p. 6); admis*sor*, colluctator, deceptrix, descriptor, fabricatrix (III * p. 9), illustrator (C * et III), * persecutor, proditrix, * protector q. satelles (scrr. h. Aug.: HA p. 25, all.), prouocatrix, uexatrix; — corrobora*mentum*, solidamentum (C *); — mirabili*tas*; * gentilitas, pusillanimitas (cf. B n. 25 add. Arn. iun. in ps. 54); — leui*tudo*; — perferen*tia*; resipiscentia (III * p. 16), improperium IV, 18, epit. 46 (cf. Quicherat s. u.); — sapor-*us*; — in-eluibilis, inflabilis, in-libabilis, inlicibilis, * inritabilis act., inuestiga-bilis, offensibilis, sustentabilis, ¿tactibilis ir. 10, 25 (γρ. tactilis uel, ut et editur plerumque, tractabilis), * uexabilis pass.; * cruciabilis pass., exstinguibilis (C *), secabilis, solubilis, in-sustentabilis, tangibilis; — ᵇdestructilis; — cibalis; totaliter (p. 283, — Cassian.), uicennalia m. pers. 35 al. (III * p. 19); — *comp.*: in-obseptus, inpatibilis act., inrefutatus, per-opacus; in-comprensus, indissociabilis, ineloquens, ineloquibilis, inexoratus (III * p. 11); — ᵇnouennis (III * p. 12), portentificus (freq., sed post Ou.), purificus; — a d u.

M. Emp., suauificare (Isid.). Complura singularis uel rarioris usus uocabula A r n o b i o i s t i communia sunt cum S a l u i a n o Massiliense — 1, 8, 45, * irremediabilis in ps. 21 .. —, cum C o e l. A u r e l i a n o, fortassean supparis aetatis et ipso, — 5, 21, 27, laesio in ps. 146 (C. Aur. t. III, 8, 108) .. —, nonnulla etiam, in quantumlibet magna ut temporum ita sensuum atque stili diuersitate, cum A r n o b i o m a i o r e, ut uidere est in peculiarium illius uocum breuiario nostro (etiam * morbidus — sup. p. 288 — ap. Arn. iun. inuenitur: in ps. 139). Maxima uero in usu uocabulorum conuenientia Arnobio iuniori est cum conscriptore P r a e d e s t i n a t i, cuius conuenientiae exemplis iam propositis (Arnob. nr. 24, 87, 90, 92, Arn. iun. nr. 26, 38, 42) addi possunt int. cett.: crucifigere in ps. 109 .., Pr. III, 18 .., mellifluus in ps. 150, Pr. III, 8, omnipotentia confl. I, 10, 16, II, 3 et saep., Praed. I, 5, III, 1 al. (IV **), praesentare in pr. 13, Pr. I, 90 ‘librum eorum (Praedestinatianorum) tibi integrum, sicut est editus, .. praesentamus’ (App. Met., Paneg., Aur. Vict. ss. ll., C. Theod., postt.), praeualere c. inf. (p. 296) . .

efferate, glebatim, *passim (i. sine delectu, temere), quandolibet; consentanee III, 8, detestabiliter, deuote, inseparabiliter, philosophice, quantocius; — acumin-are (-atus iam Plin.), in-aurire; operare, brutescere; — dis-crescere, dispatere, *in-ueterare, obarescere, *prae-loqui, pro-secrare (?), subter-fundare; con-catenare, de-planare (etiam Cssd. an. 6 s. f.), diuagari, inter-patere, re-sanare; — b *uacuefacere (n. 90).

Rariora apud alios uocabula apud utrumque sunt horum int. cett.: attactus, us (Arn. VII, 28), constitutor, fundator (Arn. II, 2), inexstinguibilis, minuties.

Pag. 234 in n. 85 transfer '20' ad u. australis, — et del. 'capitalis'.
— 235 l. 6 ind.: 47a *dialis*, diarium,
— 237 in n. 85 l. 15 sq. scr.: (o-
uare)
— — in n. 86 ind.: 193a oracularius Petr.;
— 238 l. 7 scr.: plaustrarius
— — in n. 85 ind.: 15a Robigalia;
— 239 in n. 86 l. 8 scr.: sub- Gell.;
— — — l. 16 sq. scr.: stabularius (-ia) s. (cf. III* p. 44, l. 6);
— 240 l. 1 scr.: (co-in- r.),
— — l. 4 scr.: (con- r.)
— — in n. 86 ind.: 317 ueterarium Sen.; — et transfer '320' ad u. uicarius, '330' ad ulmarium, p. 241 '340' ad abietarius.
— 241 l. 3 add.: 163a *aciare, aciarium;*
— — l. 9 del. comma post: aularis
— — in n. 85 scr.: anticipalis, — et add.: 268 augurionalis;
— — in n. 86 del.: aciarium s.
— 242 l. 7 ind.: 188a *canicularis, canicularium* gl. Is. 309 (Reines.);
— — in n. 85 transfer '270' ad u. austeralis, '280' ad u. caerimonialis, — et del. 'canicularis'
— 243 l. 1 scr.: *(-is)*
— — in n. 85 ind.: 318a congluuialis;
— 245 l. 11 scr.: (in-)
— — l. 14 ind.: 258a *insiciale, insiciarius;*
— — in n. 85 ind.: 427a incapitalis;
— — in n. 86 del. 'insiciarius', et trnsf. '590' ad u. iurarius.
— 246 in n. 86 trnsf. '600' ad u. laturarius, '610' ad u. lintearius, '620' ad u. lotaria, — et add. 624 malarium gl. Is. 1004 i. pomarium;
— 247 in n. 86 l. 8 post '344' add.: et gl. Is. 1080 (citantes Aug. Ciu. D.);
— 248 l. 12 ind.: 330a *quadrupedalis, quadrupedaria* gl.;

Pag. 248 in n. 85 delendum est 'quadrupedalis', ac proinde transferendi deinceps numeri: 570 ad 'radicalis', 580 ad 'ruricolaris', 590 ad 'semestralis'.

— 249 in n. 86 ind.: [767a] sambuciarius (p. 291);

— 250 in n. 85 ind.: [644a] totaliter;

— 250 in n. 86 ind.: [816a] sputarium (p 291);

— 252 l. 5 ab i. ind.: [50a] *crinescere* Thom. thes. p. 124;

— 255 l. 24 ad nr. 295 add.: ,in- Greg. M. in I Reg. I, 1, 25.

— 256 sqq. paralipomenis add. de Gregorii M. quibusdam (si modo eius sunt omnia) scriptis: **admiranter** expos. in I Regum III, 2, 5 'qui admiranter interrogant' (cuius generis aduerbia frequenter adhibet Greg., ut sunt rarioris paulo usus int. cett. gaudenter In I Reg. I, 3, 3 'redemptorem g. excepit', II, 1, 6, in Cantic. Canticor. 8, 15 [100]), laetanter In I Reg. III, 4, 4 al, dignanter ib. III, 4, 18, competenter III, 4, 12, incessanter III, 4, 17 al., indesinenter V, 4, 68 al., inhianter V, 4, 37, dial. III, 7, patenter d. IV, 48 al., subsequenter In Reg. V, 4, 39 et saep.), — **angustiosus** In I Reg. V, 4, 9 'tristitiae angustiosum malum', — **apostatatus**, us (apostatare) ib. V, 3, 20 'apostatatus sui poena feriuntur', — **confixura** ib. III, 4, 3 'dum spinae confixuram sentit', — **consodalis** epist. XIV, 16 'Augustino consodali nostro', ib. inf., — **constructor** dial. IV, 37, — **deauratio** (inf. p. 311), — **degenerositas** In I Reg. IV, 4, 25 'superna luce splendent et nihil degenerositatis habent', — **demollire** ep. XII, 33 'nulla te rerum desideria, nulli terrores .. a reuersionis tuae feruore demolliant', — **exfatigatio** ep. IX, 65 'in rusticorum uestrorum depraedationibus, atque per hoc exfatigationibus (sic „nonnulli codd., in aliis: exfugationibus") deprehensi', — **granditudo** In I Reg. V, 2, 27, — **horribilitas** (p. 311), — **impenetrabiliter** In Cant. 8, 12 'ad resistendum aduersariis i. roboratur', — **impoenitudo** In I Reg. V, 2, 40 (ad reprobi cordis impoenitudinem lapsos), — **impugnamentum** ib. IV, 4, 6 'qui ea corda, quae spiritalia impugnamenta deuicerant, ad exercenda opera pietatis excitant', V,

---

100) Quod Gregorii M. testimonium addendum est supra p. 63, et ab eodem auctore: ad accidiosus p. 3: Exp. in I Reg. V, 4, 8 (acediosus), — ad fruitio C s. u.: ib. II, 4, 18 al., — ad gulositas p. 66: ib. V, 1, 4, — ad palliare A s. u.: III, 1, 3 (ut bona .. nullo malorum uelamine pallientur), reg. past. 20 (-at), — ad praesentialiter B et III s. u.: epist. IX, 61, — ad terrenitas Beitr. II p. 545: exp. in I Reg II, 1, 27 'in damnatione terrenitatis per poenitentiam'.

1, 11 (sc. carnis), — **inconfidens** In psalm. poenit. 2, 15, — **incorreptus** In I Reg. II, 4, 20 (peccata), — **inexpurgatus** ib. V, 4, 33 'in inculto et inexpurgato corde', — **intenebrescere**: sup. ad p. 255, — [20] **irreprehensibilitas** Reg. pastor. 8, — **morose** In I Reg. V, 2, 40 'quo libentius ac morosius cogitat' (cf. sup. p. 102 et 295), — **peraccedere** ep. IX, 61 'ex monasteriis abbates elegimus, qui usque ad tuam praesentiam peraccederent', ib. inf., — **regeneratrix** In Cant. 6, 9 (gratia), — **seriatim**: III* p. 51, — [25] **suasim** In I Reg. V, 2, 26, — **superaccipere** ep. I, 44 'quod nautae iuxta consuetudinem superaccipiunt' (i. e. super modum debitum accipiunt), — **superaffluere** ep. IX, 49 'mensuram superaffluentem', — **superexsistere** Reg. past. 61 'studet, qui medetur, quatenus (= ut) sic superexsistentem morbum subtrahat, ut nequaquam supposita corporis debilitas crescat', et ib. inf., — **tonsurator** ep. IX, 62, — [30] **uaniglorius** In I Reg. V, 4, 8 (cf. in-glorius). Horum sunt indenda nr. 3 : p. 131 n. 25 (cl. p. 296), — 1 : p. 189 n. 44 (cl. p. 261 n. 87), — 4 p. 192 (-ura) et p. 297 l. 27 et n. 92, — 15 : p. 193 (-mentum) cl. p. 298 n. 93 (ubi l. 13 scr. : 98), — 11 et 14 : p. 194 (-tudo), — 2 : p. 201 (-osus), — 5 : p. 209 (con-), — 16—18 : 210 sq. cl. 302 (in- priu.), — 30 : p. 217 l. 6, — 13 et 21 : p. 218, — 19 : p. 221 (-scere), — 10, et 6, 23, 29, et 8, 20 : n. 87 (ubi iam scr.: [1715] uolutio, . . [1503] uelitator, . . [511] undositas); — conumeranda 9 : p. 222 (de- 18), -22 et 26—28 : p. 222 sq. (per-ad- 1, super-ad- 8, super-ex- 6) *).

---

*) Auctores uel fontes, quibus uoces quas attulimus lexicis addendas (p. 1—191, 256—62) referuntur acceptae, hi fere sunt (quos tantum non omnes perscrutati sumus totos): A) uett.: Celsus, A. Corn., — Inscriptiones Pompeianae (Corp. Inscr. Lat. ed. acad. litt. Boruss. tom. IV), — C. Plinius Secund. maior, — Propertius, S., — Seneca, Ann., Cordubensis (Suas. et Contr.), — Seneca, L. Ann., philosophus, — B) recc.: 1) a sec. II med. usque ad finem sec. III: Ampelius, L., — L. Appuleius Madaurensis, — [Appuleii] Polemonis Physiognomica (Rose Anecd. gr.-lat. I), — Aquila Romanus, — Arnobius Afer, — Commodianus, — Cyprianus, Thasc. Caecil., episc. Carth. (cui quae scripta abiudicantur partim eiusdem aetatis esse uidentur, maiorem tamen partem inferioris) cum Actis proconsularibus de passione Cypr. uitaque eiusdem Pontio diacono adscripta, — Dositheus, — Gargilius Martialis, — Nonius Marcellus, — Nouatianus, — Passio Perpetuae et Felicitatis, — Paulus, Jul. (Sententt.),

Pag. 257 in n. 87 l. 9 ad 'deauratio' add. : , etiam Greg. M. in I Reg. III, 4, 5, — l. 16 ind.: exfatigatio (sup. p. 309),
— 260 in n. 87 l. 3 ad 'horribilitas' add. : , etiam Greg. M. in I Reg. III, 5, 9,
— 261 l. 3 scr.: rosatio inscr. Henz. 7321 'XII kal. Junias die rosationis';

— Porphyrio, Pomp. (scholl. in Horat.), — Sacra Scriptura uers. antiq., — Serenus Sammonicus, — Solinus, Jul., — Tertullianus, Q. Septim. Flor., — Valerius, Jul. (res Alex. M.), — Victorinus episc. Petauionensis, — Volusius Maecianus; — 2) seculi IV: Ambrosius († 397), — Ammianus Marcellinus, — Aurelius Victor, — Candidus Arianus, — chronographus a. 354 (Mommsen), — Damasus papa († 384), — Diomedes, — Donatus, Ael.: comm. in Terent., — Egesippus (Heg.) De bello Judaico, — Firmicus Maternus: matheseos libri VIII, — Gaudentius episc. Brixiens. (ex., i. agnoscitur seculo IV exeunte), — Hieronymus († 420), — Hilario, Q. Jul. (ex.), — Hilarius episc. Pictauiensis (med., i. e. seculo medio), — Juuencus, C. Vett. Aquil. (in., i. e. sec. ineunte: 'sub Constantino') et Ps.-Juuenc. (Triumph. Christi), — Lucifer ep. Caralitanus (med.), — Marcellus Empiricus, — Pacianus episc. Barcilonae († c. 391), — Philastrius ep. Brixiens. (post med.), — Phoebadius ep. Agenni (med.), — Physiologi excc. (Class. auctt. ed. Mai. t. VII, p. 588 sqq.), — Potamius (med.), — Probi q. f. Catholica et ars min., — Prudentius (348 — c. 410), — Rufinus, Turranius, et Ps. Rufin. (comm. in Os., Joel., Am.: p 230) suppariisque aetatis, ut uidentur, interpretes Origenis comm. in Matth. (aliorumque Orig.), anonymi comm. in Job, — Rufus, S., — Scholia uett. in German. Aratea, in Juuen., — scriptt. hist. Augustae (in.), — (Seruii?) excc. de idiomatibus casuum, generum, — ¿ Theodorus Priscianus (medic. praesent. libri IV), et aequalis eius, ut indole linguae, ita fortasse etiam aetate (ex parte quidem) ὁ λεγόμενος Plinius Valerianus, — Tichonius Afer (ex.), — Vegetius Renatus, Flau. (epit. rei militaris), cui aetate suppar (an posterior?) P. Vegetius (ars ueterinaria), — Victorinus, C. Mar. 'ex rhetore episcopus' (med.), — Victorinus, Maxim. gramm., — Victorinus poeta (¿ adu. Marcion. ll. V poet.), — Vigilius ep. Tridentinus (ex.), — Vindicianus (post med.), — Zeno ep. Veron. (med.); — 3) seculi V: Amoenus, — [Appul.] de herbarum medicaminibus, — Arnobius iun. (n. 99), — auctores inc. de assumptione B. Mariae, carminis de ponderibus et mensuris (¿ in.), de computo pasch., de genealogia patriarch.,

Pag. 262 l. 4 scr.: B p. 404,
— 262 l. ult. (in ann.) add.: perrectio (uid. p. 277),
— 263—83 in indicem praeter indicata p. 284 ann. et apposita p. 291 sq. iam insuper accedunt subrelicta alia haec: amoenare 3[**] (h. e. index uocabulorum attestationis auctario instructorum, — in: Anhang zu 'Beiträge z. lat. Lexi-

---

Hypognostici, Praedestinati ll. III (n. 99), de promiss. et praedictionibus Dei, quaestionum ex Vet. Test., ex N. Test, ex utroq. Test., miracc. S. Stephani, de tripl. habitac., de uisit. infirm., all., — Augustinus, Aur. († 430), et Pseudo-Augustini (incertum an omnes huius seculi), — Aurelianus, Coel., — Bachiarius, — Capreolus ep. Carth. (c. 430), — Cassianus, Jo. (in.), — Cerealis, — Chalcidius (¿), — Claudianus Mamertus presb. Vienn. (c. 470), — Coelestinus papa (423—32), — Compendium architecturae s. epitome Vitruuii (¿), — Consentius (med.), — Dracontius (ex.), — intpr. Euagrii et Ps. Euagr., — Eucherius presb. Lugdunensis († med.) et Ps.-Eucher., — Euodius ep. Vzalens. (in.), — Eustathius (¿ med.), — Faustus ep. Regiens. (med.), — Felix papa III (483—92), — Gelasius papa (492), — Gennadius (ex.), — Hilarius ep. Arelatensis (med.), — Innocentius papa (401—17), — Joannes Diaconus (ex.), — Julianus, Pelagianus (in.), — Julianus Pomoerius de uita contempl. (ex.), — Julius episc., — Leo M. papa (440—61), — Lupus ep. Trecensis (429—79), — Marius Mercator (in.), — Martianus Capella, — Maximus ep. Taurinens. (c. 420), — Nouellae Valentiniani III, — Orosius, presb. Hispanus (in.), — Paulinus Mediolanensis diac. (in.), — Paulinus ep. Nolensis (†431), — Perpetuus ep. Turonens. (in.), — Petrus Chrysologus (med.), — Possidius (de uita Augustini), — Prosper Aquitanicus († post 455), — Ruricius ep. Lemouicens. (ex.), — Saluianus presb. Massil. (scrips. ante med.), — Sedulius (ex.), — Seuerus ep. Maioricens. (in.), — Sidonius, C. Soll. Apollinaris, ep. Aruern. (med.), — Simplicius papa (467—83), — Sulpicius Seuerus presb., Aquitanicae prouinc. (in.), — Symmachus papa (498—514), — [Tertull. uel Cypriani] carm. Genes., de Sodoma, de Jona, — Valerianus (c. 440), — Victor ep. Vitensis (ex.), — Victorinus rhet. Massiliensis, — Victricius, — Vigilius ep. Taps. (ex.), — Vincentius Lerinensis (c. 434); — 4) seculi VI: Agapetus papa I (536), — ¿ Albericus (Patr. lat. ed Migne t. 66 col. 941 sqq.), — Anthimus (n. 1), — Arator (med.), — Asper, — auctor (uel intpr.) historiae Apollon. Tyrii, — auctor inc. excc. mathem. (in: Macrob. ed. Jan t. I), — Benedicti († 543) Regula, — Boethius, Anic. Manl. Torq. Seuerin. († 525), — Bonifacius

cogr. etc. I—III nebst Zus. zu I und II und Nachtr. zu III', Dorp. 1874, p. 1—25), aquaeductum n. 99, bullire trans. 3** n. 3; coadiutor inscr., Greg. M. in I Reg. IV, 5, 40 (magistrorum suorum), ib. 26, frixura Greg. M. reg. past. 21 'per sartaginem frixura mentis signatur' et inf. (cf. 3* p. 48), furfuraculum: supra p. 305, granatus Scrib. 41 (malum) . ., Col., Pl., incertitudo 3**, intumescere 3** n. 3, *lactare transl. 5, laurinus Scrib. 156,

---

papa II (530—2), — Caesarius ep. Arelat. („502—42"), et uita Caesarii, — Cassiodorus, Magn. Aur. († c. 575), — Corippus, Flau. Cresc. (med.), — Dionysius Exiguus († c. 556), — Ennodius, Magn. Fel. (in.), — Eugyppius (in.), — Eutyches gramm., — exc. Vales. de imperatoribus etc., — Facundus episc. (med.), — Fulgentius Planciades, Fab., gramm. (et Fab. Claud. Gordianus Fulgentius de aetatt. mundi), — Fulgentius episc. Ruspensis (508—33), — Fulgent. Ferrandus diac. Carth. (uita Fulg. episc., Ad Regin., breuiar. canon.), — Gildas Sapiens (scr. post 543), — Gregorius ep. Turonens. († 594), — Gregorius M. papa (590—604), — Junilius episc., — Junior Philos. (¿), — Laurentius (homil.), — Liberatus (med.), — Marcellinus Comes (chron.: — 535), — Martinus Dumiensis († c. 580), — Montanus († 584), — Paschasius diac. (in.), — Pauli et Stephani Regula (?), — Petrus Diaconus (in.), — Pompeius gramm., — Primasius ep. Adrumet. (med.), — Priscianus Caesariens, gramm. (in.), — Remigius ep. Remensis († 533), — Rusticus, diac. Rom. (med.), — Venantius Fortunatus (c. 535—600), — Verecundus Afer († c. 552), — Victor ep. Tununensis (med.); — 5) sec. VII et posteriores: Adamanus (n. 40), — Aldhelmus († 709), — Cresconius (breuiar. canon. et concordia canon.), — Drepanius Florus, — Isidorus episc. Hispalensis († c. 636), et [Isidori] coll. canon. et glossae, — Paulus Diaconus (uita Gregorii), — (Thomae) Thesaurus nouus latinitatis (cf. n. 87 al.); — 6) diuersorum temporum miscellanea: Inscriptiones Hispaniae (ed. Hübner), regni Neapolitani (Mommsen), — Anthologia latina (rec. A. Riese), — Anecdota Heluetica ed. Hagen (Leipz. 1870); — 7) aetatis indefinitae uel dubiae: Ps.-Acro (scholl. in Horat.), — Dares, — Dynamidiorum libri (Class. auctt. e Vatic. codd. ed. Mai. t. VII), — interpretes uett.: Barnabae epist., — Epiphanii (sec. IV ex.) de mensuris et ponderibus, — Hermae Past., — Ignatii episc. Antioch. († 115), — Joannis Chrysost. († 407), — Irenaei († 202) adu. haereses, — Mariae ep. ad Ignatium, — Melitonis clauis; — Nepotianus, Januar., — Placitus, S., — Scholia Bern. in Lucan., — Ps.-Soranus (sup. p. 4).

Pl., mansionarius subst. 3**, olfactorium Scrib. 104, Pl., pastinaca 3**, persanare Scr. 40, all. pA (Th. Prisc. IV f. 314b, Pl. Val. II, 47, Placit. 34, 2), pilula Scr. 2, 39, 75 . ., Pl., *purgare Scrib. 136 (biles purgat), 96, Plin. (pituitas, cicatrices . .), all.; solatiari i. solatium (q. adiumentum: A et IV s. u.) praebere: Greg. M. epist. I, 13 'huic uos solatiari, in quo sibi necesse fuerit, admonemus', 19 ex., IX, 30 'quatenus (p. 136 sqq.), quod suum est, te solatiante . . recipiat', 66 'eis solatiari atque concurrere', X, 67, XII, 23 et 37, XIV, 2 et saep., stagneus (-nn-) Scr. 30, 31 . ., Col., Pl., all. (Marc. Emp. p. 266 E al.), subditio 3**, suffitio Scrib. 53, Col., Pl., all., supernatare Scr. 73, all. pA; trixago Cels. IV, 13, V, 27, 10 al., Pl., Veg. u., App. h. 24, 69, Marc. Emp., ualuolae Scr. 158, Col., uomitorius Scr. 180, Plin.

Haec adiicimus, pro quibus Seneca pater aut [a]omnium aut [b]solutae quidem orationis auctorum antiquissimus superinducitur testis, aut certe [c]aliis sub Tiberio auctoribus contestificans: [a]catenarius (canis) c(ontrou.) VII, 20 p. 217 Burs. (L. Sen. fil., Petr.), commouentius adi. c. II, 14, 11 Burs., conuiuere c. IX, 29, 15 (L. Sen., Qt., pstt.), *custodire c. II, 15, 7 (pudicitiam), excusatior c. VII, 16, 20, exprobrator c. VII, 21, 20 (L. Sen.), extemporalis c. VII praef. 2 (facultas), fauorabilis exc. contr. III, 1, 3, *fundamenta, orum c. II, 9, 17 'fundamentis urbis abusque in haec tempora', homicidium c. I, 2, 4, 6 . ., stuprator c. VII, 21, 13 ex., — [b]ardescere c. VII pr. 5, derigescere c. VII, 16, 17 'diriguit animus', insomnis c. VII, 20 p. 217, insonare c. I, 7, 4 'insonuit tumultus', praedulcis suas. 7, 12, praegustare c. IX, 29, 17 (cibos, L, Sen. dial. VII, 11, 2 uoluptates), puellaris c. I, 2, 21, sublabi c. VII, 16, 17 'sublapsum est intercepto spiritu corpus', — [c]adiutorium c. I, 2, 18, 3, 8; consummatio s(uas.) 6, 21, c. IX, 26, 2, eneruis c. I pr. 4 (cf. 3* epim. IV, 372)[101].

---

101) Eiusdem Senecae ut antiquissimi ad nos auctoris sunt haec etiamnum uocabula (nisi quae nos forte praeterierunt in taediosa argutiarum illarum scholasticarum scrutatione): *abdicatio (i. exheredatio) c. I, 8, 3, 6, II, 9, 6 al. (al. Liu.), absinthiatus, *abusque temp., aeruginosus, ampliatio, augmentum s(uas.) 1, 4 (augumentum t. t. sacrif. Varr.), captura c. I, 2, 2 al. (Val. Max.), circumerrare, commordere (L. Sen.), contradictio s. 2, 17, 18 al., cruciarius c. VII, 21, 2, 3 al., descriptiuncula (III), detractus, u, euestigatus (b), exsecutio c. VII pr. 2, exsustuli, inagitatus (L. Sen.), inamabilis (b), indenuntiatus, inoptatus, inquietare (III* p. 45), inspoliatus (b), marcidus (b), mensularius, mercedarius, nouerca-

Praeterea ad p. 265—70 cf. Corrigenda p. 292.

Pag. 269 l. 14 scr.: p. 25*.
— — l. 22 ad 'dispensatiue' add.: ,cf. 3** s. u.
— 271 l. 5 ab i. ad 'grossescere' add.: et 3**.
— — ad 'foederare' add.: Ann. Flori Vergil. orator an poeta p. 106 Halm,
— 273 l. 3 scr.: add. Flor. I, 17, 22, 2, Solin.
— 274 ad 'lĕuigare' cf. 3** p. 15.
— 275 ad 'melioratio' add.: et 3**.
— 280 l. 17 scr.: rhagadium A
— 303 l. 20 scr.: n. 96)
— — l. 28 ad 'Celsus .. (et Scribonius ..) III* n. 14' add.: et III** n. 3 et 4, — ib. ind.: Florus: n. 101, — l. 29: Seneca rhet.: p. 314 et n. 101, —
— — l. 38 scr.: [116a humator, 123a editor
— 3 ad 'accidiosus' cf. n. 100.
— 8 l. 8 add.: Ann. Flor. l. l. 'manu alterutrum tenentes',
— 19 l. 14 ind.: ,florigenus Epithal. Laurent. et Mariae 14,
— 62 ad 'fruitio' cf. n. 100.
— 63 l. 11 add.: ,cf. p. 309.
— 66 l. 7 add.: ,cf. n. 100.
— 102 ad 'morosus' cl. add. p. 295 cf. porro p. 310 l. 5.
— 110 l. 8 add.: ,cf. n. 100.
— 128 ad 'praesentialiter ..' add.: et inf. n. 100;
— 137 l. 2 ab i. scr.: II; cf. inf. n. 100.

---

lis, obseruator, pertritus (perterere Col.), praerogatio (p. 278), pugnacitas c. I, 2, 16, pugnatorius c. II pr. 2, recludere, repluere, scordalus (L. Sen., Petr.), sollicitator, somniator, spoliarium, *strictus (iudex, -cium), suasoria (p. 281), subsessor, supergredi, tortio (p. 282 sq.), tyrannicida (p. 283), tyrannicidium c. II, 13, 1 al., uitiatio, uitiator c. I, 5, 6 al. His quadamtenus suppletur peculii uocabularis Annaeani, quod III* p. 40—45 regestum est, breuiarium. Ceterum, quoniam spatii aliquid reliquum est, uocum, quas ex [L.] Annaei (uel P. Annii) Flori rer. Rom. epitome pauculas quasdam enotauimus, ut uidebantur, nouellas, supererogamus indiculum, quamquam, excusso ac digesto iampridem in lexica opusculo illo, parum fortasse profuturum: confiscatio, exsulatio, *insultatio (III** p. 14), eruditrix, receptator, stoliditas, lictorius, parricidalis, uitineus, cohaerenter, incomiter, insemel I, 35, 1 (ed. Halm) al., peculari, adgubernare, adremigare, commilitare, inequitare, offocare, percecidi, —poetarum exemplo: pastorius, taxeus II, 33, 50 (Stat.), horrificare ..

Typis descripsit C. MATTIESEN, Dorpati 1874.

